CHRISTINA
TSAKONA
21.04.2026 23:09

Αναλυση Συνεπειών Ρύθμισης

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 και μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 - Ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας - Πολεοδομικές ρυθμίσεις - Διατάξεις περιβαλλοντικής και δασικής προστασίας - Ρυθμίσεις για την οργάνωση και την επαρκή στελέχωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπών φορέων εποπτείας του»

Επισπεύδον Υπουργείο:
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στοιχεία επικοινωνίας: Παναγιώτης Ηλιόπουλος, Νομικός Σύμβουλος Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τηλ.: 2131513879, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: paniliop.prv@gmail.com.

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(Χ)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	X

[1] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

[2] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

[3] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

[4] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

[5] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

[6] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	Μέρος Α΄: Η θέσπιση των προτεινόμενων ρυθμίσεων κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να επιταχυνθεί ουσιαστικά η ενεργειακή μετάβαση της χώρας. Οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούν βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των εθνικών στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.), καθώς και για τη συμμόρφωση της χώρας με τους δεσμευτικούς ενωσιακούς στόχους έως το 2030. Προς τον σκοπό αυτό, το νομοσχέδιο εισάγει έναν συνολικό εξορθολογισμό του πλαισίου αειφορίας και παρακολούθησης της χρήσης ανανεώσιμων καυσίμων και ενέργειας, μέσω της καθιέρωσης δεσμευτικών και ενιαίων συστημάτων υπολογισμού, μέτρησης και επαλήθευσης των ποσοτήτων, της ποιότητας και της μορφής των ανανεώσιμων καυσίμων που χρησιμοποιούνται σε κάθε τομέα της οικονομίας, με πρόβλεψη ειδικότερων ρυθμίσεων ανά επιμέρους προϊόν. Παράλληλα, θεσπίζονται συγκεκριμένα και εναρμονισμένα συστήματα πιστοποίησης και ελέγχου της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ανάλογα με το επίπεδο ωριμότητας κάθε τομέα. Η ανάγκη αυτή καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική λόγω της αυξανόμενης πολυπλοκότητας των αλυσίδων εφοδιασμού ενέργειας, ιδίως ως προς τα βιοκαύσιμα, τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα αέρια ανανεώσιμα καύσιμα. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τη χρήση της βιομάζας για ενεργειακούς σκοπούς, με την εισαγωγή κανόνων που αποσκοπούν στην προστασία της βιοποικιλότητας, στη βιώσιμη εκμετάλλευση των δασικών και γεωργικών πόρων και στην αποφυγή ανταγωνισμού με χρήσεις υψηλότερης οικονομικής και περιβαλλοντικής προστιθέμενης αξίας. Προς τον σκοπό αυτό, θεσπίζεται η αρχή της αλυσιδωτής χρήσης της βιομάζας και περιορίζεται η χρηματοδοτική στήριξη στις περιπτώσεις στις οποίες δεν τεκμηριώνονται σαφές περιβαλλοντικό όφελος και πραγματική ενεργειακή αναγκαιότητα. Ενισχύεται, επίσης, η υποχρέωση υποβολής δεδομένων που σχετίζονται με τη χρήση πρώτων υλών για την παραγωγή ενέργειας σε ενιαία ενωσιακή βάση δεδομένων, ώστε να διασφαλίζονται η διαφάνεια, η αναλυτική πληροφόρηση, η ιχνηλασιμότητα και η συγκρισιμότητα των στοιχείων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το νομοσχέδιο προάγει, επίσης, την καινοτομία. Ειδικότερα, επιταχύνει τον συνολικό χρόνο αδειοδότησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και δίνει έμφαση στις περιοχές επιτάχυνσης, για τις οποίες διαμορφώνεται ειδικό πλαίσιο εγκατάστασης και αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε. Παράλληλα, ενθαρρύνεται η διακρατική συνεργασία για την ανάπτυξη έργων Α.Π.Ε., ενισχύοντας τον ρόλο της χώρας σε διασυνοριακές ενεργειακές πρωτοβουλίες.

	Σημαντικό στοιχείο των ρυθμίσεων αποτελεί, επίσης, η επικαιροποίηση του πλαισίου για την έκδοση και τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης, με στόχο την ενίσχυση των μέτρων αποφυγής της διπλής χρηματοδότησης και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της πιστοποίησης της προέλευσης της ενέργειας. Το σύστημα των Εγγυήσεων Προέλευσης επεκτείνεται, ώστε να καλύπτει και τα αέρια ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, ενώ, ταυτόχρονα, απλουστεύονται οι διαδικασίες έκδοσης και εγγραφής στο Μητρώο Εγκαταστάσεων για μικρές εγκαταστάσεις και ενεργειακές κοινότητες, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους στην αγορά. Τέλος, το νομοσχέδιο ενισχύει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, την ανάπτυξη της απόκρισης ζήτησης και τη συμμετοχή αποκεντρωμένων και μικρών συστημάτων, όπως οι οικιακές μπαταρίες και τα ηλεκτρικά οχήματα, στις αγορές ενέργειας και στις υπηρεσίες ευελιξίας. Με τη θέσπιση κανόνων δημοσιοποίησης, διαλειτουργικότητας και ισότιμης πρόσβασης στα δεδομένα, ενισχύεται η εμπιστοσύνη στην αγορά και διευκολύνεται η ενεργός συμμετοχή των πολιτών και όλων των φορέων στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας. **Μέρος Β':** Το Μέρος Β περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την προώθηση των Α.Π.Ε. και της αποθήκευσης, την ενίσχυση της αυτοκατανάλωσης και των Ενεργειακών Κοινοτήτων, καθώς και την αποσαφήνιση επιμέρους ζητημάτων που αφορούν την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τους τελικούς καταναλωτές. Παράλληλα, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των σταθμών Α.Π.Ε. και αποθήκευσης, την αποζημίωση σε ειδικές περιπτώσεις, την ορθολογικότερη αξιοποίηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου, καθώς και επιμέρους θέματα σύνδεσης, εκπροσώπησης και αδειοδότησης έργων. Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις για την προσαρμογή του πλαισίου των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στο νέο σύστημα καταμέτρησης, για τη σαφέστερη εφαρμογή ειδικών τιμολογίων, καθώς και για τη διόρθωση πρακτικών ζητημάτων που έχουν ανακύψει κατά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Τέλος, ρυθμίζονται ζητήματα που άπτονται της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως της αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών. **Μέρος Γ':** Το Μέρος Γ' περιλαμβάνει επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση πολεοδομικών ζητημάτων που χρήζουν άμεσης επίλυσης και αφορούν ιδίως στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και στη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται ιδίως διατάξεις για τη συμπλήρωση των εξαιρέσεων από την αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό, για την παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, καθώς και για τη θέσπιση ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης για την ανέγερση πολυχώρου στον Δήμο Πάτμου. **Μέρος Δ':** Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διευκολύνονται οι συναλλαγές και οι διοικητικές διαδικασίες που συνδέονται με την αναμόρφωση δασικών χαρτών. Ειδικότερα,

	παρέχεται η δυνατότητα σύναψης μεταβιβαστικών δικαιοπραξιών με προσάρτηση της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη, χωρίς να απαιτείται να έχει προηγηθεί η εκ νέου κύρωσή του. Παράλληλα, όταν απαιτείται, ενώπιον του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και των φορέων του δημόσιου τομέα, βεβαίωση του δασικού ή μη χαρακτήρα έκτασης, αυτή μπορεί να αποδεικνύεται, για τις εκτάσεις για τις οποίες έχει ήδη εκδοθεί και αναρτηθεί στη «Διαύγεια» η σχετική απόφαση αναμόρφωσης, με την προσκόμιση αντιγράφου της απόφασης και τοπογραφικού διαγράμματος. Με τον τρόπο αυτό εξοικονομείται χρόνος για τους πολίτες και τη διοίκηση και αποσυμφορούνται εκκρεμείς υποθέσεις. Περαιτέρω, παρατείνεται έως την 31η.12.2027 η προθεσμία για τη νομιμοποίηση εγκαταστάσεων που λειτουργούν σε εκτάσεις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία χωρίς την απαιτούμενη έγκριση, για την αδειοδότηση υφιστάμενων, χωρίς έγκριση, κτιρίων και υποδομών σε πάρκα και άλση, καθώς και για την έκδοση οριστικών παραχωρητηρίων δημοσίων δασικών εκτάσεων που είχαν παραχωρηθεί προσωρινά, εφόσον έχει εκπληρωθεί ο σκοπός της παραχώρησης. Χωρίς τη ρύθμιση αυτή, οι σχετικές εγκαταστάσεις και υποδομές δεν θα μπορούν να λειτουργούν νομίμως. Επιπλέον, προβλέπεται η εξαίρεση των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας για τέσσερα (4) έτη, ενόψει του κρίσιμου έργου που επιτελούν και της υποστελέχωσης των υπηρεσιών αυτών. Παράλληλα, προτείνεται εξορθολογισμός των επιτρεπτών χρήσεων στις ζώνες των περιοχών Natura 2000, ώστε να αποφεύγονται αντινομίες και μη αναγκαίοι περιορισμοί. Τέλος, προβλέπεται η κατάργηση διατάξεων που είναι ασύμβατες με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, για λόγους ασφάλειας δικαίου. **Μέρος Ε΄:** Αντιμετωπίζονται επείγοντα οργανωτικά και υπηρεσιακά ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), με στόχο την εύρυθμη λειτουργία των οικείων υπηρεσιών και φορέων, την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας και την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Παράλληλα, ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα στελέχωσης, οργάνωσης, διοίκησης και διαχείρισης, καθώς και θέματα που αφορούν την υποστήριξη της λειτουργικής και επιχειρησιακής συνέχειας κρίσιμων φορέων του τομέα περιβάλλοντος και ενέργειας.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	Μέρος Α΄: Η διείσδυση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και ιδίως των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, παραμένει περιορισμένη στους τομείς των μεταφορών, της βιομηχανίας, των κτιρίων και της θέρμανσης και ψύξης. Ταυτόχρονα, δεν υπάρχουν ακόμη ενιαία και λειτουργικά συστήματα παρακολούθησης, μέτρησης και ελέγχου, ώστε να αποτυπώνεται με αξιόπιστο τρόπο η πραγματική συμβολή τους στην επίτευξη των εθνικών και ενωσιακών στόχων για το κλίμα και την ενέργεια.

Παράλληλα, δεν έχει διαμορφωθεί πλήρες και εναρμονισμένο πλαίσιο πιστοποίησης, ιχνηλασιμότητας και επαλήθευσης των κριτηρίων αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα αέρια ανανεώσιμα καύσιμα. Η έλλειψη συστηματικής υποβολής δεδομένων σε ενιαία ενωσιακή βάση, σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα των αλυσίδων εφοδιασμού, δυσχεραίνει την εποπτεία, μειώνει τη διαφάνεια και ενισχύει τον κίνδυνο διπλής καταμέτρησης ή καταχρηστικών πρακτικών.

Επιπλέον, το ισχύον σύστημα των Εγγυήσεων Προέλευσης δεν καλύπτει πλήρως όλες τις νέες μορφές ανανεώσιμης ενέργειας, ενώ δεν διευκολύνει επαρκώς τη συμμετοχή μικρών εγκαταστάσεων και ενεργειακών κοινοτήτων. Αντίστοιχα, ως προς τη χρήση βιομάζας, το ισχύον πλαίσιο δεν διασφαλίζει πάντοτε την ορθολογική αξιοποίησή της ούτε την επαρκή προστασία της βιοποικιλότητας και των φυσικών πόρων.

Τέλος, παραμένουν κενά ως προς τη διαφάνεια, τη διαλειτουργικότητα και την πρόσβαση στα ενεργειακά δεδομένα, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, την ανάπτυξη της απόκρισης ζήτησης και τη συμμετοχή μικρών και αποκεντρωμένων συστημάτων, όπως οι ενεργειακές κοινότητες, οι οικιακές μπαταρίες και τα ηλεκτρικά οχήματα.

Μέρος Β΄:
Επιλύονται επιμέρους ζητήματα που αφορούν την αυτοκατανάλωση, τις Ενεργειακές Κοινότητες, τις χρεώσεις Υ.Κ.Ω., καθώς και τη λειτουργία και αδειοδότηση σταθμών Α.Π.Ε. και αποθήκευσης.
Ειδικότερα, προβλέπονται ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες.
Παράλληλα, συμπληρώνεται το ισχύον πλαίσιο ως προς τη μεθοδολογία χρέωσης των Υ.Κ.Ω., ώστε να αντιμετωπιστούν ασυμβατότητες που έχουν ανακύψει από την εφαρμογή του νέου συστήματος καταμέτρησης.
Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις για σταθμούς Α.Π.Ε. και αποθήκευσης, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ζητήματα που αφορούν την υλοποίηση, την αδειοδότηση, την αποζημίωση, την αξιοποίηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου και την ταχύτερη ανάπτυξη των σχετικών έργων.
Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τα Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης, τους μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, τη δυνατότητα μεταφοράς θέσης εγκατάστασης ορισμένων σταθμών, καθώς και την αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων που έχουν ανακύψει για Ο.Τ.Α., αγρότες και άλλους φορείς κατά την εφαρμογή του ισχύοντος πλαισίου. Σκοπός είναι η άρση εμποδίων, η μείωση του κόστους, η καλύτερη αξιοποίηση του ηλεκτρικού χώρου και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος.
Επιπλέον, αντιμετωπίζονται ζητήματα διαχείρισης πετρελαιοειδών προϊόντων σε ειδικές περιπτώσεις, προσαρμόζεται το εθνικό πλαίσιο διάθεσης καυσίμων στις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου και διορθώνονται νομοθετικά παροράματα, προς διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου.

	Παράλληλα, επιλύονται ζητήματα διαχείρισης πολλαπλών μισθώσεων λατομικών χώρων, με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση του αποθεματικού δυναμικού συνενούμενων λατομικών χώρων, καθώς και ζητήματα που αφορούν την παραχώρηση των μεταλλείων της επιχείρησης «ΛΑΡΚΟ». Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση επιμέρους ζητημάτων που συνδέονται με τον σχεδιασμό και την προώθηση των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. **Μέρος Γ':** Προβλέπονται επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση πολεοδομικών και συναφών ζητημάτων που απαιτούν άμεση παρέμβαση, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, τη λειτουργικότερη οργάνωση του χώρου και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν ειδικότερα επιμέρους θέματα χρήσεων γης, όρων δόμησης, αναστολής οικοδομικών εργασιών και χωροθέτησης δραστηριοτήτων, καθώς και ζητήματα που συνδέονται με την εύρυθμη λειτουργία υποδομών. **Μέρος Δ':** Αντιμετωπίζονται ζητήματα που έχουν ανακύψει στο πεδίο της δασικής νομοθεσίας, του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και της ασφάλειας δικαίου. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διευκόλυνση των συναλλαγών και των διοικητικών διαδικασιών που συνδέονται με την αναμόρφωση δασικών χαρτών, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις σε μεταβιβάσεις και λοιπές πράξεις. Παράλληλα, με την παράταση υφιστάμενων προθεσμιών διασφαλίζεται η συνέχιση της νόμιμης λειτουργίας εγκαταστάσεων και υποδομών που είναι σημαντικές για την οικονομική και κοινωνική ζωή, ενώ με την εξαίρεση των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής από τους κύκλους κινητικότητας επιδιώκεται η εύρυθμη λειτουργία των δασικών υπηρεσιών. Περαιτέρω, προωθείται ο εξορθολογισμός του πλαισίου που ισχύει για τις περιοχές Natura 2000, ώστε να αποφεύγονται αδικαιολόγητοι περιορισμοί και να καθίσταται δυνατός ο ορθολογικός χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, σε συμφωνία με το καθεστώς προστασίας των περιοχών αυτών. Τέλος, καταργούνται διατάξεις που δεν συμβιβάζονται με τις νέες ρυθμίσεις, προκειμένου να αποφεύγονται ερμηνευτικά προβλήματα και να ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου. **Μέρος Ε':** Αντιμετωπίζονται οργανωτικά και υπηρεσιακά ζητήματα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των εποπτευόμενων φορέων του, προκειμένου να διασφαλιστούν η εύρυθμη λειτουργία τους, η επαρκής στελέχωσή τους και η αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Χωρίς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, ενδέχεται να προκύψουν προβλήματα στην ομαλή εξέλιξη του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου, καθώς και στη λειτουργική και διοικητική συνέχεια κρίσιμων υπηρεσιών και φορέων του τομέα περιβάλλοντος και ενέργειας.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;

Το νομοσχέδιο αφορά τους πολίτες, ιδίως ως καταναλωτές και νοικοκυριά, τους επενδυτές και τους χρηματοδοτικούς φορείς, τους παραγωγούς και τους φορείς εκμετάλλευσης έργων Α.Π.Ε. και αποθήκευσης, τους προμηθευτές καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας, τους Διαχειριστές του Συστήματος και των Δικτύων, τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., το Κ.Α.Π.Ε. και το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας. Αφορά, επίσης, τους πολύτεκνους, τους δικαιούχους ειδικών τιμολογίων, τους επαγγελματίες αγρότες, τους Ο.Τ.Α., τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων, τους μηχανικούς και εν γένει τεχνικούς συμβούλους, τους αρχιτέκτονες, τους χωροτάκτες, τις υπηρεσίες δόμησης, καθώς και τους απασχολούμενους στη βιομηχανία, τη ναυτιλία και τον αγροτικό τομέα. Περαιτέρω, αφορά φορείς της Δημόσιας Διοίκησης, όπως το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, την Ε.Α.Γ.Μ.Ε., τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., την Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., καθώς και όσους δραστηριοποιούνται σε τουριστικές εγκαταστάσεις, κτηνοτροφικές μονάδες, κατασκηνώσεις και χιονοδρομικά κέντρα.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ Χ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
	Μέρος Α': Άρθρο 3: παρ. 1 και 2 άρθρου 3 ν. 3054/2002 (Α' 230) Άρθρο 4: άρθρο 2 ν. 3468/2006 (Α΄ 129) Άρθρο 5: παρ. 1, 3 και 4 άρθρου 1 ν. 3468/2006 Άρθρο 6: παρ. 1 και 2 άρθρου 2Γ ν. 3468/2006 Άρθρο 7: παρ. 2, 3, 5, 6 και 8 άρθρου 32Β ν. 3468/2006 Άρθρο 8: παρ. 1 άρθρου 32ΣΤΔ ν. 3468/2006 Άρθρο 9: άρθρο 7Α ν. 3468/2006 Άρθρο 14: παρ. 11 άρθρου 5 ν. 4951/2022 (Α΄ 129) Άρθρο 16: παρ. 4 άρθρου 34 ν. 4951/2022 Άρθρο 17: παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4951/2022 Άρθρο 18: παρ. 2 και 4 άρθρου 42 ν. 4951/2022 Άρθρο 21: παρ. 1, 3 και 16 άρθρου 174 ν. 4964/2022 (Α' 150) Άρθρο 22: παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 7 άρθρου 15 ν. 3468/2006 Άρθρο 23: παρ. 1, 3, 4, 5 και 6 άρθρου 17 ν. 3468/2006 Άρθρο 25: περ. στ) παρ. 2 άρθρου 118 ν. 4001/2011 (Α' 179) Άρθρο 27: παρ. 3 άρθρου 2, παρ. 2 άρθρου 15, παρ. 2 άρθρου 127 και παρ. 3 άρθρου 131Β ν. 4001/2011 Άρθρο 29: περ. κα) παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4425/2016 (Α' 185) Άρθρο 31: παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 2Α ν. 3468/2006 Άρθρο 33: άρθρο 32ΣΤΑ ν. 3468/2006 Άρθρο 34: παρ. 1 και 2 άρθρου 32ΣΤΒ ν. 3468/2006 Άρθρο 35: άρθρο 32ΣΤΓ ν. 3468/2006

	Άρθρο 36: παρ. 1, 3, 5, 7, 9, 12 και 13 άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006 Άρθρο 38: παρ. 2 άρθρου 32Θ ν. 3468/2006 Άρθρο 39: άρθρο 32ΘΒ ν. 3468/2006 Άρθρο 43: παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 7 και 8 άρθρου 32Η ν. 3468/2006 Άρθρο 44: άρθρο 32ΣΤΕ ν. 3468/2006 Άρθρο 45: παρ. 1 και 2 άρθρου 32ΘΑ ν. 3468/2006 Άρθρο 46: άρθρο 32Ι ν. 3468/2006 Άρθρο 47: παρ. 2 και 3 άρθρου 18Β ν. 3468/2006 **Μέρος Β΄:** Άρθρο 51: παρ. 8 και 9 άρθρου 14 ν. 3468/2006 Άρθρο 52: άρθρο 36 ν. 4067/2012 (Α' 79) Άρθρο 53: παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 4Α ν. 4414/2016 (Α' 149) Άρθρο 54: παρ. 4 άρθρου 5 και παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4414/2016 Άρθρο 55: παρ. 7 άρθρου 132Ζ ν. 4001/2011 Άρθρο 56: παρ. 4, 5.α., 5.β. και 5.γ. άρθρου 11Γ ν. 4685/2020 (Α' 92) Άρθρο 57: άρθρο 12 ν. 4951/2022 (Α΄129) Άρθρο 58: παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4951/2022 Άρθρο 59: παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022 Άρθρο 60: άρθρο 31Α ν. 4951/2022 Άρθρο 63: παρ. 2 άρθρου 5Α ν. 3054/2002 (Α' 230) Άρθρο 65: παρ. 1 και 2 άρθρου 15Α ν. 3054/2002 Άρθρο 66: παρ. 9 άρθρου 96Γ και παρ. 3, 6 και 7 άρθρου 96Δ ν. 4951/2022 Άρθρο 67: παρ. 1 άρθρου 84 ν. 5037/2023 (Α' 78) Άρθρο 68: παρ. 2 άρθρου 7, παρ. 3 άρθρου 17, άρθρο 23, παρ. 2 άρθρου 27, παρ. 8 άρθρου 40 και Παραρτήματα Ι και ΙV ν. 5261/2025 (Α' 231) Άρθρο 70: παρ. 13 άρθρου 53 ν. 4512/2018 (Α' 5) Άρθρο 71: παρ. 3 άρθρου 166 ν. 5037/2023 Άρθρο 73: παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4964/2022 (Α' 150) Άρθρο 74: παρ. 2 άρθρου 66 ν. 4964/2022 Άρθρο 75: παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4964/2022 Άρθρο 76: παρ. 1 του άρθρου 68Α ν. 4964/2022 Άρθρο 77: παρ. 6α άρθρου 69 ν. 4964/2022 Άρθρο 79: άρθρο 72 ν. 4964/2022 Άρθρο 80: παρ. 14 άρθρου 74 ν. 4964/2022 Άρθρο 81: άρθρο 79 ν. 4964/2022 **Μέρος Γ΄:** Άρθρο 85: άρθρο 72 ν. 4843/2021 (Α' 193) Άρθρο 86: άρθρο 68 ν. 4796/2021 (Α' 63) Άρθρο 88: παρ. 1 άρθρου 45 ν. 5106/2024 (Α' 63) Άρθρο 89: παρ. 4 άρθρου 68 ν. 5197/2025 (Α' 76) **Μέρος Δ΄:** Άρθρο 92: παρ. 4 άρθρου 58 ν. 998/1979 (Α' 289) Άρθρο 93: άρθρο 20 ν. 3889/2010 (Α' 182) Άρθρο 94: άρθρο 52 ν. 4280/2014 (Α' 159) Άρθρο 95: άρθρο 51Α ν. 4915/2022 (Α΄ 63) Άρθρο 96: άρθρο 19 ν. 1650/1986 (Α' 160) **Μέρος Ε΄:** Άρθρο 100: παρ. 14 άρθρου 24 ν. 4386/2016 (Α' 83) Άρθρο 101: παρ. 1 άρθρου 167 ν. 4951/2022 (Α΄ 129) Άρθρο 104: παρ. 6 άρθρου τέταρτου άρθρου 4 ν. 5106/2024 (Α΄ 63) Άρθρο 105: παρ. 2 άρθρου 142 ν. 4389/2016 (Α' 94) Άρθρο 106: παρ. 2 και 3 άρθρου 145 ν. 4389/2016

	Άρθρο 107: παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Πρόκειται για αναθεώρηση νομικού πλαισίου που έχει τεθεί με τυπικό νόμο ή δεν έχει προβλεφθεί εξουσιοδότηση.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Πρόκειται για αναθεώρηση νομικού πλαισίου που έχει τεθεί με τυπικό νόμο ή δεν έχει προβλεφθεί εξουσιοδότηση.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Πρόκειται για αναθεώρηση νομικού πλαισίου που έχει τεθεί με τυπικό νόμο ή δεν έχει προβλεφθεί εξουσιοδότηση.

	Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ×☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Για το Μέρος Α', έχουν ληφθεί υπόψη τα παραδείγματα: α) Της Δανίας, η οποία έχει ενσωματώσει μερικώς την Οδηγία 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (Σειρά L). β) Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει καθιερώσει σαφή πρότυπα για το «μπλε» υδρογόνο που υποδεικνύουν την αποδεκτή επίδραση στη μείωση εκπομπών, παρέχοντας βοήθεια μόνο σε έργα που πληρούν αυτά τα πρότυπα (UK Hydrogen Strategy)
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	Έχουν ληφθεί υπόψη: α) Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα κράτη μέλη, με τις οποίες παρέχονται λεπτομερείς βέλτιστες πρακτικές για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης.

	β) Η υπό στοιχεία C/2025/4907 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. γ) Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενσωμάτωση επιμέρους άρθρων της Οδηγίας.
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	❐ ❐ ❐ X ❐ ❐ X ❐ X ❐ X X X ❐ X ❐ X	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	**Μέρος Α΄:** Η δημιουργία ενός αξιόπιστου και εναρμονισμένου θεσμικού πλαισίου, το οποίο θα επιτρέψει την άμεση επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης. Η καθιέρωση ενιαίων και δεσμευτικών συστημάτων για τον υπολογισμό, την παρακολούθηση και την πιστοποίηση της χρήσης ανανεώσιμων καυσίμων και ενέργειας, με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ιχνηλασιμότητας και της συγκρισιμότητας των στοιχείων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Η βιώσιμη αξιοποίηση της βιομάζας. Η επιτάχυνση της αδειοδότησης έργων Α.Π.Ε. μέσω της άρσης διοικητικών καθυστερήσεων. Η ταχεία διείσδυση καθαρών μορφών ενέργειας σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. **Μέρος Β΄:**

	Η ταχεία διείσδυση καθαρών μορφών ενέργειας σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. Η προώθηση των έργων Α.Π.Ε. και των σταθμών αποθήκευσης, καθώς και ανανεώσιμων καυσίμων. Η αντιμετώπιση διοικητικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της χώρας. Η επίλυση ζητημάτων που έχουν ανακύψει για την ομαλή ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. **Μέρος Γ΄:** Η επίλυση επειγόντων πολεοδομικών ζητημάτων. **Μέρος Δ΄:** Η διευκόλυνση και η ασφάλεια των συναλλαγών. Η επίλυση ζητημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία εγκαταστάσεων σημαντικών για την εθνική οικονομία, οι οποίες κείνται σε εκτάσεις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία. Η εύρυθμη λειτουργία των δασικών υπηρεσιών. Ο εξορθολογισμός των προτεινόμενων χρήσεων γης στο πλαίσιο των περιοχών Natura 2000. **Μέρος Ε΄:** Η άμεση διευκόλυνση της ομαλής άσκησης των αρμοδιοτήτων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των εποπτευόμενων φορέων αυτού και της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., οι οποίες είναι κρίσιμες για το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.
ii) μακροπρόθεσμοι:	**Μέρος Α΄:** Η αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο συνολικό ενεργειακό μείγμα της χώρας σε τουλάχιστον σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5%) έως το 2030, με ενδεικτικό στόχο το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%), σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413. Η διευκόλυνση της ενσωμάτωσης της ενέργειας από Α.Π.Ε. και της συμμετοχής αποκεντρωμένων συστημάτων, ενεργειακών κοινοτήτων και πολιτών στις αγορές ενέργειας

	και στις υπηρεσίες ευελιξίας. Η ενίσχυση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στους τομείς των κτιρίων, της βιομηχανίας και των μεταφορών, καθώς και η ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και στην ψύξη. Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με συμβολή στην επίτευξη του στόχου μείωσης των καθαρών εκπομπών κατά τουλάχιστον πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) έως το 2030 και στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (L 243). Η μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και η ενίσχυση της ενεργειακής ανεξαρτησίας της χώρας μέσω της αύξησης της εγχώριας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, με συμβολή στους στόχους του σχεδίου REPowerEU. Η ενίσχυση του περιφερειακού ρόλου της χώρας μέσω διασυνοριακών ενεργειακών συνεργασιών. Η διασφάλιση της μακροχρόνιας προστασίας των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας ως αναπόσπαστου στοιχείου της βιώσιμης ανάπτυξης. **Μέρος Β΄:** Η ταχεία διείσδυση καθαρών μορφών ενέργειας σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. Η προώθηση των έργων Α.Π.Ε. και των σταθμών αποθήκευσης, καθώς και των ανανεώσιμων καυσίμων. Η ορθολογική αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας. Η επίλυση ζητημάτων που έχουν ανακύψει για την ομαλή ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. **Μέρος Γ΄:** Η βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και η εν γένει προστασία του περιβάλλοντος. **Μέρος Δ΄:**

	Η προαγωγή της εθνικής οικονομίας με σεβασμό στην προστασία του δασικού περιβάλλοντος. Η εύρυθμη λειτουργία των δασικών υπηρεσιών και η αποτελεσματικότερη άσκηση του έργου τους. Η ομαλή ανάπτυξη πόλεων, οικισμών και δραστηριοτήτων με βάση ορθολογικό πολεοδομικό σχεδιασμό και τα οικεία σχέδια διαχείρισης/π.δ. προστασίας της φύσεως ή εγκεκριμένες Ε.Π.Μ. περιοχών Natura 2000. **Μέρος Ε΄:** Η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☒X	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	Η ενωσιακή βάση δεδομένων θα βελτιώσει την ιχνηλασιμότητα των πρώτων υλών, των ενδιάμεσων προϊόντων και των τελικών ανανεώσιμων καυσίμων, καθώς και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, διασφαλίζοντας την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από αυτά.
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	Δεν εφαρμόζεται, διότι την ενωσιακή βάση δεδομένων τη διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☒ X ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	Δυνατότητα διασύνδεσης με εθνικές βάσεις δεδομένων όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☒ X ΟΧΙ ☐	

Εξηγήστε:	Έχει προηγηθεί μελέτη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	Άρθρο 1 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α΄ του σχεδίου νόμου.
	Άρθρο 2 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το αντικείμενο του του Μέρους Α΄ του σχεδίου νόμου.
	Άρθρο 3 Ορισμοί καυσίμων - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3054/2002 (παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιούνται οι ορισμοί του άρθρου 3 του ν. 3054/2002 (Α΄ 230), σύμφωνα με τους ορισμούς των Οδηγιών (ΕΕ) 2024/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (Σειρά L) και 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (Σειρά L). Ειδικότερα, προστίθενται περ. 26 έως 30, καθώς και δεύτερο εδάφιο στο άρθρο 3 του ν. 3054/2002.
	Άρθρο 4 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιούνται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), σύμφωνα με τους ορισμούς των Οδηγιών (ΕΕ) 2024/2413 και 2024/1788.
	Άρθρο 5 Εθνικοί στόχοι - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006 (άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επαναπροσδιορίζεται ο ενωσιακός στόχος συμμετοχής των Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας σε σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5%) έως το 2030.

Άρθρο 6 Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Γ ν. 3468/2006 (άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διαμορφώνεται, μέσω ειδικών προγραμμάτων πιστοποίησης ή εθελοντικών συμφωνιών με παρόχους τεχνολογίας και προμηθευτές, που βασίζονται σε στοιχεία της αγοράς, το πλαίσιο ενημέρωσης, κατάρτισης και πιστοποίησης εγκαταστατών και σχεδιαστών έργων Α.Π.Ε. στους τομείς της θέρμανσης και ψύξης από Α.Π.Ε. στα κτίρια, τη βιομηχανία και τη γεωργία, καθώς και σε συστήματα αποθήκευσης και εγκαταστάσεις σημείων επαναφόρτισης. Στόχος είναι η συμμετοχή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και αυτοαπασχολούμενων, στα προγράμματα αυτά και η κατάρτιση καταλόγου πιστοποιημένων και ειδικευμένων εγκαταστατών.
Άρθρο 7 Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών - Θέσπιση πλαισίου συνεργασίας - Τροποποίηση άρθρου 32Β ν. 3468/2006 (άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του πλαισίου συνεργασίας της Ελλάδας με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπόνηση κοινών έργων Α.Π.Ε., με αναφορά στο συνολικό κόστος και στα οφέλη του έργου, καθώς και στις ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης και ψύξης. Ειδικώς για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές περιγράφονται τα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη για τη δημοπράτηση των ποσοτήτων ενέργειας. Επιπλέον, ενισχύεται η διακρατική συνεργασία με την υποχρέωση εκπόνησης τουλάχιστον δύο (2) έργων και, αναλόγως της ετήσιας κατανάλωσης, τρίτου έργου.
Άρθρο 8 Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32ΣΤΔ ν. 3468/2006 (παρ. 1 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιείται το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί παραβάσεων.
Άρθρο 9 Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 7Α ν. 3468/2006 (άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος προσδιορισμού των Περιοχών Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, τα βασικά κριτήρια για την επιλογή τους, οι περιβαλλοντικοί και χωροταξικοί όροι και παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη, καθώς και το ελάχιστο κανονιστικό περιεχόμενο της σχετικής υπουργικής απόφασης. Διευκρινίζεται, ότι κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των Περιοχών Επιτάχυνσης, αυτονοήτως, οι σχετικές ρυθμίσεις δεν αντιβαίνουν στον σχετικό χωροταξικό σχεδιασμό, λαμβάνοντας υπόψη προεχόντως το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε.

Άρθρο 10 Περιβαλλοντική αδειοδότηση των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Β στον ν. 3468/2006 (άρθρο 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται εντός των Περιοχών Επιτάχυνσης, με πρόβλεψη, κατ' αρχήν, εξαίρεσής τους από τη σχετική διαδικασία και από την ειδική οικολογική αξιολόγηση, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Παράλληλα, θεσπίζεται ειδική διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, εντός σύντομων προθεσμιών, ενώ προβλέπεται και η υπαγωγή των έργων σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, όταν προκύπτει ότι είναι πιθανό να προκαλέσουν σημαντικές δυσμενείς περιβαλλοντικές συνέπειες ή διασυνοριακές επιπτώσεις.
Άρθρο 11 Διαδικασία αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Γ στον ν. 3468/2006 (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφονται η διαδικασία και ο χρόνος αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται εντός των Περιοχών Επιτάχυνσης για την έκδοση Βεβαίωσης, Άδειας Παραγωγής, Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και Σύμβασης Σύνδεσης, καθώς και Άδειας Εγκατάστασης και Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, αναλόγως της κατηγορίας του σταθμού.
Άρθρο 12 Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στις Περιοχές Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 7Δ στον ν. 3468/2006 (άρθρα 16 και 16α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο συνολικός χρόνος αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε. εντός των Περιοχών Επιτάχυνσης, με πρόβλεψη συντομότερων προθεσμιών. Ειδικότερα, η συνολική διάρκεια αδειοδότησης δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, ενώ, για τους υπεράκτιους σταθμούς, τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Για μικρούς σταθμούς, ισχύος έως εκατόν πενήντα κιλοβάτ (150 kW), και για έργα ριζικής ανανέωσης, τα χρονικά όρια περιορίζονται σε έξι (6) μήνες ή, προκειμένου για υπεράκτιους σταθμούς, σε δώδεκα (12) μήνες. Προβλέπονται, επίσης, περιορισμένες παρατάσεις σε έκτακτες περιπτώσεις. Από τον υπολογισμό των προθεσμιών εξαιρούνται οι χρόνοι που αφορούν την κατασκευή και τη σύνδεση των έργων, τις αναγκαίες αναβαθμίσεις του δικτύου, καθώς και δικαστικές ή άλλες διαδικασίες επίλυσης διαφορών, με σκοπό την περαιτέρω επιτάχυνση και απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας.
Άρθρο 13 Συνολικός χρόνος αδειοδότησης, σύνδεσης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συμπληρώνεται η διαδικασία αδειοδότησης και θεσπίζονται όροι και δεσμευτικό χρονικό διάστημα, το οποίο πρέπει να τηρείται ανά στάδιο της

και ανανέωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης - Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 4951/2022 (άρθρα 16 και 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	αδειοδοτικής διαδικασίας, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. εκτός Περιοχών Επιτάχυνσης. Συγκεκριμένα, η συνολική διάρκειά της δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή, προκειμένου για υπεράκτια έργα, τα τρία (3) έτη, ενώ, για μικρούς σταθμούς ισχύος έως εκατόν πενήντα κιλοβάτ (150 kW), περιορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες ή, προκειμένου για υπεράκτια έργα, σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Προβλέπονται, επίσης, περιορισμένες παρατάσεις σε περιπτώσεις έκτακτων περιστάσεων. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι από τις σχετικές προθεσμίες εξαιρούνται οι χρόνοι που συνδέονται με την κατασκευή, τη σύνδεση στο δίκτυο, τις αναβαθμίσεις του δικτύου και τις δικαστικές διαδικασίες.
Άρθρο 14 Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 και 16 άρθρου 5 ν. 4951/2022 (άρθρο 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η διαδικασία χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καθώς και η προθεσμία εντός της οποίας αυτή χορηγείται ή γνωστοποιείται η αδυναμία σύνδεσης, με αναφορά στους σχετικούς λόγους. Επίσης διευκρινίζεται ότι εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης απαιτείται η υποβολή πλήρους αίτησης για Σύμβαση Σύνδεσης και Άδεια Εγκατάστασης, ενώ προβλέπεται ότι σε περίπτωση Ειδικών Έργων ΑΠΕ η διάρκεια της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης παρατείνεται έως την καταληκτική ημερομηνία που έχει τεθεί από το θεσμικό πλαίσιο στους κατόχους των έργων ως υποχρέωση για υποβολή πλήρους αίτησης για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης, για περιπτώσεις που η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Η πρόβλεψη αυτή ορίζεται ότι καταλαμβάνει και τα Ειδικά Έργα που έως την 30η Απριλίου 2026 δεν είχαν υποβάλλει πλήρες αίτημα για Άδεια Εγκατάστασης και αντίστοιχα η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παρατείνεται ή αναβιώνει σε περίπτωση που είχε παύσει όπως και όλες οι σχετικές άδειες και εγκρίσεις.
Άρθρο 15 Διάρκεια αδειοδότησης και σύνδεσης φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 33 του ν. 4951/2022 (άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ταχεία διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της περ. ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4951/2022 για την ένταξή τους στο δίκτυο. Ειδικότερα, προβλέπεται συνολική διάρκεια αδειοδότησης έως ενενήντα (90) ημέρες και ορίζονται επιμέρους προθεσμίες για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, έως τριάντα (30) ημέρες αντιστοίχως, για τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης ή την έκδοση Βεβαίωσης Συμμετοχής στην Αγορά, έως πέντε (5) ημέρες,

	καθώς και για τη σύνδεση των σταθμών και την έκδοση Βεβαίωσης Ηλέκτρισης, επίσης έως πέντε (5) ημέρες.
Άρθρο 16 Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 34 ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η δίμηνη προθεσμία χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ισχύει μόνο για τους μικρούς σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ισχύος έως εκατόν πενήντα κιλοβάτ (150 kW).
Άρθρο 17 Διάρκεια αδειοδότησης γνωστοποιούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 3 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022 (άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται η υποχρέωση του αρμόδιου Διαχειριστή να ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος. Σε περίπτωση παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος δύναται να προβεί στη σύνδεση του σταθμού, ενημερώνοντας σχετικά τον Διαχειριστή. Με την παρ. 2 ορίζεται ότι η συνολική διάρκεια αδειοδότησης για τους Γνωστοποιούμενους Σταθμούς δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες.
Άρθρο 18 Διαδικασία και διάρκεια αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ υπό ριζική ανανέωση -Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4951/2022 (άρθρα 16α, 16β, 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζεται η διαδικασία ριζικής ανανέωσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ειδικότερα, προβλέπονται σύντομες και κατά προτεραιότητα διαδικασίες για την έκδοση νέων αδειών και προσφορών σύνδεσης. Καθορίζονται, επίσης, οι προθεσμίες για τα επιμέρους στάδια, με ταχύτερη εφαρμογή εντός Περιοχών Επιτάχυνσης, ενώ επιτρέπεται και η ενσωμάτωση μονάδων αποθήκευσης. Οι σταθμοί που τελούν υπό ριζική ανανέωση συμμετέχουν αποκλειστικά στην αγορά, χωρίς λειτουργική ενίσχυση, και η συνολική διάρκεια αδειοδότησης δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες ή, προκειμένου για υπεράκτιους σταθμούς, τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες.
Άρθρο 19 Τεχνικές προδιαγραφές του εξοπλισμού συστημάτων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Δ στον ν. 3468/2006 (παρ. 2 άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011, περ. β)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι τα έργα ή συστήματα ενέργειας από Α.Π.Ε. λαμβάνουν ενίσχυση, εφόσον συμμορφώνονται προς τα ισχύοντα εναρμονισμένα ή ευρωπαϊκά πρότυπα ως προς τις τεχνικές τους προδιαγραφές. Το Κ.Α.Π.Ε. ενημερώνει την αγορά ως προς τα ισχύοντα πρότυπα με τη δημοσίευση και την επικαιροποίηση σχετικού καταλόγου.

παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	
Άρθρο 20 Πιλοτικά έργα καινοτόμων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Ε στον ν. 3468/2006 (παρ. 2α άρθρου 15 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν τα έργα Α.Π.Ε., προκειμένου να χαρακτηρισθούν ως πιλοτικά έργα καινοτόμου τεχνολογίας και να δοκιμασθούν σε πραγματικό περιβάλλον για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Με την ίδια ρύθμιση ορίζεται η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ως αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση της εγκατάστασης, της λειτουργίας και της ολοκλήρωσης των έργων αυτών.
Άρθρο 21 Πιλοτική εφαρμογή υπεράκτιων αιολικών πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 16 άρθρου 174 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται η ισχύουσα διαδικασία οριοθέτησης, ανάπτυξης, κατανομής και έκδοσης αδειών ή βεβαιώσεων για την ανάπτυξη πιλοτικών Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Υ.Α.Π.), ενόψει της τροποποίησης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, στο οποίο παραπέμπει το ισχύον άρθρο 174 του ν. 4964/2022. Ειδικότερα, από την έναρξη ισχύος του νόμου, η αδειοδοτική διαδικασία του άρθρου 7Α εφαρμόζεται για έργα Α.Π.Ε. σε Περιοχές Επιτάχυνσης, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα Υ.Α.Π., βάσει της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/144627/3247/2025 κοινής απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Χαρτογράφηση των περιοχών για την επίτευξη του στόχου για την ανανεώσιμη ενέργεια στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2050, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 33 του ν. 4936/2022» (Β΄ 7365).
Άρθρο 22 Συμπερίληψη αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και αναπροσαρμογή εγγυήσεων προέλευσης παραγόμενης ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 3468/2006 (άρθρο 19 Οδηγίας 2018/2001, υποπερ. i) και iii) περ. α), περ. δ) και ε) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθενται στο ισχύον σύστημα εγγυήσεων προέλευσης της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. τα αέρια ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, μέσω της έκδοσης και χρήσης εγγυήσεων προέλευσης. Επιπλέον, καθορίζονται ενιαίοι κανόνες έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης, με τυποποιημένη αντιστοίχιση ανά μονάδα παραγόμενης ενέργειας, ώστε να αποτρέπεται η διπλή καταμέτρηση και να διασφαλίζεται η ακρίβεια στην αποτύπωση του ενεργειακού μείγματος. Παράλληλα, προβλέπεται η ορθή απεικόνιση της παραγωγής από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ενιαία πιστοποίηση των επιμέρους χαρακτηριστικών τους. Ακόμα, επιβάλλεται στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης η υποχρέωση να τεκμηριώνουν το μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο ενεργειακό τους

	μείγμα βάσει των Εγγυήσεων Προέλευσης και των οριζομένων στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό 2023/1184 της Επιτροπής και στην υπό στοιχεία Ε-186/2025 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Β' 4124). Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται η ενημέρωση των καταναλωτών και η αξιοπιστία των «πράσινων» εμπορικών προσφορών. Ρυθμίζεται η κατανομή των Εγγυήσεων Προέλευσης μεταξύ του Φορέα Έκδοσης και των κατόχων των σταθμών, αναλόγως της τεχνολογίας των σταθμών και του καθεστώτος ενίσχυσης που έχουν λάβει ή μη. Στόχος είναι η αποφυγή διπλής ενίσχυσης και η διασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού στην αγορά εγγυήσεων. Παράλληλα, προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για την κατανομή των εγγυήσεων προέλευσης μεταξύ του φορέα έκδοσης, αυτοκαταναλωτών και αυτόνομων παραγωγών, αναλόγως αν η παραγόμενη ενέργεια εγχέεται στο σύστημα ή στο δίκτυο, αν η παραγόμενη ενέργεια συμψηφίζεται με την ενέργεια που αντίστοιχα απορροφάται από τους αυτοκαταναλωτές, καθώς και αν η παραγόμενη ενέργεια δεν εγχέεται στο σύστημα ή στο δίκτυο και καταναλώνεται εσωτερικά. Τέλος ενισχύονται η διαφάνεια και η αξιοπιστία της αγοράς ενέργειας μέσω τεκμηριωμένης απόδειξης της προέλευσης της ενέργειας από νέες εγκαταστάσεις Α.Π.Ε.
Άρθρο 23 **Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3468/2006 (υποπερ. ii) περ. α), περ. β) και γ) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξειδικεύονται το περιεχόμενο, η διαδικασία έκδοσης, η διαχείριση και ο κύκλος ζωής των Εγγυήσεων Προέλευσης, με σκοπό τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, της διαφάνειας και της ιχνηλασιμότητας της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και από ανανεώσιμα αέρια καύσιμα, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου. Προς τούτο, τυποποιούνται οι ελάχιστες πληροφορίες που συνοδεύουν κάθε Εγγύηση Προέλευσης, ώστε να αποτυπώνονται με σαφήνεια η πηγή, το είδος, ο χρόνος παραγωγής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης και το καθεστώς στήριξης του σταθμού. Προβλέπονται διαφοροποιημένες διαδικασίες αναλόγως της κατηγορίας σταθμού και απλουστευμένες ρυθμίσεις για μικρές εγκαταστάσεις και κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου και την ενίσχυση της συμμετοχής των παραγωγών. Επιπλέον, διασφαλίζονται η ποιότητα και η αξιοπιστία των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, μέσω της υποχρεωτικής χρήσης πιστοποιημένων μετρητικών στοιχείων από τους αρμόδιους

	διαχειριστές δικτύων και, όπου απαιτείται, μέσω ελέγχων και βεβαιώσεων από αναγνωρισμένους φορείς πιστοποίησης. Παράλληλα, επιβάλλεται η τήρηση, από τον Φορέα Έκδοσης, Μητρώου Πιστοποίησης Μετρητών και Μετρητικών Δεδομένων. Ορίζεται ρητά ότι, μετά τη λήξη, την ανάκληση ή την απόσυρση των Εγγυήσεων Προέλευσης, αυτές ενσωματώνονται στο υπολειπόμενο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής τελών για τη διαχείριση του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης.
Άρθρο 24 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 18Β ν. 3468/2006	Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζεται ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας έκδοσής τους για ηλεκτρική ενέργεια ή αέριο, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, με παράλληλη ρύθμιση των διαδικασιών εγγραφής, έκδοσης, μεταβίβασης και ελέγχου, των όρων λειτουργίας του σχετικού μητρώου και των τελών διαχείρισής του. Παράλληλα, παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό πλαισίου ανάπτυξης και λειτουργίας πιλοτικών έργων καινοτόμων τεχνολογιών, με πρόβλεψη κριτηρίων επιλογής, διαδικασιών αδειοδότησης, υποχρεώσεων παρακολούθησης και όρων δοκιμαστικής λειτουργίας και τη δοκιμή νέων λύσεων στην πράξη.
Άρθρο 25 Σκοπός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. - Τροποποίηση περ. στ) παρ. 2 άρθρου 118 ν. 4001/2011	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται διαδικασία αξιολόγησης του ισχύοντος πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας, με σκοπό την προώθηση της σύναψης τέτοιων συμβάσεων μέσω της υιοθέτησης σχετικών μέτρων και πολιτικών στο Ε.Σ.Ε.Κ. και στις ενοποιημένες εκθέσεις προόδου.
Άρθρο 26 Αξιολόγηση πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2ΣΤ στον ν. 3468/2006 (περ. δ) παρ. 5 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται διαδικασία αξιολόγησης του πλαισίου σύναψης μακροπρόθεσμων συμβάσεων ενέργειας από Α.Π.Ε., με έμφαση στον εντοπισμό κανονιστικών και διοικητικών φραγμών. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι τα μέτρα και οι πολιτικές που προκύπτουν από την αξιολόγηση αυτή ενσωματώνονται στο Ε.Σ.Ε.Κ. και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου.
Άρθρο 27 Ενίσχυση της συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχονται αλλαγές στους ορισμούς του άρθρου 2 του ν. 4001/2011, με σκοπό την ενίσχυση της εκπροσώπησης και της συμμετοχής στην αγορά

ενέργειας των μικρών ή κινητών συστημάτων - Τροποποίηση περ. λβ) παρ. 3 άρθρου 2, παρ. 2 άρθρου 15, παρ. 2 άρθρου 127 και περ. ζ) παρ. 3 άρθρου 131Β ν. 4001/2011 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	ηλεκτρικής ενέργειας των μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων. Επιπλέον, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. μεριμνά για την παροχή κινήτρων στους διαχειριστές του συστήματος και του δικτύου για την αναβάθμιση των έξυπνων δικτύων και τη διάθεση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, με σκοπό τη δημιουργία ενός ευέλικτου, διαφανούς και συμμετοχικού συστήματος, την αποφυγή της υπερφόρτωσης του δικτύου, τη μείωση του κόστους ενέργειας και την πλήρη αξιοποίηση της πράσινης ενέργειας. Ομοίως, ενισχύεται η συμμετοχή των διαχειριστών μικρών ή κινητών συστημάτων στην αγορά εξισορρόπησης.
Άρθρο 28 Δημοσίευση και ανταλλαγή στοιχείων των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ σχετικά με το μερίδιο ενέργειας από ΑΠΕ - Προσθήκη άρθρου 2ΓΑ στον ν. 3468/2006 (παρ. 1 και 2 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιβάλλεται στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής η υποχρέωση δημοσιοποίησης, σε τακτική και συγκρίσιμη βάση, στοιχείων για το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, τις εκπομπές και την ένταση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και, στο μέτρο του τεχνικώς εφικτού, προβλέψεων και ανώνυμων συγκεντρωτικών δεδομένων για την απόκριση της ζήτησης και την αποκεντρωμένη παραγωγή από αυτοκαταναλωτές και ενεργειακές κοινότητες. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται η διαφάνεια και η δυνατότητα αξιοποίησης των δεδομένων για τον ενεργειακό σχεδιασμό και την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών. Παράλληλα, με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης των Διαχειριστών του Συστήματος και του Δικτύου, ορίζονται η τυποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού, η μορφή και η ανταλλαγή των δεδομένων, με σκοπό τη διαλειτουργικότητα, τη μη διακριτική πρόσβαση και τη δυνατότητα χρήσης των δεδομένων από ψηφιακές εφαρμογές, έξυπνα συστήματα μέτρησης, υποδομές ηλεκτροκίνησης και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης από όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά ενέργειας.
Άρθρο 29 Συμμετοχή μικρών ή κινητών συστημάτων στην αγορά εξισορρόπησης - Τροποποίηση περ. κα) παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4425/2016 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευρύνεται η συμμετοχή στην αγορά εξισορρόπησης, ώστε να περιλαμβάνει και τους διαχειριστές μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών. Παράλληλα, προβλέπεται ο καθορισμός των αναγκαίων τεχνικών απαιτήσεων για τη συμμετοχή τους στις σχετικές αγορές, με σκοπό την ενίσχυση της ευελιξίας, της αποδοτικότητας και της ασφαλούς λειτουργίας του Συστήματος Μεταφοράς.

Άρθρο 30 Υποχρεώσεις διάθεσης δεδομένων μπαταριών και λειτουργικές απαιτήσεις σημείων επαναφόρτισης - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 20Α και παρ. 9Α στο άρθρο 62 του ν. 4710/2020 (παρ. 3 και 4 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται υποχρέωση των κατασκευαστών οικιακών και βιομηχανικών μπαταριών, καθώς και των κατασκευαστών οχημάτων, να χορηγούν στους ιδιοκτήτες, στους χρήστες των μπαταριών και στους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στοιχεία που αφορούν σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των μπαταριών, όπως η χωρητικότητα, η κατάσταση υγείας, η κατάσταση φόρτισης και το σημείο ρύθμισης ισχύος, σε πραγματικό χρόνο. Επιπλέον, σε συμμόρφωση προς τον Κανονισμό 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ (L 234, AFIR) θεσπίζονται ρυθμίσεις για τα νέα και αντικατεστημένα σημεία επαναφόρτισης κανονικής ισχύος που δεν είναι προσβάσιμα στο κοινό, ώστε να υποστηρίζουν την έξυπνη επαναφόρτιση, τη διεπαφή με έξυπνα συστήματα μέτρησης και λειτουργίες αμφίδρομης επαναφόρτισης, καθιστώντας δυνατή την επικοινωνία και την αλληλεπίδρασή τους με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας προς υποστήριξη της εξισορρόπησης φορτίου, της βέλτιστης κατανάλωσης και της ευελιξίας. Επίσης, παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό της διαδικασίας μέσω της οποίας θα καθίσταται δυνατή η πρόσβαση από τους κατασκευαστές οικιακών και βιομηχανικών μπαταριών, καθώς και τους κατασκευαστές οχημάτων στους ιδιοκτήτες, στους χρήστες των μπαταριών και στους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ως προς τα αναλυτικά στοιχεία για τις μπαταρίες, καθώς και τις κυρώσεις σε τυχόν παραβάσεις. Παράλληλα παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό όλων των τεχνικών προδιαγραφών για έξυπνη και αμφίδρομη επαναφόρτιση, τη σύνδεση αυτών με τα έξυπνα συστήματα φόρτισης και το δίκτυο, τον έλεγχο από τον διαχειριστή του δικτύου, και τον προσδιορισμό κυρώσεων για τυχόν παραβάσεις.
Άρθρο 31 Μεθοδολογία υπολογισμού της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α ν. 3468/2006	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του μεριδίου της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο, στους τομείς του ηλεκτρισμού, της θέρμανσης και ψύξης, καθώς και των μεταφορών, με χρήση και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης. Επιπλέον, διευκρινίζεται, για την αποφυγή διπλής καταμέτρησης, ότι το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια

(άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	λαμβάνονται υπόψη μία (1) μόνο φορά κατά τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης.
Άρθρο 32 Αλυσιδωτή χρήση βιομάζας - Προσθήκη άρθρου 2ΑΑ στον ν. 3468/2006 (παρ. 3 έως 3δ άρθρου 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, περ. β) παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πλαίσιο για την αλυσιδωτή χρήση της βιομάζας, με σκοπό την ορθολογική αξιοποίησή της, την αποφυγή στρεβλώσεων στην αγορά πρώτων υλών και την προστασία της βιοποικιλότητας, του περιβάλλοντος και του κλίματος. Προς τούτο, προβλέπεται ο σχεδιασμός καθεστώτων στήριξης για την ενέργεια από βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, κατά τρόπο που να αποτρέπει τη στήριξη μη βιώσιμων οδών αξιοποίησης και να δίνει προτεραιότητα στην παραγωγή προϊόντων με βάση το ξύλο, καθώς και στην επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και τη διάθεση της ξυλώδους βιομάζας. Παράλληλα, εισάγονται περιορισμένες παρεκκλίσεις από την αρχή της αλυσιδωτής χρήσης, αποκλειστικά για λόγους ενεργειακής ασφάλειας ή όταν η τοπική βιομηχανία δεν δύναται να αξιοποιήσει τη δασική βιομάζα με υψηλότερη προστιθέμενη αξία, οι οποίες αφορούν σε συγκεκριμένες κατηγορίες πρώτων υλών και κοινοποιούνται ετησίως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επιπλέον, απαγορεύεται η άμεση χρηματοδοτική στήριξη πρακτικών με υψηλό περιβαλλοντικό κόστος και περιορίζεται αυστηρά η χορήγηση νέας ή ανανεούμενης στήριξης σε εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής από δασική βιομάζα, με εξαίρεση ειδικές περιπτώσεις. Τέλος, προβλέπονται εξουσιοδοτικές διατάξεις για τον καθορισμό μηχανισμών ελέγχου, την επιβολή αναλογικών κυρώσεων και τη ρύθμιση τεχνικών λεπτομερειών εφαρμογής.
Άρθρο 33 Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΑ ν. 3468/2006 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι κατηγορίες των υπόχρεων προμηθευτών, ώστε να καλύπτεται το σύνολο των προμηθευτών καυσίμων που δραστηριοποιούνται στις μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των οδικών, θαλάσσιων, αεροπορικών και ηλεκτρικών μεταφορών. Ειδικότερα, επιβάλλεται στους προμηθευτές καυσίμων η υποχρέωση, έως το 2030, είτε να επιτυγχάνουν μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας ύψους είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) στον τομέα των μεταφορών είτε να επιτυγχάνουν μείωση της έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά δεκατέσσερα κόμμα πέντε τοις εκατό (14,5%). Παράλληλα, θεσπίζεται υποχρεωτικός στόχος χρήσης μεριδίου ύψους πέντε κόμμα πέντε τοις εκατό (5,5%) για προηγμένα βιοκαύσιμα και ανανεώσιμα καύσιμα μη

	βιολογικής προέλευσης, ενώ από το 2030 θεσπίζεται και στόχος χρήσης μεριδίου ύψους ένα κόμμα δύο τοις εκατό (1,2%) από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Επίσης, καθιερώνεται σύστημα διοικητικής εποπτείας, ελέγχου και υποστήριξης, με ανάθεση, αφενός, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ευθύνης παρακολούθησης, ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και επιβολής κυρώσεων και, αφετέρου, στο Κ.Α.Π.Ε. της τεχνικής και επιχειρησιακής υποστήριξης. Παρέχεται, δε, κανονιστική ευελιξία μέσω υπουργικών αποφάσεων για την προσαρμογή στόχων, υπόχρεων μέτρων και διαδικασιών πιστοποίησης και επαλήθευσης πληροφοριών.
Άρθρο 34 Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΒ ν. 3468/2006 (άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συνυπολογίζεται, για την επίτευξη των εθνικών στόχων ως προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, το μερίδιο των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας που χρησιμοποιείται όχι μόνο στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, αλλά και στους λοιπούς τομείς των μεταφορών. Επιπλέον, επεκτείνεται σε όλες τις μεταφορές το πεδίο εφαρμογής των αυστηρότερων ρυθμίσεων για τα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης.
Άρθρο 35 Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΓ ν. 3468/2006 (άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται, στον τομέα των μεταφορών, σαφείς κανόνες για τον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών ανά κατηγορία ενέργειας από βιοκαύσιμα, βιοαέρια, ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Επιπλέον, προσδιορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού για την αξιολόγηση της συνολικής συνεισφοράς τους στην πραγματική μείωση των εκπομπών. Παράλληλα, τίθενται ανώτατα όρια στη συνεισφορά συγκεκριμένων κατηγοριών πρώτων υλών, ώστε να αποφεύγεται η υπέρμετρη εξάρτηση από λύσεις περιορισμένης διαθεσιμότητας ή αυξημένου κινδύνου έμμεσων επιπτώσεων. Εισάγονται, επίσης, συντελεστές στάθμισης για επιλεγμένες κατηγορίες καυσίμων και τελικών χρήσεων, με σκοπό την ενθάρρυνση της ηλεκτροκίνησης, των προηγμένων βιοκαυσίμων και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης για τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές.

	Ταυτόχρονα, προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τα κράτη μέλη με ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά.
Άρθρο 36 Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006 (άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, προκειμένου να προσμετρώνται στους εθνικούς στόχους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια αειφορίας και ουσιαστικής μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην προστασία της βιοποικιλότητας, των δασικών οικοσυστημάτων και των ευαίσθητων γαιών υψηλής περιβαλλοντικής αξίας, μέσω αυστηρών περιορισμών ως προς την προέλευση των πρώτων υλών για την παραγωγή γεωργικής βιομάζας, βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας. Ειδικότερα, αποκλείεται ρητά η χρήση βιομάζας που προέρχεται από προστατευόμενες περιοχές, πρωτογενή δάση, φυσικούς ή μη φυσικούς λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η παραγωγή δεν υπονομεύει τους στόχους προστασίας της φύσης. Παράλληλα, προβλέπονται ειδικές απαιτήσεις για τη βιώσιμη διαχείριση γεωργικών και δασικών εκτάσεων, σε ευθυγράμμιση με το ενωσιακό πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής. Επιπλέον, εισάγονται κλιμακωτά και αυστηρότερα κατώφλια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αναλόγως του χρόνου έναρξης λειτουργίας, του μεγέθους και του τύπου των εγκαταστάσεων, καθώς και του είδους της τελικής χρήσης της ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνονται η σταδιακή αναβάθμιση των τεχνολογιών, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και η αποφυγή εγκλωβισμού σε υποδομές χαμηλής περιβαλλοντικής επίδοσης. Τέλος, καθιερώνεται σαφές σύστημα εποπτείας, ελέγχου και κυρώσεων, με ανάθεση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της ευθύνης παρακολούθησης και ενημέρωσης των ευρωπαϊκών θεσμών, ενώ παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω εξειδίκευσης των μέτρων με υπουργικές αποφάσεις. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η συνεκτική, διαφανής και αποτελεσματική εφαρμογή του πλαισίου σε εθνικό επίπεδο.
Άρθρο 37 Κριτήρια μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης,	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται ενιαίο και αυστηρό κατώφλι ελάχιστης μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ύψους εβδομήντα τοις εκατό (70%), ως προϋπόθεση για την προσμέτρηση της ενέργειας από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και καύσιμα χαμηλών

καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Προσθήκη άρθρου 32ΖΑ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 29α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 20 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	ανθρακούχων εκπομπών στους προβλεπόμενους στόχους, με σκοπό να αποτρέπονται η χρήση και η καταμέτρηση καυσίμων που δεν επιτυγχάνουν ουσιαστική μείωση εκπομπών σε σχέση με τα ορυκτά καύσιμα. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η συμβολή των καυσίμων αυτών ευθυγραμμίζεται με τους στόχους κλιματικής ουδετερότητας και πραγματικής μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος. Περαιτέρω, με την παραπομπή σε εξειδικευμένους κατ' εξουσιοδότηση κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μεθοδολογία υπολογισμού των μειώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, εξασφαλίζεται ενιαία, τεχνικώς τεκμηριωμένη και διαφανής εφαρμογή των σχετικών κανόνων, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.
Άρθρο 38 Ενημέρωση και κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 32Θ ν. 3468/2006	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναλαμβάνει την υποχρέωση ενημέρωσης και κοινοποίησης των δεδομένων που σχετίζονται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας.
Άρθρο 39 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης - Αντικατάσταση άρθρου 32ΘΒ ν. 3468/2006 (παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύεται το εθνικό πλαίσιο για την αύξηση του μεριδίου των Α.Π.Ε. στη θέρμανση και την ψύξη, με τη θέσπιση δεσμευτικών ετήσιων στόχων για τις περιόδους 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, με βάση το επίπεδο του 2020, καθώς και με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον σχετικό τομέα. Επιπλέον, θεσπίζεται υποχρέωση ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μονάδες θέρμανσης και ψύξης υψηλής απόδοσης. Παράλληλα, προβλέπεται η αξιολόγηση των δυνατοτήτων χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης, με σκοπό να καταστεί η ενεργειακή απόδοση προτεραιότητα κατά τον σχεδιασμό μακροπρόθεσμων στρατηγικών για την αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και για την ανάπτυξη τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από Α.Π.Ε., όπου αυτό είναι τεχνικώς και οικονομικώς εφικτό. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, δίδεται έμφαση στην εγκατάσταση ανανεώσιμων συστημάτων θέρμανσης και ψύξης σε κτίρια και στη βιομηχανία, με σκοπό τη μείωση και

	τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων, καθώς και στην προώθηση της παραγωγής βιοαερίου, στη χρηματοδοτική στήριξη των σχετικών έργων, στην προώθησή τους σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων των πολιτών στα συστήματα αυτά, ώστε τα οφέλη της ενεργειακής μετάβασης να είναι προσιτά και στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος ή στα ευάλωτα νοικοκυριά. Τέλος, ενισχύεται ο στρατηγικός ρόλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στον σχεδιασμό μέτρων και πολιτικών, στην παρακολούθηση και αξιολόγησή τους, καθώς και στην ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μέσω του Ε.Σ.Ε.Κ. και των εθνικών εκθέσεων προόδου.
Άρθρο 40 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη βιομηχανία - Προσθήκη άρθρου 32ΘΓ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 22α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται, για πρώτη φορά, ειδικό πλαίσιο εξηλεκτρισμού της βιομηχανίας με βάση ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με σκοπό τη δημιουργία οικονομικώς βιώσιμων και τεχνικώς εφικτών εναλλακτικών λύσεων για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων στη βιομηχανική θέρμανση. Προβλέπεται, επίσης, ενδεικτικός στόχος μέσης ετήσιας αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών κατά τουλάχιστον μια κόμμα έξι (1,6) ποσοστιαίες μονάδες, κατά μέσο όρο ετησίως, για τις περιόδους 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, με ενσωμάτωση του σχεδιασμού αυτού στο Ε.Σ.Ε.Κ. και στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου. Παράλληλα, καθορίζονται δεσμευτικά ποσοστά χρήσης ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στο υδρογόνο που χρησιμοποιείται στη βιομηχανία, καθώς και ειδικότεροι κανόνες υπολογισμού τους.
Άρθρο 41 Προϋποθέσεις για τη μείωση του στόχου για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στον βιομηχανικό τομέα - Προσθήκη άρθρου 32ΘΔ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 22β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 12 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι προϋποθέσεις για τη μείωση του στόχου χρήσης ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στον βιομηχανικό τομέα. Ειδικότερα, η δυνατότητα αυτή συνδέεται, αφενός, με τη συνολική πρόοδο της χώρας ως προς την επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την απανθρακοποίηση και, αφετέρου, με τον περιορισμό της εξάρτησης της βιομηχανίας από υδρογόνο και παράγωγά του προερχόμενα από ορυκτά καύσιμα. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η δυνατότητα μείωσης της σχετικής υποχρέωσης κατά είκοσι τοις εκατό (20%) έως το 2030, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε επαρκή τροχιά επίτευξης της εθνικής της συνεισφοράς στον δεσμευτικό συνολικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις Α.Π.Ε. Παράλληλα, τίθενται ανώτατα όρια κατανάλωσης

	υδρογόνου και παραγώγων του προερχόμενων από ορυκτά καύσιμα για τα έτη 2030 και 2035. Η πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με το Ε.Σ.Ε.Κ., με παροχή όλων των αναγκαίων πληροφοριών. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις αυτές, η προβλεπόμενη μείωση παύει αυτοδικαίως να εφαρμόζεται.
Άρθρο 42 Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα κτίρια - Προσθήκη άρθρου 32ΘΕ στον ν. 3468/2006 (άρθρο 15α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται υποχρεώσεις για τα νέα και ανακαινιζόμενα κτίρια, ώστε να χρησιμοποιούν ενέργεια από Α.Π.Ε. επιτόπου ή πλησίον και, όπου αυτό είναι δυνατό, από δίκτυο τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, εφόσον τούτο είναι τεχνικώς, οικονομικώς και λειτουργικώς εφικτό. Παράλληλα, τα δημόσια κτίρια αναδεικνύονται σε πρότυπα εφαρμογής, ενώ προωθούνται η συνεργασία με τις τοπικές αρχές και τις κοινότητες Α.Π.Ε., η χρήση έξυπνων συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, καθώς και η αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων και πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης.
Άρθρο 43 Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Τροποποίηση άρθρου 32Η ν. 3468/2006 (άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρεωτικό πλαίσιο συμμόρφωσης με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μέσω ανεξάρτητων, διαφανών και επαληθεύσιμων ελέγχων, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Κεντρικός στόχος είναι η καθιέρωση και εφαρμογή συστήματος ισοζυγίου μάζας σε όλη την εφοδιαστική αλυσίδα, ώστε να διασφαλίζονται η ιχνηλασιμότητα των πρώτων υλών και των καυσίμων, η αποφυγή διπλής καταμέτρησης και η ορθή απόδοση των χαρακτηριστικών αειφορίας και των περιβαλλοντικών επιδόσεων σε κάθε παρτίδα πρώτων υλών. Επιτρέπεται η ανάμειξη παρτίδων υπό αυστηρούς κανόνες, ενώ διασφαλίζεται ότι, για κάθε προϊόν που προκύπτει από την επεξεργασία πρώτων υλών για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων, υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς λεπτομερή δεδομένα και στοιχεία που αποδεικνύουν και τη συμμόρφωση με αναγνωρισμένο καθεστώς στήριξης. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από ανεξάρτητες επιθεωρήσεις, οι οποίες διενεργούνται με συγκεκριμένη μεθοδολογία και συχνές δειγματοληψίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται, επίσης, στη διαφάνεια προς τους καταναλωτές, μέσω της δημοσιοποίησης πληροφοριών σχετικά με τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο των πρώτων υλών των καυσίμων. Τέλος, καθορίζεται σαφές διοικητικό και εποπτικό πλαίσιο, με ανάθεση αρμοδιοτήτων ελέγχου, συντονισμού και επιβολής κυρώσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα εξειδίκευσης των διαδικασιών με

	υπουργικές αποφάσεις. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων σε εθνικό επίπεδο, σε πλήρη ευθυγράμμιση με το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο.
Άρθρο 44 Ενωσιακή βάση δεδομένων - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΕ ν. 3468/2006 (άρθρο 31α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 22 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται, μέσω της ενιαίας Ενωσιακής Βάσης Δεδομένων, η ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων, καθώς και των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, με την καταχώριση δεδομένων που αφορούν σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, από το σημείο παραγωγής έως τη διάθεσή τους στην εσωτερική αγορά. Παράλληλα, θεσπίζονται μηχανισμοί παρακολούθησης και επαλήθευσης των σχετικών δεδομένων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ιδίως ως προς τις διασυνοριακές συναλλαγές.
Άρθρο 45 Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 32ΘΑ ν. 3468/2006	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επεκτείνεται το πλαίσιο διοικητικών κυρώσεων και σε όσους δεν συμμορφώνονται με το πλαίσιο για τα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα χαμηλών εκπομπών. Επιπλέον, ορίζεται ότι τα έσοδα που συγκεντρώνονται θα χρησιμοποιούνται για την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών εκπομπών.
Άρθρο 46 Τροποποίηση άρθρου 32Ι και Παραρτημάτων του ν. 3468/2006 (Παραρτήματα ΙΙ – ΙΧ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, Παράρτημα Ι Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, άρθρο 1, Παράρτημα κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/759, άρθρο 1 και Παράρτημα Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επικαιροποιούνται τα παραρτήματα του ν. 3468/2006, ενσωματώνοντας πλήρως τα Παραρτήματα ΙΙ–ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
Άρθρο 47 Μεταβατικές διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις.
Άρθρο 48 Καταργούμενες διατάξεις (παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 και παρ. 3 Παραρτήματος ΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις.

Άρθρο 49 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Β'.
Άρθρο 50 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Β'.
Άρθρο 51 Δυνατότητα συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες που υλοποιούν σταθμούς αυτοκατανάλωσης και καθορισμός του τρόπου λειτουργίας των σταθμών - Υποχρέωση του διαχειριστή του συστήματος για την αμελλητί ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου - Τροποποίηση παρ. 8 και 9 και προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι παρ. 8 και 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006, περί αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ειδικότερα, εισάγονται προβλέψεις για την προσμέτρηση των έργων αυτοκατανάλωσης χωρίς έγχυση στο Δίκτυο (zero feed in) των έργων ΑΠΕ που υλοποιούνται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά στο περιθώριο του κάθε αυτόνομου νησιωτικού συστήματος. Επίσης, συμπληρώνεται η πρόβλεψη για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε έργα που αναπτύσσονται μεμονωμένα ή από κοινού είτε από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού είτε από δημοτικές ή κοινωφελείς επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., με δυνατότητα συμμετοχής και Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Αποκλειστικά για τα εν λόγω έργα των Ενεργειακών Κοινοτήτων, ορίζεται ότι, κατά τα πρώτα δέκα (10) έτη λειτουργίας του σταθμού, οι σταθμοί αυτοί δύνανται να λειτουργούν με ενεργειακό συμψηφισμό (net metering), ενώ για τα υπόλοιπα έτη, έως τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών, με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing). Επιπλέον, ορίζεται ότι επιτρέπονται η συγχώνευση των Ενεργειακών Κοινοτήτων αποκλειστικώς μεταξύ τους, η είσοδος νέων μελών που φέρουν μία εκ των ιδιοτήτων του παρόντος άρθρου, όπως επίσης και η υπέρβαση έως και δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού ορίου ισχύος για την ικανοποίηση του τελευταίου αιτήματος για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Τέλος, προστίθεται παρ. 11, με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την έκδοση, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, απόφασης που θα επιλύει τα αναγκαία ζητήματα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αδειοδότηση, υλοποίηση και λειτουργία έργων ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ και σταθμών αποθήκευσης για την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό.
Άρθρο 52 Μοναδιαίες χρεώσεις Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας - Απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων τιμολογίου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1.α και αντικαθίσταται η παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί διασφάλισης παροχής Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία λόγω της μετάβασης του Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. σε μηνιαίες καταμετρήσεις για τη συντριπτική

Πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου - Τμηματική απαλλαγή από χρεώσεις Υ.Κ.Ω. των δικαιούχων Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης - Τροποποίηση άρθρου 36 ν. 4067/2012	πλειονότητα των παροχών χαμηλής τάσης και της αντίστοιχης προσαρμογής του κανονιστικού πλαισίου ως προς τη μεταβολή της συχνότητας καταμέτρησης από τετραμηνιαία σε μηνιαία (υπό στοιχεία Ε-223/2024/27.9.2024 απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. «Τροποποίηση της υπ' αρ. 30/2020 απόφασης της ΡΑΕ «Έγκριση Εγχειριδίου Μετρητών και Μετρήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ» (Β' 370)» (Β' 5998)). Στο πλαίσιο αυτό, αναθεωρείται η μεθοδολογία υπολογισμού της χρέωσης Υ.Κ.Ω. ως προς την περίοδο αναφοράς των ορίων κατανάλωσης, προκειμένου να ευθυγραμμισθεί με το νέο πλαίσιο μηνιαίας καταμέτρησης και να αρθεί η υφιστάμενη ασυμβατότητα με τις προβλέψεις περί τετραμηνιαίων ορίων κατανάλωσης για τους Καταναλωτές Οικιακής Χρήσης Χαμηλής Τάσης. Παράλληλα, λαμβάνονται μέτρα κοινωνικής προστασίας έναντι της ενεργειακής φτώχειας. Ειδικότερα, προβλέπεται η απαλλαγή από τη χρέωση Υ.Κ.Ω. του συνόλου των καταναλώσεων των δικαιούχων του τιμολογίου Πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (Κ.Ο.Τ.) έως τα όρια της τετραμηνιαίας κατανάλωσης που ισχύουν για κάθε κατηγορία δικαιούχων, καθώς και η απαλλαγή από τη χρέωση Υ.Κ.Ω. του τμήματος της τετραμηνιαίας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας έως δέκα χιλιάδες κιλοβατώρες (10.000 kWh) για τους δικαιούχους Τιμολογίου Υπηρεσιών Αλληλεγγύης.
Άρθρο 53 Δήλωση Ετοιμότητας για Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 4Α ν. 4414/2016	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται ο τίτλος και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί δήλωσης ετοιμότητας για σύνδεση σταθμού Α.Π.Ε. Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται η διαδικασία εξέτασης του αιτήματος που υποβάλλεται με Δήλωση Ετοιμότητας και έκδοσης Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Εργασιών. Παράλληλα, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης επεκτείνεται και στους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.), ώστε να εξασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 και στις περιπτώσεις αυτές.
Άρθρο 54 Καθορισμός τρόπου αποζημίωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης λόγω καθυστερημένης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016, περί συμμετοχής των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Δ.Π. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικότερα, διασφαλίζεται ότι ο Παραγωγός Α.Π.Ε. δεν στερείται την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας εξαιτίας καθυστερήσεων που δεν οφείλονται στον ίδιο, αλλά στους αρμόδιους Διαχειριστές.

απόκρισης διαχειριστών και σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 5 και παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4414/2016	Προς τούτο, ορίζεται ότι, αν οι Διαχειριστές καθυστερήσουν πέραν των δεκαπέντε (15) ημερών που προβλέπει ο νόμος να δηλώσουν στον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ότι ο σταθμός Α.Π.Ε. έχει τεθεί σε λειτουργία, ο παραγωγός Α.Π.Ε. αποζημιώνεται για την ενέργεια που παράγεται μετά την πάροδο της εν λόγω προθεσμίας. Παράλληλα, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. επιβάλλει στους Διαχειριστές πρόστιμο για την καθυστέρηση αυτή, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016. Επίσης με τη ρύθμιση αυτή εισάγεται πρόβλεψη για τους παλαιούς και αποσβεσμένους σταθμούς ΑΠΕ που συνδέονται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, ώστε να μπορούν να ανανεώνονται οι συμβάσεις τους αλλά χωρίς να επηρεάζουν τη βιωσιμότητα νέων σταθμών ΑΠΕ που έχουν εγκατασταθεί ή εγκαθίστανται στα αντίστοιχα αυτόνομα νησιωτικά συστήματα. Στο πλαίσιο αυτό εισάγεται πρόβλεψη ότι οι σταθμοί ΑΠΕ για τους οποίους έχουν λήξει οι Συμβάσεις που έχουν συνάψει για χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης θα αμείβονται με την Ειδική Τιμή Αγοράς της εκάστοτε τεχνολογίας ΑΠΕ.
Άρθρο 55 Προώθηση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 132Ζ ν. 4001/2011 και προσθήκη παρ. 2Α και 2Β στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, στο πλαίσιο προώθησης των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, τροποποιούνται η παρ. 7 του άρθρου 132Ζ του ν. 4001/2011 και η παρ.2 του άρθρου 19 του ν. 4951/2022. Ειδικότερα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι σταθμοί αντλησιοταμίευσης εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15MW), λόγω της πολυπλοκότητάς τους και της δυσκολίας αδειοδότησής τους, να έχουν διπλάσια χρονικά διαστήματα για την αδειοδότησή τους, έναντι των λοιπών σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Με την πρόβλεψη αυτή, διασφαλίζεται η επέκταση των προθεσμιών που προβλέπονται για την αδειοδότηση των σχετικών έργων, διευκολύνοντας την προώθηση της σύστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που αξιοποιούν την τεχνολογία της αντλησιοταμίευσης. Παράλληλα εισάγεται πρόβλεψη ώστε η άδεια εγκατάστασης που διέπει τα έργα αυτά να έχει διάρκεια έξι (6) έτη και στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται και η παράταση κατά έξι (6) έτη ομοίως της άδειας εγκατάστασης Υδροηλεκτρικών Σταθμών που έχουν χαρακτηριστεί ως έργα Εθνικής Σημασίας, εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), για την υλοποίηση των οποίων απαιτούνται η απαλλοτρίωση εκτάσεων οικισμών και η μετεγκατάστασή τους.

Άρθρο 56 Εφαρμογή ανώτατου ορίου σε κυριότητα και εκπροσώπηση Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προώθηση εγκατάστασης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 4, 5.α., 5.β. και 5.γ. άρθρου 11Γ, προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται προβλέψεις ώστε να διασφαλιστεί η χωρίς προβλήματα εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας σε σταθμούς ΑΠΕ, διορθώνεται πρόδηλο σφάλμα σχετικά με το ποσοστό εφαρμογής περιορισμών έγχυσης, διευκρινίζεται η κατάταξη και εξέταση των αιτήσεων για προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε περίπτωση που δεσμεύουν νέο ηλεκτρικό χώρο, ενώ, επίσης, αποσαφηνίζεται ότι οι κάτοχοι των σταθμών ΑΠΕ με σύστημα αποθήκευσης προσκομίζουν εγγυητική επιστολή ίση με τη μέγιστη ισχύ έγχυσης του σταθμού. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται, επίσης, ανώτατο όριο συνολικής μέγιστης ισχύος έγχυσης των Σ.Α.Η.Ε. τεχνολογίας συσσωρευτών, για τους οποίους χορηγούνται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, οι οποίοι δύνανται να ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, με σκοπό την ενίσχυση του ανταγωνισμού.
Άρθρο 57 Αποζημίωση σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγονται προβλέψεις σχετικά με την εκπροσώπηση, έναντι των αρμόδιων Διαχειριστών, σταθμών Α.Π.Ε. που συνδέονται μέσω Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης, ενώ παράλληλα ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν σε αποστολή των μετρήσεων της παραγωγής των έργων αυτών προς τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.
Άρθρο 58 Εκπροσώπηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ορισμού εκπροσώπου των σταθμών Α.Π.Ε. που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης, καθώς και οι κανόνες εκπροσώπησής τους έναντι του αρμόδιου Διαχειριστή. Παράλληλα, αποσαφηνίζονται οι υποχρεώσεις του εκπροσώπου ως προς τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης, τη δυνατότητα εκχώρησης της εκπροσώπησης και τη συντήρηση και επισκευή των οικείων Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης, ενώ προβλέπεται και η παρέμβαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σε περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης της απαιτούμενης πλειοψηφίας.
Άρθρο 59 Άρση του ποσοτικού περιορισμού των έργων για τα οποία επιτρέπεται η μεταφορά θέσης εγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών -	Με την προτεινόμενη ρύθμιση, τροποποιείται η περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022, περί μεταφοράς θέσης εγκατάστασης. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην παροχή ευελιξίας στον χωρικό σχεδιασμό των εξαιρούμενων σταθμών, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της τεχνικής λύσης σύνδεσής τους στο Σύστημα και τη μείωση του συνολικού κόστους σύνδεσης.

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022	Ειδικότερα, με την κατάργηση του ποσοτικού περιορισμού του ογδόντα τοις εκατό (80%) ως προς τα έργα για τα οποία επιτρέπεται η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, που έχουν λάβει κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, καθίσταται δυνατή η προσαρμογή της χωροθέτησης των σταθμών αυτών σε θέσεις τεχνικά καταλληλότερες, χωρίς να μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Επιπλέον, η υπό αξιολόγηση ρύθμιση συμβάλλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των έργων, καθώς περιορίζει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις για την υλοποίηση των έργων σύνδεσης, όπως εκτεταμένες οδεύσεις δικτύων.
Άρθρο 60 Απλούστευση διαδικασίας υλοποίησης μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (μΥΗΣ) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), ενώπιον του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 31Α ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 31Α του ν. 4951/2022, περί εξέτασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕ.Σ.Π.Α.) ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕ.Σ.Π.Α.). Ειδικότερα, επιδιώκεται η προώθηση της υλοποίησης μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών, οι οποίοι, υπό το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αντιμετωπίζουν δυσχέρειες κατά την αδειοδότησή τους. Προς τούτο, προβλέπεται ότι οι σταθμοί αυτοί αξιολογούνται κατά προτεραιότητα από το ΚΕ.Σ.Π.Α. ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ΠΕ.Σ.Π.Α., κατά περίπτωση. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα αναβίωσης Βεβαιώσεων Παραγωγού για μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, των οποίων οι άδειες ακυρώθηκαν λόγω μη τήρησης των προβλεπόμενων από τον νόμο προθεσμιών, όταν η καθυστέρηση οφείλεται στη μη γνωμοδότηση των αρμόδιων αρχών περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο.
Άρθρο 61 Δυνατότητα για μείωση της συμβολής σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στη στάθμη βραχυκύκλωσης - Αναβίωση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για έργα που αναπτύσσονται από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη παρ. 6Α και 15 στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται σε σταθμούς βιομάζας, βιοαερίου, μικρών υδροηλεκτρικών έργων και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι είτε έχουν τεθεί σε λειτουργία είτε έχουν λάβει ή θα λάβουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, η δυνατότητα να περιορίσουν τη συμβολή τους στο βραχυκύκλωμα του δικτύου, αξιοποιώντας μέρος του περιθωρίου έγχυσης ισχύος που δημιουργείται για την εγκατάσταση νέων σταθμών Α.Π.Ε. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα σε εξαιρούμενους και γνωστοποιούμενους σταθμούς Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται επί κτιρίων, ανήκουν σε Ο.Τ.Α. και έχουν ήδη κατασκευασθεί, για τους οποίους είτε έχει λήξει η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης είτε έχει παύσει να ισχύει η δέσμευση ηλεκτρικού

	χώρου λόγω λήξης της Σύμβασης Σύνδεσης, να συνδεθούν, εφόσον υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος.
Άρθρο 62 Παράταση προθεσμίας υποβολής ετήσιας δήλωσης για το έτος 2024 των κατ' επάγγελμα αγροτών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται σε κατ' επάγγελμα αγρότες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι δεν υπέβαλαν για το έτος 2024 τη δήλωση περί διατήρησης ή μη της ιδιότητάς τους, η δυνατότητα να την υποβάλουν έως την 31η Μαΐου 2026. Παράλληλα, προβλέπεται ότι, για την εφαρμογή της ρύθμισης, η τιμή αποζημίωσης επανυπολογίζεται αναδρομικά και επιβάλλεται στον κάτοχο του σταθμού εφάπαξ παρακράτηση ύψους είκοσι (20) ευρώ ανά κιλοβάτ (kW) εγκατεστημένης ισχύος του φωτοβολταϊκού σταθμού.
Άρθρο 63 Δυνατότητα διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην ελληνική επικράτεια - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5Α ν. 3054/2002	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002, περί αδειών διάθεσης βιοκαυσίμων. Ειδικότερα, προσαρμόζεται το εθνικό πλαίσιο διάθεσης καυσίμων στις απαιτήσεις του νέου ενωσιακού πλαισίου, με τη συμπερίληψη των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στα καύσιμα που μπορούν να διατίθενται στην ελληνική αγορά. Περαιτέρω, ορίζεται ότι τα καύσιμα αυτά δύνανται να διατίθενται είτε αυτούσια σε κατόχους άδειας διύλισης, άδειας εμπορίας και σε Τελικούς Καταναλωτές είτε, όταν προορίζονται για ανάμιξη με προϊόντα διύλισης αργού πετρελαίου, μόνο σε κατόχους άδειας διύλισης ή άδειας εμπορίας, οι οποίοι πραγματοποιούν την ανάμιξη στις εγκαταστάσεις τους.
Άρθρο 64 Μεταφορά προς διυλιστήρια προϊόντων που αγοράστηκαν ως πετρελαιοειδή προϊόντα - Προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 14 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002, περί γενικών διατάξεων. Ειδικότερα, καλύπτεται θεσμικό κενό του ισχύοντος πλαισίου, καθώς δεν προβλέπεται δυνατότητα μεταφοράς προς διυλιστήρια πετρελαιοειδών προϊόντων που έχουν ήδη αγοραστεί και βρίσκονται στη νόμιμη κατοχή φυσικών ή νομικών προσώπων, με σκοπό την επεξεργασία και επαναδιάθεσή τους. Προς τούτο, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η εν λόγω μεταφορά μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, οι οποίες θα προσδιορισθούν περαιτέρω με κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία θα ρυθμίζονται, επίσης, οι προϋποθέσεις εκτέλεσης της μεταφοράς, η διαδικασία έγκρισης και ελέγχου, η διαχείριση της ποσότητας του μεταφερόμενου πετρελαιοειδούς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
Άρθρο 65 Τεχνικές προδιαγραφές διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002, περί βιοκαυσίμων και άλλων ανανεώσιμων καυσίμων. Ειδικότερα, προσαρμόζεται το εθνικό πλαίσιο διάθεσης

χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 1 και 2 άρθρου 15Α ν. 3054/2002	καυσίμων στις απαιτήσεις του νέου ενωσιακού πλαισίου ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που χρησιμοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για αεροπορικές και ναυτιλιακές μεταφορές.
Άρθρο 66 Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 4951/2022 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 96Γ και άρθρου 96Δ ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διορθώνονται παραπομπές και λοιπά παροράματα στα άρθρα 96Γ και 96Δ του ν. 4951/2022, με σκοπό τη σαφή και ορθή εφαρμογή του πλαισίου που διέπει τους αγρο-φωτοβολταϊκούς σταθμούς. Παράλληλα, αποσαφηνίζονται ειδικότερες προϋποθέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση, στις υποχρεώσεις των κατόχων, στην υποβολή των απαιτούμενων στοιχείων και στις συνέπειες μη συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου και αποζημίωσης των σταθμών αυτών.
Άρθρο 67 Διόρθωση παροράματος άρθρου 84 ν. 5037/2023 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84 ν. 5037/2023	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 5037/2023, περί μεταβατικών διατάξεων, προς θεραπεία παροράματος, με αναδρομική έναρξη ισχύος από την 28η.3.2023.
Άρθρο 68 Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 5261/2025 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7, παρ. 3 άρθρου 17, άρθρου 23, παρ. 2 άρθρου 27, παρ. 8 άρθρου 40 και Παραρτημάτων Ι και IV ν. 5261/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διορθώνονται παροράματα του ν. 5261/2025, με αναδρομική έναρξη ισχύος από την 28η.3.2023.
Άρθρο 69 Χρήση αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα - Προσθήκη άρθρου 36Α στον ν. 5261/2025	Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται ειδική διοικητική διαδικασία για την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού, παραλίας, υδάτινου στοιχείου, πυθμένα και υπεδάφους του βυθού της θάλασσας από φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) κατ' εφαρμογή του ν. 5261/2025. Λόγω της στενής χωρικής σύνδεσης της δραστηριότητας εξερεύνησης και αποθήκευσης CO_2 με προϋφιστάμενες εξορυκτικές δραστηριότητες σε περιοχές οι οποίες έχουν παραχωρηθεί κατά τον ν. 2289/1995 (Α' 27), κρίνεται ενδεδειγμένη μία απλοποιημένη διαδικασία παραχώρησης χρήσης. Η ειδική διαδικασία παραχώρησης που προβλέπει το άρθρο κατισχύει των γενικών διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285). Συγκεκριμένα, προβλέπεται έκδοση κοινής απόφασης των αρμόδιων υπουργών μετά από εισήγηση της εταιρείας

	«Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε.» (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) ως προς τη συνδρομή συγκεκριμένων ουσιαστικών προϋποθέσεων και της Κτηματικής Υπηρεσίας ως προς την αποτύπωση της παραχωρούμενης έκτασης, βάσει της εισήγησης της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και της εκδοθείσας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και τον καθορισμό του ανταλλάγματος και της διάρκειας.
Άρθρο 70 Ενιαία μίσθωση για όμορους λατομικούς χώρους - Τροποποίηση παρ. 13, προσθήκη παρ. 14 και 15 στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η ορθολογική αξιοποίηση των λατομικών ορυκτών, η μεγιστοποίηση της αξιοποίησης του αποθεματικού δυναμικού των συνενούμενων λατομικών χώρων και η μεγιστοποίηση των οικονομικών ωφελειών του Δημοσίου, μέσω της δημιουργίας Ενιαίας Άδειας για τη μίσθωση όμορων λατομικών χώρων. Παράλληλα, επιδιώκεται η μείωση της γραφειοκρατίας, του χρόνου και του διαχειριστικού κόστους που απαιτείται για τη διαχείριση πολλαπλών μισθώσεων, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εγχώριας λατομικής δραστηριότητας.
Άρθρο 71 Παράταση προθεσμίας λειτουργίας υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 166 ν. 5037/2023	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνεται για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο η προθεσμία της μεταβατικής λειτουργίας λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών της παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 5037/2023 και συγκεκριμένα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2027, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων τεχνικών μελετών που τυχόν εκκρεμούν. Οι συγκεκριμένες εκμεταλλεύσεις κρίνονται ως απολύτως κρίσιμες για την εθνική οικονομία και με την προτεινόμενη ρύθμιση υπερσκελίζονται σχετικές καθυστερήσεις της διοικητικής διαδικασίας.
Άρθρο 72 Παράταση διάρκειας παραχωρήσεων μεταλλείων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνονται για δώδεκα (12) μήνες οι παραχωρήσεις μεταλλείων της επιχείρησης «ΛΑΡΚΟ», εφόσον λήγουν εντός του έτους 2026, με σκοπό τη διευκόλυνση της διερεύνησης της δυνατότητας αξιοποίησης του χώρου.
Άρθρο 73 Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται ο υφιστάμενος ορισμός ώστε να είναι σαφές ότι η άδεια έρευνας Υ.Α.Π.: α) δύναται να αφορά μία (1) ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υ.Α.Π. (Π.Ο.Α.Υ.Α.Π.), β) συμπεριλαμβάνει όχι μόνο τις τεχνικές και λοιπές μελέτες του κυρίως έργου (Υ.Α.Π.), αλλά και των συνοδών έργων αυτού όπως λιμενικές εγκαταστάσεις και έργα διασύνδεσης.

	Συναφώς, διευκρινίζεται ότι στο περιεχόμενο της Άδειας Έρευνας περιλαμβάνονται και οι αναγκαίες περιβαλλοντικές μελέτες της ευρύτερης περιοχής πέραν της Π.Ο.Α.Υ.Α.Π., ιδίως για την αξιολόγηση των επιπτώσεων σε προστατευόμενα είδη και οικοσυστήματα, όπως τα θαλάσσια θηλαστικά και η ορνιθοπανίδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, προκειμένου να εκτιμώνται οι ενδεχόμενες επιπτώσεις σε επίπεδο έργου, τόσο στην Π.Ο.Α.Υ.Α.Π. όσο και στην ευρύτερη περιοχή.
Άρθρο 74 Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 66 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευκρινίζεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας, ανεξαρτήτως του αν έχει προηγηθεί η χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ.Α.Π., ενόψει και της επικείμενης οριοθέτησής τους, ενώ η αρμοδιότητα παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης ασκείται μόνο εντός Π.Ο.Α.Υ.Α.Π. Με τον τρόπο αυτό αποσαφηνίζεται το εύρος της αρμοδιότητας του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης έργων Υ.Α.Π. και διευκολύνεται η διεξαγωγή της σχετικής έρευνας.
Άρθρο 75 Αρχή σχεδιασμού Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4964/2022	Με την προτεινόμενη προσθήκη αποσαφηνίζεται ότι ο Φορέας Υ.Α.Π. έχει τον ρόλο της «αρχής σχεδιασμού» στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης του Εθνικού Προγράμματος Υ.Α.Π., σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42//ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001.» (Β΄ 1225).
Άρθρο 76 Συμμετοχή του Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε εταιρεία ειδικού σκοπού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 68Α ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση διευκρινίζεται ότι ο Φορέας Υ.Α.Π. (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π.) μετέχει υποχρεωτικώς στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV), είτε πλειοψηφικώς είτε μειοψηφικώς, αναλόγως του στρατηγικού σχεδιασμού της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. και του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω, δύναται να της αναθέτει τη διενέργεια ερευνών για δυνητικά έργα Υ.Α.Π., όπως μετρήσεις και συλλογή δεδομένων αναγκαίων για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία έργων Υ.Α.Π. στις εν δυνάμει

	Π.Ο.Α.Υ.Α.Π., όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υ.Α.Π.
Άρθρο 77 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών - Τροποποίηση άρθρου 69 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση απλοποιείται η διαδικασία χορήγησης Άδειας Έρευνας στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV), καθώς διευκρινίζεται ότι η άδεια αυτή δύναται να χορηγείται κατά παρέκκλιση των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 69. Περαιτέρω, με την προσθήκη της παρ. 10 προβλέπεται ότι, εφόσον η εταιρεία ειδικού σκοπού έχει ήδη προβεί στις αναγκαίες έρευνες και μετρήσεις και έχει καταστήσει διαθέσιμα αξιόπιστα μετρητικά δεδομένα, καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση των περιοχών εγκατάστασης από τους εν δυνάμει επενδυτές. Κατ' αποτέλεσμα, μετά τη δημοσίευση των προεδρικών διαταγμάτων οριοθέτησης των Π.Ο.Α.Υ.Α.Π., παρέχεται η δυνατότητα εκκίνησης της δημόσιας διαβούλευσης για τις περιοχές εγκατάστασης με την ολοκλήρωση των βασικών ερευνών πεδίου από την εταιρεία ειδικού σκοπού και, ακολούθως, της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή Υ.Α.Π. Με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο κίνδυνος καθυστέρησης του χρονοδιαγράμματος για τον πρώτο διαγωνισμό και διευκολύνεται η επίτευξη των στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ., χωρίς περιττή χρονική δέσμευση του Φορέα Υ.Α.Π. στη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, εφόσον υπάρχουν επαρκή και ποιοτικά δεδομένα για τον προσδιορισμό των περιοχών εγκατάστασης.
Άρθρο 78 Υποχρεώσεις κατόχου της Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 70 του ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται υποχρέωση των κατόχων Αδειών Έρευνας να χορηγούν στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και στον Φορέα Υ.Α.Π., προς εκπλήρωση των καθηκόντων τους, αντίγραφα των πρωτογενών δεδομένων που συνέλεξαν κατά τη διάρκεια των ερευνών και μετρήσεων. Επιπλέον, θεσπίζεται περιορισμός ως προς τη διάθεση των δεδομένων αυτών σε τρίτους, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση των κατόχων των Αδειών Έρευνας.
Άρθρο 79 Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ως προς την παρ. 1, επιταχύνεται η έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται ειδικότερα στην παρ. 10 του άρθρου 69 του ν. 4964/2022, με σκοπό τη διευκόλυνση της επίτευξης των στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ. Προς τούτο, συμπληρώνεται η πρόβλεψη περί επιτάχυνσης της Δημόσιας Διαβούλευσης, εφόσον επαρκούν τα δεδομένα που κατέχει η Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. διά της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV). Ως προς την παρ. 3, προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία και υποψήφιων Επενδυτών Υ.Α.Π. που δεν έχουν αιτηθεί Άδεια Έρευνας για τη

	συγκεκριμένη Π.Ο.Α.Υ.Α.Π., αλλά έχουν αποκτήσει τα σχετικά δεδομένα από τον Φορέα Υ.Α.Π. ή και από την εταιρεία ειδικού σκοπού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια του άρθρου 69. Ως προς την παρ. 4, μεταβάλλεται το πλαίσιο καθορισμού των κριτηρίων επιλογής του Επενδυτή Υ.Α.Π. και χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης. Ειδικότερα, αντί της αποκλειστικής πρόβλεψης της χαμηλότερης τιμής προσφοράς ως κριτηρίου επιλογής, ορίζεται ότι τα σχετικά κριτήρια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης του Φορέα Υ.Α.Π. και εισήγησης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ώστε να παρέχεται στο Δημόσιο η αναγκαία ευελιξία να λαμβάνει υπόψη και άλλα συναφή κριτήρια, ιδίως ως προς την ωριμότητα της επενδυτικής πρότασης και την επιτυχή ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
Άρθρο 80 Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα - Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 74 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επέρχεται γραμματική και λεκτική διόρθωση της διάταξης, ενώ παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης της υπουργικής απόφασης δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου για τα Υ.Α.Π. και πριν από την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Υ.Α.Π., για λόγους δημοσίου συμφέροντος και βέλτιστου προγραμματισμού του Α.Δ.Μ.Η.Ε., ιδίως στο πλαίσιο του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξής του.
Άρθρο 81 Επιλογή επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Υγιής ανταγωνιστική διαδικασία - Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ως προς την παρ. 4, επέρχεται συμπλήρωση κατ' αντιστοιχίαν προς την προσθήκη της παρ. 4 του άρθρου 72 του οικείου νόμου. Ως προς την προτεινόμενη προσθήκη της παρ. 4α, θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη για τον καθορισμό γενικότερου πλαισίου σχετικού με την ανταγωνιστική διαδικασία, με σκοπό την ενίσχυση της επενδυτικής βεβαιότητας έως την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παρ. 5 του παρόντος άρθρου και την ενίσχυση των πιθανοτήτων έγκαιρης προσέλκυσης διεθνών και εγχώριων επενδυτών Υ.Α.Π.
Άρθρο 82 Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 79Α στον ν. 4964/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, με τις παρ. 1 και 2, διευκρινίζεται η δυνατότητα εκπόνησης τεχνικών μελετών και Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από τον Φορέα Υ.Α.Π. για περιοχές που δύνανται να προσδιορισθούν ως Π.Ο.Α.Υ.Α.Π. βάσει του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υ.Α.Π. Περαιτέρω, παρέχεται στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) η δυνατότητα να αιτείται Άδεια Έρευνας από τον Φορέα Υ.Α.Π. και πριν από την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υ.Α.Π., προκειμένου να εκτελεί ερευνητικές εργασίες, μετρήσεις και συλλογή δεδομένων αναγκαίων για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη

	λειτουργία έργων Υ.Α.Π. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να αξιοποιούνται τόσο για την επικαιροποίηση του σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υ.Α.Π. όσο και για την ολοκλήρωση του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η οριοθέτηση της περιοχής ενδιαφέροντος για την εκπόνηση των σχετικών ερευνών από την εταιρεία ειδικού σκοπού γίνεται με ατομική διοικητική πράξη του Φορέα Υ.Α.Π., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι περιοχές ενδιαφέροντος της περ. β) της παρ. 1 προσδιορίζονται εντός των περιοχών που βρίσκονται αποκλειστικώς εντός των χωρικών υδάτων ή της κηρυχθείσας αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Ελλάδας κατά τον χρόνο χορήγησης της άδειας έρευνας και σε κάθε περίπτωση εντός των θαλάσσιων χωρικών ενοτήτων που έχουν καθορισθεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/43090/574/17.4.2025 απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός χωρικών ενοτήτων για την εκπόνηση των θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων» (Δ' 229). Με την παρ. 3 απλοποιείται η διαδικασία χορήγησης Άδειας Έρευνας στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV), κατ' αντιστοιχίαν προς την παρ. 6α του άρθρου 69 του ν. 4964/2022. Με την παρ. 4 παρέχεται στους εν δυνάμει Επενδυτές Υ.Α.Π. η δυνατότητα διεξαγωγής πρόδρομων επιτόπιων μετρήσεων αμέσως μετά την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Υ.Α.Π., ανεξαρτήτως της κεντρικής συλλογής δεδομένων, ώστε να διευρύνεται το χρονικό διάστημα προετοιμασίας τους πριν από την έναρξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή και να μειώνεται η επενδυτική αβεβαιότητα. Τέλος, με την παρ. 5 προβλέπεται ότι οι σχετικές άδειες δύνανται να τροποποιούνται και να προσαρμόζονται από τον Φορέα Υ.Α.Π. μετά την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων οριοθέτησης των Π.Ο.Α.Υ.Α.Π.
Άρθρο 83 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Γ'.
Άρθρο 84 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Γ'.
Άρθρο 85 Συμπλήρωση εξαιρέσεων από την αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό -	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 72 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί παράτασης αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό. Ειδικότερα, συμπληρώνονται απολύτως αναγκαίες εξαιρέσεις από την αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής

Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021	κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας στην περιοχή του Υμηττού. Η καταληκτική ημερομηνία αναστολής δεν παρατείνεται εκ νέου, αλλά προσαρμόζεται η σχετική αναφορά στις ισχύουσες παρατάσεις της παρ. 10 του άρθρου 75 του ν. 5261/2025 (Α' 231), της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 5215/2025 (Α' 116) και του άρθρου 37 του ν. 5167/2024 (Α' 207).
Άρθρο 86Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4796/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 68 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί παράτασης της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση διάταξη παρατείνεται η προθεσμία μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης για δύο (2) ακόμη έτη, προκειμένου να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη εξυπηρέτηση των υπηρεσιακών αναγκών του.
Άρθρο 87 Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την ανέγερση πολυχώρου στον Δήμο Πάτμου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται ειδικοί όροι δόμησης σε ακίνητο στην περιοχή Σκάλας του Δήμου Πάτμου, για λόγους δημοσίου συμφέροντος και ειδικότερα για την κατασκευή κλειστού πολυχώρου με υπαίθριο χώρο εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων για παιδιά, ελλείψει στο νησί κλειστών και ανοικτών χώρων ικανών να υποδεχθούν και να φιλοξενήσουν αποτελεσματικά πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις.
Άρθρο 88 Παράταση εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 ν. 5106/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνεται η προθεσμία εκπόνησης των Σχεδίων Αστικής Ανθεκτικότητας από τους Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, προκειμένου να παρασχεθεί επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωσή τους.
Άρθρο 89 Παράταση υποβολής αίτησης επανέκδοσης οικοδομικών αδειών που υπάγονται στο περιβαλλοντικό ισοδύναμο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 η προθεσμία υποβολής αίτησης του υπόχρεου στο ηλεκτρονικό σύστημα «e-adeies» για την επανέκδοση οικοδομικών αδειών που υπάγονται στο περιβαλλοντικό ισοδύναμο.
Άρθρο 90 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Δ΄.
Άρθρο 91 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Δ΄.
Άρθρο 92 Παράταση προθεσμίας εξασφάλισης έγκρισης για εγκαταστάσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης εντός πάρκων και αλσών -	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α΄ 289), περί πάρκων και αλσών. Σκοπός της υπό αξιολόγηση ρύθμισης είναι η παράταση, έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, της προθεσμίας εντός της οποίας οι οικείοι Ο.Τ.Α. οφείλουν να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις για υφιστάμενα, χωρίς

Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 58 ν. 998/1979	έγκριση, κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών, προκειμένου αυτά να εξαιρεθούν από την κατεδάφιση.
Άρθρο 93 Προσάρτηση αποφάσεων Επιτροπών Εξετάσεων Αντιρρήσεων και αποφάσεων έγκρισης αναμόρφωσης χάρτη σε συμβόλαια - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 20 του ν. 3889/2010. Συγκεκριμένα, για λόγους διευκόλυνσης των συναλλαγών, προβλέπεται η δυνατότητα σύναψης μεταβιβαστικών δικαιοπραξιών με την προσάρτηση σε αυτές της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του κυρωμένου δασικού χάρτη, με την οποία εξαιρείται από αυτόν έκταση ως μη δασική. Επιπλέον, η προτεινόμενη διάταξη αποβλέπει στην εξοικονόμηση χρόνου τόσο για τους πολίτες όσο και για τη διοίκηση, μέσω της πρόβλεψης ότι λαμβάνεται υπόψη η αναρτηθείσα στο πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη, σε περίπτωση που, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, απαιτείται βεβαίωση του δασικού ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και των φορέων του δημόσιου τομέα.
Άρθρο 94 Παρατάσεις δασικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4280/2014	Με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση επιδιώκεται η παράταση έως την 31.12.2027 της προθεσμίας για τη νομιμοποίηση εγκαταστάσεων, όπως κτηνοτροφικών μονάδων, ιερών ναών, μετοχίων, χιονοδρομικών κέντρων, έργων που εξυπηρετούν ανάγκες ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, κατασκηνώσεων και τουριστικών εγκαταστάσεων, οι οποίες λειτουργούν σε εκτάσεις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία χωρίς την προβλεπόμενη από αυτήν έγκριση, καθώς και της προθεσμίας για την έκδοση οριστικών παραχωρητηρίων δημοσίων δασικών εκτάσεων που είχαν παραχωρηθεί προσωρινά, εφόσον έχει εκπληρωθεί ο σκοπός της παραχώρησης. Η παράταση χορηγείται για κοινωφελείς εγκαταστάσεις και άλλες χρήσεις και δραστηριότητες που κατ' αρχήν δύνανται να λειτουργούν νομίμως σε εκτάσεις εν γένει δασικού χαρακτήρα και δικαιολογείται λόγω των πολλών αμφισβητήσεων και εκκρεμοτήτων που ανακύπτουν από την παράλληλη σύνταξη δασολογίου και κτηματολογίου για το σύνολο της Επικρατείας.
Άρθρο 95 Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση άρθρου 51Α ν. 4915/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 51Α του ν. 4915/2022, περί εξαίρεσης από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η εξαίρεση των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας για τέσσερα (4) έτη, ενόψει του κρίσιμου έργου που επιτελούν και της υποστελέχωσης των εν λόγω υπηρεσιών, προκειμένου να

	διασφαλιστεί η διατήρηση του προσωπικού τους για την απρόσκοπτη άσκηση του ελέγχου σε ζητήματα δασικής νομοθεσίας.
Άρθρο 96 Εξορθολογισμός επιτρεπόμενων χρήσεων σε προστατευόμενες περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 1650/1986	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 19 του ν. 1650/1986, περί κριτηρίων χαρακτηρισμού και αρχών προστασίας. Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία, καθώς εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 βρίσκονται αρκετές ελληνικές πόλεις, όπως, επί παραδείγματι, τα Ιωάννινα, η Καστοριά και το Ναύπλιο, με συνολικό πληθυσμό περίπου τετρακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (470.000) κατοίκων, καθώς και ολόκληρα νησιά, όπως η Χάλκη, η Νίσυρος, η Τήλος, οι Παξοί, το Μαθράκι, η Ερείκουσα, οι Οινούσσες, τα Αντικύθηρα, οι Μικρές Κυκλάδες, οι Λειψοί, οι Αρκιοί, το Αγαθονήσι, οι Φούρνοι και το μεγαλύτερο μέρος της Σαμοθράκης, αλλά και περισσότεροι από χίλιοι (1.000) οικισμοί. Ενδεικτικά, μόνο στη Λακωνική Μάνη εντοπίζονται εντός του δικτύου περισσότερα από πενήντα (50) χωριά, όπως η Αρεόπολη, το Λιμένι, ο Γερολιμένας και ο Κότρωνας. Με τη διάταξη παρέχεται εξαιρετικά περιορισμένη δυνατότητα, και όχι υποχρέωση, επέκτασης του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως ή του ορίου οικισμού, όπου αυτό κρίνεται επιστημονικά και χωροταξικά απολύτως αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, συμβατό με το προστατευτέο είδος κάθε περιοχής, προκειμένου να επιλυθούν χρόνια προβλήματα σε περιοχές που παρουσιάζουν έντονη και άναρχη διάχυση του αστικού ιστού, ιδίως σε περιαστικές περιοχές λόγω εκτεταμένης εκτός σχεδίου δόμησης, με ικανή οικιστική πύκνωση και ανατροπή του αγροτικού τους χαρακτήρα, ή σε εκτός σχεδίου περιοχές που περικλείονται από εντός σχεδίου περιοχές και αποτελούν, εν τοις πράγμασι, δομικό στοιχείο του αστικού ιστού. Στόχος είναι να βοηθηθούν πολεοδομικά και αναπτυξιακά υστερούσες κυρίως περιοχές, στις οποίες οι νομίμως πολεοδομημένοι υποδοχείς ενδέχεται να έχουν υπερβεί τη φέρουσα ικανότητά τους και στις οποίες πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω και να εξασφαλισθεί η χωροταξικά συντεταγμένη, και όχι de facto, ανάπτυξή τους με απολύτως βιώσιμο και ορθολογικό τρόπο. Η σχετική κρίση θα διαμορφώνεται εμπεριστατωμένα κατά το στάδιο του οικείου χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και υπό την πρόσθετη προηγούμενη επιφύλαξη της οικείας Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (Ε.Π.Μ.) κάθε περιοχής Natura 2000. Τέτοιες περιοχές εντοπίζονται κυρίως

	στην ελληνική περιφέρεια, και ιδίως στην παραμεθόριο και τη νησιωτική Χώρα. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να τεθεί τέλος στη διαιώνιση της πολεοδομικής αναρχίας, προς όφελος του ορθολογικά δομημένου χώρου, αλλά και της αποτελεσματικής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Τούτο ισχύει αποκλειστικά για περιοχές στις οποίες η σχετική δυνατότητα συνάδει με το οικείο προστατευτέο αντικείμενο και τους ειδικότερους στόχους προστασίας της ευρύτερης προστατευόμενης περιοχής, σύμφωνα με την οικεία εγκεκριμένη Ε.Π.Μ., διευκολύνοντας καθοριστικά τόσο την ολοκλήρωση όσο και τη διαχρονικότητα των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων και των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων που ήδη εκπονούνται για το σύνολο της Επικράτειας. Το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) για την πρόβλεψη δυνατότητας επέκτασης σχεδίου πόλεως ή οικισμού, και δη σε ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων, ήτοι στη Ζώνη 4, στην οποία, ούτως ή άλλως, επιτρέπεται σχεδόν το σύνολο των χρήσεων γης του π.δ. 59/2018 (Α' 114), και όχι στις τρεις ζώνες που βρίσκονται εγγύτερα στον πυρήνα κάθε περιοχής Natura 2000, κρίνεται επαρκές για να καλύψει υφιστάμενες ή μελλοντικές ανάγκες επέκτασης σχεδίου πόλεως σε περιοχές που περικλείουν αστικά κέντρα ή εγκλείονται σε αυτά, εφόσον πάντοτε αυτό εξειδικεύεται ως απολύτως ενδεδειγμένο επιστημονικό μέτρο και μετριάζεται περαιτέρω στο απολύτως αναγκαίο μέτρο με την οικεία εγκεκριμένη Ε.Π.Μ. Σημειώνεται, επίσης, ότι η μετριασμένη και πολεοδομικά ορθολογική οικιστική ανάπτυξη ορισμένων περιοχών Natura 2000 δεν είναι εξ ορισμού ασύμβατη με τα προστατευτέα είδη κάθε περιοχής ξεχωριστά, αλλά, υπό ορισμένους όρους και προϋποθέσεις, έχει παρατηρηθεί ότι δύναται να αποβεί ακόμη και επωφελής για συγκεκριμένα είδη. Εν πάση περιπτώσει, ειδικότερα νομικά καθεστώτα προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος δεν θίγονται (π.χ. περιορισμοί της δασικής, αρχαιολογικής νομοθεσίας). Περαιτέρω, η αξιολογούμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθώς, εκ παραδρομής, έχουν απαγορευθεί δράσεις και δραστηριότητες οι οποίες, αφενός, δεν συνιστούν, κατά την τεχνική και πολεοδομική έννοια του όρου, χρήσεις γης και, αφετέρου, δεν θα έπρεπε να απαγορεύονται, όπως, για παράδειγμα, η κολύμβηση και η πεζοπορία, δεδομένου ότι είναι απολύτως συμβατές με τους σκοπούς και τους όρους προστασίας κάθε περιοχής Natura 2000 και συμβάλλουν στην

	προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας ή αποτελούν καθ' όλα μη επιβαρυντικές δραστηριότητες ήπιου αθλητισμού και αναψυχής. Τα νομοθετικά αυτά κενά πρέπει να καλυφθούν, ιδίως ενόψει της θεσμοθέτησης θαλάσσιων πάρκων, αλλά και των επικείμενων προεδρικών διαταγμάτων προστασίας της φύσης με βάση το νέο νομοθετικό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε με την τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 21) με το άρθρο 47 του ν. 4685/2020 (Α' 92) για τις περιοχές Natura 2000.
Άρθρο 97 Καταργούμενες διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποτυπώνονται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Δ΄. Συγκεκριμένα, πρόκειται για διατάξεις ασύμβατες με το νέο καθεστώς περί παράτασης των προθεσμιών του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Δ΄ του σχεδίου νόμου, όπως αυτό διαμορφώνεται με τις τροποποιήσεις του άρθρου 52 του ν. 4280/2014.
Άρθρο 98 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται ο σκοπός του Μέρους Ε΄.
Άρθρο 99 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Ε΄.
Άρθρο 100 Απασχόληση προσωπικού στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών για την κάλυψη αναγκών ερευνητικών έργων και προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 24 ν. 4386/2016	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών η πρόσθετη δυνατότητα απασχόλησης έκτακτου προσωπικού, με κάλυψη της σχετικής δαπάνης και από ιδίους πόρους.
Άρθρο 101 Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για έργα Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 167 ν. 4951/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 167 του ν. 4951/2022, περί άσκησης καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέας Περιβάλλοντος» και περί εξουσιοδοτικής διάταξης. Συγκεκριμένα, μετά από τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δυνάμει του ν. 5037/2023, στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνεται και η διαχείριση αστικών αποβλήτων, με συνέπεια η επαλήθευση αντιστάθμισης να δύναται να ασκείται και από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.
Άρθρο 102 Σύσταση Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διαχείρισης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προσαρμογή του Οργανισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο νέο θεσμικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό, τη

Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Διάρθρωση - Αρμοδιότητες - Στελέχωση	διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.), στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.), με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στις Υπηρεσίες Διαχείρισης σε αυτοτελή οργανική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης, υπαγόμενη απευθείας στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου, σύμφωνα με τα άρθρα 36 και 37 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133). Με τον τρόπο αυτό το Υπουργείο επιδιώκει να ανταποκριθεί αποτελεσματικά και αποδοτικά στις διαρκώς αυξανόμενες υποχρεώσεις σχεδιασμού, υλοποίησης, διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου των στόχων του πολυετούς αναπτυξιακού προγραμματισμού στους τομείς πολιτικής για τους οποίους είναι αρμόδιο, με βάση τον προγραμματισμό του και την κατανομή των πόρων που του αναλογούν, εναρμονίζοντας παράλληλα τη διοικητική οργάνωσή του με τους ειδικούς κανόνες του Α.Π.Δ.Ε. και του δημόσιου λογιστικού ως προς τη διάκριση αρμοδιοτήτων μεταξύ υπολόγου και διατάκτη. Συγκεκριμένα, η Αυτοτελής Διεύθυνση Διαχείρισης Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης αναλαμβάνει, ως Υπηρεσία Διαχείρισης του άρθρου 34 του ν. 5264/2025 (Α΄ 239), τις αρμοδιότητες του άρθρου 36 του ίδιου νόμου, σε αντικατάσταση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, η οποία είναι αρμόδια για την εκτέλεση των εντολών πληρωμής των έργων του Α.Π.Δ.Ε., ως οικονομική υπηρεσία φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143). Παράλληλα, επιδιώκεται η διασφάλιση επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού στην εν λόγω οργανική μονάδα, ώστε να εξυπηρετούνται αποτελεσματικότερα τα ολοένα αυξανόμενα καθήκοντά της. Συναφώς, κρίνεται αναγκαίο η νέα διοικητική μονάδα να μπορεί να στελεχωθεί άμεσα, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, προκειμένου να μην υπάρξει αρρυθμία ή καθυστέρηση στην ομαλή εκτέλεση του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
Άρθρο 103 Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αντιμετώπιση του ζητήματος του προσωπικού που απασχολείται στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.).

Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής	Το προσωπικό αυτό παρέχει αδιαλείπτως τις υπηρεσίες του στον Οργανισμό, χωρίς μεταβολή ως προς το αντικείμενο των καθηκόντων του, και διαθέτει πολύτιμη εμπειρία και εξειδικευμένη γνώση των αρμοδιοτήτων που ασκεί. Η τυχόν απώλειά του εκτιμάται ότι θα έχει σοβαρές συνέπειες για την εύρυθμη λειτουργία του Οργανισμού, ιδίως λόγω των κενών που θα προκύψουν στη φύλαξη προστατευόμενων περιοχών και της απώλειας συσσωρευμένης τεχνογνωσίας δεκαπέντε (15) ετών, δεδομένου ότι απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου επί το ίδιο χρονικό διάστημα. Η προτεινόμενη ρύθμιση, συνεπώς, αποσκοπεί στην αξιοποίηση του ανωτέρω προσωπικού και κρίνεται αναγκαία για την τήρηση της αρχής της συνέχειας της διοίκησης, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει πρόβλεψη για την τήρηση του άρθρου 103 του Συντάγματος, ώστε να μη θεωρηθεί ότι με αυτή επιδιώκεται έμμεση μονιμοποίηση συμβασιούχων.
Άρθρο 104 Παράταση της προθεσμίας νόμιμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. με ελλείποντα μέλη - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου τέταρτου Καταστατικού Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνεται η προθεσμία νόμιμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. με ελλείποντα μέλη από εννέα (9) σε δεκαοκτώ (18) μήνες, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη του παραμένουν τουλάχιστον επτά (7), έως την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών.
Άρθρο 105 Συμμετοχή Ελληνικού Δημοσίου στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 142 ν. 4389/2016	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4389/2016 (Α' 94), με σκοπό την ενίσχυση της δυνατότητας διαχείρισης από πλευράς Ελληνικού Δημοσίου της συμμετοχής του στην ΑΔΜΗΕ Α.Ε. Ειδικότερα, παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο η δυνατότητα να διαχειρίζεται, να διατηρεί, να αυξάνει ή να περιορίζει την άμεση ή έμμεση συμμετοχή του, ή νομικών προσώπων που ελέγχει άμεσα ή έμμεσα, στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., με την επιφύλαξη ότι, σε περίπτωση που ο έλεγχος της εταιρείας ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, αυτός ασκείται από διαφορετικό φορέα του Δημοσίου σε σχέση με τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλη επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου.
Άρθρο 106	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94), ώστε να ενισχυθεί

Ενέργειες διαχείρισης ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 145 ν. 4389/2016	η δυνατότητα της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. να διαχειρίζεται, να διατηρεί και να αυξάνει τη συμμετοχή της στην ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε., λαμβανομένων υπόψη της ανάγκης επενδύσεων στο Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας και στα έργα διασυνδέσεων της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., καθώς και της σημασίας διατήρησης ικανού μετοχικού ποσοστού υπό τον έλεγχο του Δημοσίου. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης των σχετικών ενεργειών, καθώς και σύστασης εταιρειών ειδικού σκοπού για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Επιπλέον, για λόγους νομικής ασφάλειας και απλοποίησης των διαδικασιών, αποσαφηνίζεται ότι για κάθε περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., πλην του άρθρου 2 περί του σκοπού της και του άρθρου 4 περί της διάρκειάς της, αρκεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τον ν. 4548/2018.
Άρθρο 107 Ρυθμίσεις για το προσωπικό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011	Με την προτεινόμενη διάταξη παρατείνεται η δυνατότητα μεταφοράς προσωπικού μεταξύ της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε. και της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε για την αποδοτικότερη και εύρυθμη λειτουργία των εν λόγω συναφών φορέων. Δεδομένου του συνεχιζόμενου υψηλού ενδιαφέροντος για εσωτερική μετακίνηση και τις ανάγκες που οι δύο φορείς καλούνται να αντιμετωπίσουν, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της απολιγνιτοποίησης, είναι άμεση η ανάγκη για την επιτάχυνση και διευκόλυνση της κάλυψης νευραλγικών θέσεων, προκειμένου να επιτευχθεί η βέλτιστη κάλυψη των άμεσων υπηρεσιακών αναγκών. Συναφώς με τα ανωτέρω, υπογραμμίζεται ότι ο ολοένα και πιο απαιτητικός ρόλος του Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σε συνδυασμό με τις ολοένα και μεγαλύτερες απαιτήσεις που του θέτει το ρυθμιστικό πλαίσιο, καθιστούν επιτακτική την παράταση της κατ' εξαίρεση δυνατότητας ενίσχυσης του Δ.Ε.Δ.Δ.ΗΕ με πρόσθετο εξειδικευμένο και με σημαντική εμπειρία προσωπικό.
Άρθρο 108 Καταργούμενες διατάξεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Ε'.
Άρθρο 109 Έναρξη ισχύος	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζεται η έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	X	X		X	
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X	X	X	X	X
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	X	X	X
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X		X	
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X	X	X	X	
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

	ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

			Η, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ		ΟΜΑΔΕΣ	ΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	X	X		X	
		Υποδομή / εξοπλισμός	X			X	
		Προσλήψεις / κινητικότητα				X	
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X			X	
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	X			X	
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση	X			X	
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση	X			X	
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης	Χ			Χ	
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	Χ	Χ		Χ	
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη)*. Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης. Προς έλεγχο από την Υπηρεσία.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.		Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
	❒	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
	❒	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος. Με τη γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε., που κοινοποιήθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 10000.00.001/12095 και ημερομηνία 14 Απριλίου 2026 διαβιβαστικό έγγραφο, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα, διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις για το σχέδιο νόμου εν γένει.
	❒	Διεθνής διαβούλευση	

23.		Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr *(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)*	
	Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο : «Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 και μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 - Ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας - Πολεοδομικές ρυθμίσεις - Διατάξεις περιβαλλοντικής και δασικής προστασίας - Ρυθμίσεις για την οργάνωση και την επαρκή στελέχωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπών φορέων εποπτείας του» τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση την 31η Μαρτίου 2026, η οποία ολοκληρώθηκε τη 14η Απριλίου 2026. Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι προσβάσιμο στη σελίδα: https://www.opengov.gr/ypoian/?p=13883.		
	Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Στο Μέρος Α' υποβλήθηκαν συνολικά τετρακόσια σαράντα τέσσερα (444) σχόλια, στο Μέρος Β' υποβλήθηκαν εκατόν ενενήντα τρία (193) σχόλια, στο Μέρος Γ' υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια, στο Μέρος Δ' υποβλήθηκαν ενενήντα πέντε (95) σχόλια και στο Μέρος Ε' υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια. Τα σχόλια έτυχαν πλήρους καταγραφής και επεξεργασίας.

	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Μέρος Α' **Επί του Κεφαλαίου Α':** Υποβλήθηκαν διακόσια εβδομήντα οκτώ (278) σχόλια από διακόσιους τριάντα τέσσερις (234) πολίτες και σαράντα τέσσερις (44) φορείς. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια με ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο, υποβλήθηκαν αρκετές φορές από διαφορετικούς χρήστες. Υιοθετήθηκαν οκτώ (8) σχόλια που αφορούσαν θέσπιση απλοποιημένου πλαισίου για φωτοβολταϊκά εξωστών. **Επί του Κεφαλαίου Β':** Υποβλήθηκαν έντεκα (11) σχόλια από δέκα (10) πολίτες και έναν (1) φορέα. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Γ':** Υποβλήθηκαν πενήντα ένα (51) σχόλια από τριάντα πέντε (35) πολίτες και δεκαέξι (16) φορείς. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Δ':** Υποβλήθηκαν είκοσι πέντε (25) σχόλια από δεκατρείς (13) φορείς και δώδεκα (12) πολίτες. Υιοθετήθηκαν εννέα (9) σχόλια που αφορούσαν στη θέσπιση απλοποιημένου πλαισίου για φωτοβολταϊκά εξωστών, το χρονοδιάγραμμα του υπολογισμού, τη διαδικασία λειτουργίας και την παράταση προθεσμίας των συνδέσεων. **Επί του Κεφαλαίου Ε':** Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια από τρεις (3) φορείς και τρεις (3) πολίτες. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου ΣΤ':** Υποβλήθηκαν επτά (7) σχόλια από επτά (7) πολίτες. Υιοθετήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια που αφορούσαν στη θέσπιση απλοποιημένου πλαισίου για φωτοβολταϊκά εξωστών, και ζητήματα τελών εγγραφής στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης. **Επί του Κεφαλαίου Ζ':**

		Υποβλήθηκαν έντεκα (11) σχόλια από δέκα (10) πολίτες και έναν (1) φορέα. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Η΄:** Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια από πέντε (5) πολίτες. Υιοθετήθηκε ένα (1) σχόλιο που αφορούσε στα Πιστοποιητικά Βιωσιμότητας. **Επί του Κεφαλαίου Θ΄:** Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια από δύο (2) πολίτες. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Ι΄:** Δεν υποβλήθηκαν σχόλια. **Μέρος Β΄** **Επί του Κεφαλαίου Α΄:** Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια από έξι (6) πολίτες. Υιοθετήθηκαν δύο (2) σχόλια που αφορούσαν στην πρόβλεψη για την αδειοδότηση και την εγκατάσταση πολύ μικρών ηλιακών συστημάτων (plug in). **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκαν εκατόν εβδομήντα έξι (176) σχόλια από εκατόν εξήντα (160) πολίτες και δεκαέξι (16) φορείς. Υιοθετήθηκαν δεκατρία (13) σχόλια που αφορούσαν στην πρόβλεψη για την αδειοδότηση και την εγκατάσταση πολύ μικρών ηλιακών συστημάτων (plug in), την αύξηση των περιθωρίων ισχύος που διατίθενται στους κατόχους των σταθμών, κατόπιν μείωσης της συμβολής στο βραχυκύκλωμα και τον καθορισμό προθεσμιών για την αξιοποίηση των εν λόγω περιθωρίων. **Επί του Κεφαλαίου Γ΄:** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) πολίτη. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Δ΄:**

		Υποβλήθηκαν οκτώ (8) σχόλια από οκτώ (8) πολίτες, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Ε΄:** Υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια από έναν (1) πολίτη και τρεις (3) φορείς. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια επί του Κεφαλαίου. **Μέρος Γ'** **Επί του Κεφαλαίου Α΄:** Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια από δύο (2) πολίτες. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) πολίτη. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Μέρος Δ'** **Επί του Κεφαλαίου Α΄:** Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια από τρεις (3) πολίτες για τις αναδασωτέες εκτάσεις. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκαν είκοσι έξι (26) σχόλια από είκοσι τέσσερις (24) πολίτες και δύο (2) φορείς. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Γ΄:** Υποβλήθηκαν εξήντα έξι (66) σχόλια από σαράντα επτά (47) πολίτες και δεκαεννέα (19) φορείς. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια αφορούσαν στο ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο και υποβλήθηκαν αρκετές φορές από διαφορετικούς χρήστες. Δύο (2) σχόλια συναινούσαν με το σχέδιο νόμου. **Επί του Κεφαλαίου Δ΄:** Δεν υποβλήθηκαν σχόλια. **Μέρος Ε':** **Επί του Κεφαλαίου Α':** Δεν υποβλήθηκαν σχόλια. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:**

		Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια από πέντε (5) πολίτες. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. **Επί του Κεφαλαίου Γ':** Δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	**Μέρος Α΄** **Επί του Κεφαλαίου Α΄:** Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. Τα περισσότερα από αυτά κρίθηκε ότι είτε ήταν γενικής φύσεως, είτε απαιτούν περαιτέρω εξέταση είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Δεν έγιναν αποδεκτά διακόσια εξήντα εννέα (269) σχόλια. Ειδικότερα: • Διακόσια τριάντα τρία (233) σχόλια, κυρίως με ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο, δεν έγιναν αποδεκτά, καθώς ήταν σχόλια γενικού ενδιαφέροντος και δεν ήταν σχετικά με τα άρθρα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Είκοσι τρία (23) σχόλια δεν ήταν σχετικά με το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. • Έντεκα (11) σχόλια, καθώς είναι αντίθετα με το πνεύμα του νόμου και της Οδηγίας. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκαν έντεκα (11) σχόλια από δέκα (10) πολίτες και έναν (1) φορέα. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. Ειδικότερα δεν έγιναν αποδεκτά έντεκα (11) σχόλια: • Δύο (2) σχόλια, καθώς δεν χρήζουν ενσωμάτωσης γιατί υπάρχουν ήδη ορισμοί στο υφιστάμενο πλαίσιο, ήταν σχόλια γενικού ενδιαφέροντος και δεν ήταν σχετικά με τα άρθρα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Πέντε (5) σχόλια θα αξιολογηθούν σε μελλοντική ρύθμιση. • Τέσσερα (4) σχόλια είναι αντίθετα με το πνεύμα της Οδηγίας. **Επί του Κεφαλαίου Γ΄:** Υποβλήθηκαν πενήντα ένα (51) σχόλια από τριάντα πέντε (35) πολίτες και δεκαέξι (16) φορείς.

		Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια με ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο υποβλήθηκαν αρκετές φορές από διαφορετικούς χρήστες. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. Τα περισσότερα από αυτά κρίθηκε ότι είτε ήταν γενικής φύσεως είτε απαιτούν περαιτέρω εξέταση είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Δεν έγιναν αποδεκτά πενήντα (50) σχόλια. Ειδικότερα: • Τριάντα (30) σχόλια γενικού ενδιαφέροντος, καθώς δεν ήταν σχετικά με τα άρθρα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Τέσσερα (4) σχόλια θα αξιολογηθούν σε μελλοντική ρύθμιση. • Έξι (6) σχόλια είναι αντίθετα με το πνεύμα της Οδηγίας. • Οκτώ (8) σχόλια δεν είναι σχετικά με το αντικείμενο του σχεδίου νόμου. • Ένα (1) σχόλιο είναι αντίθετο με το πνεύμα της Οδηγίας, αλλά μέρος του θα αξιολογηθεί στο μέλλον. • Ένα (1) σχόλιο είναι αντίθετο με το πνεύμα της Οδηγίας και τμήμα του είναι γενικού ενδιαφέροντος. **Επί του Κεφαλαίου Δ΄:** Υποβλήθηκαν εικοσιπέντε (25) σχόλια από δεκατρείς (13) φορείς και δώδεκα (12) πολίτες. Υιοθετήθηκαν εννέα (9) σχόλια επί του Κεφαλαίου και δεν έγιναν αποδεκτά δεκαεπτά (17) σχόλια. Ειδικότερα: • Τρία (3) σχόλια ήταν γενικού ενδιαφέροντος και δεν ήταν σχετικά με τα άρθρα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Πέντε (5) σχόλια θα αξιολογηθούν σε μελλοντική ρύθμιση. • Τρία (3) σχόλια είναι αντίθετα με το πνεύμα της Οδηγίας. • Έξι (6) σχόλια είναι γενικού ενδιαφέροντος και δεν χρήζουν ενσωμάτωσης.

		Επί του Κεφαλαίου Ε΄: Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια από τρεις (3) φορείς και τρεις (3) πολίτες. Δεν έγιναν αποδεκτά τρία (3) σχόλια. Ειδικότερα: • Ένα (1) σχόλιο θα αξιολογηθεί σε μελλοντική ρύθμιση. • Ένα (1) σχόλιο είναι αντίθετο με το πνεύμα της Οδηγίας. • Ένα (1) σχόλιο είναι γενικού ενδιαφέροντος και δεν χρήζει ενσωμάτωσης. **Επί του Κεφαλαίου ΣΤ΄:** Υποβλήθηκαν επτά (7) σχόλια από επτά (7) πολίτες. Δεν έγιναν αποδεκτά τρία (3) σχόλια. Ειδικότερα: • Ένα (1) σχόλιο θα αξιολογηθεί σε μελλοντική ρύθμιση. • Ένα (1) σχόλιο είναι αντίθετο με το πνεύμα της Οδηγίας. • Ένα (1) σχόλιο είναι γενικού ενδιαφέροντος και δεν χρήζει ενσωμάτωσης. **Επί του Κεφαλαίου Ζ΄:** Υποβλήθηκαν έντεκα (11) σχόλια από δέκα (10) πολίτες και έναν (1) φορέα. Δεν έγιναν αποδεκτά έντεκα (11) σχόλια. Ειδικότερα: • Πέντε (5) σχόλια θα αξιολογηθούν σε μελλοντική ρύθμιση. • Ένα (1) σχόλιο είναι αντίθετο με το πνεύμα της Οδηγίας. • Πέντε (5) σχόλια είναι γενικού ενδιαφέροντος. **Επί του Κεφαλαίου Η΄:** Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια από πέντε (5) πολίτες. Δεν έγιναν αποδεκτά τέσσερα (4) σχόλια. Ειδικότερα: • Δύο (2) σχόλια θα αξιολογηθούν σε μελλοντική ρύθμιση. • Δύο (2) σχόλια είναι γενικού ενδιαφέροντος και δεν χρήζουν ενσωμάτωσης.

		Επί του Κεφαλαίου Θ΄: Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια από δύο (2) πολίτες. Δεν έγιναν αποδεκτά δύο (2) σχόλια, καθώς είναι αντίθετα με το πνεύμα της Οδηγίας. **Μέρος Β'** **Επί του Κεφαλαίου Α΄:** Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια από έξι (6) πολίτες. Δεν έγιναν αποδεκτά τέσσερα (4) σχόλια που δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου, αλλά το πλαίσιο της αυτοκατανάλωσης, τη θέσπιση Μητρώου Αυτοκαταναλωτών και γενικότερα την αδειοδότηση σταθμών Α.Π.Ε. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκαν εκατόν εβδομήντα έξι (176) σχόλια από εκατόν εξήντα (160) πολίτες και δεκαέξι (16) φορείς. Δεν έγιναν αποδεκτά εκατό εξήντα τρία (163) σχόλια που δεν αφορούν το παρόν σχέδιο νόμου, αναφορικά με παρατάσεις αδειών σταθμών Α.Π.Ε., τον καθορισμό προτεραιοτήτων για τη χορήγηση οριστικών προσφορών σύνδεσης σε σταθμούς Α.Π.Ε., προβλέψεις για μετεγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε., την προώθηση σταθμών αποθήκευσης και σταθμών αντλησιοταμίευσης, με τους σταθμούς που συνδέονται σε ιδιωτικά δίκτυα, μέτρα που αφορούσαν τη στήριξη των επενδυτών σταθμών Α.Π.Ε. και άλλα θέματα σχετικά με τους σταθμούς Α.Π.Ε. **Επί του Κεφαλαίου Γ΄:** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) πολίτη, το οποίο δεν έγινε αποδεκτό και θα αξιολογηθεί σε μελλοντική νομοθετική πρωτοβουλία. **Επί του Κεφαλαίου Δ΄:** Υποβλήθηκαν οκτώ (8) σχόλια από πολίτες, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά. Τα τρία (3) εξ

		αυτών είναι επαναλαμβανόμενα σχόλια από τον ίδιο πολίτη. • Δύο (2) σχόλια είναι εκτός πλαισίου των προτεινόμενων ρυθμίσεων. • Τέσσερα (4) σχόλια ήδη επιτυγχάνεται το ζητούμενο, δεν χρήζουν ενσωμάτωσης και εν μέρει είναι εκτός πλαισίου των προτεινόμενων ρυθμίσεων. • Ένα (1) σχόλιο αντίκειται στο πνεύμα της προτεινόμενης διάταξης. • Ένα (1) σχόλιο που αφορά στο καθεστώς ανταποδοτικών τελών και τη διαχείριση μεταλλευτικών χώρων μετά τη λήξη της εκμετάλλευσης και δεν σχετίζεται με το αντικείμενο της παρούσας διάταξης απορρίπτεται ως αβάσιμο. **Επί του Κεφαλαίου Ε':** Υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια από έναν (1) πολίτη και τρεις (3) φορείς. Δεν έγιναν αποδεκτά τέσσερα (4) σχόλια. Ειδικότερα: • Δύο (2) σχόλια απορρίφθηκαν ως αβάσιμα. • Δύο (2) σχόλια αντίκεινται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις. **Μέρος Γ'** **Επί του Κεφαλαίου Α':** Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια από δύο (2) πολίτες, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά, ως μη συναφή με το αντικείμενο του σχεδίου νόμου και ως σχόλια γενικής φύσεως. **Επί του Κεφαλαίου Β':** Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο από έναν (1) πολίτη. Δεν έγινε αποδεκτό ως μη συναφές με το αντικείμενο του σχεδίου νόμου ως σχόλιο γενικής φύσεως. **Μέρος Δ'** **Επί του Κεφαλαίου Α':** Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια από τρεις (3) πολίτες για τις αναδασωτέες εκτάσεις. Δεν έγιναν αποδεκτά ως μη συναφή με το αντικείμενο της ρύθμισης και θα

		αξιολογηθούν στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας. **Επί του Κεφαλαίου Β΄:** Υποβλήθηκαν είκοσι έξι (26) σχόλια από είκοσι τέσσερις (24) πολίτες και δύο (2) φορείς, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά. Ειδικότερα: • Δύο (2) σχόλια, ως εν μέρει μη συναφή με το αντικείμενο της ρύθμισης και εν μέρει γενικής φύσεως. • Δέκα (10) σχόλια, ως σχόλια γενικής φύσεως, αντίθετα στο πνεύμα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Εννέα (9) σχόλια, ως μη συναφή με το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης. • Ένα (1) σχόλιο, ως μη συναφές με το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης (δεν μεταβάλλεται το καθεστώς αναμορφώσεως δασικών χαρτών, αλλά τα δικαιολογητικά δυνάμει των οποίων δύναται να καταρτισθούν συμβολαιογραφικές πράξεις). • Τέσσερα (4) σχόλια ως σχόλια γενικής φύσεως, μη συναφή με το αντικείμενο της ρύθμισης, θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας. **Επί του Κεφαλαίου Γ΄:** Υποβλήθηκαν εξήντα έξι (66) σχόλια από σαράντα επτά (47) πολίτες και δεκαεννέα (19) φορείς. Δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που έγιναν γενικά επί του Κεφαλαίου. Τα περισσότερα από αυτά κρίθηκε ότι είτε απαιτούν περαιτέρω εξέταση και θα ληφθούν υπόψη σε επόμενη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε δεν κρίθηκαν εύλογα ή σχετικά με το αντικείμενο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Σημειώνεται ότι αρκετά σχόλια με ίδιο ή παρόμοιο περιεχόμενο, υποβλήθηκαν αρκετές φορές από διαφορετικούς χρήστες. Δεν έγιναν αποδεκτά εξήντα πέντε (65) σχόλια. Ειδικότερα:

		• Είκοσι ένα (21) σχόλια, ως εν μέρει μη συναφή με το αντικείμενο της ρύθμισης και εν μέρει γενικής φύσεως. • Τριάντα τρία (33) σχόλια, ως σχόλια γενικής φύσεως, αντίθετα στο πνεύμα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. • Τέσσερα (4) σχόλια, ως σχόλια γενικής φύσεως, μη συναφή με το αντικείμενο της ρύθμισης, τα οποία θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πρωτοβουλίας. • Τρία (3) σχόλια γενικής φύσεως, αντίθετα στο πνεύμα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου. Αναφορικά με το σχόλιο επί της παρ. 7 του άρθρου 98 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου, οι δραστηριότητες αυτές επιτρέπονται ως γενικός κανόνας αλλά δύναται να απαγορεύονται από την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη. • Τρία (3) σχόλια γενικής φύσεως, αντίθετα στο πνεύμα του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου, τα οποία κρίθηκαν μη βάσιμα κατά την κειμένη νομοθεσία, καθώς ήδη πληθώρα οικισμών και πόλεων είναι ενταγμένες σε περιοχές του Δικτύου Natura, όπως επίσης και πολύ σημαντικές υποδομές, όπως αεροδρόμια και λιμάνια. **Μέρος Ε'** **Επί του Κεφαλαίου Β':** Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια από πέντε (5) πολίτες, τα οποία δεν έγιναν αποδεκτά. Ειδικότερα: • Ένα (1) σχόλιο, ως αβάσιμο και γενικής φύσεως. • Δύο (2) σχόλια καλύπτονται από την προτεινόμενη ρύθμιση. • Ένα (1) σχόλιο, ως μη συναφές με το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης. • Ένα (1) σχόλιο ως σχόλιο γενικής φύσεως, μη συναφές με το αντικείμενο της ρύθμισης.

ΣΤ. Έκθεση νομιμότητας

22.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις

	Παρ. 1 άρθρου 5 και τα άρθρα 20, 24, 25, 106.	
23.	Ενωσιακό δίκαιο	
	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
	Κανονισμός	
	Οδηγία	α) Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (L 31.10.2023), β) κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2024/1405 της Επιτροπής της 14ης Μαρτίου 2024 για την τροποποίηση του παραρτήματος IX της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την προσθήκη πρώτων υλών για την παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίου (L 17.5.2024), και γ) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (L 15.7.2024).
	Απόφαση	
24.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
	Διεθνείς συμβάσεις	Συμφωνία των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187).

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
	Άρθρο 4	**Το άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:**

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788)	«Άρθρο 2 Ορισμοί
Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. 2, μετά τις λέξεις «γεωθερμική ενέργεια,» προστίθενται οι λέξεις «ωσμωτική ενέργεια,», β) στην περ. 2β, μετά τις λέξεις «επιφάνεια της γης» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1β, του άρθρου 2 του ν. 4602/2019 (Α' 45)», γ) στην περ. 2γ μετά τη λέξη «ύδατα» προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1β, του άρθρου 2 του ν. 4602/2019», δ) προστίθεται περ. 2ε, ε) στην περ. 10δ, εα) οι λέξεις «Σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Σταθμών Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α., Αποθήκευσης», εβ) οι λέξεις «και εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης, καθώς και οι σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011», στ) στο τέλος της περ. 27 προστίθενται οι λέξεις «και Αερίων», ζ) στην περ. 32α, οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμου μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, κατά τη διανομή και μεταφορά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και οι απώλειες ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά», η) η περ. 32ιδ καταργείται, θ) η περ. 32ιθ αντικαθίσταται, ι) προστίθεται περ. 32ιθα, ια) η περ. 32κβ αντικαθίσταται, ιβ) στην περ. 32κζ, η λέξη «ακυρωθεί» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακληθεί», ιγ) στην περ. 32λδ, οι λέξεις «Ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ή υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης», ιδ) προστίθενται περ. 32λθ, 32μ, 32μα, 32μβ, 32μγ, 32μδ, 32με, 32μστ, 32μζ, 32μη, 32μθ, 32ν, 32να, 32νβ, 32νγ, 32νδ, 32νε, 32νστ, 32νζ, 32νη, 32νθ, 32ξ, 32ξα, 32ξβ, 32ξγ, 32ξδ, 32ξε, 32ξστ, 32ξζ και 32ξη, ιε) η περ. 33 αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:	Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια: 1. (Καταργείται). 2. Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή ανανεώσιμη ενέργεια: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια. 2α. Αεροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στον αέρα. 2β. Γεωθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης. 2γ. Υδροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στα επιφανειακά ύδατα. 2δ. Ενέργεια του περιβάλλοντος: η φυσική θερμική και συσσωρευθείσα στο περιβάλλον ενέργεια, με συγκεκριμένα όρια, που μπορεί να αποθηκεύεται στον αέρα του περιβάλλοντος, εκτός του απορριπτόμενου αέρα, ή στα επιφανειακά ύδατα ή στα ύδατα αποχέτευσης. 3. (Καταργείται). 4. Αυτόνομος Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε:. Ο Παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. και του οποίου ο σταθμός δεν είναι συνδεδεμένος με το Σύστημα ή το Δίκτυο. 5. Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών: Το ηλεκτρικό σύστημα που τροφοδοτεί τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ενός ή περισσότερων νησιών, διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Σύστημα και περιλαμβάνει, ιδίως, σταθμούς παραγωγής, δίκτυο χαμηλής, μέσης ή και υψηλής τάσης, υποσταθμούς υποβιβασμού της τάσης και κάθε άλλο εξοπλισμό αναγκαίο για τη λειτουργία του. 6. Αυτοπαραγωγός ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) ή αυτοπαραγωγός ή αυτοκαταναλωτής: Ο τελικός πελάτης, ο οποίος λειτουργεί, εντός

«Άρθρο 2 Ορισμοί Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια: 1. (Καταργείται). 2. Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή ανανεώσιμη ενέργεια: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ωσμωτική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια. 2α. Αεροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στον αέρα. 2β. Γεωθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1, του άρθρου 2 του ν. 4602/2019 (Α' 45). 2γ. Υδροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στα επιφανειακά ύδατα, με την επιφύλαξη του ορισμού του γεωθερμικού δυναμικού της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4602/2019. 2δ. Ενέργεια του περιβάλλοντος: η φυσική θερμική και συσσωρευθείσα στο περιβάλλον ενέργεια, με συγκεκριμένα όρια, που μπορεί να αποθηκεύεται στον αέρα του περιβάλλοντος, εκτός του απορριπτόμενου αέρα, ή στα επιφανειακά ύδατα ή στα ύδατα αποχέτευσης. 2ε. Στρογγυλή ξυλεία βιομηχανικής ποιότητας: κορμοτεμάχια πριονιού, κορμοτεμάχια ξυλόφυλλων, στρογγυλός η τεμαχισμένος ξυλοπολτός, καθώς και κάθε άλλη στρογγυλή ξυλεία κατάλληλη για βιομηχανικούς σκοπούς, εξαιρουμένης της στρογγυλής ξυλείας της οποίας τα χαρακτηριστικά, όπως τα είδη, οι διαστάσεις, η ευθύτητα και η πυκνότητα κόμβων, την καθιστούν ακατάλληλη για βιομηχανική χρήση, όπως αυτή ορίζεται και αιτιολογείται δεόντως σύμφωνα με τις δασικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς. 3. (Καταργείται). 4. Αυτόνομος Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε:. Ο Παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. και του οποίου ο σταθμός δεν είναι συνδεδεμένος με το Σύστημα ή το Δίκτυο.	των εγκατάστασεών του, που βρίσκονται στον ίδιο ή όμορο, με τους σταθμούς παραγωγής, ή άλλο χώρο, αλλά συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης με τους σταθμούς παραγωγής και παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τις δικές του ανάγκες, έχοντας τη δυνατότητα να αποθηκεύει ή να πωλεί αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική του δραστηριότητα. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης. 6α. Αυτοκαταναλωτής με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό: Ο αυτοκαταναλωτής της παρ. 6, του οποίου οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο με τους σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο ή στο Σύστημα συμψηφίζεται ταυτοχρονισμένα με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο ή το Σύστημα και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις του. Οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης. Ειδικά για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της Κοινότητας και επιπλέον οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής. 6β. Αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού: Ομάδα τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτών, σύμφωνα με την παρ. 6, που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο. 7. Βιομάζα: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων

5. Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών: Το ηλεκτρικό σύστημα που τροφοδοτεί τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ενός ή περισσότερων νησιών, διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Σύστημα και περιλαμβάνει, ιδίως, σταθμούς παραγωγής, δίκτυο χαμηλής, μέσης ή και υψηλής τάσης, υποσταθμούς υποβιβασμού της τάσης και κάθε άλλο εξοπλισμό αναγκαίο για τη λειτουργία του.

6. Αυτοπαραγωγός ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) ή αυτοπαραγωγός ή αυτοκαταναλωτής: Ο τελικός πελάτης, ο οποίος λειτουργεί, εντός των εγκατάστασεών του, που βρίσκονται στον ίδιο ή όμορο, με τους σταθμούς παραγωγής, ή άλλο χώρο, αλλά συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης με τους σταθμούς παραγωγής και παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τις δικές του ανάγκες, έχοντας τη δυνατότητα να αποθηκεύει ή να πωλεί αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική του δραστηριότητα. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

6α. Αυτοκαταναλωτής με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό: Ο αυτοκαταναλωτής της παρ. 6, του οποίου οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο με τους σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο ή στο Σύστημα συμψηφίζεται ταυτοχρονισμένα με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο ή το Σύστημα και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις του. Οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης. Ειδικά για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της Κοινότητας και επιπλέον οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας.

βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης.

7α. Γεωργική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη γεωργία.

7β. Δασική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη δασοκομία.

8. Βιοκαύσιμα: τα υγρά καύσιμα μεταφορών που παράγονται από βιομάζα.

8α Βιορευστά: τα υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, που παράγονται από βιομάζα.

8β. Καύσιμα βιομάζας: τα αέρια και στερεά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

9. Δίκτυο: Όμοια έννοια με την περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές, το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και την ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές.

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές, τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

10δ. Μητρώο Σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τους οποίους και εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για

Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

6β. Αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού: Ομάδα τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτών, σύμφωνα με την παρ. 6, που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο.

7. Βιομάζα: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης.

7α. Γεωργική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη γεωργία.

7β. Δασική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη δασοκομία.

8. Βιοκαύσιμα: τα υγρά καύσιμα μεταφορών που παράγονται από βιομάζα.

8α. Βιορευστά: τα υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, που παράγονται από βιομάζα.

8β. Καύσιμα βιομάζας: τα αέρια και στερεά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

9. Δίκτυο: Όμοια έννοια με την περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές, το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και την ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές.

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές, τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

11. Εγκατεστημένη Ισχύς σταθμού Α.Π.Ε.: Το άθροισμα της ονομαστικής ηλεκτρικής ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής που περιλαμβάνει ο σταθμός Α.Π.Ε.. Ως ονομαστική Ισχύς κάθε μονάδας παραγωγής ορίζεται η μέγιστη ηλεκτρική Ισχύς της μονάδας, που προκύπτει από τα σχετικά πιστοποιητικά έγγραφα των κατασκευαστών των μονάδων αυτών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την πιστοποίηση των μονάδων παραγωγής, όταν η μονάδα λειτουργεί, συνεχώς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) λεπτών.

11α. Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών: Όμοια έννοια με την περ. ιστ1 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

12. Ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκατάσταση του αυτοκαταναλωτή, η οποία συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

12α. Ενεργειακός συμψηφισμός αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτών, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια, στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης, με το κτίριο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή

10δ. Μητρώο Σταθμών Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α., Αποθήκευσης και Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τους οποίους εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης, καθώς και οι σταθμοί αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

11. Εγκατεστημένη Ισχύς σταθμού Α.Π.Ε.: Το άθροισμα της ονομαστικής ηλεκτρικής ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής που περιλαμβάνει ο σταθμός Α.Π.Ε.. Ως ονομαστική Ισχύς κάθε μονάδας παραγωγής ορίζεται η μέγιστη ηλεκτρική Ισχύς της μονάδας, που προκύπτει από τα σχετικά πιστοποιητικά έγγραφα των κατασκευαστών των μονάδων αυτών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την πιστοποίηση των μονάδων παραγωγής, όταν η μονάδα λειτουργεί, συνεχώς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) λεπτών.

11α. Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών: Όμοια έννοια με την περ. ιστ1 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

12. Ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκατάσταση του αυτοκαταναλωτή, η οποία συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

12α. Ενεργειακός συμψηφισμός αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού: Ο Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο μέσω της παροχής του κτιρίου ή της πολυκατοικίας.

13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, από τις οποίες τουλάχιστον η μία, είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με τους σταθμούς είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Οι σταθμοί παραγωγής εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, με την επιφύλαξη της παρ. 13α.

13α. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, καταναλωτών που ζούν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), σύμφωνα και με το άρθρο 14Α του παρόντος. Για την εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 μπορούν να εγκαθιστούν τους σταθμούς παραγωγής σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού είναι οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της κοινότητας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια της Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτών, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια, στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης, με το κτίριο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο μέσω της παροχής του κτιρίου ή της πολυκατοικίας.

13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, από τις οποίες τουλάχιστον η μία, είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με τους σταθμούς είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Οι σταθμοί παραγωγής εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, με την επιφύλαξη της παρ. 13α.

13α. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), σύμφωνα και με το άρθρο 14Α του παρόντος. Για την εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 μπορούν να εγκαθιστούν τους σταθμούς παραγωγής σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού είναι οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της κοινότητας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν.

13β. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή των σταθμών παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.

14. Ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε.: Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από:

α) εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή

β) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή

γ) Υβριδικούς Σταθμούς, κατά την έννοια της παρ. 25, κατά το μέρος που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από Α.Π.Ε.. Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνεται και η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης του σταθμού, εφόσον αυτή παράγεται από Α.Π.Ε., μη συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στα συστήματα αποθήκευσης του σταθμού.

15. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των αυτοκαταναλωτών ή αυτοπαραγωγών, στην οποία προστίθενται οι εισαγωγές και αφαιρούνται οι εξαγωγές (ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας).

16. Ηλιοθερμικός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την άμεση ακτινοβολία, τη μετατρέπει σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

16α. Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.): η νομική οντότητα, η οποία:

4001/2011 και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια της Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής. 13β. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή των σταθμών παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου. 14. Ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε.: Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από: α) εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή β) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή γ) Υβριδικούς Σταθμούς, κατά την έννοια της παρ. 25, κατά το μέρος που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από Α.Π.Ε.. Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνεται και η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης του σταθμού, εφόσον αυτή παράγεται από Α.Π.Ε., μη συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στα συστήματα αποθήκευσης του σταθμού. 15. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των αυτοκαταναλωτών ή αυτοπαραγωγών, στην οποία προστίθενται οι εισαγωγές και αφαιρούνται οι εξαγωγές (ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας).	α) στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από αυτή, β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη της ή . τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, και όχι το οικονομικό κέρδος. 16β. Εγγύτητα στο έργο Α.Π.Ε. ή την περιοχή δραστηριοποίησης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή εγγύτητα: α) για τα φυσικά πρόσωπα είτε η μόνιμη κατοικία είτε η πλήρης ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε., β) για τα νομικά πρόσωπα, η καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε.. 17. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε.: Όμοια έννοια με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92). 18. Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: Όμοια έννοια με την περ. κβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. 19. Μηχανισμός Διασφάλισης: Ο μηχανισμός με τον οποίο διασφαλίζεται από τον Φορέα Ελέγχου η αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος Εγγύησης, καθώς και η ακρίβεια και η εγκυρότητα των Εγγυήσεων που εκδίδονται από τους οικείους φορείς. 19α. Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ): Όμοια έννοια με το άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251). 20. Οδηγία: Η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328). 21. Παραγωγός από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.:. Ο παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή από μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α.. 22. Συμπαραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.): Η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή και μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μιας μόνο διαδικασίας. 23. Συμπαραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α): Η συμπαραγωγή που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10 %), σε σχέση με τη θερμική και ηλεκτρική ενέργεια που

16. Ηλιοθερμικός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την άμεση ακτινοβολία, τη μετατρέπει σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

16α. Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.): η νομική οντότητα, η οποία:

α) στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από αυτή,

β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη της ή τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, και όχι το οικονομικό κέρδος.

16β. Εγγύτητα στο έργο Α.Π.Ε. ή την περιοχή δραστηριοποίησης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή εγγύτητα:

α) για τα φυσικά πρόσωπα είτε η μόνιμη κατοικία είτε η πλήρης ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε.,

β) για τα νομικά πρόσωπα, η καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε..

17. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε.: Όμοια έννοια με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

18. Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: Όμοια έννοια με την περ. κβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

19. Μηχανισμός Διασφάλισης: Ο μηχανισμός με τον οποίο διασφαλίζεται από τον Φορέα Ελέγχου η αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος Εγγύησης, καθώς και η ακρίβεια και η εγκυρότητα των Εγγυήσεων που εκδίδονται από τους οικείους φορείς.

19α. Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ): Όμοια έννοια με το άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

20. Οδηγία: Η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

21. Παραγωγός από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.: Ο παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή από μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α..

22. Συμπαραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.): Η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή και μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μιας μόνο διαδικασίας.

23. Συμπαραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α): Η συμπαραγωγή που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς παράγεται στο πλαίσιο διακριτών διαδικασιών, καθώς και η παραγωγή από Μονάδες Συμπαραγωγής Μικρής και Πολύ Μικρής Κλίμακας που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, ανεξάρτητα από το ποσοστό της εξοικονόμησης. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, όπου αυτός απαιτείται, γίνεται σύμφωνα με την περ. β' του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ ΕΚ» (L 315).

24. Συμπαραγωγή Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαραγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη του ενός (1) MWe.

25. Συμπαραγωγή Πολύ Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαραγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη των πενήντα (50) kWe.

26. Σύστημα: Όμοια έννοια με την περ. ιε) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

27. Σύστημα Εγγύησης: Το σύνολο των κανόνων και των διαδικασιών που ορίζονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και τις κανονιστικές διατάξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

28. Υβριδικός Σταθμός: Όμοια έννοια με την παρ. 45 του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

29. (Καταργείται).

30. (Καταργείται).

31. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατόν κοινές υποδομές οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.

32. Φωτοβολταϊκός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και τη μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού φωτοηλεκτρικού φαινομένου.

32α. Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: τα ενεργειακά βασικά προϊόντα (commodities) που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της

ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10 %), σε σχέση με τη θερμική και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο διακριτών διαδικασιών, καθώς και η παραγωγή από Μονάδες Συμπαραγωγής Μικρής και Πολύ Μικρής Κλίμακας που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, ανεξάρτητα από το ποσοστό της εξοικονόμησης. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, όπου αυτός απαιτείται, γίνεται σύμφωνα με την περ. β' του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ ΕΚ» (L 315).

24. Συμπαραγωγή Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαραγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη του ενός (1) MWe.

25. Συμπαραγωγή Πολύ Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαραγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη των πενήντα (50) kWe.

26. Σύστημα: Όμοια έννοια με την περ. ιε) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

27. Σύστημα Εγγύησης: Το σύνολο των κανόνων και των διαδικασιών που ορίζονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και τις κανονιστικές διατάξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Αερίων.

28. Υβριδικός Σταθμός: Όμοια έννοια με την παρ. 45 του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

29. (Καταργείται).

30. (Καταργείται).

31. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατόν κοινές υποδομές οδοποιίας και ηλεκτρικής διασύνδεσης, αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.

32. Φωτοβολταϊκός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και τη μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού φωτοηλεκτρικού φαινομένου.

32α. Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: τα ενεργειακά βασικά προϊόντα (commodities) που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμου μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, κατά τη διανομή και μεταφορά.

32β. Καθεστώς στήριξης: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που δρομολογείται από τις αρχές της χώρας ή ομάδα κρατών μελών στην οποία η χώρα συμμετέχει και προάγει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησης της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή με άλλον τρόπο, τις αγοραζόμενες ποσότητες της εν λόγω ενέργειας. Στα καθεστώτα στήριξης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές ενισχύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, τα καθεστώτα στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και της καταβολής πριμοδοτήσεων.

32γ. Υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας: εθνικό καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή τους, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον εφοδιασμό τους ή απαιτεί από τους καταναλωτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση τους. Συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατόν να τηρούνται μέσω της προσκόμισης πράσινου πιστοποιητικού.

32δ. Τηλεθέρμανση ή Τηλεψύξη: η διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από κεντρικές ή αποκεντρωμένες πηγές παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή περιοχές, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη.

32ε. Βιοαέρια: αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

32στ. Πραγματική τιμή: η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ορισμένες ή όλες τις

θερμότητας και οι απώλειες ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας κατά τη διανομή και τη μεταφορά.

32β. Καθεστώς στήριξης: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που δρομολογείται από τις αρχές της χώρας ή ομάδα κρατών μελών στην οποία η χώρα συμμετέχει και προάγει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησης της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή με άλλον τρόπο, τις αγοραζόμενες ποσότητες της εν λόγω ενέργειας. Στα καθεστώτα στήριξης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές ενισχύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, τα καθεστώτα στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και της καταβολής πριμοδοτήσεων.

32γ. Υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας: εθνικό καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή τους, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον εφοδιασμό τους ή απαιτεί από τους καταναλωτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση τους. Συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατόν να τηρούνται μέσω της προσκόμισης πράσινου πιστοποιητικού.

32δ. Τηλεθέρμανση ή Τηλεψύξη: η διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από κεντρικές ή αποκεντρωμένες πηγές παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή περιοχές, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη.

32ε. Βιοαέρια: αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

32στ. Πραγματική τιμή: η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ορισμένες ή όλες τις φάσεις μιας συγκεκριμένης διαδικασίας παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, η οποία υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του Μέρους Γ' του Παραρτήματος 4 ή του Μέρους Β' του Παραρτήματος 7.

32ζ. Τυπική τιμή: εκτίμηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της μείωσης των φάσεις μιας συγκεκριμένης διαδικασίας παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, η οποία υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του Μέρους Γ' του Παραρτήματος 4 ή του Μέρους Β' του Παραρτήματος 7.

32ζ. Τυπική τιμή: εκτίμηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που είναι αντιπροσωπευτική της κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

32η. Προκαθορισμένη τιμή: προκύπτει βάσει τυπικής τιμής, με την εφαρμογή προκαθορισμένων παραγόντων, η οποία, υπό συνθήκες που καθορίζονται στον παρόντα, μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της πραγματικής τιμής.

32θ. Απόβλητα: τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021 (Α' 129) απόβλητα, εξαιρουμένων των ουσιών που έχουν σκοπίμως τροποποιηθεί ή μολυνθεί για να εμπίπτουν στον παρόντα ορισμό.

32θα. Βιολογικά απόβλητα: όμοια έννοια με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021.

32ι. Αμυλούχα φυτά: φυτά στα οποία συγκαταλέγονται κυρίως τα σιτηρά (ανεξαρτήτως εάν χρησιμοποιείται μόνο ο σπόρος ή ολόκληρο το φυτό, όπως στην περίπτωση του χλωρού αραβοσίτου), οι κόνδυλοι και τα ριζώματα (όπως οι πατάτες, το κολοκάσι, οι γλυκοπατάτες, η μανιόκα και η διοσκουρέα), καθώς και οι βολβοί (όπως η κολοκασία η εδώδιμος και το ξανθόσωμα το βελόφυλλο).

32ια. Λιγνοκυτταρινούχες ύλες: οι ύλες που συντίθενται από λιγνίνη, κυτταρίνη και ημικυτταρίνη, όπως η βιομάζα που προέρχεται από τα δάση, οι ξυλώδεις ενεργειακές καλλιέργειες, καθώς και τα κατάλοιπα και τα λύματα των δασοπονικών βιομηχανιών.

32ιβ. Μη εδώδιμες κυτταρινούχες ύλες: ύλες που συντίθενται κυρίως από κυτταρίνη και ημικυτταρίνη και των οποίων η περιεκτικότητα σε λιγνίνη είναι χαμηλότερη σε σχέση με αυτή των λιγνοκυτταρινούχων υλών· σε αυτές περιλαμβάνονται υπολείμματα φυτών που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωοτροφές (άχυρο, φύλλα και μίσχοι, φλοιοί και κελύφη), φυτά ενεργειακών χορτοκαλλιεργειών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο, (ήρα, «panicum virgatum», ο μίσχανθος, καλάμι, καλλιέργειες εδαφοκάλυψης πριν και μετά τις κύριες καλλιέργειες), επίσπορες καλλιέργειες,

εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που είναι αντιπροσωπευτική της κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

32η. Προκαθορισμένη τιμή: προκύπτει βάσει τυπικής τιμής, με την εφαρμογή προκαθορισμένων παραγόντων, η οποία, υπό συνθήκες που καθορίζονται στον παρόντα, μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της πραγματικής τιμής.

32θ. Απόβλητα: τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021 (Α' 129) απόβλητα, εξαιρουμένων των ουσιών που έχουν σκοπίμως τροποποιηθεί ή μολυνθεί για να εμπίπτουν στον παρόντα ορισμό.

32θα. Βιολογικά απόβλητα: όμοια έννοια με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021.

32ι. Αμυλούχα φυτά: φυτά στα οποία συγκαταλέγονται κυρίως τα σιτηρά (ανεξαρτήτως εάν χρησιμοποιείται μόνο ο σπόρος ή ολόκληρο το φυτό, όπως στην περίπτωση του χλωρού αραβοσίτου), οι κόνδυλοι και τα ριζώματα (όπως οι πατάτες, το κολοκάσι, οι γλυκοπατάτες, η μανιόκα και η διοσκουρέα), καθώς και οι βολβοί (όπως η κολοκασία η εδώδιμος και το ξανθόσωμα το βελόφυλλο).

32ια. Λιγνοκυτταρινούχες ύλες: οι ύλες που συντίθενται από λιγνίνη, κυτταρίνη και ημικυτταρίνη, όπως η βιομάζα που προέρχεται από τα δάση, οι ξυλώδεις ενεργειακές καλλιέργειες, καθώς και τα κατάλοιπα και τα λύματα των δασοπονικών βιομηχανιών.

32ιβ. Μη εδώδιμες κυτταρινούχες ύλες: ύλες που συντίθενται κυρίως από κυτταρίνη και ημικυτταρίνη και των οποίων η περιεκτικότητα σε λιγνίνη είναι χαμηλότερη σε σχέση με αυτή των λιγνοκυτταρινούχων υλών· σε αυτές περιλαμβάνονται υπολείμματα φυτών που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωοτροφές (άχυρο, φύλλα και μίσχοι, φλοιοί και κελύφη), φυτά ενεργειακών χορτοκαλλιεργειών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο, (ήρα, «panicum virgatum», ο μίσχανθος, καλάμι, καλλιέργειες εδαφοκάλυψης πριν και μετά τις κύριες καλλιέργειες), επίσπορες καλλιέργειες, βιομηχανικά υπολείμματα (από φυτά που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωοτροφές, μετά την εκχύλιση φυτικών ελαίων, σακχάρων, αμύλων και πρωτεϊνών), καθώς και ύλες από βιολογικά απόβλητα, όταν οι επίσπορες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης νοούνται ως προσωρινοί, βραχείας διάρκειας βοσκότοποι που περιλαμβάνουν συνδυασμό χόρτου ψυχανθών, με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο για την παραγωγή χορτονομής για ζώα και για τη βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων των αροτραίων κύριων καλλιεργειών.

32ιγ. Υπόλειμμα ή υπόλειμμα μεταποίησης: η ουσία που δεν αποτελεί το τελικό προϊόν, την παραγωγή του οποίου επιδιώκει άμεσα η διεργασία παραγωγής, ούτε αποτελεί πρωταρχικό στόχο της διεργασίας παραγωγής και για την παραγωγή του οποίου η διεργασία αυτή δεν έχει τροποποιηθεί σκόπιμα.

32ιδ. Υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης μη βιολογικής προέλευσης: υγρά ή αέρια καύσιμα τα οποία χρησιμοποιούνται στον τομέα των μεταφορών, πλην των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας.

32ιε. Υπολείμματα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία: τα υπολείμματα που δημιουργούνται άμεσα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία που δεν περιλαμβάνουν τα υπολείμματα από τις συναφείς βιομηχανίες ή τη συναφή μεταποίηση.

32ιστ. Βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης: τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας των οποίων οι πρώτες ύλες παράχθηκαν στο πλαίσιο συστημάτων με τα οποία αποφεύγονται οι συνέπειες της εκτόπισης που οφείλονται σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, που προέρχονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, μέσω βελτιωμένων γεωργικών πρακτικών, καθώς και μέσω της καλλιέργειας σε περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για καλλιέργεια και στις οποίες η παραγωγή πραγματοποιούνταν, σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας για τα

για τη βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων των αροτραίων κύριων καλλιεργειών.

32ιγ. Υπόλειμμα ή υπόλειμμα μεταποίησης: η ουσία που δεν αποτελεί το τελικό προϊόν, την παραγωγή του οποίου επιδιώκει άμεσα η διεργασία παραγωγής, ούτε αποτελεί πρωταρχικό στόχο της διεργασίας παραγωγής και για την παραγωγή του οποίου η διεργασία αυτή δεν έχει τροποποιηθεί σκόπιμα.

32ιδ. Καταργείται.

32ιε. Υπολείμματα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία: τα υπολείμματα που δημιουργούνται άμεσα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία που δεν περιλαμβάνουν τα υπολείμματα από τις συναφείς βιομηχανίες ή τη συναφή μεταποίηση.

32ιστ. Βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης: τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας των οποίων οι πρώτες ύλες παράχθηκαν στο πλαίσιο συστημάτων με τα οποία αποφεύγονται οι συνέπειες της εκτόπισης που οφείλονται σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, που προέρχονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, μέσω βελτιωμένων γεωργικών πρακτικών, καθώς και μέσω της καλλιέργειας σε περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για καλλιέργεια και στις οποίες η παραγωγή πραγματοποιούνταν, σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας του άρθρου 32Ζ.

32ιζ. Οικονομικός Φορέας: παραγωγός πρώτων υλών, συλλέκτης αποβλήτων και υπολειμμάτων, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων μεταποίησης πρώτων υλών σε τελικά καύσιμα ή ενδιάμεσα προϊόντα, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή εμπόρων που έχουν στη φυσική κατοχή τους πρώτες ύλες ή καύσιμα, υπό τον όρο ότι επεξεργάζονται πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των εν λόγω πρώτων υλών ή καυσίμων.

32ιη. Φορέας Επαλήθευσης ή Οργανισμός Επαλήθευσης: το ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας του άρθρου 32Ζ.

32ιζ. Οικονομικός Φορέας: παραγωγός πρώτων υλών, συλλέκτης αποβλήτων και υπολειμμάτων, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων μεταποίησης πρώτων υλών σε τελικά καύσιμα ή ενδιάμεσα προϊόντα, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή εμπόρων που έχουν στη φυσική κατοχή τους πρώτες ύλες ή καύσιμα, υπό τον όρο ότι επεξεργάζονται πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των εν λόγω πρώτων υλών ή καυσίμων.

32ιη. Φορέας Επαλήθευσης ή Οργανισμός Επαλήθευσης: το ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218), το οποίο έχει διαπιστευθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ή άλλο ισότιμο οργανισμό ή εγκεκριμένο σύστημα διαπίστευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επαλήθευση των πληροφοριών που υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και προμηθευτές, για τους σκοπούς του παρόντος.

32ιθ. Εθελοντικό Καθεστώς ή Εθελοντικό Σύστημα: οργανισμός ο οποίος πιστοποιεί τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα κριτήρια και τους κανόνες που περιλαμβάνουν, ιδίως, τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/807 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218).

32κ. Αναγνωρισμένο Εθελοντικό Καθεστώς/Σύστημα: εθελοντικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218), το οποίο έχει διαπιστευθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ή άλλο ισότιμο οργανισμό ή εγκεκριμένο σύστημα διαπίστευσης κρατους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επαλήθευση των πληροφοριών που υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και προμηθευτές, για τους σκοπούς του παρόντος.

32ιθ. Εθελοντικό Καθεστώς ή Εθελοντικό Σύστημα: εθελοντικό εθνικό ή διεθνές σύστημα το οποίο:

α) ορίζει πρότυπα για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων, καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών,

β) παρέχει ακριβή δεδομένα για τις μειώσεις εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τους σκοπούς των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ,

γ) αποδεικνύει τη συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΓ και την παρ. 2Β του άρθρου 32ΣΤΕ ως προς τον έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των πληροφοριών που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων,

δ) αποδεικνύει ότι οι παρτίδες βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας τηρούν τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 32Ζ,

ε) επαληθεύει τη συμμόρφωση με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ σε ολόκληρη την αλυσίδα επιτήρησης.

32ιθα. Εθνικό Καθεστώς ή Εθνικό Σύστημα: εθνικό σύστημα, στο οποίο η συμμόρφωση με τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των άρθρων 32Ζ και 32ΖΑ επαληθεύεται σε ολόκληρη την αλυσίδα επιτήρησης με συμμετοχή των αρμόδιων αρχών. Το εθνικό καθεστώς μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των πληροφοριών που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων, για να αποδειχθεί η συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΓ και για την πιστοποίηση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας με χαμηλό κίνδυνο έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης.

32κ. Αναγνωρισμένο Εθελοντικό Καθεστώς ή Σύστημα: εθελοντικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κα. Αναγνωρισμένο Εθνικό Καθεστώς ή Σύστημα: εθνικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κβ. Φορέας Πιστοποίησης ή Οργανισμός Πιστοποίησης: ανεξάρτητος διαπιστευμένος

32κα. Αναγνωρισμένο Εθνικό Καθεστώς/Σύστημα: εθνικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κβ. Φορέας Πιστοποίησης ή Οργανισμός Πιστοποίησης: ανεξάρτητος διαπιστευμένος ή αναγνωρισμένος οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ο οποίος συνάπτει συμφωνία με εθελοντικό καθεστώς για την παροχή υπηρεσιών πιστοποίησης πρώτων υλών ή καυσίμων με τη διενέργεια ελέγχων οικονομικών φορέων και την έκδοση πιστοποιητικών για λογαριασμό των εθελοντικών καθεστώτων, κάνοντας χρήση του συστήματος πιστοποίησης του εθελοντικού καθεστώτος.

32κγ. Προμηθευτής καυσίμων: φορέας που προμηθεύει την αγορά με καύσιμα και είναι υπεύθυνος για τη διέλευση των καυσίμων από σημείο επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης ή, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας ή αν δεν οφείλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης ή όταν αιτιολογείται δεόντως, κάθε άλλος σχετικός φορέας.

32κδ. Χρηματοδοτικά μέσα: μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό για την επίτευξη ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και τα οποία είναι δυνατόν να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με άλλες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης ή με κονδύλια υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης ή με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

32κε. Απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη: η αναπόφευκτη θερμότητα ή ψύξη που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεόταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή το νερό αν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή.

32κστ. Ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές: η αποξήλωση και αντικατάσταση εξοπλισμού του σταθμού ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α της περ. ι) του άρθρου 2 του Κανονισμού του άρθρου 18 του ν. 4685/2020.

οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ο οποίος συνάπτει συμφωνία με αναγνωρισμένο εθελοντικό ή εθνικό καθεστώς για την παροχή υπηρεσιών πιστοποίησης πρώτων υλών ή καυσίμων με τη διενέργεια ελέγχων οικονομικών φορέων και την έκδοση πιστοποιητικών για λογαριασμό των αναγνωρισμένων εθελοντικών ή εθνικών καθεστώτων, κάνοντας χρήση του συστήματος πιστοποίησης του αναγνωρισμένου εθελοντικού ή εθνικού καθεστώτος.

32κγ. Προμηθευτής καυσίμων: φορέας που προμηθεύει την αγορά με καύσιμα και είναι υπεύθυνος για τη διέλευση των καυσίμων από σημείο επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης ή, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας ή αν δεν οφείλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης ή όταν αιτιολογείται δεόντως, κάθε άλλος σχετικός φορέας.

32κδ. Χρηματοδοτικά μέσα: μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό για την επίτευξη ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και τα οποία είναι δυνατόν να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με άλλες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης ή με κονδύλια υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης ή με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

32κε. Απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη: η αναπόφευκτη θερμότητα ή ψύξη που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεόταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή το νερό αν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή.

32κστ. Ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές: η αποξήλωση και αντικατάσταση εξοπλισμού του σταθμού ανά τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α της περ. ι) του άρθρου 2 του Κανονισμού του άρθρου 18 του ν. 4685/2020.

32κζ. Υπολειμματικό ενεργειακό μείγμα: το συνολικό ετήσιο ενεργειακό μείγμα κράτους μέλους, εξαιρουμένου του μεριδίου που καλύπτεται από τις εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ανακληθεί.

32κη. Σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες

32κζ. Υπολειμματικό ενεργειακό μείγμα: το συνολικό ετήσιο ενεργειακό μείγμα κράτους μέλους, εξαιρουμένου του μεριδίου που καλύπτεται από τις εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ακυρωθεί.

32κη. Σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας.

32κθ. Εμπορία μεταξύ ομοτίμων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: η πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά μέσω σύμβασης με προκαθορισμένους όρους που διέπουν την αυτόματη εκτέλεση και τον διακανονισμό της συναλλαγής απευθείας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ή εμμέσως μέσω τρίτου πιστοποιημένου συμμετέχοντος στην αγορά, ιδίως ενός φορέα συγκέντρωσης. Το δικαίωμα εμπορίας μεταξύ ομοτίμων δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν ως τελικοί πελάτες, παραγωγοί, προμηθευτές ή φορείς συγκέντρωσης.

32λ. Περιοχή εφοδιασμού: η γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, από την οποία προέρχονται οι πρώτες ύλες δασικής βιομάζας, για την οποία είναι διαθέσιμες αξιόπιστες και ανεξάρτητες πληροφορίες και όπου οι συνθήκες είναι επαρκώς ομοιογενείς, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την αειφορία και τη νομιμότητα της δασικής βιομάζας.

32λα. Αναγέννηση δασών: η ανάπλαση δασικού είδους με φυσικά ή τεχνητά μέσα, μετά την αφαίρεση του προηγούμενου είδους με υλοτομία ή ως αποτέλεσμα φυσικών αιτιών, συμπεριλαμβανομένων των πυρκαγιών ή καταιγίδων.

32λβ. Προηγμένα βιοκαύσιμα: βιοκαύσιμα που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6.

32λγ. Καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα: υγρά και αέρια καύσιμα που παράγονται από ροές στερεών ή υγρών αποβλήτων μη ανανεώσιμης προέλευσης, που δεν είναι κατάλληλα για την ανάκτηση υλικών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4819/2021 ή από αέρια επεξεργασίας αποβλήτων και καυσαέρια μη ανανεώσιμης προέλευσης που παράγονται αναπόφευκτα και μη σκόπιμα από την παραγωγική διεργασία σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

32λδ. Ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ή υγρά και αέρια

πηγές απευθείας από παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας. 32κθ. Εμπορία μεταξύ ομοτίμων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: η πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά μέσω σύμβασης με προκαθορισμένους όρους που διέπουν την αυτόματη εκτέλεση και τον διακανονισμό της συναλλαγής απευθείας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ή εμμέσως μέσω τρίτου πιστοποιημένου συμμετέχοντος στην αγορά, ιδίως ενός φορέα συγκέντρωσης. Το δικαίωμα εμπορίας μεταξύ ομοτίμων δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν ως τελικοί πελάτες, παραγωγοί, προμηθευτές ή φορείς συγκέντρωσης. 32λ. Περιοχή εφοδιασμού: η γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, από την οποία προέρχονται οι πρώτες ύλες δασικής βιομάζας, για την οποία είναι διαθέσιμες αξιόπιστες και ανεξάρτητες πληροφορίες και όπου οι συνθήκες είναι επαρκώς ομοιογενείς, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την αειφορία και τη νομιμότητα της δασικής βιομάζας. 32λα. Αναγέννηση δασών: η ανάπλαση δασικού είδους με φυσικά ή τεχνητά μέσα, μετά την αφαίρεση του προηγούμενου είδους με υλοτομία ή ως αποτέλεσμα φυσικών αιτιών, συμπεριλαμβανομένων των πυρκαγιών ή καταιγίδων. 32λβ. Προηγμένα βιοκαύσιμα: βιοκαύσιμα που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6. 32λγ. Καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα: υγρά και αέρια καύσιμα που παράγονται από ροές στερεών ή υγρών αποβλήτων μη ανανεώσιμης προέλευσης, που δεν είναι κατάλληλα για την ανάκτηση υλικών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4819/2021 ή από αέρια επεξεργασίας αποβλήτων και καυσαέρια μη ανανεώσιμης προέλευσης που παράγονται αναπόφευκτα και μη σκόπιμα από την παραγωγική διεργασία σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις. 32λδ. Ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης: υγρά και αέρια καύσιμα το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας. 32λε. Καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών: αμυλούχα, σακχαρούχα ή ελαιούχα φυτά που παράγονται σε γεωργικές εκτάσεις ως κύρια καλλιέργεια εξαιρουμένων των υπολειμμάτων, των αποβλήτων ή των λιγνοκυτταρινούχων υλών, μη συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων καλλιεργειών, όπως οι εμβόλιμες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτών των ενδιάμεσων	καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές: υγρά και αέρια καύσιμα, το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας. 32λε. Καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών: αμυλούχα, σακχαρούχα ή ελαιούχα φυτά που παράγονται σε γεωργικές εκτάσεις ως κύρια καλλιέργεια εξαιρουμένων των υπολειμμάτων, των αποβλήτων ή των λιγνοκυτταρινούχων υλών, μη συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων καλλιεργειών, όπως οι εμβόλιμες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτών των ενδιάμεσων καλλιεργειών δεν προκαλεί ζήτηση πρόσθετης γης. 32λστ. Περιοχή Πρώτης Επιλογής για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ): η επί εδάφους ή η θαλάσσια περιοχή που κρίνεται ως ιδιαίτερα κατάλληλη για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ, εκτός από σταθμούς βιομάζας. 32λζ.[καταργείται] 32λη. Ηλεκτρονικό Μητρώο Αυτοκαταναλωτών Ενέργειας (Η.Μ.Α.Ε.): Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), όπου καταχωρούνται τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ του παρόντος, οι τυχόν μεταβολές τους, τα στοιχεία των παροχών κατανάλωσης που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας και τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας. 33. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ορισμοί των ν. 2773/1999 (Α' 286), 3054/2002 (Α' 230), 4001/2011, 4062/2012 (Α' 70) 4342/2015 (Α' 143), 4685/2020 και 4951/2022, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους. Επίσης, ισχύουν οι ορισμοί του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/996 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2022 «σχετικά με τους κανόνες για την επαλήθευση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των κριτηρίων χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης» (L 168).»

καλλιεργειών δεν προκαλεί ζήτηση πρόσθετης γης. 32λστ. (Καταργείται). 32λζ. (Καταργείται). 32λη. Ηλεκτρονικό Μητρώο Αυτοκαταναλωτών Ενέργειας (Η.Μ.Α.Ε.): Το ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο τηρεί και διαχειρίζεται ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), όπου καταχωρούνται τα στοιχεία των φυσικών και νομικών προσώπων που ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ του παρόντος, οι τυχόν μεταβολές τους, τα στοιχεία των παροχών κατανάλωσης που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας και τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν ενταχθεί σε σχήμα αυτοκατανάλωσης ενέργειας. 32λθ. Περιοχή επιτάχυνσης των Α.Π.Ε.: συγκεκριμένος τόπος ή περιοχή, στην ξηρά, στη θάλασσα ή σε εσωτερικά ύδατα, που έχει χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα κατάλληλη για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας. 32μ. Εξοπλισμός ηλιακής ενέργειας: εξοπλισμός που μετατρέπει ενέργεια από τον ήλιο σε θερμική ή ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως ηλιοθερμικός και ηλιακός φωτοβολταϊκός εξοπλισμός. 32μα. Ζώνη προσφοράς: όπως ορίζεται στο σημείο 65 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158). 32μβ. Καινοτόμος τεχνολογία Α.Π.Ε.: τεχνολογία παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία βελτιώνει τουλάχιστον με έναν τρόπο συγκρίσιμη τεχνολογία Α.Π.Ε. αιχμής ή καθιστά εκμεταλλεύσιμη μια τεχνολογία Α.Π.Ε. που δεν διατίθεται πλήρως στην αγορά ή ενέχει σαφή βαθμό κινδύνου. 32μγ. Ευφυές ή έξυπνο σύστημα μέτρησης: όπως ορίζεται στην περ. (μγ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. 32μδ. Σημείο επαναφόρτισης: όπως ορίζεται στο σημείο 48 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και για την κατάργηση της οδηγίας 2014/94/ΕΕ (L 234). 32με. Συμμετέχων στην αγορά: όπως ορίζεται στο σημείο 25 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.	

32μστ. Αγορές ηλεκτρικής ενέργειας: όπως ορίζονται στην περ. λιε της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011. 32μζ. Οικιακή μπαταρία: μια αυτόνομη επαναφορτιζόμενη μπαταρία ονομαστικής χωρητικότητας μεγαλύτερης από δύο κιλοβατώρες (2 kWh), η οποία είναι κατάλληλη για εγκατάσταση και χρήση σε οικιακό περιβάλλον. 32μη. Μπαταρία ηλεκτρικών οχημάτων: όπως ορίζεται στο σημείο 14 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. 32μθ. Μπαταρία βιομηχανικού τύπου: όπως ορίζεται στο σημείο 13 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542. 32ν. Κατάσταση υγείας: όπως ορίζεται στο σημείο 28 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542. 32να. Κατάσταση φόρτισης: όπως ορίζεται στο σημείο 27 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542. 32νβ. Σημείο ρύθμισης ισχύος: οι δυναμικές πληροφορίες που περιέχονται στο σύστημα διαχείρισης μπαταρίας και στις οποίες καθορίζονται οι ρυθμίσεις ηλεκτρικής ισχύος στις οποίες η μπαταρία λειτουργεί με τον βέλτιστο τρόπο κατά τη διάρκεια μιας λειτουργίας επαναφόρτισης ή εκφόρτισης, ώστε να βελτιστοποιούνται η κατάσταση υγείας και η λειτουργική χρήση της. 32νγ. Έξυπνη επαναφόρτιση: λειτουργία επαναφόρτισης κατά την οποία η ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στη μπαταρία προσαρμόζεται δυναμικά, με βάση πληροφορίες που λαμβάνονται μέσω ηλεκτρονικής επικοινωνίας. 32νδ. Ρυθμιστική αρχή: όπως ορίζεται στο σημείο 2 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. 32νε. Αμφίδρομη επαναφόρτιση: όπως ορίζεται στο σημείο 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804. 32νστ. Σημείο επαναφόρτισης κανονικής ισχύος: όπως ορίζεται στο σημείο 37 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1804. 32νζ. Σύμβαση αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από έναν παραγωγό, η οποία περιλαμβάνει, χωρίς όμως να περιορίζεται μόνο σε αυτές, συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συμβάσεις αγοράς θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές.	

32νη. Βιομηχανία: επιχειρήσεις και προϊόντα που εμπίπτουν στους τομείς Β, Γ και ΣΤ και στον τομέα Ι, κλάδος 63 της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων (NACE αναθεώρηση 2), όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE— αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (L 393). 32νθ. Μη ενεργειακός σκοπός: η χρήση καυσίμων ως πρώτων υλών σε μια βιομηχανική διαδικασία, αντί να χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενέργειας. 32ξ. Ανανεώσιμα καύσιμα: βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας, συμπεριλαμβανομένων βιοαερίων, και ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης. 32ξα. Προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση: όπως ορίζεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328). 32ξβ. Δασική φυτεία: όπως ορίζεται στο σημείο 11 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2023, για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ένωσης και την εξαγωγή από την Ένωση ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 995/2010 (L 150). 32ξγ. Ωσμωτική ενέργεια: ενέργεια που δημιουργείται από τη διαφορά συγκέντρωσης αλατιού μεταξύ δύο ρευστών, όπως γλυκού νερού και αλμυρού νερού. 32ξδ. Αποδοτικότητα συστήματος: η επιλογή ενεργειακά αποδοτικών λύσεων που επιτρέπουν μια οικονομικά αποδοτική πορεία	

απανθρακοποίησης, πρόσθετη ευελιξία και την αποδοτική χρήση των πόρων. 32ξε. Συντοπισμένη αποθήκευση ενέργειας: εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας, συνδυασμένη με εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνδεδεμένη με το ίδιο σημείο πρόσβασης στο δίκτυο. 32ξστ. Ηλιοηλεκτρικό όχημα: μηχανοκίνητο όχημα εξοπλισμένο με σύστημα μετάδοσης ισχύος, που περιέχει μόνο μη περιφερειακές ηλεκτρικές μηχανές, ως μετατροπέα ενέργειας, με ηλεκτρικό επαναφορτιζόμενο σύστημα αποθήκευσης ενέργειας, το οποίο μπορεί να επαναφορτίζεται εξωτερικά, και με φωτοβολταϊκούς συλλέκτες ενσωματωμένους στο όχημα. 32ξζ. Καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών: καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, όπως ορίζονται στο σημείο 32λγ, υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως ορίζεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 5215/2025 (Α' 116), περί ορισμών και συνθετικά αέρια και υγρά καύσιμα των οποίων το ενεργειακό περιεχόμενο προέρχεται από υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, τα οποία πληρούν το ελάχιστο όριο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) σε σύγκριση με το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως ορίζεται στη μεθοδολογία που έχει εγκριθεί σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328). 32ξη. Ενωσιακή Βάση Δεδομένων («Union Database, UDB»): η βάση δεδομένων που δημιουργείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 31α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, η οποία επιτρέπει, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα. 33. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν συμπληρωματικά οι ορισμοί των ν. 2773/1999 (Α' 286), 3054/2002 (Α' 230), 4001/2011, 4342/2015 (Α' 143), 4685/2020 (Α' 92) και 4951/2022 (Α' 129), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους. Επίσης, ισχύουν οι ορισμοί της εκτελεστικής και κατ' εξουσιοδότηση δευτερογενούς νομοθεσίας που έχει εκδοθεί ή εκδίδεται δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης	

Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (L 15.7.2024).».	
Άρθρο 5 **Εθνικοί στόχοι - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006** **(άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 2 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 1 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί σκοπού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) πριν από τις λέξεις «και προωθείται» προστίθενται οι λέξεις «, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου» (L 31.10.2023)», αβ) μετά τη λέξη «παραγωγή» διαγράφεται η λέξη «ηλεκτρικής», β) στην παρ. 3 οι λέξεις «στο τριάντα δύο τοις εκατό (32%) ή σε οποιοδήποτε άλλο μερίδιο καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε ποσοστό σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5 %)», γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην υπ' αρ. 3/19.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.) (Β' 6983)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 1 Σκοπός 1. Με τον παρόντα ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου» (L 31.10.2023) και προωθείται η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Α.Π.Ε.) και μονάδες Συμπαραγωγής	**Το άρθρο 1 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 1 Σκοπός 1. Με τον παρόντα ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328) και προωθείται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης. 2. Η προστασία του κλίματος, μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας. 3. Η Ελλάδα συνεργάζεται με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε συλλογικά το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2030 να ανέρχεται τουλάχιστον στο τριάντα δύο τοις εκατό (32%) ή σε οποιοδήποτε άλλο μερίδιο καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. 4. Η συνεισφορά της Ελλάδας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της παρ. 3 καθορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019).»

Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.). 2. Η προστασία του κλίματος, μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας. 3. Η Ελλάδα συνεργάζεται με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε συλλογικά το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2030 να ανέρχεται τουλάχιστον σε ποσοστό σαράντα δύο κόμμα πέντε τοις εκατό (42,5 %). 4. Η συνεισφορά της Ελλάδας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της παρ. 3 καθορίζεται στην υπ' αρ. 3/19.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.) (Β' 6983).».	
Άρθρο 6 **Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Γ ν. 3468/2006** **(άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 2Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί πληροφόρησης και κατάρτισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο το έτος «2011» αντικαθίσταται από το έτος «2001», β) στην παρ. 1, βα) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και των λοιπών κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, η περ. γ) αντικαθίσταται, γ) στο τέλος της περ. δ), προστίθενται οι λέξεις «στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, μετά τις λέξεις «Περιβάλλοντος και Ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας,», ε) προστίθεται παρ. 3 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2Γ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 2Γ Πληροφόρηση και κατάρτιση (άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 8 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδίως των ευάλωτων και χαμηλού εισοδήματος καταναλωτών, αυτοκαταναλωτών ενέργειας από Α.Π.Ε., κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, κατασκευαστών, εγκαταστατών, αρχιτεκτόνων, προμηθευτών εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας,	**Το άρθρο 2Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 2Γ Πληροφόρηση και κατάρτιση (άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011/ΕΕ) 1. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδίως των ευάλωτων και χαμηλού εισοδήματος καταναλωτών, αυτοκαταναλωτών ενέργειας από Α.Π.Ε., κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, κατασκευαστών, εγκαταστατών, αρχιτεκτόνων, προμηθευτών εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των προμηθευτών οχημάτων, συμβατών με τη χρήση Α.Π.Ε. και ευφυών συστημάτων μεταφορών αναρτώνται στους ιστοτόπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας. Ειδικότερα μέσω των ιστότοπων παρέχονται πληροφορίες: α) Ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός ενέργειας από Α.Π.Ε., των τεχνολογιών υψηλής απόδοσης, καθώς και της τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, κατά τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών ή οικιστικών ζωνών. β) Για το καθαρό όφελος, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από Α.Π.Ε.. γ) Για τα διαθέσιμα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα συστήματα χαρακτηρισμού για

καθώς και των προμηθευτών οχημάτων, συμβατών με τη χρήση Α.Π.Ε. και ευφυών συστημάτων μεταφορών αναρτώνται στους ιστότοπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, καθώς και των λοιπών κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων. Ειδικότερα μέσω των ιστότοπων παρέχονται πληροφορίες: α) Ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός ενέργειας από Α.Π.Ε., των τεχνολογιών υψηλής απόδοσης, καθώς και της τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, κατά τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών ή οικιστικών ζωνών. β) Για το καθαρό όφελος, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από Α.Π.Ε.. γ) Για τα διαθέσιμα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστώτα χαρακτηρισμού για τους εγκαταστάτες και τους σχεδιαστές όλων των μορφών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από Α.Π.Ε. στα κτίρια, τη βιομηχανία και τη γεωργία, για τους εγκαταστάτες ηλιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας και για εγκαταστάτες σημείων επαναφόρτισης που επιτρέπουν την ανταπόκριση στη ζήτηση, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος 8 του παρόντος. δ) Για τους εγκαταστάτες της ως άνω περ. γ), οι οποίοι διαθέτουν τα σχετικά προσόντα ή είναι πιστοποιημένοι στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας, εκπονεί κατάλληλα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή κατάρτισης, όπου κρίνεται σκόπιμο και με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, για την ενημέρωση των πολιτών για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους ως ενεργοί πελάτες και για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών πτυχών, της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από Α.Π.Ε., και μέσω της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή στο πλαίσιο κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρ. 1 δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.	τους εγκαταστάτες μικρής κλίμακας λεβήτων και θερμαστρών βιομάζας, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλιών θερμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα καθεστώτα και δομές, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και την πιστοποίηση που έχει χορηγηθεί από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328). δ) Για τους εγκαταστάτες της ως άνω περ. γ), οι οποίοι διαθέτουν τα σχετικά προσόντα ή είναι πιστοποιημένοι. 2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκπονεί κατάλληλα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή κατάρτισης, όπου κρίνεται σκόπιμο και με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, για την ενημέρωση των πολιτών για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους ως ενεργοί πελάτες και για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών πτυχών, της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από Α.Π.Ε., και μέσω της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή στο πλαίσιο κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρ. 1 δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.»

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργείο, κατόπιν εισήγησης του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας: α) σχεδιάζουν κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης εγκαταστατών που οδηγούν σε πιστοποίηση ή σε ισοδύναμο με αυτή χαρακτηρισμό, τα οποία καλύπτουν τεχνολογία θέρμανσης και ψύξης από Α.Π.Ε., ηλιακά φωτοβολταϊκά συστήματα, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας, σημεία επαναφόρτισης που επιτρέπουν την ανταπόκριση στη ζήτηση, και τις πλέον πρόσφατες σχετικές καινοτόμες λύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι είναι συμβατά με τα διαθέσιμα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα καθεστώτα χαρακτηρισμού, και β) λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής στα εν λόγω προγράμματα κατάρτισης, ιδίως από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους. Για την κατάρτιση επαρκούς αριθμού εγκαταστατών, δύνανται να συνάπτονται εθελοντικές συμφωνίες με τους σχετικούς παρόχους τεχνολογίας και προμηθευτές. Αν εντοπιστεί σημαντική διαφορά μεταξύ του διαθέσιμου και του αναγκαίου αριθμού εκπαιδευμένων και ειδικευμένων εγκαταστατών, λαμβάνονται μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της διαφοράς. Στους ιστότοπους των κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων, αναρτάται κατάλογος των εγκαταστατών που είναι πιστοποιημένοι ή ειδικευμένοι, ο οποίος ενημερώνεται τακτικά. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρούσας δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.».	
Άρθρο 7 **Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών - Θέσπιση πλαισίου συνεργασίας - Τροποποίηση άρθρου 32Β ν. 3468/2006** **(άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32Β του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παρ. 1Α, β) στην παρ. 2 η λέξη «επεκτάθηκε» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακαινίσθηκε», γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. α) η λέξη «επεκταθείσα» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανακαινισθείσα», γβ) στην περ. β) η λέξη «καταλογίζεται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «πρόκειται να καταλογιστεί», γγ) η περ. γ) αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 5, οι λέξεις «τη συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών, σύμφωνα με την παρ. 3» αντικαθίστανται από τις	**Το άρθρο 32Β του ν. 3468/2006 (Α΄129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32Β Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών (Άρθρα 9 και 10 Οδηγίας 2018/2001) 1. Η συνεργασία της Ελλάδας με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατή για κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου, τα οποία αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς. 2. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από οποιοδήποτε κοινό έργο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο άρχισε να λειτουργεί, μετά την 25η Ιουνίου 2009, ή από την

λέξεις «συμφωνία της Ελλάδος και του κράτους μέλους που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 3», ε) στην παρ. 6 οι λέξεις «κοινής αίτησης με άλλο κράτος μέλος» αντικαθίστανται από τη λέξη «αίτησης», στ) προστίθεται παρ. 6Α, ζ) στην παρ. 8, ζα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «την παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την περ. β) της παρ. 7», ζβ) στην περ. α), οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 7», ζγ) στην περ. β), οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Β

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών

(άρθρα 9 και 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 4 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Η συνεργασία της Ελλάδας με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατή για κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου, τα οποία αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

1Α. Κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών ως προς τη θέσπιση πλαισίου συνεργασίας για κοινά έργα για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η Ελλάδα επιδιώκει:

α) έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, να συμφωνήσει για τη δημιουργία τουλάχιστον δύο (2) κοινών έργων,

β) έως την 31η Δεκεμβρίου 2033, εφόσον η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας υπερβαίνει τις εκατό (100) τεραβατώρες (TWh), να συμφωνήσει για τη δημιουργία τρίτου κοινού έργου.

Ο προσδιορισμός κοινών υπεράκτιων έργων ανανεώσιμης ενέργειας συνάδει με τις ανάγκες που προσδιορίζονται στα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων για κάθε θαλάσσια λεκάνη που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 (L 152) και στο ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων του στοιχείου β) της παρ. 1 του άρθρου 30 του Κανονισμού (ΕΕ) αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που επεκτάθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς την Οδηγία 2009/28/ ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, «σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ» (L 140), κοινοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Η κοινοποίηση της παρ. 2:

α) περιγράφει την προτεινόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την επεκταθείσα εγκατάσταση,

β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους,

γ) διευκρινίζει ότι η κοινοποίηση γίνεται εξ ονόματος της Ελλάδας,

δ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή θέρμανση ή ψύξη, η οποία παράγεται από την εγκατάσταση από ανανεώσιμες πηγές, πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους.

4. Η διάρκεια ενός κοινού έργου του παρόντος μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2030.

5. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος δεν τροποποιούνται ή αποσύρονται, χωρίς τη συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών, σύμφωνα με την παρ. 3.

6. Η Ελλάδα, μετά από την κατάθεση κοινής αίτησης με άλλο κράτος μέλος, κατά τη διαδικασία του παρόντος, δύναται να λαμβάνει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδική τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση των έργων αυτών.

7. Εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους της περιόδου της περ. δ) της παρ. 3, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία αναφέρονται: α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εγκατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης του παρόντος, και β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας,

2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158), αλλά μπορεί να υπερβαίνει τις εν λόγω ανάγκες και μπορεί να περιλαμβάνει τοπικές και περιφερειακές αρχές και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Πριν από τη συμφωνία δημιουργίας κοινών έργων διασφαλίζεται ότι δεν θίγεται η εθνική ασφάλεια και άμυνα της χώρας. Σε κάθε συμφωνία συνεργασίας, για τη δίκαιη κατανομή του κόστους και των οφελών των κοινών έργων μεταξύ της Ελλάδας και του άλλου κράτους μέλους, γίνεται αναφορά του συνόλου του σχετικού κόστους και των οφελών του κοινού έργου. Οι συμφωνίες συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας κατά την οποία αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία τα κοινά έργα, κοινοποιούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους, στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, που θεσπίστηκε με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής της 15ης Σεπτεμβρίου 2020 για τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (L 303), συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας. 2. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από οποιοδήποτε κοινό έργο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο άρχισε να λειτουργεί, μετά την 25η Ιουνίου 2009, ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που ανακαινίσθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς την Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (L 140), κοινοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 3. Η κοινοποίηση της παρ. 2: α) περιγράφει την προτεινόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση, β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία	κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει κοινοποίηση στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και στην Επιτροπή. 8. Για τους σκοπούς του παρόντος, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παρ. 2: α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της χώρας, στο πλαίσιο της κοινοποίησης της παρ. 2, και β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία συμπεριλαμβάνεται κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους, που λαμβάνει την κοινοποίηση της παρ. 2.»

πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους, γ) προσδιορίζει το κράτος μέλος στο όνομα του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και δ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή θέρμανση ή ψύξη, η οποία παράγεται από την εγκατάσταση από ανανεώσιμες πηγές, πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους. 4. Η διάρκεια ενός κοινού έργου του παρόντος μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2030. 5. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος δεν τροποποιούνται ή αποσύρονται, χωρίς συμφωνία της Ελλάδος και του κράτους μέλους που έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 3. 6. Η Ελλάδα, μετά από την κατάθεση αίτησης, κατά τη διαδικασία του παρόντος, δύναται να λαμβάνει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδική τεχνική βοήθεια και συνδρομή για την υλοποίηση των έργων αυτών. 6Α. Με βάση τους ενδεικτικούς στόχους για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές που πρόκειται να αναπτυχθούν σε κάθε θαλάσσια λεκάνη, οι οποίοι προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2022 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 (L 152), δημοσιεύονται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που πρόκειται να δημοπρατηθούν, λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική και οικονομική δυνατότητα για την υποδομή δικτύου και τις δραστηριότητες που ήδη λαμβάνουν χώρα. Κατά την κατάρτιση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων γίνεται προσπάθεια για την κατανομή χώρου για υπεράκτια έργα ανανεώσιμης ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες που ήδη πραγματοποιούνται στις επηρεαζόμενες περιοχές. Σε κοινά έργα υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας μπορούν να περιλαμβάνονται κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας. 7. Εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους της περιόδου της περ. δ) της παρ. 3, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί επιστολή προς την Ευρωπαϊκή	

Επιτροπή, στην οποία αναφέρονται: α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εγκατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης του παρόντος, και β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει κοινοποίηση στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και στην Επιτροπή. 8. Για τους σκοπούς του παρόντος, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 7: α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της χώρας, στο πλαίσιο της κοινοποίησης της παρ. 7 και β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία συμπεριλαμβάνεται κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους, που λαμβάνει την κοινοποίηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 7.».	
Άρθρο 8 **Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32ΣΤΔ ν. 3468/2006** **(παρ. 1 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)** Στην παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΔ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, σύμφωνα με το άρθρο 32Ζ,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σύμφωνα με τα άρθρα 32Ζ και 32ΖΑ,», β) οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, και της ανταλλαγής δεδομένων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν, όπου απαιτείται, δεδομένα» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πολλαπλής διεκδίκησης μεμονωμένων παρτίδων	**Η παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΔ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32ΣΤ' 1. Η διακρατική συνεργασία που προβλέπεται στα άρθρα 32Α έως 32Δ εξειδικεύεται με συμβάσεις μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του ενδιαφερόμενου κράτους, οι οποίες κυρώνονται από τη Βουλή σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος. Στις ανωτέρω συμβάσεις, η Ελληνική Δημοκρατία εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενεργείας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 8 και 10 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ.»

στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρμόδια για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, σύμφωνα με τα άρθρα 32Ζ και 32ΖΑ, συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών και με αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν, όπου απαιτείται, δεδομένα.».	
Άρθρο 9 **Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Αντικατάσταση άρθρου 7Α ν. 3468/2006** **(άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Το άρθρο 7Α του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 7Α Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - (άρθρο 15γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 6 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Οι Περιοχές Επιτάχυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) είναι υποσύνολο των αναγκαίων περιοχών για την ανάπτυξη φωτοβολταϊκών και χερσαίων αιολικών σταθμών, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/144627/3247/2025 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Χαρτογράφηση των περιοχών για την επίτευξη του στόχου για την ανανεώσιμη ενέργεια στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2050, σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 33 του ν. 4936/2022» (Β' 7365), σύμφωνα ιδίως με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Οι Περιοχές Επιτάχυνσης είναι περιοχές με εγκαταστάσεις σταθμών Α.Π.Ε. και σχετικές με αυτούς υποδομές, όπως τα δίκτυα, οι υποδομές αποθήκευσης ή ό,τι άλλο απαιτείται για τη σύνδεσή τους, που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων της υπ' αρ. 4/2019 απόφασης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Ε.Σ.Ε.Κ., Β' 4893) για τα έτη 2030 και 2050. Οι περιοχές αυτές βρίσκονται εκτός: α) προστατευόμενων περιοχών της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160) , των μείζονων μεταναστευτικών οδών για τα πτηνά	**Το άρθρο 7Α του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 7Α Περιοχές Πρώτης Επιλογής για Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας 1. Οι Περιοχές Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε. είναι υποσύνολο των περιοχών που απαιτούνται για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ, Β' 4893/2019) για το 2030. Οι περιοχές αυτές βρίσκονται εκτός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Natura 2000» και οριοθετούνται όπου η ανάπτυξη συγκεκριμένης κατηγορίας ή τεχνολογίας τύπων έργων Α.Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. 2. Η έγκριση Περιοχής Πρώτης Επιλογής για Α.Π.Ε. γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Με το προεδρικό διάταγμα: (α) ορίζονται οι όροι ανάπτυξης των έργων Α.Π.Ε., η κατανομή των περιοχών εγκατάστασης και η μέγιστη ισχύς των έργων σε κάθε περιοχή εγκατάστασης, (β) εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. 3. Τα έργα Α.Π.Ε. που αναπτύσσονται εντός Περιοχών Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ, σύμφωνα με τους όρους και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της παρ. 2, εξαιρούνται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση του ν. 4014/2011 (Α' 209).

και τα θαλάσσια θηλαστικά, εξαιρουμένων των τεχνητών και κατασκευασμένων επιφανειών εντός των περιοχών αυτών, όπως οροφές, χώροι στάθμευσης ή υποδομές μεταφορών, β) περιοχών, όπου η ανάπτυξη συγκεκριμένης κατηγορίας ή τεχνολογίας τύπων έργων Α.Π.Ε. αναμένεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42//ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225). 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία προηγουμένως έχει εκπονήσει Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ορίζονται οι Περιοχές Επιτάχυνσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εφόσον δεν επέρχονται σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε προστατευόμενες περιοχές της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 και σε περιοχές των μείζονων μεταναστευτικών οδών για τα πτηνά και τα θαλάσσια θηλαστικά. Για την έκδοση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, απαιτούνται η έγκριση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.). Με την ίδια απόφαση: α) ορίζεται το μέγεθος της κάθε Περιοχής Επιτάχυνσης για Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις απαιτήσεις του τύπου ή των τύπων της τεχνολογίας, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων του Ε.Σ.Ε.Κ. για το 2030 και το 2050, β) ορίζονται οι όροι και οι κανόνες ανάπτυξης των έργων Α.Π.Ε. και των σχετικών υποδομών τους, όπως τα δίκτυα, οι υποδομές αποθήκευσης ή ό,τι άλλο απαιτείται για τη σύνδεσή τους, καθώς και η κατανομή των περιοχών εγκατάστασης και η μέγιστη ισχύς των έργων σε κάθε περιοχή εγκατάστασης, γ) θεσπίζονται οι κατευθύνσεις, όροι και τα μέτρα μετριασμού για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την υπό στοιχεία	

ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, δ) δύναται είτε να δοθεί προτεραιότητα σε τεχνητές και κατασκευασμένες επιφάνειες, όπως στέγες και προσόψεις κτιρίων, υποδομές μεταφορών και στο άμεσο περιβάλλον τους, χώροι στάθμευσης, αγροκτήματα, χώροι αποβλήτων, βιομηχανικοί χώροι, ορυχεία, τεχνητά εσωτερικά υδατικά συστήματα, λίμνες ή ταμιευτήρες και, κατά περίπτωση, χώροι επεξεργασίας αστικών λυμάτων, καθώς και υποβαθμισμένα εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς, είτε να εξαιρεθούν συγκεκριμένοι τύποι τεχνολογιών και ιδίως οι σταθμοί καύσης βιομάζας και οι υδροηλεκτρικοί στάθμοι, ε) περιγράφεται η αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε για τον προσδιορισμό της περιοχής επιτάχυνσης με αναφορά στα μέτρα μετριασμού, και στ) δύναται να χορηγηθούν κίνητρα αδειοδότησης ή και άλλα κίνητρα, μη χρηματοδοτικής φύσεως, στους σταθμούς Α.Π.Ε που εγκαθίστανται εντός της κάθε Περιοχής Επιτάχυνσης Α.Π.Ε.. 3. Μετά τη δημοσιοποίησή τους με τη διαδικασία της παρ. 2, οι Περιοχές Επιτάχυνσης σταθμών Α.Π.Ε. επανεξετάζονται περιοδικά, κατά περίπτωση, ιδίως στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328). 4. Εφόσον τα έργα εκτελούνται σε συμμόρφωση με τα μέτρα μετριασμού της περ. γ) της παρ. 2 του παρόντος, τεκμαίρεται ότι δεν παραβιάζουν τις διατάξεις προστασίας οικοτόπων και ειδών που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 6 και της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 33318/3028/1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και	

Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Β' 1289), των άρθρων 5 και 6 της υπό στοιχεία Η.Π. 37338/1807/Ε.103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» (Β' 1495) και της υποπερ. α.1) της περ. α) του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007 (Α' 54), με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 7Β του παρόντος. Όταν νέα μέτρα μετριασμού για τη μεγαλύτερη δυνατή πρόληψη της θανάτωσης ή ενόχλησης προστατευόμενων ειδών ή οποιωνδήποτε άλλων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεν έχουν δοκιμαστεί ευρέως όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους, επιτρέπεται η εφαρμογή τους για ένα ή περισσότερα πιλοτικά έργα για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων παρακολουθούνται στενά και ότι αναλαμβάνονται αμέσως οι απαιτούμενες ενέργειες εάν αποδειχθούν ανεπαρκή.».	
Άρθρο 14 **Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 11 και 16 άρθρου 5 ν. 4951/2022** **(άρθρο 16β Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** 1. Στην παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, β) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί» προστίθενται οι λέξεις «, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος,» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής: «11. Εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών της παρ. 7, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων της παρ. 7, ο αρμόδιος Διαχειριστής κατατάσσει την αίτηση και ενημερώνει σχετικώς τον	**1. Η παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «11. Μετά τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου της αίτησης για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, την αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον Φορέα Αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.»

ενδιαφερόμενο, εξετάζει την αίτηση και χορηγεί την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, αποστέλλει την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο και την κοινοποιεί στον φορέα αδειοδότησης. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης συνοδεύεται από σκαρίφημα του προτεινόμενου τρόπου σύνδεσης. Ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση, κατόπιν αιτήματός του, της μελέτης για τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Αν προκύπτει αδυναμία σύνδεσης του σταθμού, ο αρμόδιος Διαχειριστής γνωστοποιεί, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, την αδυναμία σύνδεσης στον ενδιαφερόμενο, καθώς και τους λόγους της.». 2. Στην παρ. 16 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τη λέξη «Σύνδεσης» προστίθενται οι λέξεις «και την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης», β) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής: 16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία χορήγησής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης και την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης. Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η οικεία Σύμβαση Σύνδεσης παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων. Ειδικά για τα Ειδικά Έργα, σε περίπτωση παράτασης της προθεσμίας υποβολής πλήρους αίτησης για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης και Σύμβασης Σύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 31 ή άλλη ειδική διάταξη, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, παρατείνεται έως τον χρόνο λήξης της παραταθείσας προθεσμίας. Για τις περιπτώσεις Ειδικών Έργων που κατά την 30η Απριλίου 2026 η προθεσμία για την υποβολή πλήρους αιτήματος για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης και τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης έχει παραταθεί για οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις του άρθρου 31 ή άλλης ειδικής διάταξης, ανεξαρτήτως εάν έχει παρέλθει ή μη η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και όλες οι	**2. Η παρ. 16 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 έχει ως εξής:** «16. Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ισχύει για τρία (3) έτη από την ημερομηνία χορήγησής της με την επιφύλαξη της παρ. 17. Εντός της διάρκειας ισχύος της ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει πλήρη αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης. Εφόσον εντός της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εκδοθεί Άδεια Εγκατάστασης για τον σταθμό, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και η οικεία Σύμβαση Σύνδεσης παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της Άδειας Εγκατάστασης, λαμβανομένου υπόψη και του άρθρου 31, περί διασφάλισης υλοποίησης έργων. Για περιπτώσεις σταθμών του άρθρου 14, που συνδέονται στο Σύστημα μέσω κοινού υποσταθμού υπερυψηλής τάσης, όπως περιγράφεται στις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης για την κατασκευή των υποσταθμών υπερυψηλής τάσης ή γραμμών μεταφοράς υψηλής ή υπερυψηλής τάσης καθορίζεται από την τελευταία σχετική εκδοθείσα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δύναται να παραταθεί η διάρκεια ισχύος των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των σταθμών Α.Π.Ε. του προηγούμενου εδαφίου, μετά από αίτημα των ενδιαφερόμενων, κατά έξι (6) επιπλέον μήνες, αν υποβάλουν Δήλωση Ετοιμότητας για το σύνολο των σταθμών που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της αρχικής διάρκειας ισχύος της κάθε Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, με παράλληλη μείωση των Τιμών Αναφοράς που διέπουν τους εν λόγω σταθμούς κατά πέντε τοις εκατό (5%).»

σχετικές άδειες και εγκρίσεις, διατηρούνται σε ισχύ ή αναβιώνουν και παρατείνονται, αντιστοίχως, κατ' εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. Για περιπτώσεις σταθμών του άρθρου 14, που συνδέονται στο Σύστημα μέσω κοινού υποσταθμού υπερυψηλής τάσης, όπως περιγράφεται στις σχετικές Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης για την κατασκευή των υποσταθμών υπερυψηλής τάσης ή γραμμών μεταφοράς υψηλής ή υπερυψηλής τάσης καθορίζεται από την τελευταία σχετική εκδοθείσα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δύναται να παραταθεί η διάρκεια ισχύος των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των σταθμών Α.Π.Ε. του προηγούμενου εδαφίου, μετά από αίτημα των ενδιαφερόμενων, κατά έξι (6) επιπλέον μήνες, αν υποβάλουν Δήλωση Ετοιμότητας για το σύνολο των σταθμών που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της αρχικής διάρκειας ισχύος της κάθε Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, με παράλληλη μείωση των Τιμών Αναφοράς που διέπουν τους εν λόγω σταθμούς κατά πέντε τοις εκατό (5%).».	
Άρθρο 16 **Διάρκεια χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατόν πενήντα κιλοβάτ - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 34 ν. 4951/2022** Στην παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί οριστικής προσφοράς σύνδεσης για Εξαιρούμενους Σταθμούς, διαγράφονται οι λέξεις «, καθώς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 33» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατό πενήντα κιλοβάτ (150 kW) η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.».	**Η παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «4. Για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, με μέγιστη ισχύ παραγωγής μικρότερη ή ίση των εκατό πενήντα κιλοβάτ (150 kW), καθώς και φωτοβολτοϊκούς σταθμούς της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 33, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης.»
Άρθρο 17 **Διάρκεια αδειοδότησης γνωστοποιούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 3 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022 (άρθρο 16δ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** 1. Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί απλής γνωστοποίησης εγκαταστάσεων για τη σύνδεση σταθμών στο δίκτυο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «δεκαπέντε (15) ημερών» αντικαθίστανται από	**Η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολούθως: α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι

τις λέξεις «πέντε (5) ημερών», β) στην περ. α', βα) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται, ββ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του σταθμού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εντός της ως άνω προθεσμίας» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά με την αποδοχή ή απόρριψη της αιτηθείσας σύνδεσης. Ακολούθως: α. Σε περίπτωση αποδοχής της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο τη Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία αναγράφονται οι όροι σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών. Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση. Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή: αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ.. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια, εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης από τον ενδιαφερόμενο, προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού και εκδίδει τη Βεβαίωση Ηλέκτρισης, στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία σύνδεσης. Σε περίπτωση μη απόκρισης του αρμόδιου Διαχειριστή εντός της ως άνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προχωρήσει στη σύνδεση του εν λόγω σταθμού στην εσωτερική ηλεκτρολογική εγκατάσταση, έχοντας την υποχρέωση να ενημερώσει προηγουμένως και εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεση σύνδεσής του. Κατόπιν, ο	σύνδεσης, το κόστος σύνδεσης, τα απαιτούμενα έργα σύνδεσης, ο χρόνος υλοποίησης αυτών, καθώς και κάθε στοιχείο που απαιτείται για την τεκμηρίωση της ανάγκης υλοποίησης των συγκεκριμένων έργων σύνδεσης και του κόστους αυτών. Ο ενδιαφερόμενος οφείλει, εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, να υπογράψει τη Σύμβαση Σύνδεσης καταβάλλοντας αντίστοιχα και τη σχετική δαπάνη, προκειμένου να τεθεί σε ισχύ η Σύμβαση. Η κατασκευή των έργων σύνδεσης ολοκληρώνεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή: αα) εντός ενός (1) μηνός από την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εφόσον δεν απαιτούνται νέα έργα δικτύου διανομής, ή αβ) εντός τεσσάρων (4) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη χαμηλή τάση, ή αγ) εντός οκτώ (8) μηνών για σταθμούς που συνδέονται στη Μέση Τάση (Μ.Τ.), εφόσον δεν απαιτούνται εργασίες σε Υποσταθμούς (Υ/Σ) Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.) και Μ.Τ., ή αδ) εντός δεκαοκτώ (18) μηνών, εφόσον απαιτούνται εργασίες κατασκευής νέου Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ. ή επέκτασης Υ/Σ Υ.Τ./Μ.Τ.. Ο αρμόδιος Διαχειριστής ολοκληρώνει τα έργα σύνδεσης και στη συνέχεια προβαίνει στη σύνδεση του σταθμού. Σε περίπτωση μη απόκρισης του αρμόδιου Διαχειριστή εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του ενδιαφέροντος για τη σύνδεση του σταθμού, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προχωρήσει στη σύνδεση του εν λόγω σταθμού στην εσωτερική ηλεκτρολογική εγκατάσταση, έχοντας την υποχρέωση να ενημερώσει προηγουμένως και εγγράφως τον αρμόδιο Διαχειριστή για την πρόθεση σύνδεσής του. Κατόπιν, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση του σταθμού. β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.»

ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον αρμόδιο Διαχειριστή για την ενεργοποίηση του σταθμού. β. Σε περίπτωση απόρριψης της αιτηθείσας σύνδεσης, ο αρμόδιος Διαχειριστής ενημερώνει για τους λόγους της απόρριψης και δύναται να προτείνει αιτιολογημένα στον ενδιαφερόμενο εναλλακτικό σημείο σύνδεσης για λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.». 2. Στο άρθρο 38 του ν. 4951/2022 προστίθεται παρ. 8 ως εξής: «8. Η διαδικασία αδειοδότησης για τους γνωστοποιούμενους σταθμούς, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τις τριάντα (30) ημέρες.».	
Άρθρο 18 **Διαδικασία και διάρκεια αδειοδότησης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ υπό ριζική ανανέωση -Τροποποίηση άρθρου 42 ν. 4951/2022 (άρθρα 16α, 16β, 16γ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 7 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 42 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ριζικής ανανέωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3Α, γ) στην παρ. 4, μετά τις λέξεις «λοιπών αιτήσεων» οι λέξεις «και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου» διαγράφονται, δ) προστίθενται παρ. 5Α, 5Β, 5Γ και 8 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 42 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 42 Ριζική ανανέωση 1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 2. Για τους σταθμούς με άδεια παραγωγής ή βεβαίωση ή βεβαίωση ειδικών έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου είτε εκδίδεται βεβαίωση είτε απορρίπτεται η σχετική αίτηση, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο. Αν υποβληθούν αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, ο αιτών υποβάλλει απόψεις εντός δέκα (10) ημερών από το πέρας της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων ή εντός της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020, περί βεβαίωσης παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας	**Το άρθρο 42 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 42 Ριζική ανανέωση 1. Ο κάτοχος σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) μπορεί να προβαίνει σε ριζική ανανέωση του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. 2. Για τους σταθμούς με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Κανονισμού Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92). 3. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού. 4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εξετάζεται κατά προτεραιότητα από τον αρμόδιο Διαχειριστή έναντι λοιπών αιτήσεων και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή πλήρους φακέλου, εφόσον δεν προκύπτει: α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. 5. Η αίτηση για έκδοση νέας Άδειας Εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος

από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης, οπότε μετά το πέρας των προθεσμιών αυτών είτε εκδίδεται βεβαίωση, είτε απορρίπτεται η αίτηση. Αν οι σταθμοί εγκαθίστανται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί περιοχών επιτάχυνσης των Α.Π.Ε., η προθεσμία για την έκδοση ή την απόρριψη της σχετικής αίτησης ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες. 3. Για τους εξαιρούμενους σταθμούς, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ενημερώνοντας για την πρόθεσή του να προβεί σε ριζική ανανέωση του σταθμού. 3Α. Για τη χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σε σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνει σε ριζική ανανέωση, ο αρμόδιος Διαχειριστής δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, καθώς και διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως η αίτηση τεκμαίρεται πλήρης. Η μη προσκόμιση των συμπληρωματικών στοιχείων και εγγράφων, καθώς και των διευκρινίσεων από τον αιτούντα, εντός της τεθείσας προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, καθιστά απαράδεκτη την αίτηση. Ο αρμόδιος Διαχειριστής, με την επιφύλαξη της παρ. 4, χορηγεί τη νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89, εντός δύο (2) μηνών από την παρέλευση, είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών του πρώτου εδαφίου, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών εγγράφων και στοιχείων ορίζεται σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και η νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 89 από τον αρμόδιο διαχειριστή είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. 4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης εξετάζεται κατά	χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας. 6. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής. 7. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση από την 31η Οκτωβρίου 2024, ήτοι υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής ή σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών, αίτηση για νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, συμμετέχουν αποκλειστικά στην αγορά και δεν δύναται να λάβουν λειτουργική ενίσχυση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των νέων σταθμών.»

προτεραιότητα από τον αρμόδιο Διαχειριστή έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει: α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δεκαπέντε τοις εκατό (15%), και β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης. 5. Η αίτηση για έκδοση νέας άδειας εγκατάστασης σταθμού που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων, εφόσον δεν προκύπτει απαίτηση για εκ νέου τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου εγκατάστασης των μονάδων του σταθμού ή του γηπέδου ασφαλείας. 5Α. Για την έκδοση νέας άδειας εγκατάστασης σε σταθμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνει σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις επί των ήδη υποβληθέντων εγγράφων και στοιχείων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η νέα άδεια εγκατάστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση είτε της προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε από την πάροδο της προθεσμίας υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις και η νέα άδεια εγκατάστασης χορηγείται είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. 5Β. Στη περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο αρμόδιος διαχειριστής συνάπτει νέα Σύμβαση Σύνδεσης, που περιέχει κύριο τεύχος και συμπλήρωμα σε ενιαίο κείμενο, εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, ο αρμόδιος διαχειριστής συνάπτει νέα Σύμβαση Σύνδεσης εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης.	

5Γ. Η νέα άδεια λειτουργίας σε σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση σύμφωνα με το παρόν, εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος. Αν ο σταθμός εγκαθίσταται σε περιοχή επιτάχυνσης του άρθρου 7Α του ν. 3468/2006, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις, και η νέα άδεια λειτουργίας χορηγείται είτε εντός δέκα (10) ημερών από την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, σε περίπτωση που δεν ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία, είτε εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων. 6. Στην περίπτωση ριζικής ανανέωσης του σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με την αντίστοιχη τροποποίηση της βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων ή της άδειας παραγωγής. 7. Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που προβαίνουν σε ριζική ανανέωση από την 31η Οκτωβρίου 2024, ήτοι υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση της βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων ή της άδειας παραγωγής ή σε περίπτωση εξαιρούμενων σταθμών, αίτηση για νέα Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, συμμετέχουν αποκλειστικά στην αγορά και δεν δύναται να λάβουν λειτουργική ενίσχυση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των νέων σταθμών. 8. Η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., συμπεριλαμβανομένων των εξαιρούμενων σταθμών, που εγκαθίστανται εκτός περιοχών επιτάχυνσης και προβαίνουν σε ριζική ανανέωση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση νέας βεβαίωσης ή βεβαίωσης ειδικών έργων έως και την έκδοση της νέας άδειας λειτουργίας. Για τους εξαιρούμενους Σταθμούς η διαδικασία αδειοδότησης και σύνδεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την υποβολή της αίτησης για περιβαλλοντική αδειοδότηση έως και τη σύνδεση των σταθμών από τον αρμόδιο Διαχειριστή και την έκδοση της Βεβαίωσης Ηλέκτρισης. Σε περίπτωση υπεράκτιων σταθμών, η διαδικασία αδειοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Οι προθεσμίες του πρώτου εδαφίου δύνανται να παρατείνονται κατά τρείς (3) μήνες, όταν δικαιολογείται δεόντως λόγω έκτακτων περιστάσεων, ιδίως όταν αυτές απαιτούν παρατεταμένες περιόδους για αξιολογήσεις	

βάσει του εφαρμοστέου περιβαλλοντικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για τις οποίες έκτακτες περιστάσεις ενημερώνονται σχετικά ο κάτοχος του σταθμού και η Υπηρεσία μίας Στάσης του άρθρου 41.».	
Άρθρο 21 **Πιλοτική εφαρμογή υπεράκτιων αιολικών πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1, 3 και 16 άρθρου 174 ν. 4964/2022** 1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), περί πιλοτικής εφαρμογής υπεράκτιων αιολικών πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τη διαδικασία του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 (Α' 129)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας», β) στο τέλος του εδαφίου, οι λέξεις «, ενώ με την ίδια διαδικασία, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε.» διαγράφονται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικώς της Σαμοθράκης, ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Υ.Α.Π.), για Έργα ΥΑΠ μέχρι συνολικής ισχύος εξακοσίων (600) MW. Με προεδρικό διάταγμα, μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υ.Α.Π..». 2. Στην παρ. 3 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «του άρθρου 7α του ν. 3468/2006» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων», β) μετά τις λέξεις «του Φορέα Υ.Α.Π.» προστίθενται οι λέξεις «, οι όροι ανάπτυξης των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.)» και γ) οι λέξεις «των διακοσίων (200) MW» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των διακοσίων (200) μεγαβάτ (MW) και εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 1, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), έχει ως εξής:** «1. Η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικώς της Σαμοθράκης, ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων ΥΑΠ, για Έργα ΥΑΠ μέχρι συνολικής ισχύος εξακοσίων (600) MW. Με τη διαδικασία του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 (Α' 129), τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, ενώ με την ίδια διαδικασία, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε..» **2. Η παρ. 3 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, έχει ως εξής:** «3. Με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 7α του ν. 3468/ 2006, ορίζονται, μετά από εισήγηση του Φορέα ΥΑΠ, η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός της Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των διακοσίων (200) MW.» **3. Η παρ. 16 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, έχει ως εξής:** «16. Οι κάτοχοι υφιστάμενων αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για έργα ΥΑΠ και οι κάτοχοι εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στη ΡΑΑΕΥ για την έκδοση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, για τα οποία μέρος των έργων εντάσσεται στην περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων ΥΑΠ της παρ. 1, δύνανται να αποκτήσουν Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για όλη την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων ΥΑΠ της παρ. 1, κατά παρέκκλιση των παρ. 2, 5 και 7 του άρθρου 69 και ανεξάρτητα της διαδικασίας του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 για την οριοθέτηση τμήματος της περιοχής της παρ. 1 του άρθρου 174 ως Περιοχής Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ και ως Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων του πρώτου εδαφίου,

Αμφισβητήσεων, ορίζονται, μετά από εισήγηση του Φορέα Υ.Α.Π., οι όροι ανάπτυξης των έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (Α.Π.Ε.) και η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός της Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των διακοσίων (200) μεγαβάτ (MW) και εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.». 3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 16 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022, μετά τις λέξεις «του άρθρου 69», οι λέξεις «και ανεξάρτητα της διαδικασίας του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 για την οριοθέτηση τμήματος της περιοχής της παρ. 1 του άρθρου 174 ως Περιοχής Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ και ως Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ» διαγράφονται και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής: «16. Οι κάτοχοι υφιστάμενων αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για έργα Υ.Α.Π. και οι κάτοχοι εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για την έκδοση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, για τα οποία μέρος των έργων εντάσσεται στην περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων Υ.Α.Π. της παρ. 1, δύνανται να αποκτήσουν Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για όλη την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων Υ.Α.Π. της παρ. 1, κατά παρέκκλιση των παρ. 2, 5 και 7 του άρθρου 69. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων του πρώτου εδαφίου, υποβάλλεται στον Φορέα Υ.Α.Π. σχετική αίτηση. Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Ο Φορέας Υ.Α.Π. αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει τις σχετικές Άδειες Έρευνας Υ.Α.Π., εντός τριάντα (30) ημερών, από την υποβολή της σχετικής αίτησης, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 70. Η Άδεια Έρευνας Υ.Α.Π. του παρόντος έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη από την έκδοσή της και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον κάτοχο αυτής.».	υποβάλλεται στον Φορέα ΥΑΠ σχετική αίτηση. Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει τις σχετικές Άδειες Έρευνας ΥΑΠ, εντός τριάντα (30) ημερών, από την υποβολή της σχετικής αίτησης, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 70. Η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ του παρόντος έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη από την έκδοσή της και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον κάτοχο αυτής.»
Άρθρο 22 **Συμπερίληψη αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και αναπροσαρμογή εγγυήσεων προέλευσης παραγόμενης ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 15 ν. 3468/2006** **(άρθρο 19 Οδηγίας 2018/2001, υποπερ. i) και iii) περ. α), περ. δ) και ε), παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)**	**Το άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α΄129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 15 Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται

Στο άρθρο 15 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) μετά το αρκτικόλεξο (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο,», αβ) οι λέξεις «αποκλειστικά και μόνο» διαγράφονται, αγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «τυποποιημένη ενέργεια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τυποποιημένο μέγεθος ενέργειας», ii) μετά τις λέξεις «μεγαβατώρας (1MWh)» διαγράφονται οι λέξεις «, η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος», ββ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 3, γα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά τις λέξεις «προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας», προστίθενται οι λέξεις «ή αερίου από δίκτυο υδρογόνου ή φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου,», ii) μετά τη λέξη «αποδεικνύει» προστίθενται οι λέξεις «στους τελικούς καταναλωτές», iii) οι λέξεις «μείγμα καυσίμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενεργειακό μείγμα», γβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 5, εα) η περ. α) αντικαθίσταται, εβ) στην περ. β), i) οι λέξεις «αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους» διαγράφονται, ii) μετά τις λέξεις «ενέργεια που» προστίθενται οι λέξεις «παράγεται αλλά», iii) οι λέξεις «αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αυτόνομου παραγωγού», ζ) προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 15 Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Η προέλευση της ενέργειας που παράγεται από εγκαταστάσεις σταθμών παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), συμπεριλαμβανομένων αέριων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, και οι οποίοι λειτουργούν νόμιμα, αποδεικνύεται με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης. Ειδικώς για τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, όπως το υδρογόνο, ισχύουν και οι προϋποθέσεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2023/1184 της Επιτροπής και της υπό στοιχεία Ε-186/2025 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Β' 4124).	αποκλειστικά και μόνο με τις Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 17 από τον Φορέα Έκδοσης. 2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένη ενέργεια μίας μεγαβατώρας (1 MWh), η οποία αποτελεί την ελάχιστη μονάδα παραγόμενης ενέργειας για τους σκοπούς του παρόντος. Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. με τη χρήση Α.Π.Ε., δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά. 3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α΄179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας οφείλει να αποδεικνύει το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του μείγμα καυσίμων κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα. 4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από: α) Σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 1η Ιανουαρίου 2021, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, εξαιρουμένων των μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, των σταθμών που έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση, των σταθμών που δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, καθώς και των σταθμών μετά τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχουν συνάψει οι κάτοχοι αυτών, για τους οποίους οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας, β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, και οι οποίοι: βα) Έχουν λάβει ή λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης, μέχρι τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης που έχει συνάψει ο κάτοχος του σταθμού. Μετά τη λήξη των οριζομένων στο προηγούμενο εδάφιο, οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας, ββ) δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση ή έχουν λάβει ή

2. Κάθε Εγγύηση Προέλευσης αντιστοιχεί σε τυποποιημένο μέγεθος ενέργειας μίας μεγαβατώρας (1 MWh). Κατά περίπτωση, το εν λόγω τυποποιημένο μέγεθος μπορεί να διαιρεθεί σε κλάσμα μεγέθους, υπό την προϋπόθεση ότι το κλάσμα είναι πολλαπλάσιο της μίας βατώρας (1 Wh). Δεν επιτρέπεται να εκδίδονται περισσότερες από μία Εγγυήσεις Προέλευσης για κάθε μονάδα παραγόμενης ενέργειας. Σε περίπτωση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις Σ.Η.Θ.Υ.Α. με τη χρήση Α.Π.Ε., δύναται να εκδίδεται μόνο μία Εγγύηση Προέλευσης, στην οποία προσδιορίζονται και τα δύο χαρακτηριστικά.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4001/2011 (Α΄179), κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου από δίκτυο υδρογόνου ή φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, οφείλει να αποδεικνύει στους τελικούς καταναλωτές το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που περιέχεται στο συνολικό του ενεργειακό μείγμα κατά το προηγούμενο έτος, χρησιμοποιώντας τις Εγγυήσεις Προέλευσης, εκτός από το μερίδιο που αντιστοιχεί σε εμπορικές προσφορές, οι οποίες δεν ιχνηλατούνται, εάν υπάρχουν, και για τις οποίες ο προμηθευτής δύναται να χρησιμοποιήσει το υπολειπόμενο μείγμα.

Όταν ένας πελάτης καταναλώνει αέριο από δίκτυο υδρογόνου ή φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένου αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και βιομεθανίου, όπως καταδεικνύεται στην εμπορική προσφορά του προμηθευτή, οι εγγυήσεις προέλευσης που ανακαλούνται αντιστοιχούν στα σχετικά χαρακτηριστικά του δικτύου.

4. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται από:

α) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, των οποίων οι κάτοχοι:

αα) έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, ή σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), και για το χρονικό διάστημα που η σύμβαση είναι σε ισχύ,

εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης,

αβ) έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής, η οποία ανάγεται σε λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.

5. Ειδικότερα: α) Για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοπαραγωγού σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις του.

β) Για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που δεν εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα, και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους.

6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN EN 16325.»

όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης για την ποσότητα ενέργειας που αντίστοιχει στο ποσοστό της επενδυτικής ενίσχυσης επί του προϋπολογισμού του σταθμού, ενώ για την υπόλοιπη ποσότητα ενέργειας εκδίδονται υπερ των κατόχων των σταθμών, αγ) δεν έχουν συνάψει σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοροπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας ή σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016, ή έχουν συνάψει αλλά είναι σε αναστολή ή έχει λήξει, και δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών, β) σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α και παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων αερίων ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, που έχουν τεθεί σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021, των οποίων οι κάτοχοι: βα) έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 και για το χρονικό διάστημα που η σύμβαση είναι σε ισχύ, εκδίδονται υπέρ του φορέα έκδοσης, ββ) έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής η οποία ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, για την ποσότητα ενέργειας που αντιστοιχεί στο ποσοστό της επενδυτικής ενίσχυσης επί του προϋπολογισμού του σταθμού, ενώ για την υπόλοιπη ποσότητα ενέργειας εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών, βγ) δεν έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4414/2016 ή έχουν συνάψει αλλά είναι σε αναστολή ή έχει λήξει, και δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμών, γ) μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς, εκδίδονται υπέρ των κατόχων των σταθμιών. Για τους σταθμούς που εμπίπτουν στις υποπερ. αβ) και ββ), κοινοποιούνται στον φορέα έκδοσης η εγκριτική απόφαση υπαγωγής στην ενίσχυση και η άδεια λειτουργίας με ευθύνη του ιδιοκτήτη του σταθμού. Από τις υποπερ. αβ) και ββ) εξαιρούνται οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. οι οποίοι έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση στο πλαίσιο χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 5. Ειδικότερα:	

α) Για τους αυτοκαταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή για την πλεονάζουσα ενέργεια, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/93976/2772 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄ 5074), εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοκαταναλωτή σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας ή για τη συμψηφισθείσα ενέργεια, όπως ορίζεται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/93976/2772/2024 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοκαταναλωτή και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε στις εγκαταστάσεις του. β) Για τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που παράγεται αλλά δεν εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εκδίδονται υπέρ του αυτόνομου παραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους. 6. Η έκδοση, μεταβίβαση και ανάκληση των Εγγυήσεων Προέλευσης, καθώς και οι κανόνες διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, γίνονται σε συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πρότυπο CEN EN 16325. 7. Οι προμηθευτές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που περιλαμβάνουν οι εγγυήσεις προέλευσης για να αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του οικολογικού σήματος, που θεσπίζεται μετά την έκθεση της παρ. 13 του άρθρου 19 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που συντάσσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την προώθηση της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται από νέες εγκαταστάσεις.».	
Άρθρο 23 **Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3468/2006** **(υποπερ. ii) περ. α), περ. β) και γ) παρ. 9 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α΄129), περί του περιεχομένου και της διαδικασίας έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1 μετά τις λέξεις «παραγωγής της,» προστίθενται οι λέξεις «οι οποίες δύναται να προσδιορίζονται: αα) για την παραγωγή	**Το άρθρο 17 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 17 Περιεχόμενο και Διαδικασία έκδοσης των Εγγυήσεων Προέλευσης 1. Στις Εγγυήσεις Προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον: α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της, β) εάν η Εγγύηση Προέλευσης αφορά: βα) ηλεκτρική ενέργεια, ββ) θέρμανση ή ψύξη ή

ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, όπως ορίζεται στην περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, αβ) για την παραγωγή αερίου από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του αερίου ανανεώσιμου καυσίμου μη βιολογικής προέλευσης, και θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, σε ωριαία ή υποωριαία διαστήματα», β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της περ. α) και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) και των υποπερ. βα) και ββ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15,», ββ) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «υποπερ. ββ της περ. β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποπερ. αγ) της περ. α), της υποπερ. βγ) της περ. β) και της περ. γ)», βγ) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. α), i) μετά την πρώτη αναφορά των λέξεων «για τους σταθμούς παραγωγής της» προστίθενται οι λέξεις «υποπερ. αα) της», ii) μετά τη δεύτερη αναφορά των λέξεων «για τους σταθμούς παραγωγής της» οι λέξεις «της υποπερ. ββ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α), και των υποπερ. ββ) και βγ)», iii) μετά τις λέξεις «και τους σταθμούς της» διαγράφονται οι λέξεις «περ. β) της», γβ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. β), μετά τις λέξεις «τους αρμόδιους Διαχειριστές» προστίθενται οι λέξεις «κατ' ελάχιστον», δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 5, εα) στο δεύτερο εδάφιο, i) οι λέξεις «λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ισχύουν για διάστημα δώδεκα (12) μηνών μετά την ημερομηνία λήξης», ii) μετά τη λέξη «αντιστοιχούν» προστίθενται οι λέξεις «, οπότε και ανακαλείται αυτοδικαίως», εβ) στο τρίτο εδάφιο, i) η λέξη «τροποποιεί» αντικαθίσταται από τη λέξη «αποσύρει», ii) η λέξη «τροποποίησης» αντικαθίσταται από τη λέξη «απόσυρσης», εγ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, στ) στην παρ. 6, οι λέξεις «υποπερ. ββ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποπερ. αγ) της περ. α) ή της υποπερ. βγ)», ζ) προστίθεται παρ. 7α και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 17 Περιεχόμενο και διαδικασία έκδοσης εγγυήσεων προέλευσης 1. Στις εγγυήσεις προέλευσης αναγράφονται κατ' ελάχιστον:	βγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια, δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/ και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης, ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής, και στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποιήσης της κάθε εγγύησης προέλευσης. 2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της περ. α) και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης. 3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση: α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της περ. α) της παρ. 4 και της υποπερ. βα της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. ββ της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας, και β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού

α) η πηγή παραγωγής της ενέργειας και οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παραγωγής της, οι οποίες δύναται να προσδιορίζονται: αα) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σύμφωνα με την περίοδο εκκαθάρισης αποκλίσεων, όπως ορίζεται στην περ. 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, αβ) για την παραγωγή αερίου από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του αερίου ανανεώσιμου καυσίμου μη βιολογικής προέλευσης, και θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, σε ωριαία ή υποωριαία διαστήματα, β) εάν η εγγύηση προέλευσης αφορά: βα) ηλεκτρική ενέργεια, ββ) θέρμανση ή ψύξη ή βγ) αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, γ) τα στοιχεία εγκατάστασης του σταθμού παραγωγής (ο μοναδικός αριθμός του σταθμού και η επωνυμία του κατόχου αυτού), ο τόπος, το είδος και η μέγιστη ισχύς παραγωγής ή η εγκατεστημένη ισχύς του σταθμού στην οποία παρήχθη η ενέργεια, δ) εάν ο σταθμός έχει λάβει ή λαμβάνει επενδυτική ή/και λειτουργική ενίσχυση και τη μορφή του καθεστώτος στήριξης, ε) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να λειτουργεί ο σταθμός παραγωγής και στ) η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης και ένας μοναδικός αριθμός ταυτοποίησης της κάθε εγγύησης προέλευσης. 2. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης των υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) και των υποπερ. βα) και ββ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων με ευθύνη του Φορέα Έκδοσης. Για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης της υποπερ. αγ) της περ. α), της υποπερ. βγ) της περ. β) και της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, οι σταθμοί παραγωγής εγγράφονται στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, έπειτα από αίτηση του ενδιαφερόμενου στον Φορέα Έκδοσης. Καθιερώνεται απλουστευμένη διαδικασία εγγραφής για τις μικρές εγκαταστάσεις κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και για τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 18Β. Οι σταθμοί της παρούσας καταβάλλουν μειωμένα κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τέλη εγγραφής στο Μητρώο Εγκαταστάσεων.	Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) και τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου. Τα στοιχεία των περ. (α) και (β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές σε μηνιαία βάση. 4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης και οι οποίες: α) είτε δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, β) είτε αφορούν σταθμούς αυτοπαραγωγής και αυτόνομους σταθμούς που δεν εγχέουν ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εγκαθίστανται από τον Φορέα Έκδοσης με δαπάνες του κατόχου του σταθμού σύμφωνα και με την παρ. 4 του άρθρου 16, και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β'4081) . Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι Εγγυήσεις Προέλευσης, ο Φορέας Έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. 5. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης λήγουν δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν. Ο Φορέας Έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να τροποποιεί τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, τροποποίησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β. 6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, ενημερώνονται ο Φορέας Έκδοσης και ο Φορέας Ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ Εγγυήσεις Προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον Φορέα Έκδοσης. 7. Ο Φορέας Έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα

3. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης εκδίδονται από τον Φορέα Έκδοσης με βάση: α) επαρκή στοιχεία και ακριβείς πληροφορίες που τηρούνται είτε από τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) ή τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τους σταθμούς παραγωγής της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 4 και της υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, είτε από τον κάτοχο του σταθμού για τους σταθμούς παραγωγής των υποπερ. αβ) και αγ) της περ. α) και των υποπερ. ββ) και βγ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 και τους σταθμούς της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, αντίστοιχα, για την πιστοποίηση της προέλευσης της ενέργειας και β) πιστοποιημένα στοιχεία μετρήσεων από τους αρμόδιους διαχειριστές δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, ειδικότερα τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.), τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) και τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου. Τα στοιχεία των περ. α) και β) καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β και αποστέλλονται στον Φορέα Έκδοσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές κατ'ελάχιστον σε μηνιαία βάση. 4. Οι μετρητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τον προσδιορισμό της ενέργειας για την οποία εκδίδονται οι εγγυήσεις προέλευσης και οι οποίες δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός από τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, εγκαθίστανται με ευθύνη και δαπάνες του κατόχου του σταθμού και πληρούν τις προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016/16/3.11.2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β'4081). Ο φορέας έκδοσης τηρεί Μητρώο Φορέων Πιστοποίησης Μετρητών και Μετρητικών Δεδομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.. Σε περίπτωση εγκατάστασης μετρητικών διατάξεων με ευθύνη του κατόχου του σταθμού ή του εκπροσώπου Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, αν ο σταθμός συνδέεται σε δίκτυο του άρθρου 12 του ν. 4951/2022, υποβάλλεται στον φορέα έκδοσης τεκμηριωμένη βεβαίωση που εκδίδεται από φορέα του Μητρώου Φορέων Πιστοποίησης	ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες Εγγυήσεις Προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους. 8. Ο Φορέας Έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων Εγγυήσεων Προέλευσης και τη διενέργεια διασυνοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.»

Μετρητών και Μετρητικών Δεδομένων, ότι πληρούνται οι προδιαγραφές του Τεύχους Προδιαγραφών Μετρητών και Μετρήσεων Μεγεθών, σύμφωνα με την υπ' αρ. 410/2016 απόφαση της Ρ.Α.Ε.. Στη βεβαίωση περιλαμβάνεται ο έλεγχος της μεθοδολογίας προσδιορισμού της ενέργειας για την οποία εκδίδονται εγγυήσεις προέλευσης, εάν ο προσδιορισμός διενεργείται με ευθύνη του κατόχου του σταθμού ή του εκπροσώπου Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης. Αν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την εγκυρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων και των πληροφοριών, με βάση τα οποία εκδίδονται οι εγγυήσεις προέλευσης, ο φορέας έκδοσης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνηθεί την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης. 5. Οι εγγυήσεις προέλευσης πιστοποιούν την παραγωγή ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή από άλλες πηγές, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός ημερολογιακού μήνα. Οι Εγγυήσεις Προέλευσης ισχύουν για διάστημα δώδεκα (12) μηνών μετά την ημερομηνία λήξης της περιόδου παραγωγής της ενέργειας στην οποία αντιστοιχούν, οπότε και ανακαλούνται αυτοδικαίως. Ο φορέας έκδοσης μπορεί να ανακαλεί ή να αποσύρει τις Εγγυήσεις Προέλευσης ή να εκδίδει νέες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάκλησης, απόσυρσης ή έκδοσης νέων εγγυήσεων προέλευσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 18Β. Οι εγγυήσεις προέλευσης που έχουν λήξει περιλαμβάνονται στο υπολειπόμενο ενεργειακό μείγμα της χώρας που δημοσιεύεται σε ετήσια βάση στον ιστότοπο του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. 6. Αν μεταβληθεί ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α της υποπερ. αγ) της περ. α) ή της υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15 ή σταθμού της παρ. 5 του ιδίου άρθρου, ενημερώνονται ο φορέας έκδοσης και ο φορέας ελέγχου με ευθύνη του νέου κατόχου και οι εν ισχύ εγγυήσεις προέλευσης μεταβιβάζονται στον νέο κάτοχο από τον φορέα έκδοσης. 7. Ο φορέας έκδοσης τηρεί ειδικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή για το οποίο λαμβάνεται κάθε μέριμνα ώστε να είναι ασφαλές και απαραβίαστο. Στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης καταχωρούνται οι εκδιδόμενες εγγυήσεις προέλευσης με τα διαλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία, καθώς και κάθε σχετική τροποποίηση ή ανάκλησή τους. 7α. Ο φορέας έκδοσης δύναται να επιβάλλει τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι κάτοχοι λογαριασμού Εγγυήσεων	

Προέλευσης. Τα τέλη διαχείρισης καθορίζονται και καταβάλλονται σύμφωνα με την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18Β του παρόντος. 8. Ο φορέας έκδοσης δύναται να συνάπτει συμφωνίες με άλλους φορείς έκδοσης ή με αντιπροσωπευτικές ενώσεις φορέων έκδοσης με σκοπό την εναρμόνιση των συστημάτων εγγυήσεων προέλευσης και τη διενέργεια διασυνοριακών μεταβιβάσεων με ηλεκτρονική μορφή.».	
Άρθρο 24 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 18Β ν. 3468/2006 Στο άρθρο 18Β του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 οι λέξεις «, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν Λογαριασμό στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης και εκτελούν μεταβιβάσεις, ανακλήσεις και συναλλαγές επί εκδιδόμενων εγγυήσεων προέλευσης» διαγράφονται, β) η παρ. 3 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 18Β διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 18Β Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και να καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών. 2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατόπιν εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, δύναται να καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι κατηγορίες των τελών διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, οι υπόχρεοι καταβολής, το ύψος αυτών, και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την επιβολή των τελών αυτών. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, καθορίζονται:	Το άρθρο 18Β του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής: «Άρθρο 18Β Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβλέπεται η έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης για ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές ενέργειας, εκτός των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και να καθορίζονται σχετικά οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες έκδοσης αυτών. 2. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) κατόπιν εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, δύναται να καθορίζονται τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, τα οποία ο Φορέας Έκδοσης δύναται να επιβάλλει στους σταθμούς της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 15, καθώς και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατέχουν Λογαριασμό στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης και εκτελούν μεταβιβάσεις, ανακλήσεις και συναλλαγές επί εκδιδόμενων εγγυήσεων προέλευσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι κατηγορίες των τελών διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, οι υπόχρεοι καταβολής, το ύψος αυτών, και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την επιβολή των τελών αυτών. Οι σταθμοί της παρ. 5 του άρθρου 15 εξαιρούνται από τέλη διαχείρισης του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Ε. και εισήγησης του Φορέας Έκδοσης, καθορίζονται, ιδίως: α) Η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης. β) Η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες

α) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή σταθμών στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, β) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δεδομένα για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, γ) απλουστευμένες διαδικασίες εγγραφής για σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, δ) ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης, ε) η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής, στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, ζ) ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου, συμπεριλαμβανομένων του αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και του βιομεθανίου, κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων, η) τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες, θ) οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης, ι) οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, και ια) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του. 4. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να καθορίζονται: α) τα κριτήρια επιλογής των πιλοτικών έργων του άρθρου 2Ε, β) το πλαίσιο αδειοδότησης των έργων του άρθρου 2Ε χωρίς να θίγονται η εθνική άμυνα και ασφάλεια, κατόπιν έγκρισης του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας η δημόσια υγεία και ασφάλεια και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.),	συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής. γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης και ο καθορισμός απλουστευμένων πληροφοριών. Με την απόφαση της παρ. 3 δύναται να καθορίζονται απλουστευμένες πληροφορίες για τις Εγγυήσεις Προέλευσης που αφορούν σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW). δ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης. ε) Ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων. στ) Τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ ή από τρίτες χώρες. ζ) Οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης. η) Οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους. θ) Κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.»

γ) οι υποχρεώσεις αναφοράς και αξιολόγησης των κατόχων των έργων ή των αρμόδιων Διαχειριστών των έργων του άρθρου 2Ε, δ) η διαδικασία λήξης της δοκιμαστικής λειτουργίας των έργων της παρ. 1 του άρθρου 2Ε, και ε) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη δοκιμαστική λειτουργία των έργων του άρθρου 2Ε.».	
Άρθρο 25 **Σκοπός και αρμοδιότητες του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε. - Τροποποίηση περ. στ) παρ. 2 άρθρου 118 ν. 4001/2011** Στην περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179) περί του σκοπού και των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «κάθε Προμηθευτή» οι λέξεις «ηλεκτρικής ενέργειας» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «προέλευσης της» η λέξη «ηλεκτρικής» διαγράφεται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής: «στ) Υπολογίζει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48, το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των εγγυήσεων προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.».	**Η περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 118 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), έχει ως εξής:** «στ) Υπολογίζει, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 48, το συνολικό μείγμα καυσίμων κάθε Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και το υπολειπόμενο μείγμα καυσίμων της χώρας, καθώς και ελέγχει τη χρήση των Εγγυήσεων Προέλευσης για τον προσδιορισμό από τους Προμηθευτές στους καταναλωτές της προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης.»
Άρθρο 27 **Ενίσχυση της συμμετοχής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας των μικρών ή κινητών συστημάτων - Τροποποίηση περ. λβ) παρ. 3 άρθρου 2, παρ. 2 άρθρου 15, παρ. 2 άρθρου 127 και περ. ζ) παρ. 3 άρθρου 131Β ν. 4001/2011** **(παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** 1. Στην περ. λβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179) , περί ορισμών, μετά τις λέξεις «αποθηκευτικούς σταθμούς» προστίθενται οι λέξεις «ή μικρά ή κινητά ηλεκτρικά συστήματα, όπως οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές,» και η περ. (λβ) διαμορφώνεται ως εξής: «(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς ή μικρά ή κινητά ηλεκτρικά συστήματα, όπως οι οικιακές μπαταρίες, τα	**1. Η περ. λβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), έχει ως εξής:** «(λβ) Σωρευτική Εκπροσώπηση: δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει καταναλισκόμενη ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός καταναλωτές, παραγωγούς ή αποθηκευτικούς σταθμούς προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.» **2. Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, έχει ως εξής:** «2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, μεταξύ άλλων και με τη χρήση

ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές, προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.». 2. Στην παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, περί τιμολογίων μη ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Μεταφοράς και» οι λέξεις «τους Διαχειριστές των Δικτύων» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «παραγόμενης από ΑΠΕ,» προστίθενται οι λέξεις «η αναβάθμιση των έξυπνων ηλεκτρικών δικτύων με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση της ισορροπίας του δικτύου και τη διάθεση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παρ. 1, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, μεταξύ άλλων και με τη χρήση υπηρεσιών ευελιξίας, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, η αναβάθμιση των έξυπνων ηλεκτρικών δικτύων με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση της ισορροπίας του δικτύου και τη διάθεση δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.». 3. Στην παρ. 2 του άρθρου 127 του ν. 4001/2011, περί αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. (θ), αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «Συστήματος Μεταφοράς» αντικαθίστανται από τη λέξη «ΕΣΜΗΕ», αβ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, β) στην περ. (ια), βα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, και να» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές και», ββ) στο τρίτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «σωρευτική εκπροσώπηση» προστίθενται οι λέξεις «και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών», γ) στην περ. (ιδ), μετά τις λέξεις «εκπροσώπησης	υπηρεσιών ευελιξίας, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού, η βελτίωση της ποιότητας υπηρεσιών, η αξιοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, με ανάλογες επενδύσεις ανάπτυξης στα Συστήματα Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής, καθώς και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.» **3. Η παρ. 2 του άρθρου 127 του ν. 4001/2011, έχει ως εξής:** «2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ειδικότερα να: (α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. (β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ. (γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (δ) Διασφαλίζει την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των Προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων.

και» προστίθενται οι λέξεις «των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Πέραν των όσων ορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, η ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ υποχρεούται ειδικότερα να: (α) Διασφαλίζει την αξιοπιστία και την ασφάλεια του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας παραλλήλως κατάλληλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. (β) Διασφαλίζει τη διατήρηση τεχνικά άρτιου και οικονομικά αποδοτικού ΕΔΔΗΕ. (γ) Διασφαλίζει την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών και απαιτήσεων σχεδιασμού, λειτουργίας και συντήρησης του Δικτύου και να μεριμνά για την επίτευξη των στόχων απόδοσης για τη δραστηριότητα της Διανομής, όσον αφορά μεταξύ άλλων στις απώλειες, στην αξιοπιστία τροφοδότησης, στην ποιότητα τάσης και στην ποιότητα εξυπηρέτησης των Πελατών, όπως καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (δ) Διασφαλίζει την πρόσβαση στο ΕΔΔΗΕ των κατόχων αδειών Παραγωγής, καθώς και των Παραγωγών που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης της, των Προμηθευτών και των Πελατών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το ΕΔΔΗΕ όσων το ζητούν, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα τιμολόγια που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (στ) Διασφαλίζει την προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση, καλή λειτουργία και αντικατάσταση των μετρητικών διατάξεων που εγκαθίστανται στο ΕΔΔΗΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ, του Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ και τους όρους της Άδειας Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ, καθώς και τη συλλογή των σχετικών μετρήσεων. (ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων. (θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα	(ζ) Παρέχει στους χρήστες του ΕΔΔΗΕ και στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο Δίκτυο, όπως αυτές καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. (η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του ΕΔΔΗΕ και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων. (θ) Συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Δικτύου Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (Δ.Α.Α.), τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής και τους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά, για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με τα δίκτυα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης, την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1). (ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, μέσω ενός διαφανούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύου, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. (ια) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της

Αθηνών (Δ.Α.Α.), τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής και τους λοιπούς συμμετέχοντες στην αγορά, για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με τα δίκτυα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης, την κατάρτιση και εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η καλή και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1). Στους παρέχοντες υπηρεσίες εξισορρόπησης περιλαμβάνονται και οι διαχειριστές μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών. (ι) Σχεδιάζει, προγραμματίζει και διασφαλίζει την υλοποίηση της ανάπτυξης του ΕΔΔΗΕ, μέσω ενός διαφανούς σχεδίου ανάπτυξης δικτύου, εξετάζοντας τη δυνατότητα λήψης μέτρων ενεργειακής αποδοτικότητας/διαχείρισης της ζήτησης ή/και τη δυνατότητα αποκεντρωμένης παραγωγής που θα μπορούσαν να υποκαταστήσουν την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης υποδομών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. (ια) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται	δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και συμμετοχή, χωρίς διακρίσεις, όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. (ιβ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους και καταρτίζονται σε συντονισμό με τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. (ιγ) Αναπτύσσει σύστημα διανομής, που βασίζεται σε διαφανές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, το οποίο δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δυο (2) χρόνια και υποβάλλει στη ΡΑΕ. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος. Για την κατάρτιση του προγράμματος, ο Διαχειριστής συμβουλεύεται όλους τους

σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν διαφανών κριτηρίων και συμμετοχή, χωρίς διακρίσεις, όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών. (ιβ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, με αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους και καταρτίζονται σε συντονισμό με τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, τον Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. (ιγ) Αναπτύσσει σύστημα διανομής, που βασίζεται σε διαφανές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου, το οποίο δημοσιεύει τουλάχιστον κάθε δυο (2) χρόνια και υποβάλλει στη ΡΑΕ. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το σχέδιο ανάπτυξης δικτύου περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος. Για την κατάρτιση του προγράμματος, ο Διαχειριστής συμβουλεύεται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. Δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕ, η	σχετικούς χρήστες του συστήματος και τους σχετικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς για το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου. Δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕ, η οποία μπορεί να τα τροποποιήσει αιτιολογημένα. (ιδ) Συνεργάζεται στενά με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων που δραστηριοποιούνται μέσω συλλογικής/σωρευτικής εκπροσώπησης και μεριμνά ειδικώς, ώστε οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές να ανταποκρίνονται και να καθορίζονται βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά. (ιε) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας. (ιστ) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193). (ιζ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του ΕΔΔΗΕ. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες που βασίζονται στην αγορά, αν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά. (ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.»

οποία μπορεί να τα τροποποιήσει αιτιολογημένα. (ιδ) Συνεργάζεται στενά με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων που δραστηριοποιούνται μέσω συλλογικής / σωρευτικής εκπροσώπησης και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών και μεριμνά ειδικώς, ώστε οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές να ανταποκρίνονται και να καθορίζονται βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά. (ιε) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας. (ιστ) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193). (ιζ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του ΕΔΔΗΕ. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες που βασίζονται στην αγορά, αν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά. (ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού.». 4. Στην περ. ζ) της παρ. 3 του άρθρου 131Β του ν. 4001/2011, περί αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «αποθήκευση ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές», β)	**4. Η περ. ζ) της παρ. παρ. 3 του άρθρου 131Β του ν. 4001/2011, έχει ως εξής:** «3. Ειδικότερα ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: (α) Παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο. (β) Δίνει προτεραιότητα, κατά την κατανομή εγκαταστάσεων παραγωγής, στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ή που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4643/2019 (Α' 193). (γ) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του δικτύου, και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά. (δ) Προμηθεύεται προϊόντα και υπηρεσίες που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και εφαρμόζει αντικειμενικούς, διαφανείς και αμερόληπτους όρους που καταρτίζονται σε συντονισμό με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. Οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, κατά περίπτωση, για την παροχή τέτοιων προϊόντων και υπηρεσιών από τον Διαχειριστή συστήματος διανομής καθορίζονται από τη ΡΑΕ σύμφωνα με τα άρθρα 15, 21,96 και 140 του παρόντος και την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185) κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της. Η προμήθεια των ως άνω προϊόντων και υπηρεσιών από πλευράς του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, των συμμετεχόντων στην αγορά που ενεργοποιούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Προς τον σκοπό αυτόν, με

στο τρίτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «σωρευτική εκπροσώπηση» προστίθενται οι λέξεις «και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. (ζ) διαμορφώνεται ως εξής: «(ζ) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας ή οι οικιακές μπαταρίες, τα ηλεκτρικά οχήματα και άλλες μικρές αποκεντρωμένες ενεργειακές πηγές, και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν διαφανών κριτηρίων και με συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής, βάσει μεθοδολογίας και τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.,	απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή, η οποία διαμορφώνεται σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά και με τον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), καθορίζονται οι τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά. (ε) Συνεργάζεται με τους λοιπούς Διαχειριστές Συστήματος Διανομής και τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, καθώς και με τους Διαχειριστές Κλειστών Δικτύων Διανομής, με σκοπό την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με το Σύστημα Μεταφοράς ή τα Δίκτυα Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας τα οποία αντίστοιχα διαχειρίζονται, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης. Στο πλαίσιο της ως άνω συνεργασίας, απαιτούνται η κατάρτιση και η εφαρμογή των κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να διασφαλίζονται - μεταξύ των διαχειριστών η ομαλή, ασφαλής και απρόσκοπτη λειτουργία των δικτύων ευθύνης τους, η προσήκουσα άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πηγές που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον αντίστοιχο διαχειριστή συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54) και το άρθρο 182 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (L 220/1). (στ) Λειτουργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς αναφορικά με την προμήθεια ενέργειας που χρησιμοποιεί για την κάλυψη των απωλειών του συστήματος διανομής το οποίο διαχειρίζεται. Η κάλυψη των ως άνω απωλειών γίνεται με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ο Διαχειριστής ασκεί τα καθήκοντα αυτά. (ζ) Προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας από πηγές, όπως η αποκεντρωμένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη

κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.».	αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης στην περιοχή της, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Η προμήθεια των υπηρεσιών αυτών γίνεται σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις. Για τον ορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών ευελιξίας και των τυποποιημένων προϊόντων της αγοράς απαιτείται έγκριση της ΡΑΕ, κατόπιν διαφανών κριτηρίων και με συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, χωρίς διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής, βάσει μεθοδολογίας και τιμολογίων που εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. (η) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στην περ. (δ), ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής προμηθεύεται τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα που είναι αναγκαίες για το σύστημά του, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, εισήγηση του Διαχειριστή, έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση. Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη

	συχνότητα δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου. (θ) Αναπτύσσει το σύστημα διανομής βάσει Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου το οποίο εκπονεί, υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ και δημοσιοποιεί κατ' ελάχιστον ανά δύο (2) έτη. Στο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου παρουσιάζονται μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναγκών για υπηρεσίες ευελιξίας και οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις για τα επόμενα πέντε (5) έως δέκα (10) έτη, με ιδιαίτερη έμφαση σε υποδομές δικτύου που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής και νέων φορτίων, περιλαμβανομένων σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Για τον σχεδιασμό των επενδύσεων λαμβάνεται ιδίως υπόψη η αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών ευελιξίας, τις οποίες ο Διαχειριστής χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του δικτύου. Προ της υποβολής του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου για έγκριση στη ΡΑΕ, ο Διαχειριστής θέτει σε δημόσια διαβούλευση σχέδιο της πρότασής του, δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης και τα υποβάλλει με την τελική πρότασή του στη ΡΑΕ. Η ΡΑΕ δύναται, κατά την κρίση της, να επιβάλει τροποποιήσεις στο υποβληθέν από τον διαχειριστή Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου. Το εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης Δικτύου δύναται να αναθεωρείται πριν τη διετία, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή ή με πρωτοβουλία της ΡΑΕ και τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας. Λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας αναφορικά ιδίως με το περιεχόμενο του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου και την τεκμηρίωση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων δύνανται να καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, εκπονεί και δημοσιοποιεί σχετική έκθεση. Κατά την έγκριση του Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου, η ΡΑΕ δύναται να προβλέπει ότι, σε περίπτωση υπέρβασης του οριζόμενου δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος υλοποίησης ορισμένων έργων ανάπτυξης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, επιβάλλεται συγκεκριμένη ρήτρα για κάθε έτος καθυστέρησης υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181). Η μεθοδολογία υπολογισμού της ρήτρας καθορίζεται με

	απόφαση της Αρχής. Αν ο Διαχειριστής τεκμηριώσει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας, απαλλάσσεται από την καταβολή της ρήτρας. (ι) Ανταλλάσσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς μέσω υπηρεσιών ευελιξίας. (ια) Διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα. (ιβ) Δύναται να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες ώστε ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (L 158/54), υπό την προϋπόθεση ότι η άσκηση μίας τέτοιας διαφορετικής δραστηριότητας τυγχάνει σχετικής έγκρισης με ειδική προς τούτο απόφαση της ΡΑΕ, η οποία αξιολογεί την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης. Για τη διαμόρφωση της απόφασής της, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα: ιβα) την ύπαρξη αγοράς για την εξεταζόμενη δραστηριότητα και τις συνθήκες λειτουργίας της, ιββ) την άσκηση ή τη δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας από άλλους φορείς της αγοράς, ιβγ) την πιθανότητα στρέβλωσης του ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας ή σε αγορές άλλων προϊόντων και υπηρεσιών, ιβδ) το ενδεχόμενο παρεμπόδισης του Διαχειριστή στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αποτελούν τον πυρήνα της ρυθμιζόμενης δραστηριότητάς του, ιβε) τους λόγους για τους οποίους θεωρείται αναγκαία και σκόπιμη η άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή,

	περιλαμβανομένων κριτηρίων οικονομικότητας, ιβστ) τις απαιτήσεις διαχωρισμού των δραστηριοτήτων, οι οποίες απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο. Με την απόφαση χορήγησης παρέκκλισης δύναται να τίθενται περιορισμοί στην άσκηση της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή, όπως ενδεικτικά χρονικοί περιορισμοί. Η ΡΑΕ παρακολουθεί την άσκηση των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή, για τις οποίες χορηγεί παρέκκλιση σύμφωνα με τα ανωτέρω και δύναται να αναθεωρεί τις σχετικές αποφάσεις της λαμβάνοντας υπόψη ιδίως σχετικές εξελίξεις στην αγορά και γενικότερα μεταβολές στα κριτήρια και τις συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε η παρέκκλιση, περιλαμβανομένης της αναγκαιότητας άσκησης της δραστηριότητας από τον Διαχειριστή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τη δραστηριότητα του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής.»
Άρθρο 29 **Συμμετοχή μικρών ή κινητών συστημάτων στην αγορά εξισορρόπησης - Τροποποίηση περ. κα) παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4425/2016 (παρ. 5 άρθρου 20α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 11 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στην περ. κα) της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί καθηκόντων του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. καβ) μετά τις λέξεις «αποθήκευσης ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «, των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών», β) στο δεύτερο εδάφιο μετά τις λέξεις «των εν λόγω αγορών» προστίθενται οι λέξεις «και των σχετικών ηλεκτρικών συστημάτων», γ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 96» προστίθενται οι λέξεις «του ν. 4001/2011 (Α΄ 179)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. κα) διαμορφώνεται ως εξής: «κα) Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια. Κατά την εκτέλεση των σχετικών αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης με: καα) διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, καβ) συμμετοχή των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων	**Η περ. κα) της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4425/2016 (Α' 185), έχει ως εξής:** «κα) Είναι υπεύθυνος για την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια. Κατά την εκτέλεση των σχετικών αρμοδιοτήτων του, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης με: καα) διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, καβ) συμμετοχή των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Για τον σκοπό της ως άνω υποπερ. καβ), η ΡΑΕ, κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζει τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών. Οι απαιτήσεις αυτές εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης της περ. (ιστ), στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 96 ή στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού

στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ΑΠΕ, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, των διαχειριστών μικρών ή κινητών ηλεκτρικών συστημάτων, όπως οικιακών μπαταριών, ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων μικρών αποκεντρωμένων ενεργειακών πηγών, καθώς και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Για τον σκοπό της ως άνω υποπερ. καβ), η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατόπιν εισήγησης του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζει τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των σχετικών ηλεκτρικών συστημάτων. Οι απαιτήσεις αυτές εξειδικεύονται στον Κανονισμό Αγοράς Εξισορρόπησης της περ. (ιστ), στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΜΗΕ που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4001/2011 (Α'179) ή στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες μεθοδολογίες ή τεχνικές αποφάσεις. Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, εκτός εάν η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση με απόφασή της. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (Β' 103/2012) και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (Β' 5910/2018). Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται ανωτέρω δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.».	εκδιδόμενες μεθοδολογίες ή τεχνικές αποφάσεις. Οι απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ, εκτός εάν η ΡΑΕ έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση με απόφασή της. Ειδικότερα, ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ (Β' 103/2012) και του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης (Β' 5910/2018). Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται ανωτέρω δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.»
Άρθρο 31 **Μεθοδολογία υπολογισμού της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από**	**Το άρθρο 2Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 2α

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α ν. 3468/2006 (άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 3 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) Στο άρθρο 2Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υπολογισμού μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο τίτλος, β) στην παρ. 1, βα) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «το αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), λαμβάνονται υπόψη άπαξ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνονται υπόψη μία μόνον φορά», ββ) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, βγ) προστίθενται νέα εδάφια τέταρτο, πέμπτο και έκτο, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, γα) μετά τις λέξεις «του ν. 4513/2018 (Α' 9)» προστίθενται οι λέξεις «και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης», γβ) μετά τις λέξεις «στον άνω ταμιευτήρα» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης», δ) στην παρ. 3, δα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «συν την κατανάλωση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επιπροσθέτως της κατανάλωσης», ii) μετά τις λέξεις «για θέρμανση και ψύξη» προστίθενται οι λέξεις «και για βιομηχανικούς σκοπούς», δβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «το κλάσμα της» η λέξη «παραγόμενης» διαγράφεται, δγ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «μη ανανεώσιμων πηγών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από μη ανανεώσιμες πηγές», ε) η περ. α) της παρ. 4 αντικαθίσταται, στ) στην παρ. 5, στα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «τα άρθρα 8, 10, 12 και 13» αντικαθίστανται από τις λέξεις «32ΑΑ, 32Β, 32Γ και 32Δ», στβ) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «συμμόρφωσής της με το ενωσιακό δίκαιο,» αντικαθίστανται από τη λέξη «συμμόρφωσης», ii) μετά τις λέξεις «ενδεικτική πορεία» προστίθενται οι λέξεις «που καθορίζονται στην υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β' 6983), στγ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τη λέξη «μεταφορές», οι λέξεις «μέχρι το έτος 2030» διαγράφονται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 2Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 2Α Υπολογισμός μεριδίου ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)	Υπολογισμός μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο υπολογίζεται ως το άθροισμα: α) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές· β) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τον τομέα θέρμανσης και ψύξης και γ) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές. Για την εφαρμογή των περ. α), β) ή γ), το αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), λαμβάνονται υπόψη άπαξ κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που δεν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου δεν λαμβάνονται υπόψη. 2. Για τους σκοπούς της περ. α) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοκαταναλωτές ενέργειας ανανεώσιμων πηγών, Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, καθώς και των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης, μέσω άντλησης νερού που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ηλεκτρική ενέργεια από υδροηλεκτρική και αιολική ενέργεια λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με τους κανόνες τυποποίησης του Παραρτήματος 1. 3. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, υπολογίζεται ως η

1. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο υπολογίζεται ως το άθροισμα:
α) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
β) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τον τομέα θέρμανσης και ψύξης και
γ) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές.
Για την εφαρμογή των περ. α), β) ή γ), το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνονται υπόψη μία μόνον φορά κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης προσμετράται στον τομέα – ηλεκτρική ενέργεια, θέρμανση και ψύξη ή μεταφορές – όπου καταναλώνεται. Η Ελλάδα μπορεί να συμφωνήσει με άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσμετρήσουν το σύνολο ή μέρος των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που καταναλώνονται σε ένα κράτος μέλος στο μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο κράτος μέλος στο οποίο παράγονται τα εν λόγω καύσιμα. Προκειμένου να παρακολουθείται ότι τα ίδια ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης δεν προσμετρώνται τόσο στο κράτος μέλος όπου παράγονται όσο και στο κράτος μέλος όπου καταναλώνονται και προκειμένου να καταγράφεται η προσμετρώμενη ποσότητα, κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε συμφωνία συνεργασίας. Μια συμφωνία συνεργασίας περιλαμβάνει την ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που πρέπει να προσμετρηθεί συνολικά και για κάθε κράτος μέλος, καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η εν λόγω συμφωνία.
2. Για τους σκοπούς της περ. α) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοκαταναλωτές ενέργειας ανανεώσιμων πηγών, Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, καθώς και των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9) και της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης, μέσω άντλησης νερού ποσότητα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από Α.Π.Ε., συν την κατανάλωση άλλων μορφών ενέργειας από Α.Π.Ε. στη βιομηχανία, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, για θέρμανση και ψύξη. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το κλάσμα της παραγόμενης θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ενέργεια περιβάλλοντος και η γεωθερμική ενέργεια που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη μέσω αντλιών θερμότητας και συστημάτων τηλεψύξης λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, αν η παραγόμενη τελική ενέργεια υπερβαίνει κατά πολύ την αρχική ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας. Η ποσότητα της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που θεωρείται ενέργεια από Α.Π.Ε, για τους σκοπούς του παρόντος, υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 2 και συνυπολογίζει τη χρήση ενέργειας σε όλους τους τομείς τελικής χρήσης. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 δεν λαμβάνεται υπόψη η θερμική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παθητικής ενέργειας, με τα οποία επιτυγχάνεται χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας με παθητικό τρόπο, μέσω του σχεδιασμού του κτιρίου ή από τη θερμότητα που παράγεται από ενέργεια μη ανανεώσιμων πηγών.
4. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1 εφαρμόζονται οι ακόλουθες απαιτήσεις:
α) Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών υπολογίζεται ως το άθροισμα όλων των βιοκαυσίμων, των καυσίμων βιομάζας και των ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων κίνησης, μη βιολογικής προέλευσης, που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών. Ωστόσο, τα μη βιολογικής προέλευσης υγρά και αέρια καύσιμα για μεταφορές που παράγονται από ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε., θεωρείται ότι αποτελούν μέρος του υπολογισμού, κατά την περ. α) της παρ. 1, μόνο όταν υπολογίζεται η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε..
β) Για τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το

που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ηλεκτρική ενέργεια από υδροηλεκτρική και αιολική ενέργεια λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με τους κανόνες τυποποίησης του Παραρτήματος 1. 3. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, υπολογίζεται ως η ποσότητα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από Α.Π.Ε., επιπροσθέτως της κατανάλωσης άλλων μορφών ενέργειας από Α.Π.Ε. στη βιομηχανία, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, για θέρμανση και ψύξη και για βιομηχανικούς σκοπούς. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το κλάσμα της θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ενέργεια περιβάλλοντος και η γεωθερμική ενέργεια που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη μέσω αντλιών θερμότητας και συστημάτων τηλεψύξης λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, αν η παραγόμενη τελική ενέργεια υπερβαίνει κατά πολύ την αρχική ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας. Η ποσότητα της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που θεωρείται ενέργεια από Α.Π.Ε, για τους σκοπούς του παρόντος, υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 2 και συνυπολογίζει τη χρήση ενέργειας σε όλους τους τομείς τελικής χρήσης. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 δεν λαμβάνεται υπόψη η θερμική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παθητικής ενέργειας, με τα οποία επιτυγχάνεται χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας με παθητικό τρόπο, μέσω του σχεδιασμού του κτιρίου ή από τη θερμότητα που παράγεται από ενέργεια από μη ανανεώσιμες πηγές. 4. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1 εφαρμόζονται οι ακόλουθες απαιτήσεις: α) Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών	ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων κίνησης του Παραρτήματος 3. Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων κίνησης που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation ESO»), προκειμένου να προσδιοριστεί η θερμογόνος δύναμη των καυσίμων. Αν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation ISO»). 5. Το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. υπολογίζεται διαιρώντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διά της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από όλες τις ενεργειακές πηγές, και εκφράζεται ως ποσοστό επί της συνολικής ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από το σύνολο των ενεργειακών πηγών. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, το άθροισμα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, προσαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 10, 12 και 13. Κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας για τους σκοπούς μέτρησης της συμμόρφωσής της με το ενωσιακό δίκαιο, ως προς τους στόχους και την ενδεικτική πορεία, η ποσότητα ενέργειας που καταναλίσκεται στην αεροπορία δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, το έξι κόμμα δέκα οχτώ τοις εκατό (6,18%). Ως ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για μεταφορές μέχρι το έτος 2030, λαμβάνεται το προβλεπόμενο στο Παράρτημα 3. 6. Η μεθοδολογία και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008 «για τις στατιστικές ενέργειας» (L 304). Κατά τον υπολογισμό των τομεακών και συνολικών μεριδίων, καθώς και των στατιστικών στοιχείων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή, δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, εξασφαλίζεται η συνοχή των χρησιμοποιούμενων στατιστικών στοιχείων.»

υπολογίζεται ως το άθροισμα όλων των βιοκαυσίμων, του βιοαερίου και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών. Αυτό περιλαμβάνει και τα ανανεώσιμα καύσιμα που παρέχονται για διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές. β) Για τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων κίνησης του Παραρτήματος 3. Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων κίνησης που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation, ESO»), προκειμένου να προσδιοριστεί η θερμογόνος δύναμη των καυσίμων. Αν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation, ISO»). 5. Το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. υπολογίζεται διαιρώντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διά της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από όλες τις ενεργειακές πηγές, και εκφράζεται ως ποσοστό επί της συνολικής ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από το σύνολο των ενεργειακών πηγών. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, το άθροισμα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, προσαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 32Α, 32Β, 32Γ και 32Δ. Κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας για τους σκοπούς μέτρησης της συμμόρφωσης ως προς τους στόχους και την ενδεικτική πορεία που καθορίζονται στην υπ' αρ. 3/18.12.2024 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)» (Β' 6983), η ποσότητα ενέργειας που καταναλίσκεται στην αεροπορία δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, το έξι κόμμα δέκα οχτώ τοις εκατό (6,18 %). Ως ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για μεταφορές, λαμβάνεται το προβλεπόμενο στο Παράρτημα 3. 6. Η μεθοδολογία και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008 «για τις	

στατιστικές ενέργειας» (L 304). Κατά τον υπολογισμό των τομεακών και συνολικών μεριδίων, καθώς και των στατιστικών στοιχείων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή, δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, εξασφαλίζεται η συνοχή των χρησιμοποιούμενων στατιστικών στοιχείων. 7. [Καταργείται].».	
Άρθρο 33 **Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΑ ν. 3468/2006 (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32ΣΤΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί προώθησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5, γα) μετά τις λέξεις «του άρθρου 32ΘΑ,» η λέξη «περί» αντικαθίσταται από τη λέξη «λόγω», γβ) μετά τις λέξεις «κανόνων και υποχρεώσεων» προστίθενται οι λέξεις «, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου απαιτείται», δ) στην παρ. 6, δα) στο πρώτο εδάφιο πριν από τις λέξεις «32Η και 32Θ» προστίθεται η λέξη «32ΖΑ,», δβ) στο δεύτερο εδάφιο πριν από τις λέξεις «32Η και 32Θ,» προστίθεται η λέξη «32ΖΑ,», ε) η παρ. 7 αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΣΤΑ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32ΣΤΑ Αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών (άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 15 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Για την αύξηση της ανανεώσιμης ενέργειας και τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών, οι προμηθευτές καυσίμων της παρ. 2, στα καύσιμα και την ενέργεια που διαθέτουν σε τελικούς καταναλωτές στον τομέα των μεταφορών, διασφαλίζουν ότι: α) Η ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών οδηγεί: αα) σε μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών τουλάχιστον είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) έως το έτος 2030, ή αβ) σε μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον	**Το άρθρο 32ΣΤΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32ΣΤΑ Προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών (Άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, οι προμηθευτές καυσίμων της παρ. 2 συμπεριλαμβάνουν στα καύσιμα που πωλούν σε τελικούς καταναλωτές, στον τομέα των μεταφορών, ποσοστό προερχόμενο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), ώστε το μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε., στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας του τομέα μεταφορών, να ανέλθει τουλάχιστον σε δεκατέσσερα τοις εκατό (14%), μέχρι το έτος 2030, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ. 2. Υπόχρεοι για την εφαρμογή του παρόντος είναι οι προμηθευτές καυσίμων των ακόλουθων κατηγοριών: α) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Α' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230), β) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, γ) οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, δ) οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί και κοινοπραξίες της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, ε) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας φυσικού αερίου του άρθρου 81 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Ομάδα προμηθευτών καυσίμων μπορεί να επιλέξει να εκπληρώσει από κοινού τις υποχρεώσεις του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή η ομάδα προμηθευτών θεωρείται ως ένας (1) και μόνο προμηθευτής για τους σκοπούς του παρόντος. 3. Για τον υπολογισμό του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη: α) τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα προϊόντα για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων, και

δεκατέσσερα κόμμα πέντε τοις εκατό (14,5%) έως το έτος 2030, σε σύγκριση με την τιμή αναφοράς που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΓ, σύμφωνα με ενδεικτική πορεία που έχει καθοριστεί. β) Το συνδυασμένο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α' του Παραρτήματος 6 και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στην ενέργεια που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, είναι τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) το έτος 2025 και πέντε κόμμα πέντε τοις εκατό (5,5%) το έτος 2030, εκ των οποίων μερίδιο τουλάχιστον μιας (1) ποσοστιαίας μονάδας είναι από ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης το έτος 2030. Από το έτος 2030, το μερίδιο των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης στη συνολική ποσότητα ενέργειας που παρέχεται στις θαλάσσιες μεταφορές είναι τουλάχιστον ένα κόμμα δύο τοις εκατό (1,2%). Στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328), υποβάλλεται έκθεση σχετικά με το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων μεταφορών, καθώς και σχετικά με τη μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. 2. Υπόχρεοι για την εφαρμογή του παρόντος είναι οι προμηθευτές καυσίμων των ακόλουθων κατηγοριών για τα καύσιμα και την ενέργεια που διαθέτουν σε τελικούς καταναλωτές στον τομέα των μεταφορών: α) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Α' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230), β) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β1' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002, για τις θαλάσσιες μεταφορές,	β) τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα. Εντός του ελάχιστου μεριδίου που αναφέρεται στην παρ. 1, η συνεισφορά των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, ως μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, ανέρχεται σε τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%), το έτος 2025 και τουλάχιστον τρία και μισό τοις εκατό (3,5%), έως το έτος 2030. Οι προμηθευτές καυσίμων, που προμηθεύουν καύσιμα με τη μορφή ηλεκτρικής ενέργειας και ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με το ελάχιστο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, σε σχέση με τα εν λόγω καύσιμα. 4. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, από τη χρήση ανανεώσιμων υγρών, αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης και των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, είναι τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), από την 1η Ιανουαρίου 2021. 5. Η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ, καθώς και για την εισήγηση επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, περί μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων. 6. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ορίζεται αρμόδιο για την υποστήριξη της Διεύθυνσης Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εφαρμογή του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι απαιτούμενες δράσεις που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Ε. και ιδίως η κατάρτιση και επικαιροποίηση Μητρώου των προμηθευτών της παρ. 2, η παραλαβή και ο έλεγχος των υποβαλλόμενων από αυτούς στοιχείων, η συνεργασία με τις αδειοδοτούσες αρχές των προμηθευτών καυσίμων και με τους αρμόδιους φορείς για την τήρηση στατιστικών και λοιπών στοιχείων που σχετίζονται με τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, η

γ) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 για το υγραέριο κίνησης,
δ) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Ε' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002,
ε) οι μεγάλοι τελικοί καταναλωτές της περ. α' της παρ. 13 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002, για τις ποσότητες καυσίμων και ενέργειας που προμηθεύονται οι ίδιοι,
στ) οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, καθώς και οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί και οι κοινοπραξίες της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002, για τις ποσότητες καυσίμων που προμηθεύονται απευθείας από τα διυλιστήρια,
ζ) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας φυσικού αερίου του άρθρου 81 του ν. 4001/2011 (Α' 179) για το φυσικό αέριο κίνησης,
η) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων του άρθρου 134 του ν. 4001/2011,
θ) κάθε άλλος προμηθευτής που διαθέτει καύσιμα και ενέργεια στον τομέα των μεταφορών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1.
Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β1' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 οφείλουν, επιπλέον, να τηρούν τις υποχρεώσεις για τους προμηθευτές ναυτιλιακών καυσίμων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234).
Οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Β2' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις για τους προμηθευτές αεροπορικών καυσίμων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2405 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές (ReFuelEU Aviation) (L 31.10.2023).
3. Για τον υπολογισμό των στόχων που αναφέρονται στην περ. α) της παρ. 1 και των μεριδίων που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη:
α) τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα προϊόντα για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων κίνησης ή βιοκαυσίμων, υπό την προϋπόθεση ότι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική ενέργεια ή δράση για την εφαρμογή του παρόντος.
Οι δαπάνες για τις δράσεις της παρούσας θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.
7. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας:
α) καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι, ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1,
β) δύναται να μεταβάλλονται οι κατηγορίες των υπόχρεων προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2,
γ) δύναται να απαλλάσσονται κατηγορίες προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας από τις υποχρεώσεις της παρ. 1,
δ) δύναται να τίθενται διακρίσεις μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας, κατά τον καθορισμό της υποχρέωσής τους, σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και μεταξύ τομέων της αγοράς και χρήσεων ενεργειακών προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί ωριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών,
ε) δύναται να καθορίζονται οι στόχοι της παρ. 1 με άλλο ισοδύναμο τρόπο, σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις,
στ) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1, η διαδικασία υποβολής και το είδος των πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 5 και οι προθεσμίες υποβολής αυτών,
ζ) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

επιτυγχάνεται με τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης δεν προσμετράται στον υπολογισμό της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τα βιοκαύσιμα, β) το βιοαέριο που διοχετεύεται στην εθνική υποδομή μεταφοράς και διανομής αερίων, και γ) τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα. Οι προμηθευτές καυσίμων που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια ή ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης, εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με το ελάχιστο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, σε σχέση με τα εν λόγω καύσιμα. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, θεσπίζεται μηχανισμός που επιτρέπει στους προμηθευτές καυσίμων στην επικράτειά τους να ανταλλάσσουν πιστώσεις για την προμήθεια ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών. Οι οικονομικοί φορείς που παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σε ηλεκτρικά οχήματα μέσω δημόσιων σημείων επαναφόρτισης λαμβάνουν πιστώσεις, ανεξάρτητα από το αν οι οικονομικοί φορείς υπόκεινται στην υποχρέωση που έχει οριστεί για τους προμηθευτές καυσίμων του παρόντος, και μπορούν να πωλούν τις εν λόγω πιστώσεις σε προμηθευτές καυσίμων, οι οποίοι επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τις πιστώσεις για την εκπλήρωση της υποχρέωσης που ορίζεται στην παρ. 1. Στον μηχανισμό αυτό μπορούν να περιλαμβάνονται και ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να αποδειχθεί ότι η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που διοχετεύεται σε αυτά τα ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης, παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρικά οχήματα. 5. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ, καθώς και για την εισήγηση επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου απαιτείται. 6. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ορίζεται αρμόδιο για την υποστήριξη της Διεύθυνσης Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για	

την εφαρμογή του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι απαιτούμενες δράσεις που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Ε. και ιδίως η κατάρτιση και επικαιροποίηση Μητρώου των προμηθευτών της παρ. 2, η παραλαβή και ο έλεγχος των υποβαλλόμενων από αυτούς στοιχείων, η συνεργασία με τις αδειοδοτούσες αρχές των προμηθευτών καυσίμων και με τους αρμόδιους φορείς για την τήρηση στατιστικών και λοιπών στοιχείων που σχετίζονται με τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ, η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης καθώς και κάθε άλλη σχετική ενέργεια ή δράση για την εφαρμογή του παρόντος. Οι δαπάνες για τις δράσεις της παρούσας θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. 7. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να: α) καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι, ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο, για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1, β) μεταβάλλονται οι κατηγορίες των υπόχρεων προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2, γ) απαλλάσσονται κατηγορίες προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2 από τις υποχρεώσεις της παρ. 1, δ) τίθενται διακρίσεις μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2, κατά τον καθορισμό της υποχρέωσής τους σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και μεταξύ τομέων της αγοράς και χρήσεων ενεργειακών προϊόντων, όπως και μεταξύ του τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και των άλλων τομέων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί ωριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών, ε) καθορίζονται οι στόχοι της παρ. 1 με άλλο ισοδύναμο τρόπο, σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της παρ. 1 μέσω μέτρων που στοχεύουν στον όγκο, το ενεργειακό περιεχόμενο ή τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στ) καθορίζονται διαφοροποιημένοι στόχοι για τα προηγμένα βιοκαύσιμα και το βιοαέριο που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α του Παραρτήματος 6 και για τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής	

προέλευσης, σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να εκπληρωθεί η υποχρέωση που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1, κατά τρόπο ώστε να παρέχονται κίνητρα και να επεκτείνεται η ανάπτυξη των δύο καυσίμων, ζ) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1, η διαδικασία υποβολής και το είδος των πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 5 και οι προθεσμίες υποβολής αυτών, η) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».	

Άρθρο 34 Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΒ ν. 3468/2006 (άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) Στο άρθρο 32ΣΤΒ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί ειδικών κανόνων για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο, μετά τις λέξεις «Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001», προστίθενται οι λέξεις «, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413», β) η παρ. 1 αντικαθίσταται, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, οι λέξεις «της παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 1» και το άρθρο 32ΣΤΒ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32ΣΤΒ Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών (Άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 16 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του άρθρου 2Α, του ελάχιστου μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας που καταναλώνονται στις μεταφορές, αν παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, δεν υπερβαίνει περισσότερο από μια (1) ποσοστιαία μονάδα το μερίδιο των καυσίμων αυτών στην τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών το έτος 2020, με μέγιστο ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών. 2. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο βιοκαυσίμων υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες	Το άρθρο 32ΣΤΒ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής: «Άρθρο 32ΣΤΒ Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών (Άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, η συνεισφορά των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας που καταναλώνονται στις μεταφορές, αν παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, δεν υπερβαίνει περισσότερο από μια (1) ποσοστιαία μονάδα, το μερίδιο των καυσίμων αυτών, στην τελική κατανάλωση ενέργειας στους τομείς οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών το έτος 2020, με μέγιστο ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών. 2. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο βιοκαυσίμων υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, σχετικά με τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με μεγάλα αποθέματα άνθρακα, δεν υπερβαίνει το επίπεδο της κατανάλωσης αυτών των καυσίμων το 2019, εκτός αν έχουν πιστοποιηθεί ως βιοκαύσιμα, βιορευστά ή καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, σύμφωνα με την παρούσα. Από την 31η Δεκεμβρίου 2023 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, το εν λόγω όριο μειώνεται σταδιακά, ώσπου να μηδενιστεί. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

τροφίμων και ζωοτροφών σχετικά με τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με μεγάλα αποθέματα άνθρακα, δεν υπερβαίνει το επίπεδο της κατανάλωσης αυτών των καυσίμων το 2019, εκτός αν έχουν πιστοποιηθεί ως βιοκαύσιμα, βιορευστά ή καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, σύμφωνα με την παρούσα. Από την 31η Δεκεμβρίου 2023 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, το εν λόγω όριό μειώνεται σταδιακά, ώσπου να μηδενιστεί. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».	
Άρθρο 35 **Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΓ ν. 3468/2006** **(άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32ΣΤΓ του ν. 3468/2006 (Α' 129) περί κανόνων υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος και οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, β) οι παρ. 5 και 6 καταργούνται, και το άρθρο 32ΣΤΓ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32ΣΤΓ Κανόνες υπολογισμού στον τομέα των μεταφορών και κανόνες υπολογισμού για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ανεξάρτητα από την τελική χρήση τους (άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 17 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Για τον υπολογισμό του στόχου μείωσης της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες: α) Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου υπολογίζεται ως εξής: αα) Για βιοκαύσιμα και βιοαέρια, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας των εν λόγω καυσίμων που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί τη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνουν, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 32Θ. αβ) Για ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης και καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας των εν λόγω καυσίμων που παρέχονται σε όλους	**Το άρθρο 32ΣΤΓ του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 3ΣΤΓ Κανόνες υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές (Άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Στο πλαίσιο υπολογισμού των ελάχιστων μεριδίων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ: α) Για τον υπολογισμό του παρονομαστή, δηλαδή του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων για οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές που παρέχονται προς κατανάλωση ή χρήση στην αγορά, λαμβάνονται υπόψη η βενζίνη, το πετρέλαιο/ντίζελ κίνησης, το φυσικό αέριο, τα βιοκαύσιμα, τα βιοαέρια, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και η ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών. β) Για τον υπολογισμό του αριθμητή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη το ενεργειακό περιεχόμενο όλων των μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχονται σε όλους τους τομείς των μεταφορών, περιλαμβανομένης της ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στους τομείς των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, καθώς και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα. γ) Για τον υπολογισμό τόσο του αριθμητή, όσο και του παρονομαστή, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3. Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν

τους τομείς μεταφορών επί τη μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνουν, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται κατά την παρ. 3 του άρθρου 29α της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328). αγ) Για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο $EC_{F(e)}$ που ορίζεται στο Παράρτημα 4. β) Η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ υπολογίζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, με πολλαπλασιασμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο $E_{F(t)}$ που ορίζεται στο Παράρτημα 4. Από την 1η Ιανουαρίου 2031, η τιμή αναφοράς που αναφέρεται στην υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ είναι το άθροισμα: βα) του γινομένου της ποσότητας καυσίμων που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο $E_{F(t)}$ που ορίζεται στο Παράρτημα 4, και ββ) του γινομένου της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών επί το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο $EC_{F(e)}$ που ορίζεται στο Παράρτημα 4. γ) Για τον υπολογισμό των σχετικών ποσοτήτων ενέργειας, ισχύουν οι ακόλουθοι κανόνες: γα) Για τον προσδιορισμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3. γβ) Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για να προσδιορίσουν τη θερμογόνο δύναμη των καυσίμων, ή, όταν δεν έχει εγκριθεί ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σκοπό αυτόν, τα σχετικά πρότυπα ISO. γγ) Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών προσδιορίζεται με τον πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε αυτόν τον τομέα επί το μέσο μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε στην επικράτεια της χώρας παραγωγής τα δύο (2) προηγούμενα έτη, εκτός εάν η ηλεκτρική	περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation ESO») για να προσδιορίσουν τη θερμογόνο δύναμη των καυσίμων. Όταν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιούνται τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation SO»). 2. Για τον υπολογισμό του αριθμητή, το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6, περιορίζεται στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7%) του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων μεταφορών/κίνησης που παρέχονται προς κατανάλωση ή χρήση στην αγορά. 3. Για να αποδειχθεί η τήρηση των ελαχίστων ποσοστών των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ: α) το ποσοστό βιοκαυσίμων και βιοαερίων για τις μεταφορές, που παράγεται από πρώτες ύλες του Παραρτήματος 6, θεωρείται ότι είναι δύο (2) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο, β) το ποσοστό ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας θεωρείται ότι είναι τέσσερεις (4) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο, αν παρέχεται σε οδικά οχήματα και θεωρείται ότι είναι το ένα κόμμα πέντε (1,5) του ενεργειακού του περιεχομένου, όταν παρέχεται στις σιδηροδρομικές μεταφορές, γ) με την εξαίρεση των ανανεώσιμων καυσίμων που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, το ποσοστό ανανεώσιμων καυσίμων που διατίθεται στον αεροπορικό και ναυτιλιακό τομέα, θεωρείται ότι είναι το ένα κόμμα δύο (1,2) του ενεργειακού του περιεχομένου. 4. Για τον υπολογισμό του μεριδίου ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας στην ηλεκτρική ενέργεια που διατίθεται στα οδικά και σιδηροδρομικά οχήματα, για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη η διετία, πριν το έτος διάθεσης του ηλεκτρισμού στην ελληνική επικράτεια. 5. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνεται από άμεση σύνδεση με εγκατάσταση που παράγει ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια και που παρέχεται σε οδικά οχήματα, η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια λογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη.

ενέργεια λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, περίπτωση κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ηλιακό ηλεκτρικό όχημα και χρησιμοποιείται για την κατανάλωση του ίδιου του οχήματος υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. γδ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, τα οποία παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Β του Παραρτήματος 6, στο ενεργειακό περιεχόμενο καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών, περιορίζεται, στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7 %). δ) Η μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές καθορίζεται διαιρώντας τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου λόγω της χρήσης βιοκαυσίμων, βιοαερίου, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχονται σε όλους τους τομείς μεταφορών διά της τιμής αναφοράς. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να αυξηθεί το όριο που αναφέρεται στην υποπερ. γδ) της περ. γ) της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών που απαριθμούνται στο Μέρος Β΄ του Παραρτήματος 6. Κάθε σχετική αύξηση κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με τη σχετική αιτιολόγηση και υπόκειται στην έγκρισή της. 2. Για τον υπολογισμό των ελάχιστων μεριδίων που αναφέρονται στην υποπερ. αα) της περ. α) και στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες: α) Για τον υπολογισμό του παρονομαστή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών, λαμβάνονται υπόψη όλα τα καύσιμα και η ηλεκτρική ενέργεια που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών. β) Για τον υπολογισμό του αριθμητή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη το ενεργειακό περιεχόμενο όλων των τύπων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται σε όλους τους τομείς μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, στην	6. Για τους σκοπούς του παρόντος, όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης, είτε άμεσα είτε για την παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα παραγωγής, όπως μετρήθηκε δύο (2) έτη πριν από το υπό συζήτηση έτος. Ειδικώς η ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσμετράται πλήρως ως ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή των εν λόγω ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, αν η εγκατάσταση: α) αρχίζει να λειτουργεί μετά ή ταυτόχρονα με την εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης, β) δεν είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο ή είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο, αλλά μπορεί να αποδειχθεί ότι η αντίστοιχη ηλεκτρική ενέργεια έχει παρασχεθεί χωρίς εισαγωγή ενέργειας από το δίκτυο. Η ηλεκτρική ενέργεια που έχει παρασχεθεί από το δίκτυο μπορεί να υπολογίζεται ως πλήρως ανανεώσιμη, αν παράγεται αποκλειστικά από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και έχουν αποδειχθεί οι ανανεώσιμες ιδιότητες, όπως και λοιπά ενδεδειγμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας ότι οι ανανεώσιμες ιδιότητες διεκδικούνται μόνο μια φορά και μόνο σε έναν τομέα τελικής χρήσης. 7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

επικράτεια της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα. γ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγεται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Παράρτημα 6 και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης θεωρείται ότι είναι δύο (2) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο. δ) Το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θεωρείται ότι είναι τέσσερις (4) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο όταν παρέχεται σε οδικά οχήματα, και μία κόμμα πέντε (1,5) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο όταν παρέχεται σε σιδηροδρομικές μεταφορές. ε) Το μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Α΄ του Παραρτήματος 6 και παρέχονται στις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές θεωρείται ότι είναι μία κόμμα δύο (1,2) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο, και το μερίδιο των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης που παρέχονται στις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές θεωρείται ότι είναι μία κόμμα πέντε (1,5) φορές το ενεργειακό τους περιεχόμενο. στ) Το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων τα οποία παράγονται από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο Μέρος Β του Παραρτήματος 6, στο ενεργειακό περιεχόμενο καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχονται στον τομέα των μεταφορών, περιορίζεται, στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7 %). ζ) Για τον προσδιορισμό της ποσότητας ενέργειας που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3. η) Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα για να προσδιορίσουν τη θερμογόνο δύναμη των καυσίμων, ή, όταν δεν έχει εγκριθεί ευρωπαϊκό πρότυπο για τον σκοπό αυτόν, τα σχετικά πρότυπα ISO. θ) Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών προσδιορίζεται με τον πολλαπλασιασμό της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε αυτόν τον τομέα επί το μέσο μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε στην επικράτεια της χώρας παραγωγής τα δύο (2) προηγούμενα έτη, εκτός εάν η ηλεκτρική	

ενέργεια λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και παρέχεται στον τομέα των μεταφορών, περίπτωση κατά την οποία η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ηλιακό ηλεκτρικό όχημα και χρησιμοποιείται για την κατανάλωση του ίδιου του οχήματος υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη. Όπου αυτό δικαιολογείται, μπορεί να αυξηθεί το όριο που αναφέρεται στην περ. στ), λαμβάνοντας υπόψη τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών που απαριθμείται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6. Κάθε τέτοια αύξηση κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με τη σχετική αιτιολογία και υπόκειται στην έγκρισή της. 3. Για τους σκοπούς των υπολογισμών που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 1 και στην περ. α) της παρ. 2, η ποσότητα ενέργειας που παρέχεται στις θαλάσσιες μεταφορές, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας της χώρας, θεωρείται ότι δεν υπερβαίνει το δεκατρία τοις εκατό (13 %). Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2030. 4. Όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, είτε απευθείας είτε για την παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα παραγωγής, όπως μετρήθηκε δύο (2) έτη πριν από το εν λόγω έτος. Ωστόσο, η ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές προσμετράται πλήρως ως ανανεώσιμη ενέργεια για την παραγωγή των εν λόγω ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης εάν η εγκατάσταση: α) αρχίζει να λειτουργεί μετά ή ταυτόχρονα με την εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, και β) δεν είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο ή είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο αλλά μπορεί να αποδειχθεί ότι η αντίστοιχη ηλεκτρική ενέργεια έχει παρασχεθεί χωρίς εισαγωγή ενέργειας από το δίκτυο. Η ηλεκτρική ενέργεια που έχει παρασχεθεί από το δίκτυο υπολογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη εάν παράγεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και έχουν αποδειχθεί οι ανανεώσιμες ιδιότητες όπως και λοιπά ενδεδειγμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας ότι οι	

ανανεώσιμες ιδιότητες της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας υπολογίζονται μόνο μία φορά και μόνο σε ένα τομέα τελικής χρήσης. 5. [Καταργείται]. 6. [Καταργείται]. 7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».	
Άρθρο 36 **Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006** **(άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) στην παρ. 1, βα) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, ββ) στο νέο τέταρτο εδάφιο οι λέξεις «Το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο εφαρμόζονται», βγ) το νέο έκτο εδάφιο αντικαθίσταται, βδ) στο νέο έβδομο εδάφιο, i) πριν από τις λέξεις «εφαρμόζονται τα κριτήρια» προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ii) οι λέξεις «θερμική ισχύ για τις μονάδες του προηγούμενου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «θερμική ισχύ ή ταχύτητα ροής βιομεθανίου για τις μονάδες των προηγούμενων εδαφίων», γ) στην παρ. 3, γα) στην περ. β), i) πριν από τη λέξη «περιοχές», προστίθεται η λέξη «χαρακτηρισθείσες», ii) στην υποπερ. βα), μετά τις λέξεις «ότι έχουν οριοθετηθεί,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,», γβ) στην περ. γ), i) μετά τις λέξεις «βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland)» προστίθενται οι λέξεις «με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα εκτάριο», γγ) προστίθεται περ. δ), γδ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, δ) στην παρ. 5 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ε) στην παρ. 7 προστίθενται υποπερ. αστ) και αζ), στ) στην παρ. 9, στα) στην περ. γ), η λέξη «τίθενται» αντικαθίσταται από τη λέξη «τέθηκαν», στβ) η περ. δ) αντικαθίσταται, στγ) προστίθενται περ. ε), στ), ζ) και η), στδ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «εκπομπών αερίων» προστίθεται η λέξη «του», ζ) οι παρ. 12 και 13 αντικαθίστανται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32Ζ διαμορφώνεται ως εξής:	**Το άρθρο 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32Ζ Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας (Άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Η ενέργεια από τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), αν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10: α) για την αξιολόγηση της τήρησης των απαιτήσεων του παρόντος νόμου ως προς τους εθνικούς στόχους, β) για την αξιολόγηση της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, γ) για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας για χρηματοδοτική υποστήριξη για την κατανάλωση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα, πλην των υπολειμμάτων υδατοκαλλιεργειών και αλιείας και των γεωργικών και δασικών υπολειμμάτων, χρειάζεται να τηρούν μόνο τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στα απόβλητα και τα υπολείμματα που μεταποιούνται πρώτα σε προϊόν, πριν από την περαιτέρω μεταποίησή τους σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας. Η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση και η ψύξη που παράγονται από αστικά στερεά απόβλητα δεν υπόκεινται στα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Τα καύσιμα βιομάζας πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10, αν χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης ή καυσίμων, με

«Άρθρο 32Ζ Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας (άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 19 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Η ενέργεια από τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) αν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10: α) για την αξιολόγηση της τήρησης των απαιτήσεων του παρόντος νόμου ως προς τους εθνικούς στόχους, β) για την αξιολόγηση της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, γ) για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας για χρηματοδοτική υποστήριξη για την κατανάλωση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα, πλην των υπολειμμάτων υδατοκαλλιεργειών και αλιείας και των γεωργικών και δασικών υπολειμμάτων, χρειάζεται να τηρούν μόνο τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Στην περίπτωση της χρήσης μεικτών αποβλήτων, απαιτείται από τους φορείς εκμετάλλευσης να εφαρμόζουν συστήματα διαλογής μεικτών αποβλήτων με στόχο την αφαίρεση ορυκτών υλικών. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο εφαρμόζονται επίσης στα απόβλητα και τα υπολείμματα που μεταποιούνται πρώτα σε προϊόν, πριν από την περαιτέρω μεταποίησή τους σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας. Η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση και η ψύξη που παράγονται από αστικά στερεά απόβλητα δεν υπόκεινται στα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Τα καύσιμα βιομάζας πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 αν χρησιμοποιούνται: α) στην περίπτωση στερεών καυσίμων βιομάζας, σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης, με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον επτά κόμμα πέντε μεγαβάτ (7,5 MW), β) στην περίπτωση των αέριων καυσίμων βιομάζας, σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης, με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ, τουλάχιστον είκοσι μεγαβάτ (20 MW), στην περίπτωση των στερεών καυσίμων βιομάζας και με δυναμικότητα συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος, τουλάχιστον δύο (2) MW, στην περίπτωση των αέριων καυσίμων βιομάζας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εφαρμόζονται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις με μικρότερη συνολική ονομαστική θερμική ισχύ για τις μονάδες του προηγούμενου εδαφίου. Τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10, εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη γεωγραφική προέλευση της βιομάζας. 2. Τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα γεωργικών εκτάσεων, αλλά όχι δασών, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει σχέδια παρακολούθησης ή διαχείρισης, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην ποιότητα του εδάφους και του εδαφικού άνθρακα. Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και διαχείρισης των επιπτώσεων υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η. 3. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εδάφη με υψηλή αξία βιοποικιλότητας και ειδικό καθεστώς προστασίας, δηλαδή από εδάφη που είχαν έναν από τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς τον Ιανουάριο 2008 ή μετέπειτα, ανεξαρτήτως εάν τα εδάφη αυτά εξακολουθούν να έχουν αυτόν τον χαρακτηρισμό: α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, και εν γένει δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και αναδασωτέες εκτάσεις,	

συνολική ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον δύο μεγαβάτ (2 MW),
γ) στην περίπτωση εγκαταστάσεων παραγωγής αέριων καυσίμων βιομάζας με την ακόλουθη μέση ταχύτητα ροής βιομεθανίου:
γα) πάνω από διακόσια κυβικά μέτρα (200 m^3) ισοδύναμου μεθανίου/h, μετρημένου σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης (ήτοι 0°C και ατμοσφαιρική πίεση 1 bar),
γβ) εάν το βιοαέριο αποτελείται από μείγμα μεθανίου και άλλου μη καύσιμου αερίου, για την ταχύτητα ροής του μεθανίου, το όριο που ορίζεται στην υποπερ. γα', επανυπολογιζόμενο κατ' αναλογία προς το ογκομετρικό μερίδιο μεθανίου στο μείγμα.
Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εφαρμόζονται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις με μικρότερη συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ή ταχύτητα ροής βιομεθανίου για τις μονάδες των προηγούμενων εδαφίων.
Τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10, εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη γεωγραφική προέλευση της βιομάζας.
2. Τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα γεωργικών εκτάσεων, αλλά όχι δασών, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει σχέδια παρακολούθησης ή διαχείρισης, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην ποιότητα του εδάφους και του εδαφικού άνθρακα. Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και διαχείρισης των επιπτώσεων υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η.
3. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εδάφη με υψηλή αξία βιοποικιλότητας και ειδικό καθεστώς προστασίας, δηλαδή από εδάφη που είχαν έναν από τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς τον Ιανουάριο 2008 ή μετέπειτα, ανεξαρτήτως εάν τα εδάφη αυτά εξακολουθούν να έχουν αυτόν τον χαρακτηρισμό:
α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, και εν γένει αβ) δάση και άλλες δασικές εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, οι οποίες παρουσιάζουν πλούτο ειδών, χωρίς υποβάθμιση ή έχουν χαρακτηριστεί ως εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,
β) περιοχές: βα) των οποίων η φύση έχει κηρυχθεί ως προστατευόμενη εκ του νόμου ή από τη σχετική αρμόδια αρχή, όπως οι περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και οι περιοχές προστασίας της φύσης, όπως ορίζονται με βάση τους νόμους 3937/2011 (Α' 60) και 1650/1986 (Α' 160) και με δεδομένο ότι έχουν οριοθετηθεί, ή
ββ) για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές οργανώσεις ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων, με την επιφύλαξη της αναγνώρισής τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προστατευόμενες περιοχές του δικτύου «Natura 2000» (Ζώνες Ειδικής Προστασίας και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης), οι οποίες εξαιρούνται στο σύνολό τους και μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης και τον καθορισμό των χρήσεων γης και των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα ισχύουν στο εξής. Για τις περιοχές αυτές και για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης, με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, μετά από αιτιολογημένη γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα, να καθορίζονται οι χρήσεις γης και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες στο μεταβατικό στάδιο, κατά προτεραιότητα στις περιοχές όπου ήδη καλλιεργούνται ενεργειακά φυτά, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,
γ) λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland):
αα) φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παραμείνουν λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στους οποίους διατηρούνται η σύνθεση των φυσικών ειδών

δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και αναδασωτέες εκτάσεις, αβ) δάση και άλλες δασικές εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, οι οποίες παρουσιάζουν πλούτο ειδών, χωρίς υποβάθμιση ή έχουν χαρακτηριστεί ως εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης, β) χαρακτηρισθείσες περιοχές: βα) των οποίων η φύση έχει κηρυχθεί ως προστατευόμενη εκ του νόμου ή από τη σχετική αρμόδια αρχή, όπως οι περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και οι περιοχές προστασίας της φύσης, όπως ορίζονται με βάση τους νόμους 3937/2011 (Α' 60) και 1650/1986 (Α' 160) και με δεδομένο ότι έχουν οριοθετηθεί, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης, ή ββ) για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές οργανώσεις ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων, με την επιφύλαξη της αναγνώρισής τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προστατευόμενες περιοχές του δικτύου «Natura 2000» (Ζώνες Ειδικής Προστασίας και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης), οι οποίες εξαιρούνται στο σύνολό τους και μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης και τον καθορισμό των χρήσεων γης και των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα ισχύουν στο εξής. Για τις περιοχές αυτές και για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης, με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, μετά από αιτιολογημένη γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα, να καθορίζονται οι χρήσεις γης και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες στο μεταβατικό στάδιο, κατά προτεραιότητα στις περιοχές όπου ήδη καλλιεργούνται ενεργειακά φυτά, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,	και τα οικολογικά χαρακτηριστικά και διεργασίες, ή ββ) μη φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παύσουν να είναι λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλο πλούτο ειδών και καμία υποβάθμιση, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η συγκομιδή πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του χαρακτηρισμού τους ως λειμώνων. 4. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εκτάσεις υψηλών αποθεμάτων άνθρακα, δηλαδή από εκτάσεις που είχαν τον Ιανουάριο του έτους 2008 και δεν έχουν πλέον ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) υγροβιότοποι (wetlands), δηλαδή εκτάσεις καλυπτόμενες ή κορεσμένες από νερό είτε μόνιμα είτε για σημαντικό μέρος του έτους, β) συνεχώς δασωμένες περιοχές, δηλαδή εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, γ) εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεταξύ δέκα τοις εκατό (10%) και τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, εκτός αν παρασχεθούν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα αποθέματα άνθρακα στη συγκεκριμένη περιοχή πριν και μετά τη μετατροπή είναι τέτοια που, εάν εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο Παράρτημα 4, πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 9. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που κατά το χρόνο λήψης των πρώτων υλών η έκταση είχε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα που είχε τον Ιανουάριο 2008. 5. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από εκτάσεις που χαρακτηρίστηκαν τυρφώνες τον Ιανουάριο του 2008, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η

γ) λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland) με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα εκτάριο:
γα) φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παραμείνουν λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στους οποίους διατηρούνται η σύνθεση των φυσικών ειδών και τα οικολογικά χαρακτηριστικά και διεργασίες, ή
γβ) μη φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παύσουν να είναι λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλο πλούτο ειδών και καμία υποβάθμιση, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η συγκομιδή πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του χαρακτηρισμού τους ως λειμώνων.
δ) χερσότοποι.
Όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των υποπερ. αστ' και αζ' της περ. α' της παρ. 7 του παρόντος, το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με εξαίρεση την περ. β', εφαρμόζεται επίσης στα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας.
4. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εκτάσεις υψηλών αποθεμάτων άνθρακα, δηλαδή από εκτάσεις που είχαν τον Ιανουάριο του έτους 2008 και δεν έχουν πλέον ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
α) υγροβιότοποι (wetlands), δηλαδή εκτάσεις καλυπτόμενες ή κορεσμένες από νερό είτε μόνιμα είτε για σημαντικό μέρος του έτους,
β) συνεχώς δασωμένες περιοχές, δηλαδή εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά,
γ) εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεταξύ δέκα τοις εκατό (10%) και τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, εκτός αν παρασχεθούν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα αποθέματα άνθρακα στη συγκεκριμένη περιοχή πριν και μετά τη μετατροπή είναι τέτοια που, εάν εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο καλλιέργεια · και η συγκομιδή της συγκεκριμένης πρώτης ύλης δεν συνεπάγεται την αποξήρανση μη αποξηραμένου εδάφους.
6. Οι γεωργικές πρώτες ύλες που καλλιεργούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, πρέπει να λαμβάνονται τηρώντας τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 13 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435). Η επαλήθευση της τήρησης του κριτηρίου αυτού βασίζεται στους ελέγχους που διενεργεί ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Το ελεγκτικό σύστημα της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται υποχρεωτικά και στους γεωργούς που προμηθεύουν πρώτες ύλες για παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας και δεν καλύπτονται από αυτό υπό άλλες συνθήκες.
7. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, πληρούν τα εξής κριτήρια, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος χρήσης δασικής βιομάζας, παραγόμενης με μη αειφόρο τρόπο:
α) Η συγκομιδή της δασικής βιομάζας γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας, και μέσω συστημάτων παρακολούθησης και επιβολής, ώστε να διασφαλίζονται:
αα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής,
αβ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής, αγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των

Παράρτημα 4, πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 9. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που κατά το χρόνο λήψης των πρώτων υλών η έκταση είχε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα που είχε τον Ιανουάριο 2008. 5. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, δεν παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από εκτάσεις που χαρακτηρίστηκαν τυρφώνες τον Ιανουάριο 2008, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η καλλιέργεια και η συγκομιδή της συγκεκριμένης πρώτης ύλης δεν συνεπάγεται την αποξήρανση μη αποξηραμένου εδάφους. Όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των υποπερ. αστ) και αζ) της περ. α) της παρ. 7 του παρόντος, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας. 6. Οι γεωργικές πρώτες ύλες που καλλιεργούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1, πρέπει να λαμβάνονται τηρώντας τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 13 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435). Η επαλήθευση της τήρησης του κριτηρίου αυτού βασίζεται στους ελέγχους που διενεργεί ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Το ελεγκτικό σύστημα της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται υποχρεωτικά και στους γεωργούς που προμηθεύουν πρώτες ύλες για παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας και δεν καλύπτονται από αυτό υπό άλλες συνθήκες.	υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, αδ) ότι η συγκομιδή εκτελείται με γνώμονα τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών, αε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους. β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1,εφόσον υπάρχουν συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζονται: βα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής, ββ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής, βγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συγκομιδή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης, βδ) ότι η συγκομιδή πραγματοποιείται με βάση τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών, βε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους. 8. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των α', β' και γ' της παρ. 1, συμμορφώνονται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις ως προς τη χρήση γης, την αλλαγή στη χρήση γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες («land-use, land-use change and forestry LULUCF»): α) Η χώρα ή ο οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης από την οποία προέρχεται η δασική βιομάζα: αα) είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187), αβ) έχει υποβάλει εθνικά καθορισμένη συνεισφορά στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2205/1994 (Α' 60), που καλύπτει τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση γης και διασφαλίζει ότι οι

7. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, πληρούν τα εξής κριτήρια, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος χρήσης δασικής βιομάζας, παραγόμενης με μη αειφόρο τρόπο: α) Η συγκομιδή της δασικής βιομάζας γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας, και μέσω συστημάτων παρακολούθησης και επιβολής, ώστε να διασφαλίζονται: αα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής, αβ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής, αγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, αδ) ότι η συγκομιδή εκτελείται με γνώμονα τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών, αε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους, αστ) ότι τα δάση στα οποία συγκομίζεται η δασική βιομάζα δεν προέρχονται από εκτάσεις που έχουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στις περ. α), β), δ) και ε) της παρ. 3, στην περ. α) της παρ. 4 και στην παρ. 5, αντίστοιχα, υπό τους ίδιους όρους προσδιορισμού του καθεστώτος της γης που ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους, και αζ) ότι οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας από δασική βιομάζα εκδίδουν δήλωση αξιοπιστίας, υποστηριζόμενη από εσωτερικές διαδικασίες σε επίπεδο εταιρείας, για τους σκοπούς των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η, ότι η δασική βιομάζα δεν προέρχεται από τις εκτάσεις που αναφέρονται στην υποπερ. αστ) της παρούσας. β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, εφόσον υπάρχουν συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζονται: βα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής, ββ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής,	μεταβολές του αποθέματος άνθρακα που συνδέονται με τη συγκομιδή βιομάζας προσμετρώνται στη δέσμευση της χώρας για μείωση ή περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά, ή αγ) υπάρχει νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμφωνίας του Παρισιού, η οποία εφαρμόζεται στην περιοχή της συγκομιδής, για τη διατήρηση και την ενίσχυση των αποθεμάτων άνθρακα και των καταβοθρών διοξειδίου του άνθρακα, και παρέχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι αναφερόμενες εκπομπές στον τομέα «LULUCF» δεν υπερβαίνουν τις απορροφήσεις. β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, εφόσον εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων των αποθεμάτων και των καταβοθρών άνθρακα στο δάσος ή η ενίσχυσή τους σε βάθος χρόνου. 9. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρ. 1, είναι: α) τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία στις ή πριν από την 5η Οκτωβρίου 2015, β) τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 6η Οκτωβρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, γ) τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά, δ) τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2025 και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) για

βγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συγκομιδή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

βδ) ότι η συγκομιδή πραγματοποιείται με βάση τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών,

βε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους.

8. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των α), β) και γ) της παρ. 1, συμμορφώνονται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις ως προς τη χρήση γης, την αλλαγή στη χρήση γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες («land-use, land-use change and forestry, LULUCF»):

α) Η χώρα ή ο οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης από την οποία προέρχεται η δασική βιομάζα:

αα) είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187),

αβ) έχει υποβάλει εθνικά καθορισμένη συνεισφορά στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2205/1994 (Α' 60), που καλύπτει τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση γης και διασφαλίζει ότι οι μεταβολές του αποθέματος άνθρακα που συνδέονται με τη συγκομιδή βιομάζας προσμετρώνται στη δέσμευση της χώρας για μείωση ή περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά, ή

αγ) υπάρχει νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμφωνίας του Παρισιού, η οποία εφαρμόζεται στην περιοχή της συγκομιδής, για τη διατήρηση και την ενίσχυση των αποθεμάτων άνθρακα και των καταβοθρών διοξειδίου του άνθρακα, και παρέχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι αναφερόμενες εκπομπές στον τομέα «LULUCF» δεν υπερβαίνουν τις απορροφήσεις.

β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. α) δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, εφόσον εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων των εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2026 και μετά.

Μια εγκατάσταση θεωρείται ότι είναι σε λειτουργία μόλις αρχίσει η φυσική παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστών, ή η φυσική παραγωγή θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, από καύσιμα βιομάζας.

Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ.

10. Η ηλεκτρική ενέργεια από καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, αν πληροί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παράγεται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των πενήντα (50) MW,

β) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ, από πενήντα (50) έως εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες πληρούν τα επίπεδα καθαρής ηλεκτρικής απόδοσης, που συνδέεται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές («BAT-AEEL»), της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/1442 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2017 «για τον καθορισμό των συμπερασμάτων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεγάλες μονάδες καύσης» (L 212),

γ) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, που επιτυγχάνουν καθαρή ηλεκτρική απόδοση τριάντα έξι τοις εκατό (36%),

δ) παράγεται με την εφαρμογή δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) από βιομάζα.

Για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, οι εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής λαμβάνονται υπόψη αν δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα ως κύριο καύσιμο και αν δεν υπάρχουν οικονομικά

αποθεμάτων και των καταβοθρών άνθρακα στο δάσος ή η ενίσχυσή τους σε βάθος χρόνου. 9. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρ. 1, είναι: α) τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50 %) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία στις ή πριν από την 5η Οκτωβρίου 2015, β) τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60 %) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 6η Οκτωβρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, γ) τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65 %) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά, δ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις που έχουν αρχίσει να λειτουργούν μετά τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80 %), ε) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μεγαλύτερη από δέκα (10) MW που έχουν αρχίσει να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70 %) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029 και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80 %) από την 1η Ιανουαρίου 2030, στ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από αέρια καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μικρότερη από δέκα (10) MW, οι οποίες έχουν αρχίσει να λειτουργούν από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 20 Νοεμβρίου 2023, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) προτού συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80 %) μόλις συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας, ζ) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή	αποδοτικές δυνατότητες για την εφαρμογή της τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την αξιολόγηση που διενεργείται βάσει του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315). Για τους σκοπούς των περ. α' και β' της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία ή μεταστρέφονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας, μετά την 25η Δεκεμβρίου 2021. Για τους σκοπούς της περ. γ' της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη καθεστώτος στήριξης που έχει εγκριθεί, έως την 25η Δεκεμβρίου 2021. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις που αποτελούν αντικείμενο ειδικής κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει δεόντως τεκμηριωμένης ύπαρξης κινδύνων για την ασφάλεια εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια. 11. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ. 12. Σε περίπτωση εντοπισμού φαινομένων παραβίασης του παρόντος, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει σχετικά τους συναρμόδιους φορείς. 13. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

μεγαλύτερη από δέκα (10) MW, οι οποίες τέθηκαν σε λειτουργία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) αφού συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας, το νωρίτερο από την 1η Ιανουαρίου 2026 και το αργότερο από τις 31 Δεκεμβρίου 2029, η) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από αέρια καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μικρότερη από δέκα (10) MW, που έχουν αρχίσει να λειτουργούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021, τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80 %) μόλις συμπληρώσουν δεκαπέντε (15) έτη λειτουργίας και το νωρίτερο από την 1η Ιανουαρίου 2026. Μια εγκατάσταση θεωρείται ότι είναι σε λειτουργία μόλις αρχίσει η φυσική παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστών, ή η φυσική παραγωγή θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα βιομάζας. Η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ. 10. Η ηλεκτρική ενέργεια από καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν πληροί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) παράγεται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των πενήντα (50) MW, β) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ από πενήντα (50) έως εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες πληρούν τα επίπεδα καθαρής ηλεκτρικής απόδοσης, που συνδέεται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές («BAT-AEEL»), της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2017/1442 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2017 «για τον καθορισμό των συμπερασμάτων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) βάσει της Οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεγάλες μονάδες καύσης» (L 212), γ) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας	

συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, που επιτυγχάνουν καθαρή ηλεκτρική απόδοση τριάντα έξι τοις εκατό (36 %), δ) παράγεται με την εφαρμογή δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) από βιομάζα. Για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, οι εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής λαμβάνονται υπόψη αν δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα ως κύριο καύσιμο και αν δεν υπάρχουν οικονομικά αποδοτικές δυνατότητες για την εφαρμογή της τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την αξιολόγηση που διενεργείται βάσει του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315). Για τους σκοπούς των περ. α) και β) της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία ή μεταστρέφονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας μετά την 25η Δεκεμβρίου 2021. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη καθεστώτος στήριξης που έχει εγκριθεί έως την 25η Δεκεμβρίου 2021. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις που αποτελούν αντικείμενο ειδικής κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει δεόντως τεκμηριωμένης ύπαρξης κινδύνων για την ασφάλεια εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια. 11. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ. 12. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και του άρθρου 32ΖΑ, καθώς και για την εισήγηση της επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εμπλεκόμενων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων, όπου απαιτείται.	

13. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να: α) τίθενται ποσοστώσεις και μέγιστες ποσότητες ανά είδος και ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο και άλλα μέτρα ελέγχου για πρώτες ύλες και ενδιάμεσα προϊόντα που προορίζονται για παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της Ελληνικής Επικράτειας, καθώς και για ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες στις οποίες τίθενται περιορισμοί σε ελέγχους τήρησης της διαδικασίας πιστοποίησης της αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα είδη αυτά, β) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος και του άρθρου 32ΖΑ.».	
Άρθρο 38 **Ενημέρωση και κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 32Θ ν. 3468/2006** Η παρ. 2 του άρθρου 32Θ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί υπολογισμού του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου, αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, σε περίπτωση παράβασης αυτών, και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.».	**Η παρ. 2 του άρθρου 32Θ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «2. Σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του παρόντος, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει τις συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.»
Άρθρο 39 **Κανόνες υπολογισμού των ανανεώσιμων πηγών στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση σε δίκτυα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης - Αντικατάσταση άρθρου 32ΘΒ ν. 3468/2006 (παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Το άρθρο 32ΘΒ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη και περί πρόσβασης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 32ΘΒ	**Το άρθρο 32ΘΒ του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32ΘΒ Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης τηλεψύξης (Παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, επιδιώκεται η αύξηση του μεριδίου αυτής της ενέργειας, κατά ενδεικτικό ποσοστό μιας κόμμα τριών (1,3) ποσοστιαίων μονάδων, κατά μέσο όρο

Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης τηλεψύξης (άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 10 και 13 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413) 1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, αυξάνεται το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον εν λόγω τομέα κατά τουλάχιστον μηδέν κόμμα οκτώ (0,8) ποσοστιαίες μονάδες, κατά μέσο όρο ετησίως, που υπολογίζεται για την περίοδο 2021 έως 2025 και κατά τουλάχιστον μία κόμμα μία (1,1) ποσοστιαία μονάδα, κατά μέσο όρο ετησίως, που υπολογίζεται για την περίοδο 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης το έτος 2020, εκφραζόμενο ως εθνικό μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, και υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 2Α. Επιπλέον των ελάχιστων ποσοστιαίων μονάδων των ετήσιων αυξήσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, επιδιώκεται η αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης κατά μία κόμμα τρεις (1,3) πρόσθετες ενδεικτικές ποσοστιαίες μονάδες για την περίοδο 2021 έως 2025 και κατά μία (1) πρόσθετη ενδεικτική ποσοστιαία μονάδα για την περίοδο 2026 έως 2030. Στην ετήσια μέση αύξηση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο δύναται να συνυπολογίζεται η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη, έως το όριο των μηδέν κόμμα τεσσάρων (0,4) ποσοστιαίων μονάδων, υπό την προϋπόθεση ότι η απόδοση της μονάδας παραγωγής θερμότητας και ψύξης είναι υψηλότερη από εκατό τοις εκατό (100%). Στην περίπτωση αυτή, η μέση ετήσια αύξηση αυξάνεται κατά το ήμισυ της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εκφραζόμενη σε ποσοστιαίες μονάδες, με ανώτατο όριο τη μία (1) ποσοστιαία μονάδα για την περίοδο 2021 έως 2025 και τις μία κόμμα τρεις (1,3) ποσοστιαίες μονάδες για την περίοδο 2026 έως 2030. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την πρόθεση της Ελλάδας να συνυπολογίζει την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από μονάδες παραγωγής θερμότητας και ψύξης, η απόδοση των οποίων υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) στην ετήσια αύξηση που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο και περιλαμβάνει την	ετησίως, υπολογιζόμενο για τις περιόδους 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης το 2020, και εκφραζόμενο ως εθνικό μερίδιο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 7, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος. Στο πλαίσιο του πρώτου εδαφίου δίνεται προτεραιότητα στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες. 2. Τα μέτρα για την επίτευξη του ποσοστού της παρ. 1 αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019). 3. Με βάση την εκτίμηση, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328), και μετά από εκπόνηση ειδικής μελέτης για την αναγκαιότητα κατασκευής νέων υποδομών για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 1 και 2Α του παρόντος και στην οικεία νομοθεσία, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, ώστε να εξυπηρετεί την παραγωγή θέρμανσης και ψύξης από μεγάλες μονάδες βιομάζας, ηλιακής ενέργειας, ενέργειας περιβάλλοντος και γεωθερμικής ενέργειας, καθώς και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη.»

εκτιμώμενη δυναμικότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές των μονάδων παραγωγής θερμότητας και ψύξης, των οποίων η απόδοση υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 663/2009 και (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 328). Η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη από μονάδες παραγωγής θερμότητας και ψύξης με απόδοση άνω του εκατό τοις εκατό (100%) περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 17 του Κανονισμού 2018/1999. 1α. Για τον υπολογισμό του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη για τους σκοπούς της παρ. 1, χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρασχέθηκε κατά τα δύο (2) προηγούμενα έτη. 1β. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διενεργεί αξιολόγηση των δυνατοτήτων της Ελλάδας για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της ανάλυσης περιοχών κατάλληλων για την ανάπτυξη τέτοιων επενδύσεων με χαμηλό οικολογικό κίνδυνο και των δυνατοτήτων για έργα μικρής κλίμακας σε επίπεδο νοικοκυριών. Η εν λόγω αξιολόγηση εξετάζει τη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία για βιομηχανικές και οικιακές χρήσεις, προκειμένου να καθοριστούν ορόσημα και μέτρα για την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας στη θέρμανση και ψύξη και, κατά περίπτωση, τη χρήση απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης μέσω τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης με σκοπό τη θέσπιση μακροπρόθεσμης εθνικής στρατηγικής για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	

που προέρχεται από θέρμανση και ψύξη. Η εν λόγω αξιολόγηση είναι σύμφωνη με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, αποτελεί μέρος του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και συνοδεύει την περιεκτική αξιολόγηση θέρμανσης και ψύξης που απαιτείται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4342/2015 (Α΄ 143). 2. Για τους σκοπούς της παρ. 1, κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης και της μέσης ετήσιας αύξησής του σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, συμπεριλαμβανομένης της πρόσθετης ενδεικτικής αύξησης που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη ότι: α) αν το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης είναι άνω του εξήντα τοις εκατό (60%), το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκπληρώνει τη μέση ετήσια αύξηση και β) αν το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη είναι άνω του πενήντα τοις εκατό (50%) και έως εξήντα τοις εκατό (60%), το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκπληρώνει το ήμισυ της μέσης ετήσιας αύξησης. Κατά τον προσδιορισμό των μέτρων για την ανάπτυξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, δύναται να λαμβάνεται υπόψη η σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας συνυπολογίζοντας τους διαρθρωτικούς φραγμούς που προκύπτουν από το υψηλό μερίδιο του φυσικού αερίου ή της ψύξης ή των δομών διασκορπισμένης οικιστικής διάρθρωσης με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα. Στην περίπτωση που αναμένεται τα μέτρα της παρούσας να επιφέρουν μείωση της μέσης ετήσιας αύξησης σε σχέση με αυτή της παρ. 1, αυτή αποτυπώνεται στις εθνικές εκθέσεις προόδου για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, και παρέχεται αιτιολόγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή που περιλαμβάνει την επιλογή των εν λόγω μέτρων. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχει στους ιδιοκτήτες ή τους ενοικιαστές των κτιρίων και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις πληροφορίες για οικονομικώς αποδοτικά μέτρα και χρηματοδοτικά μέσα για τη βελτίωση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στα συστήματα θέρμανσης και ψύξης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρέχει τις πληροφορίες αυτές μέσω του ιστοτόπου του ή	

άλλων προσιτών και διαφανών συμβουλευτικών εργαλείων. 3. Στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 περιλαμβάνεται κατάλογος μέτρων που συνεισφέρουν στη μέση ετήσια αύξηση κατά την παρ. 1 του παρόντος, βάσει αντικειμενικών, διαφανών κριτηρίων που δεν εισάγουν διακρίσεις καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να οριστούν και να δημοσιοποιηθούν οι εκτελεστικοί φορείς, όπως προμηθευτές καυσίμων, δημόσιοι ή επαγγελματικοί φορείς, που πρέπει να συνεισφέρουν στη μέση ετήσια αύξηση κατά την παρ. 1 του παρόντος. 4. Για την επίτευξη της μέσης ετήσιας αύξησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, επιδιώκεται η εφαρμογή τουλάχιστον δύο (2) εκ των ακόλουθων μέτρων: α) φυσική ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις πηγές ενέργειας και στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη, β) εγκατάσταση υψηλής απόδοσης συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές σε κτίρια, σύνδεση κτιρίων σε αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης ή χρήση ανανεώσιμης ενέργειας σε βιομηχανικές διεργασίες θέρμανσης και ψύξης, γ) μέτρα που καλύπτονται από εμπορεύσιμα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την υποχρέωση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 μέσω της στήριξης μέτρων εγκατάστασης σύμφωνα με την περ. β), τα οποία εφαρμόζονται από άλλον οικονομικό φορέα, όπως έναν ανεξάρτητο εγκαταστάτη τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας ή μια εταιρεία ενεργειακών υπηρεσιών που παρέχει υπηρεσίες εγκατάστασης στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας, δ) ανάπτυξη ικανοτήτων για τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές με σκοπό τη χαρτογράφηση του τοπικού δυναμικού θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παροχή συμβουλών σχετικά με έργα και υποδομές ανανεώσιμης ενέργειας, ε) δημιουργία πλαισίου μετριασμού του κινδύνου για τη μείωση του κόστους κεφαλαίου για έργα θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές επιτρέποντας ιδίως την ομαδοποίηση μικρότερων έργων, καθώς και την πιο ολιστική σύνδεση των εν λόγω έργων με άλλα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ανακαίνισης κτιρίων,	

στ) προώθηση των συμφωνιών αγοράς θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για εταιρικούς και συλλογικούς μικρούς καταναλωτές, ζ) σχεδιασμός προγραμμάτων αντικατάστασης ορυκτών πηγών θέρμανσης, συστημάτων θέρμανσης που δεν είναι συμβατά με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή καθεστώτων με ορόσημα για τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων, η) απαιτήσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με τον σχεδιασμό της θέρμανσης και ψύξης, από ανανεώσιμες πηγές, θ) προώθηση της παραγωγής βιοαερίου και της έγχυσής του στο δίκτυο αερίου αντί για τη χρήση του για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ι) μέτρα που προωθούν την ενσωμάτωση τεχνολογίας αποθήκευσης θερμικής ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης και ψύξης, ια) προώθηση δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως από κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, ιδίως μέσω ρυθμιστικών μέτρων, χρηματοδοτικών ρυθμίσεων και στήριξης, ιβ) άλλα μέτρα πολιτικής, με ισοδύναμο αποτέλεσμα, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών μέτρων, καθεστώτων στήριξης ή άλλων οικονομικών κινήτρων που συμβάλλουν στην εγκατάσταση εξοπλισμού θέρμανσης και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές και στην ανάπτυξη ενεργειακών δικτύων παροχής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για θέρμανση και ψύξη σε κτίρια και στη βιομηχανία. Κατά τη θέσπιση και την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, διασφαλίζεται ότι τα μέτρα είναι προσβάσιμα σε όλους τους καταναλωτές, ιδίως σε εκείνους που ζουν σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα ή σε ευάλωτα νοικοκυριά, που διαφορετικά δεν θα διέθεταν επαρκή αρχικά κεφάλαια για να ωφεληθούν. 5. Για την εφαρμογή και την παρακολούθηση των μέτρων της παρ. 3 του παρόντος δύναται να χρησιμοποιούνται οι δομές που δημιουργήθηκαν βάσει των εθνικών υποχρεώσεων ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 9 του ν. 4342/2015. 6. Όπου οι φορείς ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 3, η συνεισφορά των φορέων είναι μετρήσιμη και επαληθεύσιμη και οι φορείς υποβάλλουν ετήσια έκθεση σχετικά με: α) τη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη, β) τη συνολική ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχεται για θέρμανση και ψύξη,	

γ) το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη συνολική ποσότητα παρεχόμενης ενέργειας για θέρμανση και ψύξη και δ) το είδος της πηγής ανανεώσιμης ενέργειας. 7. Με την επιφύλαξη της αξιολόγησης που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού σχετικά με την ανάγκη κατασκευής νέων υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να επιτευχθεί ο δεσμευτικός στόχος της παρ. 3 του άρθρου 1 που καθορίζεται στο ΕΣΕΚ, τα αναγκαία μέτρα για την ανάπτυξη αποδοτικών υποδομών τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης για την προώθηση της θέρμανσης και της ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ηλιακή θερμική ενέργεια, ηλιακή φωτοβολταϊκή ενέργεια, αντλίες θερμότητας που λειτουργούν με ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές με χρήση ενέργειας του περιβάλλοντος και γεωθερμικής ενέργειας, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5151/2024 (Α' 173), άλλη τεχνολογία γεωθερμικής ενέργειας, βιομάζα, βιοαέριο, βιορευστά και απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη, όπου είναι δυνατόν, σε συνδυασμό με αποθήκευση θερμικής ενέργειας, συστήματα ανταπόκρισης στη ζήτηση και εγκαταστάσεις θερμότητας από ηλεκτρική ενέργεια περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ.».	
Άρθρο 43 **Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Τροποποίηση άρθρου 32Η ν. 3468/2006** **(άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α΄129), περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον παράτιτλο, μετά τις λέξεις «Άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001» προστίθενται οι λέξεις «, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413», β) στην παρ. 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) στην παρ. 2, γα) στην περ. α), i) οι λέξεις «υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καυσίμων», ii) μετά τις λέξεις «ανακυκλωμένου άνθρακα» προστίθενται οι λέξεις «ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», γβ) στην περ. β), i) οι λέξεις «υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καυσίμων», ii) μετά τις λέξεις «ανακυκλωμένου άνθρακα»	**Το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32Η Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (Άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Αν βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας ή άλλα καύσιμα δυνάμενα να συνυπολογισθούν στον αριθμητή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΓ πρόκειται να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 32ΣΤΑ και των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 32Ζ, οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ. Για τον σκοπό αυτόν, οι οικονομικοί φορείς χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας, το οποίο: α) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών ή καυσίμων βιομάζας με διαφορετικά χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να αναμειγνύονται, ιδίως σε περιέκτη, εγκατάσταση επεξεργασίας ή εφοδιαστικής,

προστίθενται οι λέξεις «ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», δ) στην παρ. 3, δα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «θερμοκηπίου της παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΑ και των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας διεύθυνσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 32ΖΑ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας», δβ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «άρθρου 32Ζ,» οι λέξεις «μπορεί να» διαγράφονται, δγ) στο έκτο εδάφιο οι λέξεις «βιοκαύσιμα, τα βιορευστά ή τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», δδ) το έβδομο εδάφιο αντικαθίσταται, ε) στην παρ. 4, εα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «υποβάλλει αποδείξεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρέχει αποδεικτικά στοιχεία», ii) οι λέξεις «και στον βαθμό που καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση, δεν απαιτείται από τον προμηθευτή να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας των παρ. 2 έως 10 του άρθρου 32Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, δεν απαιτείται από τον οικονομικό φορέα να παράσχει περαιτέρω στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα στοιχεία που καλύπτονται από το αναγνωρισμένο καθεστώς στήριξης», εβ) στο δεύτερο εδάφιο η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», εγ) στο τρίτο εδάφιο, i) η λέξη «Διεύθυνσης» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσίας, ii) μετά τις λέξεις «της λειτουργίας» προστίθεται η λέξη «τους», εδ) στο τέταρτο εδάφιο η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», στ) στην παρ. 5) η λέξη «Διεύθυνση» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) στην παρ. 8, ηα) στο εισαγωγικό εδάφιο προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ηβ) στην περ. α) οι λέξεις «βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, καθώς και άλλα εμπλεκόμενα καύσιμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ηγ) η περ. β) αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32Η διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32Η	υποδομή μεταφοράς και διανομής ή χώρο εγκαταστάσεων, β) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών με διαφορετικό ενεργειακό περιεχόμενο να αναμειγνύονται προς περαιτέρω επεξεργασία, εφόσον το μέγεθος των παρτίδων προσαρμόζεται στο ενεργειακό περιεχόμενό τους, γ) απαιτεί οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και το μέγεθος των παρτίδων της περ. α) να αποδίδονται και στο μείγμα, και δ) προβλέπει ότι το σύνολο όλων των παρτίδων που αποσύρονται από το μείγμα, περιγράφεται ως έχον τα ίδια χαρακτηριστικά αειφορίας, στις ίδιες ποσότητες, με το σύνολο όλων των παρτίδων που προστίθενται στο μείγμα και απαιτεί το ισοζύγιο αυτό να επιτευχθεί στη διάρκεια κατάλληλου χρονικού διαστήματος. Το σύστημα ισοζυγίου μάζας εξασφαλίζει ότι κάθε παρτίδα υπολογίζεται μόνο μια φορά κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και περιλαμβάνει πληροφορίες ως προς την παροχή ή όχι στήριξης στην παραγωγή της παρτίδας και, αν παρέχεται στήριξη, ως προς το είδος του καθεστώτος στήριξης. 2. Όταν μια παρτίδα υποβάλλεται σε επεξεργασία, οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρτίδας προσαρμόζονται και αποδίδονται στο παραγόμενο προϊόν, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες: α) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτει ένα (1) προϊόν που προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, το μέγεθος της παρτίδας και οι σχετικές ποσότητες που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, προσαρμόζονται με την εφαρμογή συντελεστή που αντιπροσωπεύει τον λόγο της μάζας του προϊόντος που προορίζεται για παρόμοια παραγωγή, προς τη μάζα των πρώτων υλών που εισέρχονται στη διαδικασία. β) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτουν περισσότερα του ενός προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
(άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, παρ. 21 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)

1. Όταν τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα πρόκειται να προσμετρηθούν στους στόχους που αναφέρονται στα άρθρα 1, 32ΘΒ, 32ΘΓ, 32ΘΕ, και 32ΣΤΑ, οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν, μέσω υποχρεωτικών ανεξάρτητων και διαφανών ελέγχων, σύμφωνα με την εκτελεστική πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 8 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που ορίζονται στις παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και στις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 32ΖΑ για τα ανανεώσιμα καύσιμα, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Για τον σκοπό αυτόν, οι οικονομικοί φορείς χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας το οποίο:

α) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών ή καυσίμων βιομάζας με διαφορετικά χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να αναμειγνύονται, ιδίως σε περιέκτη, εγκατάσταση επεξεργασίας ή εφοδιαστικής, υποδομή μεταφοράς και διανομής ή χώρο εγκαταστάσεων,

β) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών με διαφορετικό ενεργειακό περιεχόμενο να αναμειγνύονται προς περαιτέρω επεξεργασία, εφόσον το μέγεθος των παρτίδων προσαρμόζεται στο ενεργειακό περιεχόμενό τους,

γ) απαιτεί οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και το μέγεθος των παρτίδων της περ. α' να αποδίδονται και στο μείγμα, και

δ) προβλέπει ότι το σύνολο όλων των παρτίδων που αποσύρονται από το μείγμα, περιγράφεται ως έχον τα ίδια χαρακτηριστικά αειφορίας, στις ίδιες ποσότητες, με το σύνολο όλων των παρτίδων που προστίθενται στο μείγμα και απαιτεί το ισοζύγιο αυτό να επιτευχθεί στη διάρκεια κατάλληλου χρονικού διαστήματος.

Το σύστημα ισοζυγίου μάζας εξασφαλίζει ότι κάθε παρτίδα υπολογίζεται μόνο μια φορά κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και περιλαμβάνει πληροφορίες ως προς την παροχή ή όχι στήριξης στην παραγωγή της παρτίδας και, αν παρέχεται στήριξη, ως προς το είδος του καθεστώτος στήριξης.

2. Όταν μια παρτίδα υποβάλλεται σε επεξεργασία, οι πληροφορίες για τα βιομάζας, ανανεώσιμων υγρών ή αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, για κάθε προϊόν εφαρμόζεται χωριστός συντελεστής προσαρμογής και χωριστό ισοζύγιο μάζας.

3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες, όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΑ και των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας διεύθυνσης της παρ. 7, κατόπιν σχετικού αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των πληροφοριών. Οι οικονομικοί φορείς εξασφαλίζουν τον ανεξάρτητο έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλουν και παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν τη διενέργεια ελέγχου. Για τη συμμόρφωση με την περ. α) της παρ. 7 και την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Ζ, μπορεί να διενεργείται επιθεώρηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης της δασικής βιομάζας. Η επιθεώρηση επαληθεύει ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι αξιόπιστα και περιλαμβάνει επαλήθευση που διασφαλίζει ότι τα υλικά δεν τροποποιούνται, ούτε απορρίπτονται σκόπιμα, ούτως ώστε η παρτίδα ή μέρος αυτής να μετατραπεί σε απόβλητα ή υπολείμματα. Αξιολογούνται η συχνότητα και η μεθοδολογία των δειγματοληψιών και η ορθότητα των δεδομένων.

Οι υποχρεώσεις της παρούσας ισχύουν ανεξαρτήτως αν τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά ή τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα παράγονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες. Οι πληροφορίες για τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο πρώτης ύλης των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας, ανά προμηθευτή καυσίμων, τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών, στους δικτυακούς τόπους των διαχειριστών συστημάτων, των προμηθευτών ή των οικείων αρμόδιων αρχών και ενημερώνονται ετησίως.

4. Αν ένας οικονομικός φορέας υποβάλλει αποδείξεις ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο συμφωνίας ή συστήματος για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 4 ή την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας

χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρτίδας προσαρμόζονται και αποδίδονται στο παραγόμενο προϊόν, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες: α) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτει ένα (1) προϊόν που προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, το μέγεθος της παρτίδας και οι σχετικές ποσότητες που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προσαρμόζονται με την εφαρμογή συντελεστή που αντιπροσωπεύει τον λόγο της μάζας του προϊόντος που προορίζεται για παρόμοια παραγωγή, προς τη μάζα των πρώτων υλών που εισέρχονται στη διαδικασία. β) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτουν περισσότερα του ενός προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα ή καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, για κάθε προϊόν εφαρμόζεται χωριστός συντελεστής προσαρμογής και χωριστό ισοζύγιο μάζας. 3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες, όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 32ΖΑ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 7, κατόπιν σχετικού αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των πληροφοριών. Οι οικονομικοί φορείς εξασφαλίζουν τον ανεξάρτητο έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλουν και παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν τη διενέργεια ελέγχου. Για τη συμμόρφωση με την περ. α' της παρ. 7 και την περ. α' της παρ. 8 του άρθρου 32Ζ, διενεργείται επιθεώρηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης της δασικής βιομάζας. Η επιθεώρηση επαληθεύει ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι αξιόπιστα και περιλαμβάνει επαλήθευση που διασφαλίζει ότι τα υλικά δεν τροποποιούνται, ούτε απορρίπτονται σκόπιμα, ούτως ώστε η παρτίδα ή μέρος αυτής να μετατραπεί σε απόβλητα ή υπολείμματα. Αξιολογούνται η συχνότητα και η μεθοδολογία	(ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328) και στον βαθμό που καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση, δεν απαιτείται από τον προμηθευτή να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας των παρ. 2 έως 10 του άρθρου 32Ζ. Η αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 εποπτεύει τη λειτουργία των οργανισμών πιστοποίησης που διενεργούν ανεξάρτητο έλεγχο στο πλαίσιο αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος. Κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης της παρ. 7, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εποπτεία της λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της ακριβούς ημερομηνίας, του χρόνου και τόπου διεξαγωγής των ελέγχων. Για την εφαρμογή του παρόντος, η αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 δύναται να συνεργάζεται με τις συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και με αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 5. Οι οικονομικοί φορείς, οι οργανισμοί πιστοποίησης, οι οργανισμοί επαλήθευσης και τα εθελοντικά καθεστώτα, καθώς και κάθε άλλος εμπλεκόμενος φορέας συμμορφώνονται σε κάθε έλεγχο από την αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 και προσκομίζουν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, εντός της τεθείσας προθεσμίας. 6. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, σύμφωνα με την απόφαση των παρ. 4 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. 7. Σε περίπτωση που η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίσει φαινόμενα απάτης ή παραβίασης του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα αναγνωρισμένα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται. 8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας: α) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των οικονομικών φορέων, προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των

των δειγματοληψιών και η ορθότητα των δεδομένων. Οι υποχρεώσεις της παρούσας ισχύουν ανεξαρτήτως αν τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών παράγονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες. Οι πληροφορίες για τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο πρώτης ύλης των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας, καθώς και των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα και των καυσίμων χαμηλών αναθρακούχων εκπομπών, ανά προμηθευτή καυσίμων, τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών, με επικαιροποιημένο, εύκολα προσβάσιμο και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο στους δικτυακούς τόπους των φορέων εκμετάλλευσης, των προμηθευτών καυσίμων ή των οικείων αρμόδιων αρχών και επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση. 4. Αν ένας οικονομικός φορέας παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο συμφωνίας ή συστήματος για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 4 ή την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (L 328), δεν απαιτείται από τον οικονομικό φορέα να παράσχει περαιτέρω στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωσή με τα στοιχεία που καλύπτονται από το αναγνωρισμένο καθεστώς στήριξης. Η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7 εποπτεύει τη λειτουργία των οργανισμών πιστοποίησης που διενεργούν ανεξάρτητο έλεγχο στο πλαίσιο αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος. Κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 7, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν τις αναγκαίες πληροφορίες για την εποπτεία της λειτουργίας τους, συμπεριλαμβανομένης της ακριβούς ημερομηνίας, του χρόνου και του τόπου διεξαγωγής των ελέγχων. Για την εφαρμογή του παρόντος, η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7 δύναται να συνεργάζεται με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και με αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 5. Οι οικονομικοί φορείς, οι οργανισμοί πιστοποίησης, οι οργανισμοί επαλήθευσης και τα εθελοντικά καθεστώτα, καθώς και κάθε άλλος εμπλεκόμενος φορέας, συμμορφώνονται σε κάθε έλεγχο από την αρμόδια υπηρεσία της παρ.	κριτηρίων αειφορίας και της μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, καθώς και άλλα εμπλεκόμενα καύσιμα, η διαδικασία και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που διακινούνται μεταξύ των οικονομικών φορέων, οι υπόχρεοι, η διαδικασία υποβολής και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή και οι προθεσμίες υποβολής αυτών, η διαδικασία ελέγχων και επαλήθευσης των υποβαλλόμενων στοιχείων και κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος, β) δύναται να επεκτείνεται η εφαρμογή του συστήματος αειφορίας και μείωσης εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με το άρθρο 32Ζ, το παρόν άρθρο και το άρθρο 32Θ, σε επιπλέον κατηγορίες καυσίμων και ενέργειας πέραν των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας.»

7 και προσκομίζουν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, εντός της τεθείσας προθεσμίας. 6. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, σύμφωνα με την απόφαση των παρ. 4 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. 7. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος, καθώς και για την εισήγηση της επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, λόγω μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων, αλλά και για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εμπλεκόμενων εθελοντικών και εθνικών καθεστώτων, όπου απαιτείται. 8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να: α) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των οικονομικών φορέων, των προμηθευτών καυσίμων, και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, η διαδικασία και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που διακινούνται μεταξύ των οικονομικών φορέων, οι υπόχρεοι, η διαδικασία υποβολής και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7, οι προθεσμίες υποβολής αυτών και η διαδικασία ελέγχων και επαλήθευσης των υποβαλλόμενων στοιχείων, β) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».	
Άρθρο 44 **Ενωσιακή βάση δεδομένων - Τροποποίηση άρθρου 32ΣΤΕ ν. 3468/2006** **(παρ. 22 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Στο άρθρο 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), περί ενωσιακής βάση δεδομένων («Union Database»), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, γ) προστίθενται παρ. 2Α και 2Β, δ) στην παρ. 3, δα) η λέξη «, ως» αντικαθίσταται από τη λέξη «είναι», δβ) μετά τις λέξεις «δεδομένων της παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «για τα δεδομένα που αφορούν την ελληνική επικράτεια», δγ) μετά τις λέξεις «οικονομικοί φορείς» προστίθενται οι λέξεις «και οι προμηθευτές καυσίμων», δδ) οι	**Το άρθρο 32ΣΤΕ του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32ΣΤΕ Ενωσιακή βάση δεδομένων («Union Database») (Παρ. 2 έως 4 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001) 1. Οι οικονομικοί φορείς καταχωρίζουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328), πληροφορίες για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν και τα χαρακτηριστικά αειφορίας των εν λόγω καυσίμων,

λέξεις «με τις παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με τις παρ. 1 έως και 5», δε) προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, ε) στην παρ. 4, εα) η λέξη «αντίστοιχες» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδιες», εβ) οι λέξεις «και τα αναγνωρισμένα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα», στ) στην παρ. 5, στα) στην περ. α), οι λέξεις «για υποβολή στοιχείων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που υποβάλουν στοιχεία στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με το παρόν», στβ) στις περ. β) και γ), η λέξη «αρχή» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσία», στγ) στην περ. ε), η λέξη «αρχής» αντικαθίσταται από τη λέξη «υπηρεσίας» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΣΤΕ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΕ

Ενωσιακή βάση δεδομένων («Union Database»)

(άρθρο 31α Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Οι οικονομικοί φορείς εισάγουν εγκαίρως ακριβή δεδομένα στην ενωσιακή βάση δεδομένων σχετικά με τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται και τα χαρακτηριστικά αειφορίας των καυσίμων που υπόκεινται στις εν λόγω συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους, αρχής γενομένης από το σημείο παραγωγής τους έως τη διάθεσή τους, στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την εισαγωγή δεδομένων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, το διασυνδεδεμένο σύστημα φυσικού αερίου θεωρείται ενιαίο σύστημα ισοζυγίου μάζας. Πληροφορίες σχετικά με την έγχυση και την απόσυρση ανανεώσιμων αέριων καυσίμων παρέχονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων. Στην ενωσιακή βάση δεδομένων εισάγονται επίσης δεδομένα σχετικά με το αν έχει παρασχεθεί στήριξη για την παραγωγή μιας συγκεκριμένης παρτίδας καυσίμων και, εάν έχει παρασχεθεί, σχετικά με τον τύπο του καθεστώτος στήριξης. Τα εν λόγω δεδομένα μπορούν να εισάγονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων μέσω εθνικών βάσεων δεδομένων.

2. Οι προμηθευτές καυσίμων εισάγουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων τα δεδομένα που απαιτούνται για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 32ΣΤΑ παρ. 1.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας, για τα αέρια καύσιμα που διοχετεύονται στην ενωσιακή διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου, σε περίπτωση που το σύστημα ισοζυγίου μάζας συμπληρώνεται από ένα σύστημα εγγυήσεων προέλευσης, οι οικονομικοί φορείς εισάγουν περιλαμβανομένων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά τον κύκλο ζωής τους, με αφετηρία το σημείο παραγωγής τους, μέχρι τον προμηθευτή καυσίμων που διαθέτει τα καύσιμα στην αγορά.

2. Οι προμηθευτές καυσίμων που υπέχουν υποχρεώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, καταχωρίζουν στη βάση δεδομένων της παρ. 1 τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των άρθρων αυτών.

3. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος, έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων της παρ. 1 και λαμβάνει μέτρα, όπως η διενέργεια ελέγχων, για να διασφαλίσει ότι οι οικονομικοί φορείς εισάγουν τις ακριβείς πληροφορίες στην εν λόγω βάση, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.

4. Αν η διεύθυνση της παρ. 3 εντοπίσει φαινόμενα παραβίασης των κανόνων και των υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών και τα αναγνωρισμένα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) μεταβάλλεται ο κατάλογος των υπόχρεων οικονομικών φορέων και προμηθευτών καυσίμων για υποβολή στοιχείων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2,

β) επιβάλλονται ειδικοί και συμπληρωματικοί όροι και διαδικασίες για την υποβολή των στοιχείων από τους ανωτέρω υπόχρεους και τον έλεγχο και την επαλήθευση των υποβαλλόμενων στοιχείων από την αρμόδια αρχή της παρ. 3,

γ) τροποποιείται η αρμόδια αρχή της παρ. 3 ή προστίθεται άλλη αρμόδια αρχή,

δ) καθορίζεται ο τομέας ευθύνης κάθε αρμόδιας αρχής,

ε) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

στην ενωσιακή βάση δεδομένων δεδομένα σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές και τα χαρακτηριστικά αειφορίας, καθώς και άλλα σχετικά δεδομένα, όπως οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου των καυσίμων έως το σημείο έγχυσης στη διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου. 2Α. Όταν έχουν εκδοθεί εγγυήσεις προέλευσης για την παραγωγή παρτίδας ανανεώσιμων αερίων, οι εν λόγω εγγυήσεις προέλευσης μεταφέρονται στην ενωσιακή βάση δεδομένων τη στιγμή κατά την οποία μια παρτίδα ανανεώσιμων αερίων καταχωρίζεται στη ενωσιακή βάση δεδομένων και ακυρώνονται αντίστοιχα μετά την απόσυρση της παρτίδας ανανεώσιμων αερίων από την ενωσιακή διασυνδεδεμένη υποδομή αερίου. Οι εν λόγω εγγυήσεις προέλευσης, μετά τη διαβίβασή τους, δεν είναι εμπορεύσιμες εκτός της ενωσιακής βάσης δεδομένων. Η διαλειτουργικότητα του Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης με την Ενωσιακή Βάση Δεδομένων υλοποιείται από τον Φορέα Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ενωσιακής βάσης δεδομένων. 2Β. Η ακρίβεια και η πληρότητα των δεδομένων που εισάγονται από τους οικονομικούς φορείς στην ενωσιακή βάση δεδομένων επαληθεύονται με τη χρήση οργανισμών πιστοποίησης στο πλαίσιο εθελοντικών ή εθνικών συστημάτων που αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, και τα οποία μπορούν να συμπληρώνονται από σύστημα εγγυήσεων προέλευσης. Τα εν λόγω εθελοντικά ή εθνικά συστήματα μπορούν να χρησιμοποιούν συστήματα δεδομένων τρίτων ως ενδιαμέσους για τη συλλογή των δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω χρήση έχει κοινοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα συγκεντρωτικά δεδομένα από την ενωσιακή βάση δεδομένων δημοσιοποιούνται, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την προστασία των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών, και επικαιροποιούνται. 3. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος, έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων της παρ. 1 για τα δεδομένα που αφορούν την ελληνική επικράτεια και λαμβάνει μέτρα, όπως η διενέργεια ελέγχων, για να διασφαλίσει ότι οι οικονομικοί φορείς και οι προμηθευτές καυσίμων εισάγουν τις ακριβείς πληροφορίες στην εν λόγω βάση, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 5. Η εν λόγω αρμόδια	

υπηρεσία έχει πρόσβαση στην ενωσιακή βάση δεδομένων για τα δεδομένα που αφορούν στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της επαλήθευσης των δεδομένων αυτών, εφόσον υπάρχει διασυνοριακή συναλλαγή με το εν λόγω κράτος μέλος. Οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν πρόσβαση στην ενωσιακή βάση δεδομένων για τα δεδομένα που αφορούν στην ελληνική επικράτεια, για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της επαλήθευσης των δεδομένων αυτών, εφόσον υπάρχει διασυνοριακή συναλλαγή με τη χώρα μας. 4. Εάν η Διεύθυνση της παρ. 3 εντοπίσει φαινόμενα παραβίασης των κανόνων και των υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να: α) μεταβάλλεται ο κατάλογος των υπόχρεων οικονομικών φορέων και προμηθευτών καυσίμων που υποβάλουν στοιχεία στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με το παρόν, β) επιβάλλονται ειδικοί και συμπληρωματικοί όροι και διαδικασίες για την υποβολή των στοιχείων από τους ανωτέρω υπόχρεους και τον έλεγχο και την επαλήθευση των υποβαλλόμενων στοιχείων από την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 3, γ) τροποποιείται η αρμόδια υπηρεσία της παρ. 3 ή προστίθεται και άλλη αρμόδια υπηρεσία, δ) καθορίζεται ο τομέας ευθύνης κάθε αρμόδιας υπηρεσίας, ε) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.».	
Άρθρο 45 **Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 32ΘΑ ν. 3468/2006** Στο άρθρο 32ΘΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κυρώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, μετά τον αριθμό «32Ζ» προστίθεται ο αριθμός «32ΖΑ,», αβ) στο πέμπτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «στο Πράσινο Ταμείο» προστίθενται οι λέξεις «, ως έσοδα ειδικού λογαριασμού για την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2, βα) μετά τις λέξεις «Με την ως άνω απόφαση» προστίθενται οι λέξεις «δύναται να», ββ) μετά τις λέξεις «που	**Το άρθρο 32ΘΑ του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 32ΘΑ Κυρώσεις 1. Στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τους κανόνες και τις υποχρεώσεις των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, καθώς και των κατ' εξουσιοδότησή τους εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλεται πρόστιμο με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της

καθορίζονται στην παρ. 1» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και να καθορίζεται μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 32ΘΑ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 32ΘΑ Κυρώσεις 1. Στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τους κανόνες και τις υποχρεώσεις των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32ΖΑ, 32Η και 32Θ, καθώς και των κατ' εξουσιοδότησή τους εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλεται πρόστιμο με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος, εντός τριών (3) ετών, από την επιβολή προστίμου για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση. Το πρόστιμο κυμαίνεται από χίλια (1.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Τα όρια του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο, ως έσοδα ειδικού λογαριασμού για την προώθηση των ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση δύναται να κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις της παρ. 1 και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης εντός των ορίων των προστίμων που καθορίζονται στην παρ. 1, καθώς και να καθορίζεται μεθοδολογία υπολογισμού του προστίμου. 3. Η επιβολή προστίμου σύμφωνα με το παρόν, δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.».	παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος, εντός τριών (3) ετών, από την επιβολή προστίμου για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση. Το πρόστιμο κυμαίνεται από χίλια (1.000), έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Τα όρια του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις της παρ. 1 και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης εντός των ορίων των προστίμων που καθορίζονται στην παρ. 1. 3. Η επιβολή προστίμου σύμφωνα με το παρόν, δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.»
Άρθρο 51 **Δυνατότητα συμμετοχής των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στις Ενεργειακές Κοινότητες που υλοποιούν σταθμούς αυτοκατανάλωσης και καθορισμός του τρόπου λειτουργίας των σταθμών - Υποχρέωση του διαχειριστή του συστήματος για την αμελλητί ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου - Τροποποίηση παρ. 8**	**1. Η παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), έχει ως εξής:** «8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών

και 9 και προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 1. Στην παρ. 8 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του δεύτερου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «, οι σταθμοί αυτοί εμπίπτουν στο περιθώριο ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας για εκάστοτε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. και σε περίπτωση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης απομειώνουν το αντίστοιχο περιθώριο ισχύος κατά το ήμισυ της ισχύος της εγκατεστημένης ισχύος του σταθμού Α.Π.Ε.», β) προστίθεται νέο, τρίτο, εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Σε κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. επιτρέπεται σε εγκαταστάσεις καταναλωτών η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., με ή χωρίς ενσωματωμένη διάταξη αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, για αυτοκατανάλωση χωρίς δυνατότητα έγχυσης ενέργειας στο δίκτυο. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης, οι σταθμοί αυτοί εμπίπτουν στο περιθώριο ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας για εκάστοτε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. και σε περίπτωση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης απομειώνουν το αντίστοιχο περιθώριο ισχύος κατά το ήμισυ της ισχύος της εγκατεστημένης ισχύος του σταθμού Α.Π.Ε. Το μερίδιο που αντιστοιχεί στα έργα Α.Π.Ε. του πρώτου εδαφίου από το περιθώριο της ισχύος των σταθμών Α.Π.Ε. της αυτής τεχνολογίας προσδιορίζεται με την απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92). Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται στην απόφαση του όγδοου εδαφίου της παρ. 7, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.». 2. Στην παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον	του πρώτου εδαφίου δύναται να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης. Για αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται στην απόφαση του όγδοου εδαφίου της παρ. 7, δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης η ύπαρξη υφιστάμενης παροχής κατανάλωσης.» **2. Η παρ. 9 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006, έχει ως εξής:** «9. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, καθώς και φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές στο σύνολο των υποσταθμών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, εξαιρουμένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και του δικτύου των Μ.Δ.Ν. κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 940). Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024 στον Διαχειριστή του Συστήματος για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) αποκλειστικά με συμμετοχή σε αυτές, μεμονωμένα ή από κοινού, είτε Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού είτε δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α, εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ο Διαχειριστής του Συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 14, ή όπως οι αιτήσεις αυτές έχουν υποβληθεί για χρονική περίοδο λειτουργίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων αυτών, και μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατόν πενήντα μεγαβάτ (150 MW). Για τις Ενεργειακές Κοινότητες που θα λάβουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με το

Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333)», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τις λέξεις «νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α.», προστίθενται οι λέξεις «, είτε Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων» και ββ) οι λέξεις «σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 14, ή όπως οι αιτήσεις αυτές έχουν υποβληθεί για χρονική περίοδο λειτουργίας που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των έργων αυτών,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για αυτοκατανάλωση με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό για τα πρώτα δέκα (10) έτη της λειτουργίας των σταθμών και με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών από την ημερομηνία ενεργοποίησής τους,», γ) στο τρίτο εδάφιο, γα) οι λέξεις «θα λάβουν» αντικαθίστανται από τη λέξη «λαμβάνουν» και γβ) οι λέξεις «απαγορεύεται κάθε είδους μεταβίβαση ή συμμετοχή σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιονδήποτε τρόπο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επιτρέπεται η συγχώνευση αποκλειστικά μεταξύ τους, καθώς και η είσοδος νέων μελών που φέρουν μια εκ των ιδιοτήτων του προηγούμενου εδαφίου», δ) προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με ταυτοχρονισμένο και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό, καθώς και φωτοβολταϊκών σταθμών που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές στο σύνολο των υποσταθμών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, εξαιρουμένων των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και του δικτύου των Μ.Δ.Ν. κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου	προηγούμενο εδάφιο, απαγορεύεται κάθε είδους μεταβίβαση ή συμμετοχή σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιονδήποτε τρόπο. Οι κάτοχοι των σταθμών του δεύτερου εδαφίου δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 να υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο Διαχειριστή και Φορέα Αδειοδότησης, κατά περίπτωση, για περιορισμό της ισχύος του σταθμού αυτοκατανάλωσης για τον οποίο έχουν αιτηθεί την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Ειδικά οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται για σταθμούς αυτοκατανάλωσης οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.»

και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333). Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024 στον διαχειριστή του συστήματος για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης σταθμών αυτοκατανάλωσης με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α΄ 9) αποκλειστικά με συμμετοχή σε αυτές, μεμονωμένα ή από κοινού, είτε οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, είτε δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., είτε Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, εξετάζονται κατά προτεραιότητα και ο διαχειριστής του συστήματος χορηγεί Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, για αυτοκατανάλωση με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό για τα πρώτα δέκα (10) έτη της λειτουργίας των σταθμών και με εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό για το υπολειπόμενο χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών από την ημερομηνία ενεργοποίησής τους, και μέχρι την εξάντληση συνολικής ισχύος εκατό πενήντα μεγαβάτ (150 MW). Για τις Ενεργειακές Κοινότητες που λαμβάνουν Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιτρέπεται η συγχώνευση αποκλειστικά μεταξύ τους, καθώς και η είσοδος νέων μελών που φέρουν μια εκ των ιδιοτήτων του προηγούμενου εδαφίου. Επιτρέπεται η υπέρβαση της συνολικής ισχύος χορήγησης Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης σε ποσοστό έως και δέκα τοις εκατό (10%), αποκλειστικά για την ικανοποίηση του τελευταίου αιτήματος το οποίο εξετάζεται για χορήγηση οριστικής προσφοράς εντός αυτού. Ο διαχειριστής του συστήματος, μετά τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στις εν λόγω Ενεργειακές Κοινότητες, ενημερώνει αμελλητί ηλεκτρονικά την αρμόδια Υπηρεσία Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προκειμένου η αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. να μπορεί να διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων μεταβολής. Οι κάτοχοι των σταθμών του δεύτερου εδαφίου δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024 να υποβάλλουν αίτημα στον αρμόδιο διαχειριστή και Φορέα Αδειοδότησης, κατά περίπτωση, για περιορισμό της ισχύος του σταθμού αυτοκατανάλωσης για τον οποίο έχουν αιτηθεί την έκδοση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.	

Ειδικά οι αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται για σταθμούς αυτοκατανάλωσης οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια στο Δίκτυο ή το Σύστημα, εξετάζονται από τον αρμόδιο Διαχειριστή κατά απόλυτη προτεραιότητα.». 3. Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 προστίθεται παρ. 11 ως εξής: «11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάπτυξης σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι μπορεί να συνδυάζονται και με συστήματα αποθήκευσης, καθώς και μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης, οι οποίοι ανήκουν στους αυτοκαταναλωτές ή σε τρίτα πρόσωπα και εγκαθίστανται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, καθώς και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εφαρμογή αυτοκατανάλωσης, ήτοι ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, συλλογικής αυτοκατανάλωσης, αυτοκατανάλωσης χωρίς έγχυση, και ιδίως: α) οι καταναλωτές για τους οποίους μπορεί να εφαρμοστεί αυτοκατανάλωση, β) τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, γ) η δυνατότητα και οι διαδικασίες μετάβασης σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, δ) η διενέργεια του ταυτοχρονισμένου και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες προς τον σκοπό αυτό, ε) η εκπροσώπηση των σταθμών και η διαδικασία των εκκαθαρίσεων και των αποζημιώσεων για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, στ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για παροχές κατανάλωσης που εκπροσωπούνται από διαφορετικούς προμηθευτές, για σταθμούς που εγκαθίστανται από τρίτο πρόσωπο, καθώς και για σταθμούς που εγκαθίστανται σε διαφορετικά επίπεδα τάσης σε σχέση με τους αυτοκαταναλωτές, ζ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδυάζονται με σύστημα αποθήκευσης και για μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης, η εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης, οι τεχνικές προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης, η) τα υποδείγματα συμβάσεων που συνάπτονται για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, ο	

τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισής τους, θ) η διαδικασία αιτήσεων σύνδεσης των σταθμών στον αρμόδιο Διαχειριστή, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τυχόν εγγυητικές επιστολές ή τέλη σύνδεσης που απαιτούνται να προσκομιστούν και να καταβληθούν, η διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, της Σύμβασης Σύνδεσης έως και τη σύνδεση των σταθμών στο Δίκτυο ή στο Σύστημα, ι) η διαδικασία σύνδεσης μικροηλιακών συστημάτων με ρευματολήπτη ισχύος έως οκτακόσια (800) Watt εντός και επί των κτιρίων, ια) η διαδικασία εγκατάστασης και σύνδεσης μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης για εφαρμογή αυτοκατανάλωσης, χωρίς έγχυση της ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα αλλά αποκλειστικά για την κάλυψη των καταναλώσεων των κατόχων των σταθμών - αυτοκαταναλωτών, ιβ) η σειρά εξέτασης των αιτήσεων για την εγκατάσταση και τη σύνδεση από τους αρμόδιους Διαχειριστές, καθώς και ιγ) κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».	
Άρθρο 53 **Δήλωση Ετοιμότητας για Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 4Α ν. 4414/2016** 1. Στον τίτλο του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί δήλωσης ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ, το αρκτικόλεξο «ΑΠΕ» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης» και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 4Α Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών αποθήκευσης». 2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, μετά τις λέξεις «ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» προστίθενται οι λέξεις «και σταθμού αποθήκευσης» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και σταθμού αποθήκευσης, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, υποβάλλει στον αρμόδιο διαχειριστή Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση του σταθμού με το δίκτυο ή το σύστημα. Σε κάθε περίπτωση, για την	**1. Ο τίτλος του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), έχει ως εξής:** «Άρθρο 4Α Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ» **2. Η παρ. 1 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, έχει ως εξής:** «1. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή Δήλωση Ετοιμότητας για τη σύνδεση του σταθμού με το Δίκτυο ή το Σύστημα. Σε κάθε περίπτωση, για την ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή και ό,τι άλλο απαιτείται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.» **3. Η παρ. 2 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, έχει ως εξής:** «2. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η σύνδεση του σταθμού, λόγω μη ολοκλήρωσης των απαιτούμενων έργων σύνδεσης είτε αυτά υλοποιούνται από τον Παραγωγό είτε από τον αρμόδιο Διαχειριστή, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 4, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, καθορίζονται όχι με βάση την

ενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα προς τον αρμόδιο διαχειριστή και ό,τι άλλο απαιτείται σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.». 3. Στην παρ. 2 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, μετά τις λέξεις «από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ» προστίθενται οι λέξεις «ή σταθμούς αποθήκευσης» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η σύνδεση του σταθμού, λόγω μη ολοκλήρωσης των απαιτούμενων έργων σύνδεσης είτε αυτά υλοποιούνται από τον Παραγωγό είτε από τον αρμόδιο διαχειριστή, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 4, οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α.) που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή σταθμούς αποθήκευσης, καθορίζονται όχι με βάση την ημερομηνία θέσης του σταθμού σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), αλλά με βάση την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Ετοιμότητας των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους, εφόσον εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης.». 4. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, μετά τις λέξεις «Λειτουργικής Ενίσχυσης» προστίθενται οι λέξεις «, εφόσον υφίσταται ή τη Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Ο ενδιαφερόμενος δύναται, μαζί με τη Δήλωση Ετοιμότητας, να υποβάλει στον αρμόδιο διαχειριστή: α) τη συναφθείσα Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, εφόσον υφίσταται ή τη Βεβαίωση απευθείας Συμμετοχής στην Αγορά, β) την απαιτούμενη άδεια που προβλέπεται σύμφωνα με την πολεοδομική νομοθεσία, γ) τη συναφθείσα Σύμβαση Σύνδεσης και είτε αποδεικτικό καταβολής του κόστους σύνδεσης του σταθμού με το δίκτυο ή το σύστημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα και με βάση τα οριζόμενα στη Σύμβαση Σύνδεσης που έχει υπογραφεί μεταξύ του Παραγωγού και του αρμόδιου διαχειριστή, είτε αποδεικτικό καταβολής ποσού ύψους διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, σύμφωνα με την περ. 7 της υποπαρ. Α.1. της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), ειδικά σε περιπτώσεις όπου το κόστος σύνδεσης είναι μεγαλύτερο του ποσού των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων σύνδεσης, και	ημερομηνία θέσης του σταθμού σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), αλλά με βάση την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Ετοιμότητας των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους, εφόσον εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης.» **4. Η παρ. 3 του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016, έχει ως εξής:** «3. Ο ενδιαφερόμενος δύναται μαζί με τη Δήλωση Ετοιμότητας να υποβάλει στον αρμόδιο Διαχειριστή: α) τη συναφθείσα Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, β) την απαιτούμενη άδεια που προβλέπεται σύμφωνα με την πολεοδομική νομοθεσία, γ) τη συναφθείσα Σύμβαση Σύνδεσης και είτε αποδεικτικό καταβολής του κόστους σύνδεσης του σταθμού με το δίκτυο ή το σύστημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα και με βάση τα οριζόμενα στη Σύμβαση Σύνδεσης που έχει υπογραφεί μεταξύ του Παραγωγού και του αρμόδιου Διαχειριστή, είτε αποδεικτικό καταβολής ποσού ύψους διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. 7 της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) ειδικά σε περιπτώσεις όπου το κόστος σύνδεσης είναι μεγαλύτερο του ποσού των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ, χωρίς να απαιτείται η ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων σύνδεσης, και δ) δήλωση μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας, η οποία θα συνοδεύεται από σχετική έκθεση αυτοψίας. Με τη δήλωση θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εγκατάστασης του έργου. Ειδικά για σταθμούς που έχουν οριστική προσφορά σύνδεσης είτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση ΡΑΕ 787/2012, είτε σύμφωνα με τα δέκατο έκτο και δέκατο έβδομο εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), αντί των στοιχείων της περ. γ' υποβάλλονται αποδεικτικό αποδοχής της οριστικής προσφοράς σύνδεσης και αποδεικτικό κατάθεσης της προβλεπόμενης εγγυητικής επιστολής.»

δ) δήλωση μηχανικού κατάλληλης ειδικότητας, η οποία συνοδεύεται από σχετική έκθεση αυτοψίας. Με τη δήλωση πρέπει να βεβαιώνεται ότι έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εγκατάστασης του έργου. Ειδικά για σταθμούς που έχουν οριστική προσφορά σύνδεσης είτε σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση ΡΑΕ 787/2012, είτε σύμφωνα με τα δέκατο έκτο και δέκατο έβδομο εδάφια της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α΄ 129), αντί των στοιχείων της περ. γ) υποβάλλονται αποδεικτικό αποδοχής της οριστικής προσφοράς σύνδεσης και αποδεικτικό κατάθεσης της προβλεπόμενης εγγυητικής επιστολής.».	
Άρθρο 54 **Καθορισμός τρόπου αποζημίωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης λόγω καθυστερημένης απόκρισης διαχειριστών και σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που λειτουργούν στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 5 και παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4414/2016** 1. Στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί συμμετοχής των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Δ.Π. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «ανωτέρω διάστημα», προστίθενται οι λέξεις «, για σταθμούς που συνδέονται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερυψηλής Τάσης,» και αβ) η λέξη και το αριθμητικό «δέκα (10)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «δεκαπέντε (15)», β) το ένατο εδάφιο αντικαθίσταται, γ) προστίθενται εδάφια δέκατο, ενδέκατο, δωδέκατο και δέκατο τρίτο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανέωσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι συνάπτουν Σύμβαση λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (Σ.Ε.Δ.Π.) προκειμένου να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης, υποχρεούνται να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Συμμετεχόντων ή να έχουν συνάψει Σύμβαση Εκπροσώπησης με Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) και να έχουν υποβάλει τη σχετική Δήλωση Εκπροσώπησης στον Λειτουργό της Αγοράς και στον διαχειριστή του συστήματος.	**1. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 (Α' 149), έχει ως εξής:** «4. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π. προκειμένου να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης, υποχρεούνται να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Συμμετεχόντων ή να έχουν συνάψει Σύμβαση Εκπροσώπησης με Φο.Σ.Ε. και να έχουν υποβάλει τη σχετική Δήλωση Εκπροσώπησης στον Λειτουργό της Αγοράς και στον Διαχειριστή του Συστήματος. Οι κάτοχοι σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ με ΣΕΔΠ αποζημιώνονται για την ενέργεια που παράγουν, η οποία απορροφάται από το Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ενεργοποίηση της σύνδεσης, εφόσον έχει υποβληθεί Δήλωση Εκπροσώπησης μέχρι τη συμμετοχή και εκπροσώπησή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, άλλως από την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Εκπροσώπησης του σταθμού. Το ανωτέρω διάστημα δεν δύναται να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες. Η αποζημίωση των σταθμών για την παραγόμενη ενέργεια των ημερών αυτών γίνεται από τον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) ως ισχύει, με την Ειδική Τιμή Αγοράς (ΕΤΑ) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε αφορώμενο σταθμό ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ. Η Διαφορική Προσαύξηση καταβάλλεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ο αρμόδιοι Διαχειριστές Μεταφοράς του Συστήματος και Δικτύου (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής

Οι κάτοχοι σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με Σ.Ε.Δ.Π. αποζημιώνονται για την ενέργεια που παράγουν, η οποία απορροφάται από το διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ενεργοποίηση της σύνδεσης, εφόσον έχει υποβληθεί Δήλωση Εκπροσώπησης μέχρι τη συμμετοχή και εκπροσώπησή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, άλλως από την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Εκπροσώπησης του σταθμού. Το ανωτέρω διάστημα, για σταθμούς που συνδέονται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερύψηλης Τάσης, δεν δύναται να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες. Η αποζημίωση των σταθμών για την παραγόμενη ενέργεια των ημερών αυτών γίνεται από τον Υπολογαρισμό Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179) ως ισχύει, με την Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε αφορώμενο σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Η Διαφορική Προσαύξηση καταβάλλεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ο αρμόδιοι Διαχειριστές Μεταφοράς του Συστήματος και Δικτύου (Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας/ Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και Διαχειριστής Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας/ Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) μεριμνούν για την άμεση ενημέρωση του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) και του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (Ε.Χ.Ε. Α.Ε.) για την ενεργοποίηση της σύνδεσης ενός σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., η οποία μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο, όπως μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατάλληλη διαδικτυακή εφαρμογή. Η Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., η Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. μεριμνούν για την άμεση συμμετοχή του κατόχου του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη Δήλωση Εκπροσώπησης που έχει υποβάλει. Οι Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., καθώς και οι Ε.Χ.Ε. Α.Ε. και Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. υποβάλλουν ετησίως απολογιστικές εκθέσεις στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για την αξιολόγηση των ενεργειών τους. Σε περίπτωση που η συμμετοχή και εκπροσώπηση του σταθμού που συνδέεται στο δίκτυο Μέσης Τάσης ή στο δίκτυο Υψηλής και Υπερύψηλης Τάσης στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, πραγματοποιείται μετά από την πάροδο του χρονικού διαστήματος των ανωτέρω	Ενέργειας, ΑΔΜΗΕ ΑΕ, και Διαχειριστής Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) μεριμνούν για την άμεση ενημέρωση του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ) και του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (ΕΧΕ ΑΕ) για την ενεργοποίηση της σύνδεσης ενός σταθμού ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, η οποία μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο (μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατάλληλη διαδικτυακή εφαρμογή, κ.λπ.). Η ΑΔΜΗΕ ΑΕ, η ΕΧΕ ΑΕ και η ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ μεριμνούν για την άμεση συμμετοχή του κατόχου του σταθμού ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τη Δήλωση Εκπροσώπησης που έχει υποβάλει. Οι ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, καθώς και οι ΕΧΕ ΑΕ και ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ υποβάλλουν ετησίως απολογιστικές εκθέσεις στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) για την αξιολόγηση των ενεργειών τους. Σε περίπτωση που η συμμετοχή και εκπροσώπηση του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποιείται μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος των ανωτέρω δέκα (10) ημερών, τότε η ΡΑΕ κατά την αξιολόγηση των απολογιστικών εκθέσεων των ως άνω εταιρειών διαπιστώνει, με απόφασή της, αν υπήρχε παράβαση από πλευράς κάποιας εξ αυτών στην εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και, σε περίπτωση που υπάρχει, επιβάλλει πρόστιμο ίσο με το ποσό της αποζημίωσης που αντιστοιχεί στην καταμετρηθείσα ενέργεια των ημερών υπέρβασης του παραπάνω χρονικού διαστήματος των δέκα (10) ημερών, με βάση την Ειδική Τιμή Αγοράς (ΕΤΑ) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε σταθμό ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ.» **2. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, έχει ως εξής:** «2. Η Σ.Ε.Σ.Τ. ισχύει για είκοσι (20) έτη. Ειδικά η Σ.Ε.Σ.Τ. για ηλιοθερμικούς σταθμούς ισχύει για είκοσι πέντε (25) έτη. Η Σ.Ε.Σ.Τ. που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τους κατόχους σταθμών της παραγράφου 10 του άρθρου 8 που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α'129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 για τους σταθμούς που συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων αυτών ισχύει για ένα (1) έτος και δύναται να

δεκαπέντε (15) ημερών, τότε η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) κατά την αξιολόγηση των απολογιστικών εκθέσεων των αρμόδιων διαχειριστών διαπιστώνει, με απόφασή της, αν υπάρχει παράβαση από πλευράς κάποιου εξ αυτών στην εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και, σε περίπτωση που υπάρχει παράβαση, ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., υπό την προϋπόθεση ότι δεν διαπιστωθεί δική του ολιγωρία ή ολιγωρία του Φο.Σ.Ε. ως προς την έγκαιρη εκπροσώπηση του σταθμού, αποζημιώνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. για την ενέργεια που παρήχθη και απορροφήθηκε από το διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για τις ημέρες υπέρβασης του χρονικού διαστήματος των δεκαπέντε (15) ημερών. Το ύψος της αποζημίωσης αντιστοιχεί στην καταμετρηθείσα ενέργεια των ημερών υπέρβασης του χρονικού διαστήματος των δεκαπέντε (15) ημερών, με βάση την Ειδική Τιμή Αγοράς (Ε.Τ.Α.) που εφαρμόζεται στον εκάστοτε σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.. Παράλληλα, η Αρχή επιβάλλει πρόστιμο, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., για την παραβίαση των υποχρεώσεων που υπέχουν οι ως άνω εταιρείες σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά για το σύνολο των τυχόν επιβαλλόμενων προστίμων ανά διαχειριστή, κατά την εφαρμογή του παρόντος, το ποσό της συνολικής ετήσιας επιβάρυνσης, για το ίδιο έτος αναφοράς, του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. για την καταβολή των ανωτέρω αποζημιώσεων σε Παραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ή στο Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αντίστοιχα. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. για τους οποίους έχει διαπιστωθεί, μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος, με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υπέρβαση του προβλεπόμενου κατά την ημέρα έκδοσης της απόφασης χρονικού διαστήματος για τη συμμετοχή και εκπροσώπηση του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω υπαιτιότητας των αρμόδιων διαχειριστών, αποζημιώνονται από τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. για την ενέργεια που παρήχθη και απορροφήθηκε από το διασυνδεδεμένο σύστημα και το διασυνδεδεμένο δίκτυο για τις ημέρες υπέρβασης του χρονικού διαστήματος αυτού. Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται κατά αναλογία και στους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.». 2. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4414/2016, περί σύμβασης λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής της Παραγόμενης	ανανεώνεται έως έξι (6) φορές, εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και τηρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις που περιγράφονται σε αυτήν.»

Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «έως έξι (6) φορές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως επτά (7) φορές, χωρίς να εφαρμόζονται οι εγγυήσεις απορρόφησης που αναφέρονται σε αυτές», β) μετά τις λέξεις «περιγράφονται σε αυτήν» προστίθενται οι λέξεις «, αμείβονται με την Ειδική Τιμή Αγοράς που διέπει τα έργα της τεχνολογίας αυτής και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η Σ.Ε.Σ.Τ. ισχύει για είκοσι (20) έτη. Ειδικά η Σ.Ε.Σ.Τ. για ηλιοθερμικούς σταθμούς ισχύει για είκοσι πέντε (25) έτη. Η Σ.Ε.Σ.Τ. που συνάπτει η Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. ως Διαχειριστής των Μ.Δ.Ν. με τους κατόχους σταθμών της παρ. 10 του άρθρου 8 που έχουν συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 για τους σταθμούς που συνεχίζουν να λειτουργούν μετά την ημερομηνία λήξης των συμβάσεων αυτών ισχύει για ένα (1) έτος και δύναται να ανανεώνεται έως επτά (7) φορές, χωρίς να εφαρμόζονται οι εγγυήσεις απορρόφησης που αναφέρονται σε αυτές, εφόσον ισχύουν όλες οι απαιτούμενες κατά την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και τηρούνται οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις που περιγράφονται σε αυτήν, αμείβονται με την Ειδική Τιμή Αγοράς που διέπει τα έργα της τεχνολογίας αυτής και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101).».	
Άρθρο 55 **Προώθηση σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 132Ζ ν. 4001/2011 και προσθήκη παρ. 2Α και 2Β στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022** 1. Στην παρ. 7 του άρθρου 132Ζ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί παράτασης ισχύος, τροποποίησης, παύσης, ανάκλησης και μεταβίβασης αδειών αποθήκευσης και δικαστικού ελέγχου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην αρχή του δεύτερου εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας,», β) προστίθεται τρίτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως	**Η παρ. 7 του άρθρου 132Ζ του ν. 4001/2011 (Α' 179), έχει ως εξής:** «7. Η χορήγηση άδειας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαλλάσσει τον κάτοχό της από την υποχρέωση να λάβει άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν: (α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης

η έγκριση περιβαλλοντικών όρων και οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας. Με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρούσας, η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει εάν: (α) Εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της, ο κάτοχος της άδειας, εφόσον υποχρεούται σε διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, δεν έχει καταθέσει αίτηση για χορήγηση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Τα αποδεικτικά υποβολής κοινοποιούνται στη Ρ.Α.Ε. και καταχωρούνται στο Η.Μ.ΑΠ.Η.Ε. Για τους σταθμούς που έχουν υποχρέωση εκπόνησης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες. (β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης. Ειδικά για σταθμούς αντλησιοταμίευσης εγκατεστημένης ισχύος άνω των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), η άδεια αποθήκευσης παύει αυτοδικαίως να ισχύει με την παρέλευση του διπλάσιου χρονικού διαστήματος από τα οριζόμενα στις περ. (α) και (β).». 2. Στο άρθρο 19 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί διάρκειας ισχύος της Άδειας Εγκατάστασης, προστίθενται παρ. 2Α και 2Β ως εξής: «2Α. Ειδικά για τους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.) τεχνολογίας αντλησιοταμίευσης, η Άδεια Εγκατάστασης εκδίδεται άπαξ και ισχύει για έξι (6) έτη. 2Β. Παρατείνεται κατά έξι (6) έτη η διάρκεια ισχύος της άδειας εγκατάστασης Υδροηλεκτρικών Σταθμών που έχουν χαρακτηριστεί ως έργα Εθνικής Σημασίας, εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), για την υλοποίηση των οποίων απαιτείται η απαλλοτρίωση εκτάσεων οικισμών και η μετεγκατάστασή τους.».	Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δώδεκα (12) ακόμη μήνες. (β) Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της δεν έχει υποβληθεί αίτηση στον αρμόδιο διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης.»
Άρθρο 56 **Εφαρμογή ανώτατου ορίου σε κυριότητα και εκπροσώπηση Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προώθηση εγκατάστασης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 4, 5.α., 5.β. και 5.γ. άρθρου 11Γ, προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020** 1. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί προσθήκης μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους και νέους σταθμούς ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι λέξεις «μέσω ανεξάρτητου μετατροπέα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι οποίες	**1. Η παρ. 4 του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 (Α' 92), έχει ως εξής:** «4. Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1, τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς αυτοκατανάλωσης, καθώς και τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης, σύμφωνα με το παρόν, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 19 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), οι αποφάσεις

οδηγούν σε δέσμευση νέου ηλεκτρικού χώρου και» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 1, τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς αυτοκατανάλωσης, καθώς και τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς που συμμετέχουν απευθείας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης, σύμφωνα με το παρόν, οι Βεβαιώσεις Παραγωγού, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 19 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), οι αποφάσεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση τροποποιούνται κατά προτεραιότητα με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου. Οι τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας παραγράφου για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης διενεργούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή παράλληλα με την εξέταση των έργων Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στους Πίνακες 2Α και 2Β του άρθρου 6 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/88889/2592/14.8.2024 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4918), περί καθορισμού συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, ελάχιστης αποδεκτής χρονικής διάρκειας των διμερών συμβάσεων της περ. β) της υποπαρ. Α της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, αναλογίας παραγωγής ανά τεχνολογία σταθμού Α.Π.Ε. περιορισμών έγχυσης που θα εφαρμοστούν σε ειδικές περιπτώσεις και σειράς προτεραιότητας εξέτασης αιτημάτων για χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, και των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που επιλέγονται βάσει των ανταγωνιστικών διαδικασιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Ειδικά για το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), οι αιτήσεις για τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας, καθώς και της παρ. 5, για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης οι οποίες οδηγούν σε δέσμευση νέου ηλεκτρικού χώρου και οι οποίες υποβάλλονται μετά την 30ή Νοεμβρίου 2025, εκτός των αιτήσεων που αφορούν ενταγμένες αιτήσεις του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις επιχειρήσεις» της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/140608/2339/18.12.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και	περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή έγκριση τροποποιούνται κατά προτεραιότητα με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου. Οι τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας παραγράφου για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης διενεργούνται από τον αρμόδιο Διαχειριστή παράλληλα με την εξέταση των έργων Α.Π.Ε. που εμπίπτουν στους Πίνακες 2Α και 2Β του άρθρου 6 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/88889/2592/14.8.2024 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4918), περί καθορισμού συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, ελάχιστης αποδεκτής χρονικής διάρκειας των διμερών συμβάσεων της περ. β) της υποπαρ. Α της παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, αναλογίας παραγωγής ανά τεχνολογία σταθμού Α.Π.Ε. περιορισμών έγχυσης που θα εφαρμοστούν σε ειδικές περιπτώσεις και σειράς προτεραιότητας εξέτασης αιτημάτων για χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης έργων Α.Π.Ε., σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 30 του ν. 5095/2024, και των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που επιλέγονται βάσει των ανταγωνιστικών διαδικασιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Ειδικά για το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), οι αιτήσεις για τροποποιήσεις των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των φωτοβολταϊκών σταθμών της παρούσας, καθώς και της παρ. 5, για την προσθήκη μονάδων αποθήκευσης μέσω ανεξάρτητου μετατροπέα οι οποίες υποβάλλονται μετά την 30ή Νοεμβρίου 2025, εκτός των αιτήσεων που αφορούν ενταγμένες αιτήσεις του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις επιχειρήσεις» της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/140608/2339/18.12.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις Επιχειρήσεις» (Β' 6978), κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής

Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος «Συστήματα Αποθήκευσης στις Επιχειρήσεις» (Β' 6978), κατατάσσονται στην Ομάδα Προτεραιότητας Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/28857/1083/17.3.2020 απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός ειδικού πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ από τον Διαχειριστή του Δικτύου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 (Α' 122), του ν. 3894/2010 (Α' 204), του ν. 4608/2019 (Α' 66) και της παραγράφου 6 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9), καθώς και του πρώτου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 (Α' 129), σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4643/2019 (Α' 193)» (Β' 940) και εξετάζονται μετά τη χορήγηση των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης και την εξάντληση του ορίου ισχύος Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης των εννιακοσίων μεγαβάτ (900MW) που μπορούν να χορηγηθούν από τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. για μεμονωμένους Σ.Α.Η.Ε. για τις Ομάδες Έργων Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α', Β', Γ' και Δ', σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/28255/1143/13.3.2025 κοινή απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Διαδικασία υποβολής αιτημάτων για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για εγκατάσταση μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11Δ του ν. 4685/2020 (Α' 92)» (Β' 1248). Οι μεμονωμένοι Σ.Α.Η.Ε. για τις Ομάδες Έργων Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α', Β', Γ' και Δ' του τρίτου εδαφίου δεν συμπεριλαμβάνονται σε σειρά προτεραιότητας για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β' 4333) όπως έχει τροποποιηθεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/7063/374/20.1.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 275) και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/95054/3875/2.9.2025 απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4710) και εξετάζονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου κατά απόλυτη προτεραιότητα.» **2. Η παρ. 5.α. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 έχει ως εξής:**

Υπουργού και Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4710) και εξετάζονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου κατά απόλυτη προτεραιότητα.». 2. Στην παρ. 5.α. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «εξήντα τοις εκατό (60%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σαράντα τοις εκατό (40%)», β) στο τέλος της περ. β), προστίθενται οι λέξεις «, μέχρι τη θέσπιση ειδικότερων περιορισμών βάσει της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, περί περιορισμών έγχυσης για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 του παρόντος που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε.», γ) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 5.α. διαμορφώνεται ως εξής: «5.α. Στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς των παρ. 1 και 4 του παρόντος άρθρου που προσθέτουν σύστημα αποθήκευσης και: α) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού σαράντα τοις εκατό (40%) σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού συστήματος κατά τις ώρες από 7:00 έως 19:00 κάθε ημέρας κατανομής, ενώ δεν εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού κατά τις ώρες από 19:00 έως 24:00 και 00:00 έως 7:00 κάθε ημέρας κατανομής, β) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10, εφαρμόζονται οι περιορισμοί έγχυσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/53563/1556/15.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Περιορισμοί έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 245)» (Β' 3328) για τους σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., μέχρι τη θέσπιση ειδικότερων περιορισμών βάσει της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, περί περιορισμών έγχυσης για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας και σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 του παρόντος που συνδέονται στο Ε.Δ.Δ.Η.Ε.. Για νέες αιτήσεις για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης από τον αρμόδιο	«5. α. Στους φωτοβολταϊκούς σταθμούς των παρ. 1 και 4 του παρόντος άρθρου που προσθέτουν σύστημα αποθήκευσης και: α) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού εξήντα τοις εκατό (60%) σε σχέση με την εγκατεστημένη ισχύ του φωτοβολταϊκού συστήματος κατά τις ώρες από 7:00 έως 19:00 κάθε ημέρας κατανομής, ενώ δεν εφαρμόζεται μόνιμος περιορισμός της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού κατά τις ώρες από 19:00 έως 24:00 και 00:00 έως 7:00 κάθε ημέρας κατανομής, β) μετατρέπονται σε σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10, εφαρμόζονται οι περιορισμοί έγχυσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/53563/1556/15.5.2023 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Περιορισμοί έγχυσης ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας της περ. (λια) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4951/2022 (Α' 245)» (Β' 3328) για τους σταθμούς αποθήκευσης που συνδέονται με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Για νέες αιτήσεις για τη χορήγηση Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 εφαρμόζονται περιορισμοί έγχυσης αντίστοιχοι των περ. α) και β) της παρούσας.» **3. Η παρ. 5.β. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 έχει ως εξής:** «5.β. Οι νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου στο πλαίσιο εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 περιλαμβάνουν και σύστημα αποθήκευσης ωφέλιμης χωρητικότητας τουλάχιστον ίσης με μία (1) ώρα στην εγκατεστημένη ισχύ του αντίστοιχου φωτοβολταϊκού σταθμού και εγκαθίστανται ως σταθμοί των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του παρόντος και η καταληκτική προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 για την έναρξη υποδοχής νέων αιτήσεων μετατίθεται στην 1η Απριλίου 2026.»

Διαχειριστή για την εγκατάσταση σταθμών των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 εφαρμόζονται περιορισμοί έγχυσης αντίστοιχοι των περ. α) και β) της παρούσας. Οι Γνωστοποιούμενοι Σταθμοί του άρθρου 38 του ν. 4951/2022 δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 και δεν εφαρμόζονται σε αυτούς οι περιορισμοί της παρούσας.». 3. Στην παρ. 5.β. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 προστίθενται εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο και η παρ. 5.β. διαμορφώνεται ως εξής: «5.β. Οι νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που υποβάλλονται στον Διαχειριστή του Δικτύου στο πλαίσιο εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 περιλαμβάνουν και σύστημα αποθήκευσης ωφέλιμης χωρητικότητας τουλάχιστον ίσης με μία (1) ώρα στην εγκατεστημένη ισχύ του αντίστοιχου φωτοβολταϊκού σταθμού και εγκαθίστανται ως σταθμοί των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του παρόντος και η καταληκτική προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 για την έναρξη υποδοχής νέων αιτήσεων μετατίθεται στην 1η Απριλίου 2026. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς παραγωγής των οποίων η αίτηση διατηρείται σε εκκρεμότητα για μέγιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών βάσει της παρ. 5 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/84014/7123/12.8.2022 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός πλαισίου προτεραιότητας στην χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και σταθμούς αποθήκευσης από τον Διαχειριστή του Δικτύου και τον Διαχειριστή του Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ως κορεσμένα δίκτυα κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4951/2022» (Β΄ 4333). Για τους σταθμούς του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλεται αίτημα προσθήκης συστήματος αποθήκευσης, του οποίου η μέγιστη ισχύ έγχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει την εγκατεστημένη ισχύ του αρχικού αιτήματος, και, εφόσον είναι πλήρες, λαμβάνει ως ημερομηνία πληρότητας αυτή του αρχικού αιτήματος του σταθμού. Το αρχικό αίτημα και το αίτημα προσθήκης εξετάζονται από τον Διαχειριστή του Δικτύου ως ένα ενιαίο αίτημα για σταθμό των παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 και στον νέο σταθμό εφαρμόζονται οι	**4. Η παρ. 5.γ. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 έχει ως εξής:** «5.γ. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και ανεξάρτητα από τον τρόπο σύνδεσης των συστημάτων αποθήκευσης στο δίκτυο για τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., για την υποβολή αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή, είτε για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, είτε για νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς με σύστημα αποθήκευσης, απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4951/2022. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού.»

περιορισμοί της παρ. 5.α. του παρόντος άρθρου.». 4. Στην παρ. 5.γ. του άρθρου 11Γ του ν. 4685/2020 προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 5.γ. διαμορφώνεται ως εξής: «5.γ. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, και ανεξάρτητα από τον τρόπο σύνδεσης των συστημάτων αποθήκευσης στο δίκτυο για τον Διαχειριστή του Ε.Δ.Δ.Η.Ε., για την υποβολή αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή, είτε για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, είτε για νέες αιτήσεις για φωτοβολταϊκούς σταθμούς με σύστημα αποθήκευσης, απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4951/2022. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Α του άρθρου 10, νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς παραγωγής του σταθμού. Για τον υπολογισμό του ύψους της εγγυητικής επιστολής για την προσθήκη συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, καθώς και νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10 νοείται ως ισχύς του αιτήματος η μέγιστη ισχύς έγχυσης του σταθμού. Για τις αιτήσεις προσθήκης συστημάτων αποθήκευσης σε υφιστάμενους φωτοβολταϊκούς σταθμούς δεν εφαρμόζεται το άρθρο 89Α του ν. 4951/2022, περί επιστροφής και μείωσης εγγυητικών επιστολών σε κατόχους σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμών παραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο.». 5. Στο άρθρο 11Δ του ν. 4685/2020, περί προώθησης εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, προστίθεται παρ. 8 ως εξής: «8. Τίθεται ανώτατο όριο συνολικής μέγιστης ισχύος έγχυσης των Σ.Α.Η.Ε. τεχνολογίας συσσωρευτών για τους οποίους χορηγούνται Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης ή εκπροσωπούνται στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, είτε ως μεμονωμένοι Σ.Α.Η.Ε. είτε ως Σ.Α.Η.Ε. που συνδυάζονται με σταθμούς ΑΠΕ, εξαιρουμένων των σταθμών της παρ. 11Α του άρθρου 10, ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή του Ομίλου στον οποίο ανήκει το νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων άμεσα ή έμμεσα με αυτό, είτε σχετικά με τη νομή ή κατοχή είτε με άλλη συμφωνία εκχώρησης μέρους των εσόδων του έργου από τη	

δραστηριοποίησή του στην αγορά με τον κάτοχο του Σ.Α.Η.Ε. ή εκπροσώπησής του στην αγορά, τα πεντακόσια μεγαβάτ (500 MW), έως και το έτος 2029.».	
Άρθρο 57 **Αποζημίωση σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης - Τροποποίηση άρθρου 12 ν. 4951/2022** Στο άρθρο 12 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ειδικών θεμάτων ιδιωτικών δικτύων μέσης τάσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 7Α, αα) στην περ. α) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, αβ) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «12η Δεκεμβρίου 2025», β) στην περ. β) της παρ. 10 μετά τις λέξεις «τον ίδιο Φο.Σ.Ε.» προστίθενται οι λέξεις «και ανήκουν στο ίδιο χαρτοφυλάκιο», και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 12 Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης 1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. 2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ. 3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.: α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV). β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου. γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης. δ) Είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση των συνδεόμενων σταθμών με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 631/2016 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τον επιμερισμό εντολών κατανομής σε	**Το άρθρο 12 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 12 Ειδικά θέματα Ιδιωτικών Δικτύων Μέσης Τάσης 1. Οι Παραγωγοί σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμών αποθήκευσης για τη σύνδεση των σταθμών τους με το Δίκτυο ή το Σύστημα, δύνανται να κατασκευάζουν δίκτυα Μέσης Τάσης (Μ.Τ.), τα οποία αφορούν αποκλειστικά δίκτυα για παραγωγούς ή ομάδες παραγωγών. Στα δίκτυα αυτά δύνανται να συνδέονται περισσότεροι του ενός σταθμοί με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Εξαιρούμενων Σταθμών, χωρίς να απαιτείται η υποβολή κοινού αιτήματος Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. 2. Σε κάθε Ιδιωτικό Δίκτυο Μ.Τ., ορίζεται ένας παραγωγός εκ των ενδιαφερομένων ως Εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ. 3. Ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μ.Τ.: α) Καθορίζει ελεύθερα το επίπεδο τάσης του δικτύου, το οποίο είναι πάντα μικρότερο των πενήντα (50) κιλοβόλτ (kV). β) Είναι υπεύθυνος για την κατασκευή, την ασφαλή λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου. γ) Είναι υπεύθυνος για τη συλλογή και διαχείριση των μετρήσεων και τον επιμερισμό τους στους παραγωγούς του αποκλειστικού δικτύου σε επίπεδο, τόσο παραγωγής, όσο και κατανάλωσης. δ) Είναι υπεύθυνος για τη συμμόρφωση των συνδεόμενων σταθμών με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 631/2016 της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2016, «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112) και τον επιμερισμό εντολών κατανομής σε αυτούς, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου Διαχειριστή. 4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται: α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ. ή, σε περίπτωση σταθμών που

αυτούς, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου Διαχειριστή. 4. Σε περίπτωση σύνδεσης του σταθμού σε Υποσταθμό (Υ/Σ) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφώμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται: α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ. ή, σε περίπτωση σταθμών που συνδέονται σε κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ. αρμοδιότητας του Εκπροσώπου Δικτύου Μ.Τ., στην πλευρά Χ.Τ. του κοινού Υ/Σ, καθώς και στην πλευρά Μ.Τ. του κοινού Υ/Σ στο σημείο σύνδεσης αυτού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.. Ειδικότερα στις περιπτώσεις κοινού Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ., ο κάθε Σταθμός Α.Π.Ε. έχει έναν αποκλειστικό μετρητή Χ.Τ. και συνδέεται με διακριτό δίκτυο Χ.Τ. στον κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ. β) στο σημείο σύνδεσης του αποκλειστικού δικτύου Μ.Τ. με την πλευρά Μ.Τ. του Υ/Σ Μ.Τ./Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), με τον οποίο συνδέεται το αποκλειστικό δίκτυο, με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., γ) στην πλευρά υψηλής τάσης του μετασχηματιστή Μ.Τ./Υ.Τ. του Υ/Σ σύνδεσης με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Οι καταναλώσεις, καθώς και οι ιδιοκαταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό Δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ). Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας καθορίζεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή	συνδέονται σε κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ. αρμοδιότητας του Εκπροσώπου Δικτύου Μ.Τ., στην πλευρά Χ.Τ. του κοινού Υ/Σ, καθώς και στην πλευρά Μ.Τ. του κοινού Υ/Σ στο σημείο σύνδεσης αυτού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.. Ειδικότερα στις περιπτώσεις κοινού Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ., ο κάθε Σταθμός Α.Π.Ε. έχει έναν αποκλειστικό μετρητή Χ.Τ. και συνδέεται με διακριτό δίκτυο Χ.Τ. στον κοινό Υ/Σ Χ.Τ./Μ.Τ. β) στο σημείο σύνδεσης του αποκλειστικού δικτύου Μ.Τ. με την πλευρά Μ.Τ. του Υ/Σ Μ.Τ./Υψηλής Τάσης (Υ.Τ.), με τον οποίο συνδέεται το αποκλειστικό δίκτυο, με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., γ) στην πλευρά υψηλής τάσης του μετασχηματιστή Μ.Τ./Υ.Τ. του Υ/Σ σύνδεσης με το δίκτυο του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Οι καταναλώσεις, καθώς και οι ιδιοκαταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό Δίκτυο Μ.Τ. καταγράφονται συγκεντρωτικά από τους μετρητές των περ. β) και γ). Ο Διαχειριστής του Συστήματος είναι υπεύθυνος για τη συλλογή των μετρήσεων των περ. β) και γ) της παρ. 4. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει στον Εκπρόσωπο του Δικτύου Μ.Τ. τη μέτρηση στο σημείο άφιξης των δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ, ανηγμένη στην υψηλή τάση, βάσει αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην υψηλή τάση, ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Εκπρόσωπος Δικτύου Μ.Τ. είναι υπεύθυνος για την εγκατάσταση των μετρητικών διατάξεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και για τη συλλογή των μετρήσεων της περ. α) της παρ. 4. Ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας που του γνωστοποιήθηκε από τον Διαχειριστή του Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 5, σε κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο βάσει της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας της παρ. 7, τόσο για την παραγωγή, όσο και για την κατανάλωση. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας καθορίζεται από τον διαχειριστή του Συστήματος, κοινοποιείται στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο. 5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της

Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο. 5. Σε περίπτωση σύνδεσης σε Υ/Σ του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, η μέτρηση της εγχεόμενης και απορροφόμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται: α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ., β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση. Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β). Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου. Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο. 6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων. 7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας. 7Α. Για τη διενέργεια των συναλλαγών της παρ. 7 μεταξύ των κατόχων των σταθμών και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), κατά τη σύνδεση των σταθμών:	εγχεόμενης και απορροφόμενης ηλεκτρικής ενέργειας γίνεται: α) στην έξοδο κάθε σταθμού, στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ., β) στην άφιξη των αποκλειστικών δικτύων Μ.Τ. στον Υ/Σ μέσης προς υψηλή τάση. Οι καταναλώσεις των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο μέσης τάσης καταγράφονται συγκεντρωτικά από τον μετρητή της περ. β). Η μέτρηση στην περ. α) γίνεται από τον εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου και στην περ. β) από τον Διαχειριστή του Δικτύου. Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης, επιμερίζει στους σταθμούς που συνδέονται στο κάθε δίκτυο, τη μετρούμενη ενέργεια της περ. β), η οποία του έχει γνωστοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Δικτύου, στο επίπεδο της τάσης σύνδεσης εκάστου σταθμού, σύμφωνα με μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας. Η μεθοδολογία επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας εγκρίνεται από τον διαχειριστή του Δικτύου, κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε., βασίζεται στην πραγματική μέτρηση της περ. α) της παρ. 4 και λαμβάνει υπόψη τις απώλειες ανάλογα με τη θέση του κάθε σταθμού στο δίκτυο. 6. Στη Σύμβαση Σύνδεσης δύναται να εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στον επιμερισμό και την αποστολή των μετρήσεων. 7. Ο Εκπρόσωπος ιδιωτικού δικτύου Μέσης Τάσης, αποστέλλει τις μετρήσεις στους αρμόδιους Διαχειριστές (Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και στους Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης (Φο.Σ.Ε.) για την πραγματοποίηση των συναλλαγών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς ενέργειας. 7Α. Για τη διενέργεια των συναλλαγών της παρ. 7 μεταξύ των κατόχων των σταθμών και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), κατά τη σύνδεση των σταθμών: α) Οι κάτοχοι των σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης, προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π Α.Ε., με την οποία συμφωνούν να αποζημιωθούν βάσει των μετρήσεων που

α) Οι κάτοχοι των σταθμών που συνδέονται στο Ιδιωτικό Δίκτυο Μέσης Τάσης, προσκομίζουν υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π Α.Ε., με την οποία συμφωνούν να αποζημιωθούν βάσει των μετρήσεων που αποστέλλει στους αρμόδιους Διαχειριστές ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης. Οι σταθμοί του πρώτου εδαφίου αποζημιώνονται εφόσον αποσταλούν στους αρμόδιους Διαχειριστές από τον Εκπρόσωπο του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης οι μετρήσεις για το σύνολο των σταθμών ΑΠΕ που εκπροσωπεί.

β) Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β` 4658) αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά και τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας με τη μεθοδολογία που καθορίζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, για το σύνολο των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο.

Για την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης για τους σταθμούς από τον Φορέα Έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α` 129), ο εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης:

α) Κατά τη σύνδεση των σταθμών, προσκομίζει τεύχος τεκμηρίωσης από φορέα πιστοποίησης - εγγεγραμμένο στα μητρώα που τηρεί η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και βεβαίωση σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά, και με τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού που εφαρμόζει με τη μεθοδολογία που καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αναρτά στον ιστότοπό της το ελάχιστο περιεχόμενο που περιλαμβάνει το τεύχος τεκμηρίωσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

β) Καθ` όλη τη διάρκεια λειτουργίας των σταθμών:

βα) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ιδίως βαθμονόμηση, συντήρηση και άμεση αποκατάσταση βλαβών, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και ακριβής λειτουργία των μετρητικών διατάξεων που έχουν εγκατασταθεί,

ββ) αποστέλλει στον φορέα έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006, σε μηνιαία βάση και για κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο, διακριτά, τις μετρήσεις στην έξοδο του σταθμού - στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ., καθώς και τον επιμερισμό της μετρούμενης αποστέλλει στους αρμόδιους Διαχειριστές ο Εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης.

β) Ο εκπρόσωπος του Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. (Β' 4658) αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά και τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού της μετρούμενης ενέργειας με τη μεθοδολογία που καθορίζει ο αρμόδιος Διαχειριστής, για το σύνολο των σταθμών που συνδέονται στο αποκλειστικό δίκτυο.

Για την έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης για τους σταθμούς από τον Φορέα Έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ο εκπρόσωπος Ιδιωτικού Δικτύου Μέσης Τάσης:

α) Κατά τη σύνδεση των σταθμών, προσκομίζει τεύχος τεκμηρίωσης από φορέα πιστοποίησης εγγεγραμμένο στα μητρώα που τηρεί η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., καθώς και βεβαίωση σχετικά με την πλήρωση των προδιαγραφών και των απαιτήσεων του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αναφορικά με τις μετρητικές διατάξεις που εγκαθιστά, και με τη συμμόρφωση της μεθοδολογίας επιμερισμού που εφαρμόζει με τη μεθοδολογία που καθορίζεται από τον αρμόδιο Διαχειριστή. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αναρτά στον ιστότοπό της το ελάχιστο περιεχόμενο που περιλαμβάνει το τεύχος τεκμηρίωσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

β) Καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας των σταθμών:

βα) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ιδίως βαθμονόμηση, συντήρηση και άμεση αποκατάσταση βλαβών, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και ακριβής λειτουργία των μετρητικών διατάξεων που έχουν εγκατασταθεί,

ββ) αποστέλλει στον φορέα έκδοσης του άρθρου 16 του ν. 3468/2006, σε μηνιαία βάση και για κάθε σταθμό που συνδέεται στο αποκλειστικό δίκτυο, διακριτά, τις μετρήσεις στην έξοδο του σταθμού στο σημείο σύνδεσης του σταθμού με το αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ., καθώς και τον επιμερισμό της μετρούμενης ενέργειας που του γνωστοποιεί ο αρμόδιος διαχειριστής,

βγ) παρέχει πρόσβαση και διευκολύνει το έργο του φορέα έκδοσης κατά την επιθεώρηση των μετρητικών διατάξεων και των τηρούμενων αρχείων, προκειμένου να

ενέργειας που του γνωστοποιεί ο αρμόδιος διαχειριστής, βγ) παρέχει πρόσβαση και διευκολύνει το έργο του φορέα έκδοσης κατά την επιθεώρηση των μετρητικών διατάξεων και των τηρούμενων αρχείων, προκειμένου να διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων, βάσει των οποίων εκδίδονται. Για σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 12η Δεκεμβρίου 2025, τόσο οι κάτοχοι των σταθμών, όσο και ο εκπρόσωπος δικτύου προσκομίζουν στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αμελλητί τα δικαιολογητικά των περ. α) και β) του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου που απαιτούνται ώστε να διενεργηθούν οι συναλλαγές και η έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης αντίστοιχα. Αν ο εκπρόσωπος δικτύου δεν προσκομίσει είτε κατά τη σύνδεση των σταθμών, είτε εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για τους σταθμούς του τρίτου εδαφίου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, αναστέλλεται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., μέχρι την προσκόμισή τους, η χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στους κατόχους των σταθμών που εκπροσωπεί.» 8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε. 9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6. 10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.: α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε. και ανήκουν στο ίδιο χαρτοφυλάκιο, γ) το φορτίο των καταναλώσεων, καθώς και των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν η περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. 11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδευσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως	διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων έκδοσης των εγγυήσεων προέλευσης και της ακρίβειας των στοιχείων, βάσει των οποίων εκδίδονται. Για σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τόσο οι κάτοχοι των σταθμών, όσο και ο εκπρόσωπος δικτύου προσκομίζουν στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αμελλητί τα δικαιολογητικά των περ. α) και β) του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου που απαιτούνται ώστε να διενεργηθούν οι συναλλαγές και η έκδοση των εγγυήσεων προέλευσης αντίστοιχα. Αν ο εκπρόσωπος δικτύου δεν προσκομίσει είτε κατά τη σύνδεση των σταθμών, είτε εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για τους σταθμούς του τρίτου εδαφίου, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, αναστέλλεται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., μέχρι την προσκόμισή τους, η χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στους κατόχους των σταθμών που εκπροσωπεί. 8. Οι Διαχειριστές κατά περίπτωση τηρούν μητρώο των εκπροσώπων Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ., το οποίο γνωστοποιούν στη Ρ.Α.Ε. 9. Η Ρ.Α.Ε. δύναται να ελέγχει τη λειτουργία των εκπροσώπων ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. και να επιβάλλει πρόστιμα σε περίπτωση που εντοπίζει λανθασμένη εφαρμογή της μεθοδολογίας επιμερισμού της παρ. 5 ή της παρ. 6. 10. Οι σταθμοί που συνδέονται στο ίδιο αποκλειστικό δίκτυο Μ.Τ.: α) Δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και, αν πληρούν τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης του άρθρου 9 του ν. 4414/2016, β) εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από τον ίδιο Φο.Σ.Ε., γ) το φορτίο των καταναλώσεων, καθώς και των ιδιοκαταναλώσεων των σταθμών, όπως αυτό καταγράφεται από τον μετρητή της περ. β) της παρ. 4 και έχει αναχθεί στην Υψηλή Τάση, εκπροσωπείται συγκεντρωτικά ως φορτίο για λογαριασμό του εκπροσώπου του δικτύου Μ.Τ. από έναν η περισσότερους προμηθευτές, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. 11. Τα δίκτυα Μ.Τ. του παρόντος κατασκευάζονται κατά κανόνα υπόγεια. Η όδευσή τους εναερίως επιτρέπεται μόνο ως εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια

εξαιρετικό μέτρο, εφόσον η υπόγεια όδευση είναι αδύνατη για τεχνικούς λόγους και με μέγιστο μήκος εναέριας όδευσης τα διακόσια μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. που έχουν λάβει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή πριν την 1η Ιουλίου 2022.».	μέτρα (200) μήκους ανά χίλια (1000) μέτρα δικτύου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς Α.Π.Ε. που έχουν λάβει Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή πριν την 1η Ιουλίου 2022.
Άρθρο 58 **Εκπροσώπηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που συνδέονται σε κοινό σημείο σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 16 ν. 4951/2022** Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί ειδικών θεμάτων συμβάσεων σύνδεσης κοινών αιτημάτων, αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι: α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό (Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ. β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης ή τροποποιήσεων αυτών, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασχηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ειδικότερα: Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες σε Υ/Σ Υ.Τ. ή Κέντρο Υψηλής Τάσης (ΚΥΤ) συνδέεται ένα μόνο δίκτυο Μ.Τ. τότε τη Σύμβαση Σύνδεσης συνάπτει ο εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ο οποίος πρέπει να εκπροσωπεί τουλάχιστον το εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της ισχύος έργων ΑΠΕ που συνδέονται στο δίκτυο αυτό. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πλείονα του ενός Ιδιωτικά Δίκτυα Μέσης Τάσης συνδέονται σε κοινό Μετασχηματιστή Υ.Τ., ο οποίος συνδέεται σε Υ/Σ ΥΤ ή σε ΚΥΤ, τότε τόσο το κύριο όσο και το συμπληρωματικό τεύχος της Σύμβασης Σύνδεσης ανά Μετασχηματιστή Υ.Τ. συνάπτονται από τον εκπρόσωπο των	**Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «1. Σε περίπτωση κατά την οποία η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης χορηγείται από τον Διαχειριστή του Συστήματος, ισχύουν τα κάτωθι: α) Η μέτρηση και η πιστοποίηση της ενέργειας των σταθμών του παρόντος γίνονται στο σημείο σύνδεσης στο Σύστημα και στην άφιξη των δικτύων Μέσης Τάσης (Μ.Τ.) στον Υποσταθμό (Υ/Σ), βάσει του αλγορίθμου υπολογισμού αναγωγής στην Υψηλή Τάση (Υ.Τ.), ο οποίος αναγράφεται στη σχετική Σύμβαση Σύνδεσης. Ο Διαχειριστής του Συστήματος αποστέλλει για τους σταθμούς, οι οποίοι συνδέονται σε κάθε αποκλειστικό δίκτυο, τις σχετικές μετρήσεις στον εκπρόσωπο της κάθε αναχώρησης δικτύων Μ.Τ. και ο εκπρόσωπος προβαίνει σε επιμερισμό της ενέργειας σε κάθε δίκτυο Μ.Τ., ανηγμένη στην Υ.Τ. β) Ορίζεται, για την υπογραφή των Συμβάσεων Σύνδεσης, εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων, ανά αναχώρηση δικτύων Μ.Τ. ή ανά Μετασχηματιστή Ισχύος Μέσης προς Υ.Τ., όπου είναι εφικτό. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.»

ενδιαφερομένων ο οποίος εκπροσωπεί τουλάχιστον το εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της συνολικής ισχύος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στον Υ/Σ αυτό, κατά τη σύναψη της Σύμβασης Σύνδεσης. Ο εκπρόσωπος του προηγούμενου εδαφίου συνιστά και τον εκπρόσωπο των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. που συνδέονται ή θα συνδεθούν στον κοινό Μετασχηματιστή Υ.Τ. Ο εκπρόσωπος των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. εκχωρεί το δικαίωμα εκπροσώπησης των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. σε έτερο συνδεόμενο παραγωγό ο οποίος εκπροσωπεί πλειοψηφία τουλάχιστον εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) της συνολικής ισχύος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνδέονται στον Υ/Σ, κατόπιν ψηφοφορίας των λοιπών συνδεόμενων παραγωγών. Ο κοινός εκπρόσωπος των ενδιαφερομένων που έχει συνάψει τη Σύμβαση Σύνδεσης με τον ΑΔΜΗΕ έχει την ευθύνη συντήρησης και επισκευής των Ιδιωτικών Δικτύων Μ.Τ. για τα οποία έχει συνάψει τη Σύμβαση αυτή. Στις περιπτώσεις που δεν δύναται να εκπροσωπηθεί ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του εξήντα έξι κόμμα εξήντα επτά τοις εκατό (66,67%) των συνδεόμενων παραγωγών ΑΠΕ, τότε οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί από ΑΠΕ απευθύνονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία αξιολογεί τις απόψεις αυτών και ορίζει κοινό εκπρόσωπο των ενδιαφερομένων, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή των ανωτέρω. Ο εκπρόσωπος της αναχώρησης δικτύων Μ.Τ., μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο με τον εκπρόσωπο του κοινού αιτήματος.».	
Άρθρο 59 **Άρση του ποσοτικού περιορισμού των έργων για τα οποία επιτρέπεται η μεταφορά θέσης εγκατάστασης εξαιρούμενων σταθμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022** Στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί μεταφοράς θέσης εγκατάστασης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) προστίθεται η αρίθμηση «α)», πριν από τις λέξεις «δεν μεταβάλλεται», αβ) μετά τις λέξεις «με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε.», διαγράφεται η λέξη «και» και προστίθενται κόμμα και η αρίθμηση «β)» και αγ) μετά τις λέξεις «εξαιρούμενων σταθμών», προστίθενται οι λέξεις «, και γ) δεν μεταφέρεται η θέση εγκατάστασης των σταθμών σε Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας», β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «εξαιρούμενων σταθμών», διαγράφονται οι λέξεις «μέχρι το ογδόντα τοις εκατό (80%)» και, μετά από	**Η παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμού αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και

νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμού αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του. β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου. γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του σταθμού. δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό. ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της	περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του. β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου. γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του σταθμού. δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό. ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο Διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών, μέχρι το ογδόντα τοις εκατό (80%) των έργων που περιλαμβάνονται είτε στο κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης είτε στην εκδοθείσα κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός

σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον α) δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε., β) δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών, και γ) δεν μεταφέρεται η θέση εγκατάστασης των σταθμών σε Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών, που περιλαμβάνονται είτε στο κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης είτε στην εκδοθείσα κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της ίδιας ή όμορης περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14, για Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδόθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού προς τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., κατά παρέκκλιση της παρ. 2, χωρίς να συνεπάγεται εκ νέου έναρξη των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 35. στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού. ζ) Σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χρησιμοποιούν τεχνολογία διαφορετική από αυτή των φωτοβολταϊκών σταθμών και αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εφόσον η νέα θέση εγκατάστασης βρίσκεται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 (Α' 245).».	της ίδιας ή όμορης περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14, για Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδόθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού προς τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., κατά παρέκκλιση της παρ. 2, χωρίς να συνεπάγεται εκ νέου έναρξη των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 35. στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού. ζ) Σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χρησιμοποιούν τεχνολογία διαφορετική από αυτή των φωτοβολταϊκών σταθμών και αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εφόσον η νέα θέση εγκατάστασης βρίσκεται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 (Α' 245).»
Άρθρο 60 **Απλούστευση διαδικασίας υλοποίησης μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών (μΥΗΣ) εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μικρότερης των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), ενώπιον του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 31Α ν. 4951/2022** Στο άρθρο 31Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί εξέτασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή το	**Το άρθρο 31Α του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 31Α Εξέταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης 1. Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) οι οποίοι: α) εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) ή

Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο τέλος της περ. γ), προστίθεται η λέξη «ή», αβ) προστίθεται νέα περ. δ) και αγ) μετά τις λέξεις «δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες», προστίθενται οι λέξεις «ή την αδειοδοτούσα αρχή», β) προστίθεται παρ. 4Α, γ) στην παρ. 6, μετά τις λέξεις «στον εκάστοτε σταθμό» προστίθενται οι λέξεις «, και για τους σταθμούς της περ. δ) μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στον εκάστοτε σταθμό», δ) προστίθεται παρ. 8 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 31Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31Α
Εξέταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

1. Σταθμοί Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) οι οποίοι:

α) εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92) ή

β) επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή

γ) έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και εμπίπτουν στις προθεσμίες του άρθρου 31 του παρόντος, ή

δ) αφορούν στην τεχνολογία των μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών και δεν εμπίπτουν στις ως άνω περιπτώσεις,

δύνανται να προχωρήσουν στην υποβολή αιτήματος για σύγκληση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕ.Σ.Π.Α.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕ.Σ.Π.Α.) και εξέταση αυτών, κατά απόλυτη προτεραιότητα, αν έχουν παρέλθει οι προθεσμίες ενεργειών από τους δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες ή την αδειοδοτούσα αρχή και δεν έχει ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση των εν λόγω σταθμών ή η τροποποίηση των σχετικών αποφάσεων.

2. Για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 1, οι Άδειες Παραγωγής πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ, τόσο κατά την υποβολή της αίτησης όσο και για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

3. Για τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 1, το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο δεν προσμετράται

β) επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών ή

γ) έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης και εμπίπτουν στις προθεσμίες του άρθρου 31 του παρόντος, δύνανται να προχωρήσουν στην υποβολή αιτήματος για σύγκληση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) και εξέταση αυτών, κατά απόλυτη προτεραιότητα, αν έχουν παρέλθει οι προθεσμίες ενεργειών από τους δημόσιους φορείς ή υπηρεσίες και δεν έχει ολοκληρωθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση των εν λόγω σταθμών ή η τροποποίηση των σχετικών αποφάσεων.

2. Για τους σταθμούς της περ. α) της παρ. 1, οι Άδειες Παραγωγής πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ, τόσο κατά την υποβολή της αίτησης, όσο και για το χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

3. Για τους σταθμούς της περ. β) της παρ. 1, το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης μέχρι την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο δεν προσμετράται στις προθεσμίες για ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών ή υποβολή Δήλωσης Ετοιμότητας.

4. Για τους σταθμούς της περ. γ) της παρ. 1, η δυνατότητα για αίτηση και εξέταση κατά απόλυτη προτεραιότητα δίνεται κατά τον τελευταίο μήνα, πριν την παρέλευση των προθεσμιών του άρθρου 31 ή πριν τη λήξη της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και οι εν λόγω προθεσμίες του άρθρου 31 και της διάρκειας της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι και την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο.

5. Σε περίπτωση απορριπτικής γνώμης του Συμβουλίου, η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό αυτόν παύουν αυτοδικαίως και επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο οι εκάστοτε εγγυητικές επιστολές που έχει καταβάλλει, δυνάμει του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92) ή του άρθρου 6 του παρόντος ή της υποπαρ. Ι.1 της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

6. Σε περίπτωση θετικής γνώμης του Συμβουλίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες για τους σταθμούς της περ. α) και παρατείνεται η αναστολή των ως άνω προθεσμιών για τους σταθμούς των περ. β) και γ) της παρ. 1, μέχρι την τελική έκδοση της

στις προθεσμίες για ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών ή υποβολή Δήλωσης Ετοιμότητας. 4. Για τους σταθμούς της περ. γ) της παρ. 1, η δυνατότητα για αίτηση και εξέταση κατά απόλυτη προτεραιότητα δίνεται κατά τον τελευταίο μήνα, πριν από την παρέλευση των προθεσμιών του άρθρου 31 ή πριν τη λήξη της διάρκειας ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης και οι εν λόγω προθεσμίες του άρθρου 31 και της διάρκειας της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι και την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο. 4Α. Για τους σταθμούς της περ. δ) της παρ. 1, η δυνατότητα για αίτηση δίνεται κατά τον τελευταίο μήνα, πριν από την παρέλευση των προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και οι εν λόγω προθεσμίες του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 αναστέλλονται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι και την έκδοση της απόφασης από το Συμβούλιο. 5. Σε περίπτωση απορριπτικής γνώμης του Συμβουλίου, η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και κάθε άδεια που έχει εκδοθεί για τον σταθμό αυτόν παύουν αυτοδικαίως και επιστρέφονται στον ενδιαφερόμενο οι εκάστοτε εγγυητικές επιστολές που έχει καταβάλλει, δυνάμει του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 ή του άρθρου 6 του παρόντος ή της υποπαρ. Α.1 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). 6. Σε περίπτωση θετικής γνώμης του Συμβουλίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες για τους σταθμούς της περ. α) και παρατείνεται η αναστολή των ως άνω προθεσμιών για τους σταθμούς των περ. β) και γ) της παρ. 1, μέχρι την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή της τροποποίησής της, στον εκάστοτε σταθμό, και για τους σταθμούς της περ. δ) μέχρι τη δέκατη (10η) ημέρα του επόμενου μήνα από την τελική έκδοση της Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στον εκάστοτε σταθμό. 7. Η απόφαση του Συμβουλίου κοινοποιείται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 ο οποίος ενημερώνει σχετικά, εφόσον απαιτείται, τον αρμόδιο διαχειριστή του δικτύου ή του συστήματος. 8. Σταθμοί που εμπίπτουν στην περ. δ) της παρ. 1 και για τους οποίους η Άδεια Παραγωγής ή η Βεβαίωση Παραγωγού που έχουν παύσει ή ανακληθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λόγω παρέλευσης των προθεσμιών του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και έχει εξαντληθεί η δυνατότητα παράτασης αυτών, μετά την καταβολή του Τέλους Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, δύνανται,	Απόφασης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης ή της τροποποιήσής της, στον εκάστοτε σταθμό. 7. Η απόφαση του Συμβουλίου κοινοποιείται στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 ο οποίος ενημερώνει σχετικά, εφόσον απαιτείται, τον αρμόδιο Διαχειριστή του Δικτύου ή του Συστήματος.»

κατόπιν αιτήματος των ιδίων κατόχων των σταθμών στον Φορέα Αδειοδότησης έως την 30η Ιουνίου 2026, να αναβιώσουν και να παραταθεί η διάρκεια ισχύος τους για τρεις (3) επιπλέον μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής απόφασης του Φορέα Αδειοδότησης, εφόσον δεν έχει εκδοθεί άλλη βεβαίωση της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 ή βεβαίωση καταχώρησης πολυγώνου εξαιρούμενου σταθμού για τον χώρο που έχει δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού. Σε περίπτωση υφιστάμενης εκκρεμούς αίτησης για χορήγηση βεβαίωσης στην ίδια θέση εγκατάστασης του σταθμού, ο Φορέας Αδειοδότησης προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των σταθμών σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4685/2020 και τον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ίδιου νόμου. Για τους σταθμούς της παρούσας παραγράφου δίνεται η δυνατότητα για την υποβολή αιτήματος για σύγκληση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕ.Σ.Π.Α.) ή του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Κ.Ε.Σ.Π.Α.) και εξέταση αυτού, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.».	
Άρθρο 63 **Δυνατότητα διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην ελληνική επικράτεια - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5Α ν. 3054/2002** Στην παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί αδειών διάθεσης βιοκαυσίμων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «Βιοκαύσιμα και Βιορευστά» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών» και αβ) μετά τις λέξεις «άδειας εμπορίας», διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α», και β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) οι λέξεις «υγρά Βιοκαύσιμα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ββ) διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α'» και βγ) στο τέλος του εδαφίου, προστίθενται οι λέξεις «, οι οποίοι πραγματοποιούν την ανάμιξη στις εγκαταστάσεις τους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ο κάτοχος άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων μπορεί να διαθέτει αυτούσια ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της ελληνικής επικράτειας, σε κατόχους άδειας διύλισης, άδειας εμπορίας και σε Τελικούς Καταναλωτές. Τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που προορίζονται για ανάμιξη με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου,	**Η παρ. 2 του άρθρου 5Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), έχει ως εξής:** «2. Ο κάτοχος άδειας διάθεσης βιοκαυσίμων μπορεί να διαθέτει αυτούσια Βιοκαύσιμα και Βιορευστά εντός της Ελληνικής Επικράτειας, σε κατόχους άδειας διύλισης, άδειας εμπορίας κατηγορίας Α και σε Τελικούς Καταναλωτές. Τα υγρά Βιοκαύσιμα που προορίζονται για ανάμιξη με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου διατίθενται μόνο σε κατόχους Άδειας Διύλισης ή Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Α.»

διατίθενται μόνο σε κατόχους άδειας διύλισης ή άδειας εμπορίας, οι οποίοι πραγματοποιούν την ανάμιξη στις εγκαταστάσεις τους.».	
Άρθρο 65 **Τεχνικές προδιαγραφές διάθεσης ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 1 και 2 άρθρου 15Α ν. 3054/2002** 1. Στο άρθρο 15Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί βιοκαυσίμων και άλλων ανανεώσιμων καυσίμων, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 15Α Ανανεώσιμα καύσιμα και καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών». 2. Στο άρθρο 15Α του ν. 3054/2002, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών», ββ) διαγράφονται οι λέξεις «κατηγορίας Α» και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής: «1. Τα ανανεώσιμα καύσιμα και τα καύσιμα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών μπορούν να διατίθενται είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου, για κάθε χρήση, συμπεριλαμβανομένων αεροπορικών και ναυτιλιακών μεταφορών, εφόσον πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που αποδεικνύουν συμβατότητα ανάμιξης και χρήσης. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται δυνάμει αποφάσεων του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (Α.Χ.Σ.), σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 4328/1929 (Α' 272). Αν δεν προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Α.Χ.Σ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται με βάση είτε ευρωπαϊκές προδιαγραφές, είτε διεθνείς προδιαγραφές, είτε πιστοποίηση φορέα διαπιστευμένου για τον σκοπό αυτό σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 2. Η ανάμιξη των αυτούσιων ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών με τα αντίστοιχα συμβατά προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου πραγματοποιείται με ευθύνη των κατόχων άδειας διύλισης ή άδειας εμπορίας, στις εγκαταστάσεις τους.».	**1. Ο τίτλος του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), έχει ως εξής:** «Άρθρο 15Α Βιοκαύσιμα και Άλλα Ανανεώσιμα Καύσιμα» **2. Η παρ. 1 του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002, έχει ως εξής:** «1. Τα Βιοκαύσιμα και τα Άλλα Ανανεώσιμα Καύσιμα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3 του ν. 3054/2002, μπορούν να διατίθενται είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου, εφόσον πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζονται με αποφάσεις του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου (ΑΧΣ), σύμφωνα με το εδάφιο δ` της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 4328/1929 (ΦΕΚ 272 Α). Επιτρέπεται η διάθεση μιγμάτων βιοκαυσίμων με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου με περιεκτικότητα σε βιοκαύσιμα πέραν του ορίου που καθορίζεται στις αποφάσεις του ΑΧΣ, εφόσον οι λοιπές προδιαγραφές των μιγμάτων αυτών βρίσκονται εντός των ορίων των προδιαγραφών, όπως καθορίζονται στις ισχύουσες αποφάσεις του ΑΧΣ για το βιοκαύσιμο ή άλλο ανανεώσιμο καύσιμο και το προϊόν διύλισης αργού πετρελαίου.» **3. Η παρ. 2 του άρθρου 15Α ν. 3054/2002, έχει ως εξής:** «2. Η ανάμειξη των αυτούσιων Βιοκαυσίμων ή Άλλων Ανανεώσιμων Καυσίμων με τα αντίστοιχα συμβατά προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου πραγματοποιείται με ευθύνη των κατόχων Άδειας Διύλισης ή Άδειας Εμπορίας κατηγορίας Α, στις εγκαταστάσεις τους.»
Άρθρο 66 **Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 4951/2022 - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 96Γ και άρθρου 96Δ ν. 4951/2022** 1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 96Γ του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της διαδικασίας χωροθέτησης και αδειοδότησης	**1. Η παρ. 9 του άρθρου 96Γ του ν. 4951/2022 (Α' 129), έχει ως εξής:** «9. Ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατανέμει τα αιτήματα ανά Περιφέρεια και τα αξιολογεί με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ή σύμβασης σύνδεσης.

αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών, οι λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 96Β» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Ο Διαχειριστής του Ε.Δ.Δ.Η.Ε. κατανέμει τα αιτήματα ανά Περιφέρεια και τα αξιολογεί με βάση την ημερομηνία υποβολής πλήρους αιτήματος για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ή σύμβασης σύνδεσης. Η χορήγηση των οριστικών προσφορών σύνδεσης ή η σύναψη σύμβασης σύνδεσης για την εγκατάσταση των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών παύει μετά την κάλυψη των ορίων ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 96Β. Αιτήματα που έχουν υποβληθεί, για εγκατάσταση αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών σε περιφέρειες των οποίων τα όρια ισχύος έχουν καλυφτεί, απορρίπτονται και οι σχετικές εγγυητικές επιστολές που έχουν υποβληθεί, επιστρέφονται.». 2. Στο άρθρο 96Δ του ν. 4951/2022, περί πλαισίου αποζημίωσης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών και υποχρεώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, οι λέξεις «της παρ. 2 και της παρ. 3 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 96Γ», β) στην παρ. 6, βα) οι λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 96Γ», ββ) μετά τις λέξεις «της παρ. 4» διαγράφονται οι λέξεις «του παρόντος», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, οι λέξεις «της περ. ιστ) της παρ. 7 του άρθρου 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της περ. ιε) της παρ. 7 του άρθρου 96Γ», μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 96Δ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 96Δ Πλαίσιο αποζημίωσης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών και υποχρεώσεις 1. Οι αγρο-φωτοβολταϊκοί σταθμοί εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., κατόπιν έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή να λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ή άλλες πηγές χρηματοδότησης. Σε περίπτωση σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, η τιμή αναφοράς των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, περί τιμών αναφοράς για την	Η χορήγηση των οριστικών προσφορών σύνδεσης ή η σύναψη σύμβασης σύνδεσης για την εγκατάσταση των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών παύει μετά την κάλυψη των ορίων ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 1. Αιτήματα που έχουν υποβληθεί, για εγκατάσταση αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών σε περιφέρειες των οποίων τα όρια ισχύος έχουν καλυφτεί, απορρίπτονται και οι σχετικές εγγυητικές επιστολές που έχουν υποβληθεί, επιστρέφονται.» **2. Το άρθρο 96Δ του ν. 4951/2022, έχει ως εξής:** «Άρθρο 96Δ Πλαίσιο αποζημίωσης αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών και υποχρεώσεις 1. Οι αγρο-φωτοβολταϊκοί σταθμοί εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και δύνανται να συνάπτουν τη Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής του άρθρου 10 του ν. 4414/2016 με τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., κατόπιν έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή να λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ή άλλες πηγές χρηματοδότησης. Σε περίπτωση σύναψης Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής, η τιμή αναφοράς των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, περί τιμών αναφοράς για την αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης. 2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να εγκαταστήσει μέχρι δύο (2) αγρο-φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε καλλιεργούμενη αγροτική έκταση ή θερμοκηπιακή εγκατάσταση που νομίμως κατέχει. 3. Οι αγρο-φωτοβολταικοί σταθμοί δύναται να μεταβιβάζονται αποκλειστικά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και της παρ. 3 του άρθρου 2. 4. Οι κάτοχοι των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών υποβάλλουν, μέχρι την 31η Μαρτίου

αποζημίωση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης. 2. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, επιτρέπεται να εγκαταστήσει μέχρι δύο (2) αγρο-φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε καλλιεργούμενη αγροτική έκταση ή θερμοκηπιακή εγκατάσταση που νομίμως κατέχει. 3. Οι αγρο-φωτοβολταϊκοί σταθμοί δύναται να μεταβιβάζονται αποκλειστικά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 96Γ. 4. Οι κάτοχοι των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών υποβάλλουν, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, και για δέκα (10) έτη μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, τεχνική έκθεση λειτουργίας, στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία έχει συνταχθεί και υπογραφεί από αρμόδιο γεωτεχνικό κατάλληλης ειδικότητας. Επίσης, υποβάλλουν τα παραστατικά, ιδίως αίτηση ενιαίας ενίσχυσης, τιμολόγια πώλησης προϊόντων, τιμολόγια αγοράς εισροών, με τα οποία: α) αποδεικνύεται ότι η γεωργία παραμένει η κύρια δραστηριότητα του κατόχου ή του διαχειριστή των καλλιεργούμενων εκτάσεων ή θερμοκηπιακών εγκατάστασεων, και β) παρουσιάζεται η μεταβολή της αγροτικής παραγωγής, επί της έκτασης αυτής. Με την έκθεση του πρώτου εδαφίου αποδεικνύεται επιπλέον ότι η καλλιεργούμενη έκταση που καλύπτεται από τον αγρο-φωτοβολταϊκό σταθμό διατηρεί τουλάχιστον το εξήντα έξι τοις εκατό (66%) της απόδοσης παραγωγής του καλλιεργούμενου προϊόντος, σε σύγκριση με την αντίστοιχη απόδοση, του έτους πριν από την εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού σταθμού. 5. Στην έκθεση της παρ. 4 περιγράφονται το είδος, τα χαρακτηριστικά και η απόδοση της καλλιεργούμενης έκτασης κάτω από τη θέση εγκατάστασης του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού, και τα προβλήματα που ανακύπτουν στην παραγωγή του καλλιεργούμενου προϊόντος από τη λειτουργία των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών. 6. Με την ετήσια υποβολή της έκθεσης της παρ. 4, ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. συνυποβάλλει	κάθε έτους, και για δέκα (10) έτη μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, τεχνική έκθεση λειτουργίας, στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.) και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία έχει συνταχθεί και υπογραφεί από αρμόδιο γεωτεχνικό κατάλληλης ειδικότητας. Επίσης, υποβάλλουν τα παραστατικά, ιδίως αίτηση ενιαίας ενίσχυσης, τιμολόγια πώλησης προϊόντων, τιμολόγια αγοράς εισροών, με τα οποία: α) αποδεικνύεται ότι η γεωργία παραμένει η κύρια δραστηριότητα του κατόχου ή του διαχειριστή των καλλιεργούμενων εκτάσεων ή θερμοκηπιακών εγκατάστασεων, και β) παρουσιάζεται η μεταβολή της αγροτικής παραγωγής, επί της έκτασης αυτής. Με την έκθεση του πρώτου εδαφίου αποδεικνύεται επιπλέον ότι η καλλιεργούμενη έκταση που καλύπτεται από τον αγρο-φωτοβολταϊκό σταθμό διατηρεί τουλάχιστον το εξήντα έξι τοις εκατό (66%) της απόδοσης παραγωγής του καλλιεργούμενου προϊόντος, σε σύγκριση με την αντίστοιχη απόδοση, του έτους πριν από την εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού σταθμού. 5. Στην έκθεση της παρ. 4 περιγράφονται το είδος, τα χαρακτηριστικά και η απόδοση της καλλιεργούμενης έκτασης κάτω από τη θέση εγκατάστασης του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού, και τα προβλήματα που ανακύπτουν στην παραγωγή του καλλιεργούμενου προϊόντος από τη λειτουργία των αγρο-φωτοβολταϊκών σταθμών. 6. Με την ετήσια υποβολή της έκθεσης της παρ. 4, ο κάτοχος του σταθμού Α.Π.Ε. συνυποβάλλει στον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπεύθυνη δήλωση, ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 2, της περ. α) και του τρίτου εδαφίου της παρ. 4. 7. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ο κάτοχος του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού επιβαρύνεται ετησίως με πρόστιμο ίσο των δέκα ευρώ ανά κιλοβάτ (10€/kW), το οποίο επιβάλλεται με ισόποση κατάπτωση υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., της εγγυητικής επιστολής της περ. ιστ) της παρ. 7

στον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. και στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπεύθυνη δήλωση ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 96 Γ, της περ. α) και του τρίτου εδαφίου της παρ. 4. 7. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε., ο κάτοχος του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού επιβαρύνεται ετησίως με πρόστιμο ίσο των δέκα ευρώ ανά κιλοβάτ (10€/kW), το οποίο επιβάλλεται με ισόποση κατάπτωση υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., της εγγυητικής επιστολής της περ. ιε) της παρ. 7 του άρθρου 96Γ. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, για δύο (2) ή παραπάνω συνεχόμενα έτη, το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται για κάθε έτος κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Σε περίπτωση που η επιβολή προστίμου ξεπερνά τα πέντε (5) συνεχόμενα έτη, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει πλήρως και ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται σε αποξήλωση του σταθμού και αποκατάσταση της έκτασης. 8. Μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από την έναρξη της λειτουργίας του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού η σε ισχύ εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον κάτοχο του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού.».	του άρθρου 2. Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων των παρ. 4 και 6 ή μη ικανοποίησης των οριζόμενων σε αυτές, για δύο (2) ή παραπάνω συνεχόμενα έτη, το πρόστιμο του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται για κάθε έτος κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Σε περίπτωση που η επιβολή προστίμου ξεπερνά τα πέντε (5) συνεχόμενα έτη, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει πλήρως και ο κάτοχος του σταθμού υποχρεούται σε αποξήλωση του σταθμού και αποκατάσταση της έκτασης. 8. Μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από την έναρξη της λειτουργίας του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού η σε ισχύ εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον κάτοχο του αγρο-φωτοβολταϊκού σταθμού.»
Άρθρο 67 **Διόρθωση παραράματος άρθρου 84 ν. 5037/2023 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84 ν. 5037/2023** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «παρ. 6 του άρθρου 32Ζ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Η» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/32218/1051/9.4.2019 «Σύστημα αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών σύμφωνα με το άρθρο 32η του ν. 3468/2006» (Β' 1473) ισχύει μέχρι την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση απόφασης της περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα.». 2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 28η Μαρτίου 2023.	**Η παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 5037/2023 (Α' 78), έχει εξής:** «1. Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/32218/1051/ 9.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, περί συστήματος αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών (Β' 1473) ισχύει μέχρι την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα.»
Άρθρο 68	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 5261/2025 (Α' 231), έχει ως εξής:**

Διόρθωση παροραμάτων στον ν. 5261/2025 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 7, παρ. 3 άρθρου 17, άρθρου 23, παρ. 2 άρθρου 27, παρ. 8 άρθρου 40 και Παραρτημάτων Ι και IV ν. 5261/2025 1. Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 5261/2025 (Α΄ 231), περί μεταφοράς διοξειδίου του άνθρακα, η λέξη «δέσμευσης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «λειτουργίας που περιέχει τη δυνατότητα δέσμευσης,», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Οι μεταφορείς κατά την παραλαβή του CO2 που προορίζεται να εγχυθεί σε τόπο αποθήκευσης χορηγούν στους παραγωγούς εκπομπών CO2 πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό μεταφοράς), το οποίο περιλαμβάνει: α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης, β) την ημερομηνία έκδοσης, γ) τα στοιχεία του κατόχου άδειας λειτουργίας που περιέχει τη δυνατότητα δέσμευσης, από τον οποίο παρέλαβαν το αέριο, δ) στοιχεία ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, σε συμμόρφωση με το άρθρο 17, και ε) στοιχεία ως προς την ποσότητα που παρέλαβαν.». 2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 5261/2025, περί κριτηρίων και διαδικασίας αποδοχής ρεύματος (διοξειδίου του άνθρακα), οι λέξεις «τα οποία» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τις εγκαταστάσεις δέσμευσης των οποίων», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Ο φορέας εκμετάλλευσης, κατά την παραλαβή του προς αποθήκευση CO2, από τους μεταφορείς, χορηγεί στους τελευταίους, πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό αποθήκευσης) το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης, β) την ημερομηνία έκδοσης, γ) την ημερομηνία παραλαβής στον τόπο αποθήκευσης, και την ημερομηνία μόνιμης αποθήκευσης, δ) τον τόπο αποθήκευσης, ε) τα στοιχεία του κατόχου του CO2 πριν από την αποθήκευση, στ) τα στοιχεία του υπεύθυνου για τη μεταφορά CO2, από τον οποίο παρελήφθη το ρεύμα CO2, ζ) τα στοιχεία του παραγωγού εκπομπών CO2, η) τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, και θ) την ποσότητα παραλαβής και την ποσότητα μόνιμης αποθήκευσης. Αντίγραφο του πιστοποιητικού αποθήκευσης παραδίδεται και στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 5, από τις εγκαταστάσεις δέσμευσης των οποίων προέρχεται το ρεύμα	«2. Οι μεταφορείς κατά την παραλαβή του CO2 που προορίζεται να εγχυθεί σε τόπο αποθήκευσης χορηγούν στους παραγωγούς εκπομπών CO2 πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό μεταφοράς), το οποίο περιλαμβάνει: α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης, β) την ημερομηνία έκδοσης, γ) τα στοιχεία του κατόχου άδειας δέσμευσης από τον οποίο παρέλαβαν το αέριο, δ) στοιχεία ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, σε συμμόρφωση με το άρθρο 17, και ε) στοιχεία ως προς την ποσότητα που παρέλαβαν.» **2. Η παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 5261/2025, έχει εξής:** «3. Ο φορέας εκμετάλλευσης, κατά την παραλαβή του προς αποθήκευση CO2, από τους μεταφορείς, χορηγεί στους τελευταίους, πιστοποιητικό προέλευσης (πιστοποιητικό αποθήκευσης) το οποίο περιλαμβάνει κατ` ελάχιστον: α) τα στοιχεία του φορέα πιστοποίησης, β) την ημερομηνία έκδοσης, γ) την ημερομηνία παραλαβής στον τόπο αποθήκευσης, και την ημερομηνία μόνιμης αποθήκευσης, δ) τον τόπο αποθήκευσης, ε) τα στοιχεία του κατόχου του CO2 πριν από την αποθήκευση, στ) τα στοιχεία του υπεύθυνου για τη μεταφορά CO2, από τον οποίο παρελήφθη το ρεύμα CO2, ζ) τα στοιχεία του παραγωγού εκπομπών CO2, η) τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ρεύματος, και θ) την ποσότητα παραλαβής και την ποσότητα μόνιμης αποθήκευσης. Αντίγραφο του πιστοποιητικού αποθήκευσης παραδίδεται και στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 5, από τα οποία προέρχεται το ρεύμα CO2 που παραλαμβάνεται τελικώς από τον φορέα εκμετάλλευσης.» **3. Το άρθρο 23 του ν. 5261/2025, έχει εξής:** «Άρθρο 23 Μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης (άρθρο 18 της Οδηγίας 2009/31/ΕΚ) 1. Αν ένας τόπος αποθήκευσης έχει κλείσει σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, οι υποχρεώσεις που αφορούν:

CO2 που παραλαμβάνεται τελικώς από τον φορέα εκμετάλλευσης.». 3. Στο άρθρο 23 του ν. 5261/2025, περί μεταβίβασης της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β) της παρ. 2, οι λέξεις «πληρούται η περ. γ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «πληρούνται οι όροι της περ. γ)», β) στην παρ. 7, μετά τις λέξεις «διαθέσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή» διαγράφεται η λέξη «και», γ) στην παρ. 8, οι λέξεις «έκδοσή τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «διατύπωσή τους», και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 23 Μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης (άρθρο 18 της Οδηγίας 2009/31/ΕΚ) 1. Αν ένας τόπος αποθήκευσης έχει κλείσει σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, οι υποχρεώσεις που αφορούν: α) στην παρακολούθηση και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος, β) στην επιστροφή δικαιωμάτων σε περίπτωση διαρροών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/86227/2245/6.8.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β'4674), καθώς και γ) στη λήψη προληπτικών μέτρων ή μέτρων αποκατάστασης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 και την παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 148/2009 (Α' 190), μεταβιβάζονται στην αρμόδια αρχή CCS με πρωτοβουλία της τελευταίας ή μετά από αίτημα του φορέα εκμετάλλευσης. 2. Η μεταβίβαση των υποχρεώσεων της παρ. 1 πραγματοποιείται, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) από τα διαθέσιμα στοιχεία αποδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO2 διατηρείται πλήρως και μονίμως απομονωμένο, β) έχει παρέλθει η ελάχιστη περίοδος που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή CCS, εκτός εάν η αρχή κρίνει ότι πληρούνται οι όροι της περ. γ) πριν από το τέλος της εν λόγω περιόδου, γ) οι οικονομικές υποχρεώσεις του άρθρου 26 έχουν εκπληρωθεί, και δ) ο τόπος αποθήκευσης έχει σφραγιστεί και οι εγχυτικές εγκαταστάσεις έχουν αφαιρεθεί. 3. Ο φορέας εκμετάλλευσης συντάσσει έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης της περ. α) της παρ. 2 και την υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να εγκρίνει τη μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο	α) στην παρακολούθηση και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος, β) στην επιστροφή δικαιωμάτων σε περίπτωση διαρροών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/86227/2245/6.8.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 4674), καθώς και γ) στη λήψη προληπτικών μέτρων ή μέτρων αποκατάστασης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 8 και την παρ. 1 του άρθρου 9 του π.δ. 148/2009 (Α' 190), μεταβιβάζονται στην αρμόδια αρχή CCS με πρωτοβουλία της τελευταίας ή μετά από αίτημα του φορέα εκμετάλλευσης. 2. Η μεταβίβαση των υποχρεώσεων της παρ. 1 πραγματοποιείται, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) από τα διαθέσιμα στοιχεία αποδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO2 διατηρείται πλήρως και μονίμως απομονωμένο, β) έχει παρέλθει η ελάχιστη περίοδος που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή CCS, εκτός εάν η αρχή κρίνει ότι πληρούται η περ. γ) πριν από το τέλος της εν λόγω περιόδου, γ) οι οικονομικές υποχρεώσεις του άρθρου 26 έχουν εκπληρωθεί, και δ) ο τόπος αποθήκευσης έχει σφραγιστεί και οι εγχυτικές εγκαταστάσεις έχουν αφαιρεθεί. 3. Ο φορέας εκμετάλλευσης συντάσσει έκθεση στην οποία τεκμηριώνεται η συνδρομή της προϋπόθεσης της περ. α) της παρ. 2 και την υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ώστε να εγκρίνει τη μεταβίβαση της ευθύνης για τον τόπο αποθήκευσης. Η έκθεση υποβάλλεται και στην αρμόδια αρχή CCS. 4. Στην έκθεση της παρ. 3 τεκμηριώνονται τουλάχιστον τα εξής: α) η αντιστοιχία της πραγματικής συμπεριφοράς του εγχυμένου CO2 προς τη μοντελοποιημένη συμπεριφορά, β) η απουσία ανιχνεύσιμης διαρροής, γ) ότι ο τόπος αποθήκευσης εξελίσσεται προς κατάσταση μακροχρόνιας σταθερότητας. 5. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, η αρμόδια αρχή CCS συντάσσει σχέδιο απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης, το οποίο υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς έγκριση. Το σχέδιο απόφασης προσδιορίζει τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τη διαπίστωση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. δ)

αποθήκευσης. Η έκθεση υποβάλλεται και στην αρμόδια αρχή CCS. 4. Στην έκθεση της παρ. 3 τεκμηριώνονται τουλάχιστον τα εξής: α) η αντιστοιχία της πραγματικής συμπεριφοράς του εγχυμένου CO2 προς τη μοντελοποιημένη συμπεριφορά, β) η απουσία ανιχνεύσιμης διαρροής, γ) ότι ο τόπος αποθήκευσης εξελίσσεται προς κατάσταση μακροχρόνιας σταθερότητας. 5. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 22, η αρμόδια αρχή CCS συντάσσει σχέδιο απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης, το οποίο υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς έγκριση. Το σχέδιο απόφασης προσδιορίζει τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τη διαπίστωση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων της περ. δ) της παρ. 2, καθώς και αναπροσαρμοσμένες απαιτήσεις για τη σφράγιση του τόπου αποθήκευσης και την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων έγχυσης. 6. Αν το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, κρίνει ότι οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν πληρούνται, απορρίπτει το αίτημα για τη μεταβίβαση της ευθύνης. 7. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις εκθέσεις της παρ. 3 μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους και καθιστά διαθέσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε άλλο στοιχείο που λαμβάνει υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδίου απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης. 8. Η αρμόδια αρχή CCS ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια αποφάσεων που καταρτίζει, σύμφωνα με την παρ. 5, συμπεριλαμβανομένων και άλλων στοιχείων που συνεκτιμά για να καταλήξει στην οριστική διατύπωσή τους. 9. Οι γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των σχεδίων αποφάσεων των παρ. 7 και 8, εφόσον παρέχονται, δεν είναι δεσμευτικές για το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 10. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) έως δ) της παρ. 2, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει την εγκριτική απόφαση για τη μεταβίβαση της ευθύνης του τόπου αποθήκευσης στην αρμόδια αρχή CCS. 11. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί την απόφαση της παρ. 10 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αν η απόφαση αποκλίνει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το αρμόδιο όργανο του	της παρ. 2, καθώς και αναπροσαρμοσμένες απαιτήσεις για τη σφράγιση του τόπου αποθήκευσης και την απομάκρυνση των εγκαταστάσεων έγχυσης. 6. Αν το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, κρίνει ότι οι προϋποθέσεις των περ. α) και β) της παρ. 2 δεν πληρούνται, απορρίπτει το αίτημα για τη μεταβίβαση της ευθύνης. 7. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις εκθέσεις της παρ. 3 μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους και καθιστά διαθέσιμο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κάθε άλλο στοιχείο που λαμβάνει υπόψη κατά την κατάρτιση του σχεδίου απόφασης για τη μεταβίβαση της ευθύνης. 8. Η αρμόδια αρχή CCS ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια αποφάσεων που καταρτίζει, σύμφωνα με την παρ. 5, συμπεριλαμβανομένων και άλλων στοιχείων που συνεκτιμά για να καταλήξει στην οριστική έκδοσή τους. 9. Οι γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των σχεδίων αποφάσεων των παρ. 7 και 8, εφόσον παρέχονται, δεν είναι δεσμευτικές για το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. 10. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α) έως δ) της παρ. 2, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει την εγκριτική απόφαση για τη μεταβίβαση της ευθύνης του τόπου αποθήκευσης στην αρμόδια αρχή CCS. 11. Η αρμόδια αρχή CCS κοινοποιεί την απόφαση της παρ. 10 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αν η απόφαση αποκλίνει από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτιολογεί την απόκλιση. 12. Μετά από τη μεταβίβαση της ευθύνης δεν διεξάγονται οι τακτικές επιθεωρήσεις της παρ. 4 του άρθρου 20 και η παρακολούθηση μπορεί να περιορίζεται σε επίπεδο που επιτρέπει την ανίχνευση διαρροών ή σημαντικών ανωμαλιών. Αν ανιχνευθούν διαρροές ή σημαντικές ανωμαλίες, η παρακολούθηση εντείνεται για να αξιολογηθούν η κλίμακα του προβλήματος και η αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων. 13. Αν συντρέχει υπαιτιότητα του φορέα εκμετάλλευσης, όπως στις περιπτώσεις: α) υποβολής ελλιπών στοιχείων, β) απόκρυψης συναφών στοιχείων, και

Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αιτιολογεί την απόκλιση. 12. Μετά από τη μεταβίβαση της ευθύνης δεν διεξάγονται οι τακτικές επιθεωρήσεις της παρ. 4 του άρθρου 20 και η παρακολούθηση μπορεί να περιορίζεται σε επίπεδο που επιτρέπει την ανίχνευση διαρροών ή σημαντικών ανωμαλιών. Αν ανιχνευθούν διαρροές ή σημαντικές ανωμαλίες, η παρακολούθηση εντείνεται για να αξιολογηθούν η κλίμακα του προβλήματος και η αποτελεσματικότητα των διορθωτικών μέτρων. 13. Αν συντρέχει υπαιτιότητα του φορέα εκμετάλλευσης, όπως στις περιπτώσεις: α) υποβολής ελλιπών στοιχείων, β) απόκρυψης συναφών στοιχείων, και γ) ηθελημένης απάτης ή μη ασκήσεως της δέουσας επιμέλειας, η αρμόδια αρχή CCS ανακτά από τον φορέα εκμετάλλευσης τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26, δεν ανακτώνται επιπλέον δαπάνες μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης. 14. Κατά την περίοδο μετά το κλείσιμο ενός τόπου αποθήκευσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 22, η ευθύνη θεωρείται ότι μεταβιβάστηκε στην αρμόδια αρχή CCS, εφόσον από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία καταδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO2 θα παραμείνει σε πλήρη και μόνιμη απομόνωση και αφού σφραγισθεί ο τόπος και απομακρυνθούν οι εγχυτικές εγκαταστάσεις.». 4. Στο τέταρτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 5261/2025, περί πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και τους τόπους αποθήκευσης, μετά τις λέξεις «δεκαπέντε (15) ετών» το σημείο στίξης «,» αντικαθίσταται από τη λέξη «και», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) με ρυθμιζόμενο τρόπο, σε ποσοστό της αρχικά εκτιμώμενης αποθηκευτικής δυναμικότητας που καθορίζεται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας ενός τόπου αποθήκευσης. Η ρυθμιζόμενη πρόσβαση πραγματοποιείται με ισόποση κατανομή χωρητικότητας μέχρις εξαντλήσεως της προς διάθεση ποσότητας και προϋποθέτει μία ελάχιστη ετήσια συμβολή στη μείωση των ρύπων, σύμφωνα με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Η κατανομή διενεργείται σε τιμή αναφοράς, που βασίζεται στο μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου (Weighted Average Cost of Capital WACC) του τόπου αποθήκευσης και η οποία προκύπτει με βάση τη μεθοδολογία του Κανονισμού Τιμολόγησης του τόπου αποθήκευσης, αφού ληφθεί υπόψη το	γ) ηθελημένης απάτης ή μη ασκήσεως της δέουσας επιμέλειας, η αρμόδια αρχή CCS ανακτά από τον φορέα εκμετάλλευσης τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26, δεν ανακτώνται επιπλέον δαπάνες μετά τη μεταβίβαση της ευθύνης. 14. Κατά την περίοδο μετά το κλείσιμο ενός τόπου αποθήκευσης, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 22, η ευθύνη θεωρείται ότι μεταβιβάστηκε στην αρμόδια αρχή CCS, εφόσον από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία καταδεικνύεται ότι το αποθηκευμένο CO2 θα παραμείνει σε πλήρη και μόνιμη απομόνωση και αφού σφραγισθεί ο τόπος και απομακρυνθούν οι εγχυτικές εγκαταστάσεις.» **4. Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 5261/2025, έχει εξής:** «α) με ρυθμιζόμενο τρόπο, σε ποσοστό της αρχικά εκτιμώμενης αποθηκευτικής δυναμικότητας που καθορίζεται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας ενός τόπου αποθήκευσης. Η ρυθμιζόμενη πρόσβαση πραγματοποιείται με ισόποση κατανομή χωρητικότητας μέχρις εξαντλήσεως της προς διάθεση ποσότητας και προϋποθέτει μία ελάχιστη ετήσια συμβολή στη μείωση των ρύπων, σύμφωνα με το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Η κατανομή διενεργείται σε τιμή αναφοράς, που βασίζεται στο μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου (Weighted Average Cost of Capital - WACC) του τόπου αποθήκευσης και η οποία προκύπτει με βάση τη μεθοδολογία του Κανονισμού Τιμολόγησης του τόπου αποθήκευσης, αφού ληφθεί υπόψη το κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος της υποδομής. Οι συμβάσεις του φορέα εκμετάλλευσης με τους δικαιούχους χρήστες έχουν διάρκεια τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών, περιέχουν ποινική ρήτρα υποχρεωτικής έκχυσης (store or pay). Στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας καθορίζονται οι όροι και οι περιορισμοί σε περίπτωση εκχώρησης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις της παρούσας περίπτωσης από τον αρχικό δικαιούχο σε τρίτο. Οι δικαιούχοι χρήστες καταβάλλουν χρηματική εγγύηση που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει και λειτουργεί σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), μοναδιαίας τιμής σε ευρώ/τόνο, υπέρ του φορέα εκμετάλλευσης. Οι ειδικότεροι

κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος της υποδομής. Οι συμβάσεις του φορέα εκμετάλλευσης με τους δικαιούχους χρήστες έχουν διάρκεια τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και περιέχουν ποινική ρήτρα υποχρεωτικής έκχυσης (store or pay). Στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας καθορίζονται οι όροι και οι περιορισμοί σε περίπτωση εκχώρησης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις της παρούσας περίπτωσης από τον αρχικό δικαιούχο σε τρίτο. Οι δικαιούχοι χρήστες καταβάλλουν χρηματική εγγύηση που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει και λειτουργεί σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), μοναδιαίας τιμής σε ευρώ/ τόνο, υπέρ του φορέα εκμετάλλευσης. Οι ειδικότεροι κανόνες κατανομής της χωρητικότητας, καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, καθορίζονται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας του τόπου αποθήκευσης της περ. β) της παρ. 10 του άρθρου 40.». 5. Στην περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 40 του ν. 5261/2025, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, μετά τη λέξη «εγγυήσεων» προστίθενται οι λέξεις «ή άλλων ισοδύναμων με αυτές εχεγγύων», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου της παρ. 2 του άρθρου 24. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται: α) ο τύπος των χρηματικών εγγυήσεων του άρθρου 24, και τυχόν άλλο εχέγγυο ισοδύναμο με τη χρηματική εγγύηση, β) οι αποδεκτοί εκδότες των χρηματικών εγγυήσεων ή άλλων ισοδύναμων με αυτές εχεγγύων, γ) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την κατάπτωσή τους, δ) ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από αυτές στην αρμόδια αρχή CCS, ε) οι προϋποθέσεις για την υποβολή και επιστροφή τους και στ) κάθε άλλο λεπτομερειακό ή τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 24.». 6. Στην περ. ια) της παρ. 2 της Φάσης 3.1, περί χαρακτηρισμού της δυναμικής συμπεριφοράς της αποθήκευσης, του Παραρτήματος Ι του ν. 5261/2025, οι λέξεις «και επακόλουθες αντιδράσεις, ιδίως τη μεταβολή του pH, τον σχηματισμό ορυκτών και τη συνεκτίμηση αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και επακόλουθων αντιδράσεων, ιδίως της	κανόνες κατανομής της χωρητικότητας, καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών, καθορίζονται στον Κώδικα Κατανομής Χωρητικότητας του τόπου αποθήκευσης της περ. β) της παρ. 10 του άρθρου 40.» **5. Η παρ. 8 του άρθρου 40 του ν. 5261/2025, έχει εξής:** «8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής CCS, δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου της παρ. 2 του άρθρου 24. Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται: α) ο τύπος των χρηματικών εγγυήσεων του άρθρου 24, και τυχόν άλλο εχέγγυο ισοδύναμο με τη χρηματική εγγύηση, β) οι αποδεκτοί εκδότες των χρηματικών εγγυήσεων, γ) οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την κατάπτωσή τους, δ) ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από αυτές στην αρμόδια αρχή CCS, ε) οι προϋποθέσεις για την υποβολή και επιστροφή τους και στ) κάθε άλλο λεπτομερειακό ή τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 24.» **6. Η παρ. 2 της Φάσης 3.1 του Παραρτήματος Ι του ν. 5261/2025, έχει ως εξής:** «2. Η εκπόνηση δυναμικού μοντέλου φωτίζει τις κρυφές πτυχές: α) της επιφανειακής και κατακόρυφης έκτασης του CO2 έναντι του χρόνου, β) της φύσης της ροής CO2 στον ταμιευτήρα, συμπεριλαμβανομένης της φασικής συμπεριφοράς, γ) των μηχανισμών και ρυθμών παγίδευσης CO2, συμπεριλαμβανομένων των σημείων υπερχείλισης και πλευρικών και κατακόρυφων σφραγιστικών στρώσεων, δ) των συστημάτων δευτερογενούς απομόνωσης στο συνολικό συγκρότημα αποθήκευσης, ε) της χωρητικότητας αποθήκευσης και των βαθμίδων πίεσης στον τόπο αποθήκευσης, στ) του κινδύνου ρηγμάτωσης του σχηματισμού αποθήκευσης και των υπερκείμενων πετρωμάτων, ζ) του κινδύνου εισόδου του CO2 στο υπερκείμενο πέτρωμα, η) του κινδύνου διαρροής από τον τόπο αποθήκευσης, ιδίως μέσω

μεταβολής του pH, του σχηματισμού ορυκτών και της συνεκτίμησης αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών» και η παρ. 2 της Φάσης 3.1. του Παραρτήματος Ι διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η εκπόνηση δυναμικού μοντέλου φωτίζει τις κρυφές πτυχές: α) της επιφανειακής και κατακόρυφης έκτασης του CO_2 έναντι του χρόνου, β) της φύσης της ροής CO_2 στον ταμιευτήρα, συμπεριλαμβανομένης της φασικής συμπεριφοράς, γ) των μηχανισμών και ρυθμών παγίδευσης CO_2, συμπεριλαμβανομένων των σημείων υπερχείλισης και πλευρικών και κατακόρυφων σφραγιστικών στρώσεων, δ) των συστημάτων δευτερογενούς απομόνωσης στο συνολικό συγκρότημα αποθήκευσης, ε) της χωρητικότητας αποθήκευσης και των βαθμίδων πίεσης στον τόπο αποθήκευσης, στ) του κινδύνου ρηγμάτωσης του σχηματισμού αποθήκευσης και των υπερκείμενων πετρωμάτων, ζ) του κινδύνου εισόδου του CO_2 στο υπερκείμενο πέτρωμα, η) του κινδύνου διαρροής από τον τόπο αποθήκευσης, ιδίως μέσω εγκαταλελειμμένων ή ανεπαρκώς σφραγισμένων φρεάτων, θ) του ρυθμού μετανάστευσης σε ταμιευτήρες ανοικτού πέρατος, ι) των ρυθμών σφράγισης της ρωγμής, ια) των μεταβολών στη ρευστοχημεία του σχηματισμού και επακόλουθων αντιδράσεων, ιδίως της μεταβολής του pH, του σχηματισμού ορυκτών και της συνεκτίμησης εκπόνησης αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών, ιβ) της μετατόπισης ρευστών σχηματισμού, ιγ) της αυξημένης σεισμικότητας και του υψομέτρου στο επίπεδο της επιφάνειας.». 7. Στην περ. γ) του έκτου εδαφίου της παρ. 2 του Κεφαλαίου Α, περί κατάρτισης και επικαιροποίησης του σχεδίου παρακολούθησης, του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, περί κριτηρίων για την κατάρτιση και επικαιροποίηση του σχεδίου παρακολούθησης και για την παρακολούθηση μετά το κλείσιμο, διαγράφεται η λέξη «πέραν» και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής: «γ) τεχνολογίες που μπορούν να παρέχουν ευρύ επιφανειακό φάσμα, ώστε να λαμβάνονται πληροφορίες, σχετικά με τυχόν προηγουμένως μη ανιχνευθείσες δυνητικές οδούς διαρροής, ανά τις επιφανειακές διαστάσεις του πλήρους συγκροτήματος αποθήκευσης και, σε περίπτωση σημαντικών ανωμαλιών ή μετανάστευσης του CO_2, εκτός του συγκροτήματος αποθήκευσης.».	εγκαταλελειμμένων ή ανεπαρκώς σφραγισμένων φρεάτων, θ) του ρυθμού μετανάστευσης σε ταμιευτήρες ανοικτού πέρατος, ι) των ρυθμών σφράγισης της ρωγμής, ια) των μεταβολών στη ρευστοχημεία του σχηματισμού και επακόλουθες αντιδράσεις, ιδίως τη μεταβολή του pH, τον σχηματισμό ορυκτών και τη συνεκτίμηση εκπόνησης αντιδραστικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επενεργειών, ιβ) της μετατόπισης ρευστών σχηματισμού, ιγ) της αυξημένης σεισμικότητας και του υψομέτρου στο επίπεδο της επιφάνειας.» **7. Η περ. γ) του έκτου εδαφίου της παρ. 2 του Κεφαλαίου Α του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, έχει ως εξής:** «γ) τεχνολογίες που μπορούν να παρέχουν ευρύ επιφανειακό φάσμα, ώστε να λαμβάνονται πληροφορίες, σχετικά με τυχόν προηγουμένως μη ανιχνευθείσες δυνητικές οδούς διαρροής, ανά τις επιφανειακές διαστάσεις του πλήρους συγκροτήματος αποθήκευσης και, σε περίπτωση σημαντικών ανωμαλιών ή μετανάστευσης του CO_2, εκτός του συγκροτήματος αποθήκευσης.» **8. Η περ. α) της παρ. 3 του Κεφαλαίου Α του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, έχει ως εξής:** «α) Τα στοιχεία που συλλέγονται από την παρακολούθηση υποβάλλονται σε σύνθεση και ερμηνεύονται. Τα παρατηρούμενα αποτελέσματα συγκρίνονται με την προβλεπόμενη συμπεριφορά στη δυναμική προσομοίωση της τρισδιάστατης πίεσης και όγκου και τη συμπεριφορά κορεσμού που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού ασφάλειας κατ' εφαρμογή του Παραρτήματος Ι. Αν παρατηρείται σημαντική απόκλιση μεταξύ της παρατηρούμενης και της προβλεπόμενης συμπεριφοράς, το τρισδιάστατο μοντέλο βαθμονομείται εκ νέου ώστε να αντανακλά την παρατηρούμενη συμπεριφορά. Η εκ νέου βαθμονόμηση βασίζεται στις παρατηρήσεις στοιχείων από το σχέδιο παρακολούθησης και, όποτε είναι αναγκαίο, προστίθενται επιπλέον στοιχεία για να προσδίδεται εμπιστοσύνη στις παραδοχές της επαναβαθμονόμησης.»

8. Στο τέταρτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 3 του κεφαλαίου Α του Παραρτήματος IV του ν. 5261/2025, η λέξη «προσδίδεται» αντικαθίσταται από τη λέξη «εξασφαλίζεται», και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) Τα στοιχεία που συλλέγονται από την παρακολούθηση υποβάλλονται σε σύνθεση και ερμηνεύονται. Τα παρατηρούμενα αποτελέσματα συγκρίνονται με την προβλεπόμενη συμπεριφορά στη δυναμική προσομοίωση της τρισδιάστατης πίεσης και όγκου και τη συμπεριφορά κορεσμού που αναλαμβάνεται στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού ασφάλειας κατ' εφαρμογή του Παραρτήματος Ι. Αν παρατηρείται σημαντική απόκλιση μεταξύ της παρατηρούμενης και της προβλεπόμενης συμπεριφοράς, το τρισδιάστατο μοντέλο βαθμονομείται εκ νέου ώστε να αντανακλά την παρατηρούμενη συμπεριφορά. Η εκ νέου βαθμονόμηση βασίζεται στις παρατηρήσεις στοιχείων από το σχέδιο παρακολούθησης και, όποτε είναι αναγκαίο, προστίθενται επιπλέον στοιχεία για να εξασφαλίζεται εμπιστοσύνη στις παραδοχές της επαναβαθμονόμησης.».	
Άρθρο 70 **Ενιαία μίσθωση για όμορους λατομικούς χώρους - Τροποποίηση παρ. 13, προσθήκη παρ. 14 και 15 στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018** 1. Στην παρ. 13 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί εκμίσθωσης δημοσίων λατομείων, το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής: «13. Η σύμβαση μίσθωσης γίνεται για ενιαία έκταση και μπορεί να τροποποιείται ως προς την έκταση της εκμετάλλευσης, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Κατάτμηση χώρου, για τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μίσθωσης εκμετάλλευσης λατομείου, δεν είναι επιτρεπτή.». 2. Στο άρθρο 53 του ν. 4512/2018 προστίθενται παρ. 14 και 15, ως εξής: «14. α) Επιτρέπεται η σύναψη ενιαίας σύμβασης μίσθωσης για δύο (2) η περισσότερους όμορους δημόσιους λατομικούς χώρους, κατόπιν αίτησης του κοινού φορέα εκμετάλλευσης, εφόσον η συνεκμετάλλευση αυτών κρίνεται αναγκαία για την ορθολογική, ασφαλή και βιώσιμη αξιοποίηση των λατομικών ορυκτών. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το όριο της παρ. 3 του άρθρου 50. β) Η αίτηση της περ. α) υποβάλλεται στην αρμόδια κατά τόπο Αποκεντρωμένη Διοίκηση, συνοδευόμενη, επί ποινή απαραδέκτου, από τα δικαιολογητικά της παρ. 3 του άρθρου 53 για τον ενιαίο λατομικό χώρο και ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 53. Όροι, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονταν στις επιμέρους	**Η παρ. 13 του άρθρου 53 του ν. 4512/2018 (Α' 5), έχει ως εξής:** «13. Η σύμβαση μίσθωσης γίνεται για ενιαία έκταση και μπορεί να τροποποιείται ως προς την έκταση της εκμετάλλευσης, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις. Αν η τροποποίηση αφορά επέκταση του χώρου εκμετάλλευσης, σε χώρο για τον οποίο υφίσταται ήδη το σχετικό δικαίωμα, η τροποποίηση πραγματοποιείται με βάση επικαιροποιημένη τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης, η οποία εκπονείται για το σύνολο του χώρου. Κατάτμηση χώρου, για τον οποίο έχει συναφθεί σύμβαση μίσθωσης εκμετάλλευσης λατομείου, δεν είναι επιτρεπτή.»

συμβάσεις μίσθωσης των όμορων λατομικών χώρων για τις οποίες ζητείται η ενιαία σύμβαση μίσθωσης εξακολουθούν να ισχύουν, εκτός εάν έρχονται σε αντίθεση με την εκμετάλλευση του ενιαίου χώρου. γ) Η χρονική διάρκεια της ενιαίας μίσθωσης, μαζί με τις παρατάσεις, καθορίζεται από τη μαθηματική σχέση: Δ= Κ + (Ε1*Τ1+Ε2*Τ2+...+Εν*Τν)/(Ε1+Ε2+...+Εν) Όπου: Δ= Συνολική διάρκεια ισχύος της ενιαίας μίσθωσης. Κ=0 εφόσον η συνένωση αφορά αποκλειστικά νέους λατομικούς χώρους. Κ=2 εφόσον συνενώνονται δύο ή περισσότεροι λατομικοί χώροι. Ε1,Ε2,...,Εν= Οι εκτάσεις σε τετραγωνικά μέτρα, με στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη μονάδα, των συνενούμενων λατομικών χώρων. Τ1,Τ2,...,Τν= Ο αριθμός των ετών που απομένουν έως τη συμπλήρωση της εβδομηκονταετίας κάθε συνενούμενου χώρου. Οι συντελεστές «Τ» στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο έτος, ήτοι έξι (6) μήνες και άνω συνιστούν ένα επιπλέον έτος, καθώς, επίσης, και Τ≥5, δηλαδή δεν επιτρέπεται συνένωση χώρου με κάποιον άλλον όμορό του, του οποίου τα έτη που απομένουν έως τη συμπλήρωση της εβδομηκονταετίας είναι λιγότερα από πέντε (5). Η τιμή του Δ δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη τιμή εκ των συντελεστών Τ1, Τ2...Τν. δ) Σχετικά με το μίσθωμα της εκάστοτε ενιαίας σύμβασης μίσθωσης: δα) Αναφορικά με το πάγιο μίσθωμα: Ο υπολογισμός του πάγιου μισθώματος του ενιαίου χώρου εκμετάλλευσης προκύπτει ως άθροισμα των επιμέρους προς συνεκμετάλλευση χώρων με βάση τον ακόλουθο τύπο: ΠΜ1 + ΠΜ2 +... + ΠΜν = Πάγιο Μίσθωμα ενιαίου χώρου Όπου: ΠΜ1,ΠΜ2,.....,ΠΜν = Πάγιο Μίσθωμα κάθε λατομικού χώρου δβ) Αναφορικά με το αναλογικό μίσθωμα: Σε περίπτωση που οι επιμέρους συμβάσεις μίσθωσης περιλαμβάνουν διαφορετικούς συντελεστές υπολογισμού του αναλογικού μισθώματος, για τον ενιαίο συντελεστή λαμβάνεται υπόψη η μεγαλύτερη τιμή εξ αυτών που αναφέρονται στις σχετικές συμβολαιογραφικές πράξεις. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζονται τα ανώτατα/ελάχιστα όρια των αναλογικών μισθωμάτων ανά κατηγορία λατομικού	

ορυκτού, όπως περιγράφονται στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 45. ε) Από την ημερομηνία σύναψης της ενιαίας συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης καταργούνται αυτοδικαίως οι συμβάσεις μίσθωσης των επιμέρους λατομικών χώρων. στ) Για την εφαρμογή της παρούσας, το έτος έναρξης της εβδομηκονταετίας υπολογίζεται με βάση τον ακόλουθο τύπο : Χ=Σ+Δ-70 Όπου: Χ= Το έτος αφετηρίας υπολογισμού της 70ετίας. Σ= Το έτος σύναψης της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης του ενιαίου συνολικού λατομικού χώρου. Δ= Η συνολική διάρκεια ισχύος της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης των συνενούμενων λατομικών χώρων. Αντίστοιχα, η ημερομηνία έναρξης της εβδομηκονταετίας υπολογίζεται με βάση την ημέρα και τον μήνα σύναψης της συμβολαιογραφικής πράξης της ενιαίας μίσθωσης. 15. Η παρ. 14 εφαρμόζεται και στην περίπτωση που η σύναψη ενιαίας σύμβασης μίσθωσης αφορά δύο (2) ή περισσότερους όμορους δημοτικούς λατομικούς χώρους, τηρουμένης της διαδικασίας από τα αρμόδια όργανα του οικείου δήμου, στον οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση.».	
Άρθρο 71 **Παράταση προθεσμίας λειτουργίας υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 166 ν. 5037/2023** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί διαδικασίας εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης προϋφιστάμενης λατομικής περιοχής, οι λέξεις «της 31ης Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της 31ης Δεκεμβρίου 2027» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Στους υφισταμένους λατομικούς χώρους, κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας, μέχρι την ολοκλήρωσή της, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2027, συνεχίζεται νομίμως η λειτουργία των υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών, βάσει των ισχυόντων οικείων περιβαλλοντικών όρων. Οι υπαγόμενες στην παρούσα ρύθμιση εκμεταλλεύσεις απαιτείται να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:	**Η παρ. 3 του άρθρου 166 του ν. 5037/2023 (Α' 78), έχει ως εξής:** «3. Στους υφισταμένους λατομικούς χώρους, κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας, μέχρι την ολοκλήρωσή της, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2025, συνεχίζεται νομίμως η λειτουργία των υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών, βάσει των ισχυόντων οικείων περιβαλλοντικών όρων. Οι υπαγόμενες στην παρούσα ρύθμιση εκμεταλλεύσεις απαιτείται να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις: α) να εξακολουθούν να διαθέτουν ενεργό λατομικό δικαίωμα, επί των οικείων λατομικών χώρων, β) να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, γ) να υποβάλλουν πλήρως στοιχειοθετημένο αίτημα εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης της λατομικής περιοχής εντός της

α) να εξακολουθούν να διαθέτουν ενεργό λατομικό δικαίωμα, επί των οικείων λατομικών χώρων, β) να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, γ) να υποβάλλουν πλήρως στοιχειοθετημένο αίτημα εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης της λατομικής περιοχής εντός της οποίας δραστηριοποιούνται, ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 48 του ν. 4512/2018.».	οποίας δραστηριοποιούνται, ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 48 του ν. 4512/2018.»
Άρθρο 73 **Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 65 ν. 4964/2022** Στην παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ορισμών, οι λέξεις «, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αναφορικά με μια ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των συνοδών έργων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των έργων διασύνδεσης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται εξής: «1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων αναφορικά με μια ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των συνοδών έργων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των έργων διασύνδεσης.».	**Η παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής:** «1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).»
Άρθρο 74 **Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 66 ν. 4964/2022** Η παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αρμοδιοτήτων του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και τη διαχείριση αυτών, αντικαθίσταται ως εξής: «2. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα παραχώρησης των δικαιωμάτων έρευνας, αναφορικά με τις Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ), καθώς και των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων ΥΑΠ εντός των ΠΟΑΥΑΠ.».	**Η παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής:** «2. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα παραχώρησης των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης Έργων ΥΑΠ, εντός των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ).»
Άρθρο 75	**Η παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής:**

Αρχή σχεδιασμού Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 67 ν. 4964/2022 Στην παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί σχεδιασμού ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ υπόκειται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Ο Φορέας ΥΑΠ μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ο Φορέας ΥΑΠ ορίζεται ως αρχή σχεδιασμού για την εκπόνηση της μελέτης σύμφωνα με την περ. ζ) του άρθρου 2 της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.2006 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β'1225). Στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εκτιμώνται ιδίως η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας, καθώς και του πολιτιστικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος, η εθνική ασφάλεια, η κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών. Ο Φορέας ΥΑΠ υποβάλλει τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του Σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος ΥΑΠ. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και της διαδικασίας διαβούλευσης της εν λόγω μελέτης, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης διαβιβάζει την εισήγησή της επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.». «4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ υπόκειται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Ο Φορέας ΥΑΠ μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εκτιμώνται ιδίως η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας, καθώς και του πολιτιστικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος, η εθνική ασφάλεια, η κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών. Ο Φορέας ΥΑΠ υποβάλλει τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εντός ενός (1) μήνα από την υποβολή του Σχεδίου του Εθνικού Προγράμματος ΥΑΠ. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και της διαδικασίας διαβούλευσης της εν λόγω μελέτης, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης διαβιβάζει την εισήγησή της επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.»
Άρθρο 76 **Συμμετοχή του Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε εταιρεία ειδικού σκοπού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 68Α ν. 4964/2022** Στην παρ. 1 του άρθρου 68Α του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί δυνατότητας φορέων Υπεράκτιων	**Η παρ. 1 του άρθρου 68Α του ν. 4964/2022 (Α΄ 150), έχει ως εξής:** «1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) δύναται να διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή να αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού την εργασία αυτή και να πραγματοποιεί τις

Αιολικών Πάρκων για διενέργεια έρευνας και μετρήσεων – διάθεσης δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ)» διαγράφονται οι λέξεις «δύναται να», β) μετά τις λέξεις «ο ίδιος ή» διαγράφεται η λέξη «να», γ) μετά τις λέξεις «εταιρεία ειδικού σκοπού» προστίθενται οι λέξεις «, στης οποίας το μετοχικό κεφάλαιο μετέχει,», δ) μετά τις λέξεις «εργασία αυτή και» διαγράφεται η λέξη «να», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) διενεργεί έρευνα ο ίδιος ή αναθέτει σε εταιρεία ειδικού σκοπού, στης οποίας το μετοχικό κεφάλαιο μετέχει, την εργασία αυτή και πραγματοποιεί τις μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.».	μετρήσεις και τη συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων ΥΑΠ στις εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.»
Άρθρο 77 **Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών - Τροποποίηση άρθρου 69 ν. 4964/2022** Στο άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί αιτήσεων για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6α, οι λέξεις «παρ. 4 και 5 του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ειδικότερων προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος, κατόπιν γραπτού αιτήματός της προς τον Φορέα ΥΑΠ,», β) προστίθεται παρ. 10 και το άρθρο 69 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 69 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών 1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος. 2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 68, ορίζονται η	**Το άρθρο 69 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής:** Άρθρο 69 Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών 1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος. 2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 68, ορίζονται η ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) στις οποίες επιθυμούν την ανάπτυξη Έργου ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων δύναται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου. 3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο

ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) στις οποίες επιθυμούν την ανάπτυξη Έργου ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων δύναται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου. 3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος. 4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε: α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών. 5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύνανται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά). Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον: α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών στην ανάπτυξη Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW. Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον: α) ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων και των συνδεδεμένων μερών αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι μεγαλύτερος των δύο	Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος. 4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε: α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών. 5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύνανται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά). Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον: α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών στην ανάπτυξη Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW. Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον: α) ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων και των συνδεδεμένων μερών αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι μεγαλύτερος των δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €), για ένα (1) τουλάχιστον έτος εντός των τριών τελευταίων ετών. Στην περίπτωση μετόχων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών (funds), κατά τον υπολογισμό του ως άνω αθροίσματος, δύναται να λαμβάνεται εναλλακτικά υπόψη

δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €), για ένα (1) τουλάχιστον έτος εντός των τριών τελευταίων ετών. Στην περίπτωση μετόχων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών (funds), κατά τον υπολογισμό του ως άνω αθροίσματος, δύναται να λαμβάνεται εναλλακτικά υπόψη το σύνολο των κεφαλαίων που οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται, β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερή του είκοσι τοις εκατό (20%), και γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 71. 6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου. 6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των ειδικότερων προϋποθέσεων των παρ. 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος, κατόπιν γραπτού αιτήματός της προς τον Φορέα ΥΑΠ, σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ, γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των	το σύνολο των κεφαλαίων που οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται, β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερή του είκοσι τοις εκατό (20%), και γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 71. 6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου. 6α. Στην εταιρεία ειδικού σκοπού, στην οποία ανατίθενται οι εργασίες των μετρήσεων και η συλλογή δεδομένων από τον Φορέα ΥΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68Α, χορηγείται Άδεια Έρευνας κατά παρέκκλιση των παρ. 4 και 5 του παρόντος σε εν δυνάμει ΠΟΑΥΑΠ του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, όπως αυτό έχει εγκριθεί με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 79 και σε ΠΟΑΥΑΠ που έχουν ορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 68. 7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά: α) είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών που ανέρχεται σε ποσό πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 €), ανά ΠΟΑΥΑΠ, γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχεύσει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω, δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ, ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη

χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου, στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζόμενων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ. 9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. 10. Εφόσον ο Φορέας ΥΑΠ διαθέτει επαρκή Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα, δύναται να προβεί απευθείας στην έναρξη διαδικασίας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 72, δίχως προηγούμενη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ ή με παράλληλη χορήγηση αυτών. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, για τις ΠΟΑΥΑΠ στις οποίες αφορούν τα επαρκή δεδομένα ο Φορέας ΥΑΠ εισηγείται στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων για την	δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 71. 8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινίσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση απαράδεκτη. 8α. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, ο κάτοχος της Άδειας Έρευνας δύναται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που τίθεται από τον Φορέα ΥΑΠ, να αυξήσει τον αριθμό των Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, δίχως να απαιτείται νέα αίτηση εκ μέρους του κατόχου. Σε περίπτωση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αύξηση του αριθμού των Αδειών Έρευνας, απαιτείται η καταβολή του επιπλέον Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών σύμφωνα με την περ. β. της παρ. 7, κατάθεση εγγυητικής επιστολής σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 71 και όποια άλλη τεχνική πληροφορία απαιτηθεί από τον φορέα ΥΑΠ. 9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

εκκίνηση της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή ΥΑΠ.».	
Άρθρο 79 **Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4964/2022** Στο άρθρο 72 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, μετά τις λέξεις «χορήγηση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ» προστίθενται οι λέξεις «ή εναλλακτικά σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, μετά τις λέξεις «για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΠ» προστίθενται οι λέξεις «ή οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές που έχουν αποκτήσει τα Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ από τον Φορέα ΥΑΠ ή την εταιρεία ειδικού σκοπού, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 69», γ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 72 Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων 1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), εντός δύο (2) ετών από τη λήξη του πρώτου κύκλου υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ ή εναλλακτικά σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 69, θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ κάθε Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ). 2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 79, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) προκηρύσσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στα Έργα ΥΑΠ που θα αναπτυχθούν εντός των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 79. 3. Δικαιούμενοι συμμετοχής σε κάθε διακριτή διαγωνιστική διαδικασία είναι οι κάτοχοι Άδειας Έρευνας ΥΑΠ για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ ή οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές που έχουν αποκτήσει τα Πρωτογενή και Δευτερογενή Δεδομένα για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ από τον Φορέα ΥΑΠ ή την εταιρεία ειδικού σκοπού, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια των παρ. 4, 5 και 6 του άρθρου 69. Ο κάθε συμμετέχων υποβάλλει διακριτές προσφορές για κάθε Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που βρίσκεται εντός της ΠΟΑΥΑΠ που έχει λάβει Άδεια Έρευνας ΥΑΠ	Το άρθρο 72 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής: «Άρθρο 72 Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων 1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), εντός δύο (2) ετών από τη λήξη του πρώτου κύκλου υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση Άδειας Ερευνών ΥΑΠ, θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ κάθε Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ). 2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 79, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) προκηρύσσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης στα Έργα ΥΑΠ που θα αναπτυχθούν εντός των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ που ορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 79. 3. Δικαιούμενοι συμμετοχής σε κάθε διακριτή διαγωνιστική διαδικασία είναι οι κάτοχοι Άδειας Έρευνας ΥΑΠ για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ. Ο κάθε συμμετέχων υποβάλλει διακριτές προσφορές για κάθε Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που βρίσκεται εντός της ΠΟΑΥΑΠ που έχει λάβει Άδεια Έρευνας ΥΑΠ και για την οποία επιθυμεί την εγκατάσταση Έργου ΥΑΠ. 4. Για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, κριτήριο επιλογής για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ είναι η χαμηλότερη τιμή προσφοράς σε ευρώ ανά μεγαβατώρα για την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας από το Έργο ΥΑΠ που αναπτύσσεται εντός της συγκεκριμένης Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ. Ο συμμετέχων που επιλέγεται από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για συγκεκριμένη Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα για την αδειοδότηση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση του Έργου ΥΑΠ εντός της Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ (Επενδυτής ΥΑΠ). 5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών προκηρύσσεται με απόφαση της ΡΑΕ, στην οποία καθορίζονται: α) τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης, β) στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των Έργων ΥΑΠ από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετείχε σε αυτή,

και για την οποία επιθυμεί την εγκατάσταση Έργου ΥΑΠ. 4. Για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, τα κριτήρια επιλογής για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν γνώμης του Φορέα ΥΑΠ και εισήγησης της ΡΑΑΕΥ, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της προσφερόμενης τιμής και του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης. Ο συμμετέχων που επιλέγεται από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για συγκεκριμένη Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα για την αδειοδότηση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση του Έργου ΥΑΠ εντός της Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ (Επενδυτής ΥΑΠ). 5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών προκηρύσσεται με απόφαση της ΡΑΑΕΥ, στην οποία καθορίζονται: α) τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης, β) στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των Έργων ΥΑΠ από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετείχε σε αυτή, γ) ρήτρες που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων, δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας, ε) αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής για την έκδοση της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ του άρθρου 70, Για τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων τους αρμόδια είναι η ΡΑΑΕΥ. 6. Αν ο συμμετέχων στην ανταγωνιστική διαδικασία της παρ. 3 δεν τηρεί τους όρους συμμετοχής, των αποφάσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 79, οι εγγυητικές επιστολές που λαμβάνονται υπόψη για τη συμμετοχή, την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που επελέγησαν από την ανταγωνιστική διαδικασία, καταπίπτουν υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 7. Η ΡΑΑΕΥ, με απόφασή της, μπορεί να διαθέτει ποσοστό του τέλους συμμετοχής στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. 8. Μέχρι κάλυψης της συνολικής δημοπρατηθείσας ισχύος, η ΡΑΑΕΥ, με την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εκδίδει και αναρτά στην	γ) ρήτρες που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων, δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας, ε) αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής για την έκδοση της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ του άρθρου 70, Για τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων τους αρμόδια είναι η ΡΑΕ. 6. Αν ο συμμετέχων στην ανταγωνιστική διαδικασία της παρ. 3 δεν τηρεί τους όρους συμμετοχής, των αποφάσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 79, οι εγγυητικές επιστολές που λαμβάνονται υπόψη για τη συμμετοχή, την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που επελέγησαν από την ανταγωνιστική διαδικασία, καταπίπτουν υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179). 7. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, μπορεί να διαθέτει ποσοστό του τέλους συμμετοχής στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. 8. Μέχρι κάλυψης της συνολικής δημοπρατηθείσας ισχύος, η ΡΑΕ, με την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα της, πίνακα αποτελεσμάτων για κάθε Περιοχή ΥΑΠ και τον επιλεγέντα για την υλοποίηση του Έργου ΥΑΠ σε κάθε Περιοχή ΥΑΠ. 9. Τα Έργα ΥΑΠ που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς (ΤΑ) που προέκυψε από την αντίστοιχη προσφορά που υπέβαλαν στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που επελέγησαν. Η ΣΕΔΠ ισχύει για είκοσι (20) έτη.»

ιστοσελίδα της, πίνακα αποτελεσμάτων για κάθε Περιοχή ΥΑΠ και τον επιλεγέντα για την υλοποίηση του Έργου ΥΑΠ σε κάθε Περιοχή ΥΑΠ. 9. Τα Έργα ΥΑΠ που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς (ΤΑ) που προέκυψε από την αντίστοιχη προσφορά που υπέβαλαν στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που επελέγησαν. Η ΣΕΔΠ ισχύει για είκοσι (20) έτη.».	
Άρθρο 80 **Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα - Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 74 ν. 4964/2022** Στην παρ. 14 του άρθρου 74 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί θεμάτων σύνδεσης με το Σύστημα - σύστασης Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «από θαλάσσιες περιοχές που» η λέξη «περιγράφεται» αντικαθίσταται από τη λέξη «περιγράφονται», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής: «14. Μέχρι την έκδοση από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) της απόφασης της παρ. 8 δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), να καθορίζεται η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των Έργων ΥΑΠ, για τα οποία δεσμεύεται, κατά παρέκκλιση της απόφασης του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), ηλεκτρικός χώρος και ο επιμερισμός του αναγκαίου αυτού χώρου, ανά περιοχή ή κόμβο του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), λαμβάνοντας υπόψη τους απαιτούμενους λειτουργικούς περιορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, ώστε να καταστεί δυνατή η σύνδεση έργων ΥΑΠ, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος τουλάχιστον ίσης με δύο χιλιάδες μεγαβάτ (2.000) MW, από θαλάσσιες περιοχές που περιγράφονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υ.Α.Π.. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να εκδοθεί και πριν από την έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του προγραμματισμού του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του	Η παρ. 14 του άρθρου 74 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής: «14. Μέχρι την έκδοση από τον ΑΔΜΗΕ της απόφασης της παρ. 8 δύναται, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, να καθορίζεται η συνολική εγκατεστημένη ισχύς των Έργων ΥΑΠ, για τα οποία δεσμεύεται, κατά παρέκκλιση της απόφασης του άρθρου 89 του ν. 4951/2022, ηλεκτρικός χώρος και ο επιμερισμός του αναγκαίου αυτού χώρου, ανά περιοχή ή κόμβο του ΕΣΜΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη τους απαιτούμενους λειτουργικούς περιορισμούς του άρθρου 10 του ν. 4951/2022, ώστε να καταστεί δυνατή η σύνδεση έργων ΥΑΠ, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος τουλάχιστον ίσης με δύο χιλιάδες (2000) MW, από θαλάσσιες περιοχές που περιγράφεται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ.»

Α.Δ.Μ.Η.Ε. και επικαιροποιείται όποτε αυτό απαιτείται.».	
Άρθρο 81 **Επιλογή επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Υγιής ανταγωνιστική διαδικασία - Τροποποίηση άρθρου 79 ν. 4964/2022** Στο άρθρο 79 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 4, αα) στην περ. θ), το σημείο στίξης «.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «, καθώς και», αβ) προστίθεται περ. ι), β) προστίθεται παρ. 4Α, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 79 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 79 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού, εγκρίνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), μαζί με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 67. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 72, ορίζεται η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) για τις οποίες έχουν εκδοθεί Άδειες Έρευνας ΥΑΠ, και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μία από αυτές. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), τροποποιείται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (εφεξής Κανονισμός), ώστε να καταλαμβάνονται και τα Έργα ΥΑΠ, τα οποία κατατάσσονται στα Ειδικά Έργα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού. Μέχρι τη θέση σε ισχύ της απόφασης του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται ο ισχύον Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής	**Το άρθρο 79 του ν. 4964/2022 (Α' 150), έχει ως εξής:** «Άρθρο 79 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού εγκρίνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), μαζί με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 67. 2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 72, ορίζεται η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) για τις οποίες έχουν εκδοθεί Άδειες Έρευνας ΥΑΠ, και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μία από αυτές. 3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), τροποποιείται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (εφεξής Κανονισμός), ώστε να καταλαμβάνονται και τα Έργα ΥΑΠ, τα οποία κατατάσσονται στα Ειδικά Έργα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού. Μέχρι τη θέση σε ισχύ της απόφασης του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται ο ισχύον Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και για τα Έργα ΥΑΠ. 4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, καθορίζονται, για την εφαρμογή του άρθρου 72: α) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,

Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και για τα Έργα ΥΑΠ. 4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΑΕΥ, καθορίζονται, για την εφαρμογή του άρθρου 72: α) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών, β) το ελάχιστο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, γ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, δ) η ανώτατη ή/ και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, οι οποίες υπολογίζονται για ορισμένο εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο της επένδυσης για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ε) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων Έργων ΥΑΠ, στ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της ΡΑΑΕΥ που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες, ζ) τα όρια ισχύος Έργων ΥΑΠ ή Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ κατακύρωσης στους συμμετέχοντες, η) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα, θ) η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, καθώς και ι) τα κριτήρια για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ της παρ. 4 του άρθρου 72. 4Α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της ΡΑΑΕΥ και προηγούμενης γνώμης του Φορέα ΥΑΠ, καθορίζονται τα βασικά κριτήρια συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία του άρθρου 72, οι όροι για την προώθηση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων και όποιο άλλο ζήτημα κρίνεται απαραίτητο για λόγους διαφάνειας, όπως: α) εξειδίκευση των όρων συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία, β) προσδιορισμός της συσχέτισης ή μη των συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με τον πληθωρισμό, γ) προσδιορισμός της εφαρμογής ή μη μέτρων προστασίας έναντι περικοπών, καθώς και δ) προσδιορισμός του μέγιστου αριθμού ΠΟΑΥΑΠ ανά Επενδυτή ΥΑΠ. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 74, τα μέλη της Επιτροπής Συντονισμού,	β) το ελάχιστο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών, γ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, δ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, οι οποίες υπολογίζονται για ορισμένο εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο της επένδυσης για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ε) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων Έργων ΥΑΠ, στ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της ΡΑΕ που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες, ζ) τα όρια ισχύος Έργων ΥΑΠ ή Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ κατακύρωσης στους συμμετέχοντες, η) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα. θ) η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ. 5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 74, τα μέλη της Επιτροπής Συντονισμού, Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ και οι αναπληρωτές τους, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και το ποσοστό κατανομής των εσόδων του ειδικού διακριτού λογαριασμού που τηρεί ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 75: α) στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ, β) στους κατοίκους των Ο.Τ.Α. αυτών, κατ' αναλογία των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών τους, όπως έχουν δηλωθεί στον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού,

Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ και οι αναπληρωτές τους, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. 6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και το ποσοστό κατανομής των εσόδων του ειδικού διακριτού λογαριασμού που τηρεί ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 75: α) στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ, β) στους κατοίκους των Ο.Τ.Α. αυτών, κατ' αναλογία των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών τους, όπως έχουν δηλωθεί στον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, γ) στους επαγγελματίες αλιείας με έδρα τους Ο.Τ.Α. που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ, δ) για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», ε) για την ενίσχυση του έργου του Φορέα ΥΑΠ. Με την ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά κατανομής των εσόδων του λογαριασμού της παρ. 2 του άρθρου 75.».	γ) στους επαγγελματίες αλιείας με έδρα τους Ο.Τ.Α. που είναι παρακείμενοι των Έργων ΥΑΠ, δ) για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης», ε) για την ενίσχυση του έργου του Φορέα ΥΑΠ. Με την ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά κατανομής των εσόδων του λογαριασμού της παρ. 2 του άρθρου 75.»
Άρθρο 85 **Συμπλήρωση εξαιρέσεων από την αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021** Στο άρθρο 72 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί παράτασης αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) διαγράφονται οι λέξεις «όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π. 213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177),», β) μετά τη λέξη «εξαιρουμένης» προστίθεται αρίθμηση «α)», γ) οι λέξεις «για την τοποθέτηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για αα) την τοποθέτηση», δ) μετά τις λέξεις «του ν. 4610/2019 (Α' 70)», προστίθενται οι λέξεις «και αβ) την ανέγερση παρεκκλησίου στον	**Το άρθρο 72 του ν. 4843/2021 (Α' 193), έχει ως εξής:** «Άρθρο 72 Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Π.Π. 229), όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π. 213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177), εξαιρουμένης της

περιβάλλοντα χώρο της Ιεράς Μονής «ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ», ε) οι λέξεις «και της διαμόρφωσης», αντικαθίστανται από τις λέξεις «και β) της διαμόρφωσης», στ) το έτος «2024» αντικαθίσταται από το έτος «2026» και ζ) στο τέλος του άρθρου, προστίθενται οι λέξεις «, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Όροι και διαδικασία έκδοσης αδειών οικοδομής για εκτέλεση στρατιωτικών έργων» (Δ' 749)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 72 Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Αναστολή έκδοσης εγκρίσεων δόμησης, αδειών δόμησης και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών σε τμήμα της περιοχής του ορεινού όγκου του Υμηττού (Ν. Αττικής)» (Α.Π.Π. 229), εξαιρουμένης α) της έκδοσης των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων και της εκτέλεσης εργασιών για αα) την τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών του άρθρου 220 του ν. 4610/2019 (Α' 70) και αβ) την ανέγερση παρεκκλησίου στον περιβάλλοντα χώρο της Ιεράς Μονής «ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ», καθώς και β) της διαμόρφωσης υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων και συνοδών αυτών χρήσεων στη Δημοτική Ενότητα Βούλας και τον Δήμο Κρωπίας, από τη λήξη της και έως τη θεσμοθέτηση του νέου προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή - Ιλισσίων και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2026, υπό την επιφύλαξη της υπ' αρ. 26229/1123/1987 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Όροι και διαδικασία έκδοσης αδειών οικοδομής για εκτέλεση στρατιωτικών έργων» (Δ' 749).».	έκδοσης των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων και της εκτέλεσης εργασιών για την τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών του άρθρου 220 του ν. 4610/2019 (Α' 70), καθώς και της διαμόρφωσης υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων και συνοδών αυτών χρήσεων στη Δημοτική Ενότητα Βούλας και τον Δήμο Κρωπίας, από τη λήξη της και έως τη θεσμοθέτηση του νέου προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή Ιλισσίων και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2024.»
Άρθρο 86 **Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης - Τροποποίηση άρθρου 68 ν. 4796/2021** Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 68 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί παράτασης της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών	**Το άρθρο 68 του ν. 4796/2021 (Α' 63), έχει ως εξής:** «Άρθρο 68 Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, το επιτρεπτό της προβλεπόμενης

Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη και το αριθμητικό «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «επτά (7)» και β) η λέξη «πενταετούς» αντικαθίσταται από τη λέξη «επταετούς» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 68 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 68 Παράταση της προθεσμίας μετεγκατάστασης των υπηρεσιών Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, το επιτρεπτό της προβλεπόμενης στο άρθρο 38 του ν. 4559/ 2018 (Α΄ 142) μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης, με τη συνακόλουθη λειτουργία και διενέργεια των πάσης φύσης απαιτούμενων για την εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος και δημοσίου συμφέροντος σχετικών με τις ως άνω υπηρεσίες ενεργειών και δραστηριοτήτων, οι οποίες σήμερα βρίσκονται στα ορισθησόμενα Οικοδομικά Τετράγωνα (Ο.Τ.) 90 και 90α του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης (β.δ. 21.7.1963, Δ΄ 129, β.δ. 21.12.1964, Δ΄ 8 και π.δ. 30.5.1979, Δ΄ 342), συγκεκριμένα δε, στα ακίνητα που βρίσκονται επί των οδών Ρόζας Ιμβριώτη και 29ης του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης, παρατείνεται για επτά (7) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δε μετεγκατάσταση επιτρέπεται μέχρι την τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και του Ρυμοτομικού Σχεδίου και, σε κάθε περίπτωση, εντός της προαναφερόμενης επταετούς προθεσμίας. Οι υπηρεσίες του Δήμου Ελληνικού - Αργυρούπολης περιλαμβάνουν, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας, ήτοι, ιδίως, των διοικητικών υπηρεσιών, υπηρεσιών καθαριότητας, διαχείρισης κλαδεμάτων, πρασίνου, αμαξοστασίου, συνεργείου οχημάτων και αποθηκών.». στο άρθρο 38 του ν. 4559/ 2018 (Α΄ 142) μετεγκατάστασης των υπηρεσιών του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, με τη συνακόλουθη λειτουργία και διενέργεια των πάσης φύσεως απαιτούμενων για την εκπλήρωση του υπηρεσιακού καθήκοντος και δημοσίου συμφέροντος σχετικών με τις ως άνω υπηρεσίες ενεργειών και δραστηριοτήτων, οι οποίες σήμερα βρίσκονται στα ορισθησόμενα Οικοδομικά Τετράγωνα (Ο.Τ.) 90 και 90α του ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης (από 30.5.1979 π.δ., Δ΄ 342, από 21.12.1964 β.δ, Δ΄ 8 και από 21.7.1963 β.δ., Δ΄ 129), συγκεκριμένα δε, στα ακίνητα που βρίσκονται επί των οδών Ρόζας Ιμβριώτη και 29ης του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης, παρατείνεται για πέντε (5) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η δε μετεγκατάσταση επιτρέπεται μέχρι την τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και του Ρυμοτομικού Σχεδίου και σε κάθε περίπτωση εντός της προαναφερόμενης πενταετούς προθεσμίας. Οι υπηρεσίες του Δήμου Ελληνικού Αργυρούπολης περιλαμβάνουν, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας (ήτοι ιδίως, των διοικητικών υπηρεσιών, υπηρεσιών καθαριότητας, διαχείρισης κλαδεμάτων, πρασίνου, αμαξοστασίου, συνεργείου οχημάτων και αποθηκών).»
Άρθρο 88 **Παράταση εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 45 ν. 5106/2024** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 5106/2024 (Α΄ 63), περί εκπόνησης σχεδίων αστικής ανθεκτικότητας, η ημερομηνία «31η Μαΐου 2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2027» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄	**Η παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 5106/2024 (Α΄ 63), έχει ως εξής:** «1. Μέχρι την 31η Μαΐου 2026 οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού συντάσσουν Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).»

βαθμού συντάσσουν Σχέδια Αστικής Ανθεκτικότητας (Σ.Α.Α.).». 2. Η παρ. 9 του άρθρου 75 του ν. 5261/2025 (Α' 231) καταργείται.	
Άρθρο 92 **Παράταση προθεσμίας εξασφάλισης έγκρισης για εγκαταστάσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης εντός πάρκων και αλσών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 58 ν. 998/1979** Στην παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί πάρκων και αλσών, οι λέξεις «εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα (ν.δ. 86/1969, Α' 7), περί ειδικών διατάξεων διαχείρισης των προστατευτικών δασών, και της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι Ο.Τ.Α. εξασφαλίσουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2027 τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.».	**Η παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α' 289), έχει ως εξής:** «4. Υφιστάμενα κτίρια και υποδομές εντός πάρκων και αλσών χωρίς έγκριση εξαιρούνται της κατεδάφισης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 71 του Δασικού Κώδικα και της προβλεπομένης στη διάταξη αυτή υπουργικής απόφασης και, εφόσον οι οικείοι Ο.Τ.Α. εξασφαλίσουν εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος τις απαιτούμενες από την κείμενη νομοθεσία εγκρίσεις.»
Άρθρο 93 **Προσάρτηση αποφάσεων Επιτροπών Εξετάσεων Αντιρρήσεων και αποφάσεων έγκρισης αναμόρφωσης χάρτη σε συμβόλαια - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010** Στο άρθρο 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί συνεπειών κύρωσης των δασικών χαρτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται τίτλος, β) στην παρ. 1, προστίθεται πέμπτο εδάφιο, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του ν. 998/1979» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979», δ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, δα) μετά τις λέξεις «στην ανάρτηση», προστίθενται οι λέξεις «ή στον κυρωμένο δασικό χάρτη», δβ) μετά τις λέξεις «δεκτές αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή αιτήματα αναμόρφωσης», δγ) μετά τις λέξεις «των ενδιαφερομένων», προστίθεται η λέξη «αντίστοιχα», δδ) οι λέξεις «προσαρτάται αντίγραφο της απόφασης αυτής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μέχρι την αναμόρφωση του δασικού χάρτη προσαρτάται με ποινή ακυρότητας αντίγραφο της απόφασης της Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων ή της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη», δε) μετά τις λέξεις «υποβληθείσες αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή το αίτημα αναμόρφωσης του οικείου	**Το άρθρο 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), έχει ως εξής:** «Άρθρο 20 1. Μετά τη μερική ή ολική κύρωση του δασικού χάρτη η αναμόρφωσή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 8 και 8.α. του άρθρου 17 και της παρ. 5 του άρθρου 19 του παρόντος, καθώς και του επόμενου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η αναμόρφωση του κυρωμένου δασικού χάρτη με α) την προσθήκη ή διαγραφή των εκτάσεων που υπάγονται ή παύουν να υπάγονται σε αυτόν σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία ή με δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν επί των πράξεων αυτών, με δικαστικές αποφάσεις επί τού ιδιοκτησιακού ζητήματος των εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), ή με διοικητικές πράξεις της περ. ζ) των παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου 3 που έπρεπε να συμπεριληφθούν στον δασικό χάρτη ή εσφαλμένα αποτυπώθηκαν κατά την κατάρτισή του και δεν απεικονίζονται σε αυτόν, καθώς και β) με τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων. Για τις εκτάσεις του δασικού χάρτη, που προστίθενται σύμφωνα με τα ανωτέρω και δεν υπάγονταν στο δασικό νόμο κατά τον χρόνο κύρωσης αυτού, δεν διεκδικούνται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τις

δασικού χάρτη αντίστοιχα», ε) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6, εα) μετά τις λέξεις «Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.)», προστίθενται οι λέξεις «ή ως προς τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει αναρτηθεί στο πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση για την έγκριση της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη» και εβ) μετά τις λέξεις «υποβληθείσες αντιρρήσεις», προστίθενται οι λέξεις «ή των οποίων έχει εγκριθεί η αναμόρφωση» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Συνέπειες κύρωσης

«1. Μετά τη μερική ή ολική κύρωση του δασικού χάρτη, η αναμόρφωσή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 8 και 8.α. του άρθρου 17 και της παρ. 5 του άρθρου 19, καθώς και του επόμενου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η αναμόρφωση του κυρωμένου δασικού χάρτη με α) την προσθήκη ή τη διαγραφή των εκτάσεων που υπάγονται ή παύουν να υπάγονται σε αυτόν σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία ή με δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν επί των πράξεων αυτών, με δικαστικές αποφάσεις επί του ιδιοκτησιακού ζητήματος των εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), ή με διοικητικές πράξεις της περ. ζ) των παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου 3 που έπρεπε να συμπεριληφθούν στον δασικό χάρτη ή εσφαλμένα αποτυπώθηκαν κατά την κατάρτισή του και δεν απεικονίζονται σε αυτόν, καθώς και β) με τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων. Για τις εκτάσεις του δασικού χάρτη, που προστίθενται σύμφωνα με τα ανωτέρω και δεν υπάγονταν στον δασικό νόμο κατά τον χρόνο κύρωσης αυτού, δεν διεκδικούνται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η αναμόρφωση του δασικού χάρτη κυρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, που εκδίδεται ιεραρχικά, μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών και έγκρισή της από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών περί αναμόρφωσης δασικού χάρτη δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ η έγκριση του Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια».

2. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, για τις εκτάσεις που σύμφωνα με αυτόν δεν διέπονται από τις διατάξεις τής δασικής νομοθεσίας, δεν προβάλλονται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο.

διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η αναμόρφωση του δασικού χάρτη κυρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, που εκδίδεται ιεραρχικά μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών και έγκρισή της από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, για τις εκτάσεις που σύμφωνα με αυτόν δεν διέπονται από τις διατάξεις τής δασικής νομοθεσίας, δεν προβάλλονται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο.

2Α. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει και δεν διεκδικεί δικαιώματα κυριότητας σε εκτάσεις, που, σύμφωνα με τον δασικό χάρτη, διέπονται από τις διατάξεις τής δασικής νομοθεσίας και αφορούν σε πολύγωνα ή λωρίδες, που δημιουργούνται από την εφαρμογή των Κτηματολογικών διαγραμμάτων επί των δασικών χαρτών, των οποίων αντιστοίχως το εμβαδόν δεν υπερβαίνει τα 100 τ.μ. ή βρίσκονται εντός της ζώνης συμβατότητας σχήματος των γεωτεμαχίων, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης του Εθνικού Κτηματολογίου. Για τα ανωτέρω πολύγωνα ή λωρίδες δεν απαιτείται η έκδοση του πιστοποιητικού της παρ. 4.

3. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, η οικεία Διεύθυνση Δασών προβαίνει σε κατάρτιση και τήρηση δασολογίου για τις δασικές εν γένει εκτάσεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 και 5 του ν. 998/1979 που αποτυπώνονται σε αυτόν, κατά τα ειδικότερον προβλεπόμενα στις διατάξεις τού άρθρου 3 του ν. 3208/2003, όπως ισχύει. Σε περίπτωση αναμόρφωσης του δασικού χάρτη, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το δασολόγιο ενημερώνεται ανάλογα.

4. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη κάθε μεταβίβαση, σύσταση, αλλοίωση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που πραγματοποιείται με δικαιοπραξία εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στις δασικές εν γένει εκτάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13, που περιλαμβάνονται σε αυτόν, είναι άκυρη και ανίσχυρη, αν δεν συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης. Το ανωτέρω πιστοποιητικό δεν εκδίδεται για περιοχές του δασικού χάρτη που δεν περιλαμβάνονται στις δασικές εν γένει εκτάσεις.

2Α. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει και δεν διεκδικεί δικαιώματα κυριότητας σε εκτάσεις, που, σύμφωνα με τον δασικό χάρτη, διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και αφορούν σε πολύγωνα ή λωρίδες, που δημιουργούνται από την εφαρμογή των Κτηματολογικών διαγραμμάτων επί των δασικών χαρτών, των οποίων αντιστοίχως το εμβαδόν δεν υπερβαίνει τα εκατό τετραγωνικά μέτρα (100 τ.μ.) ή βρίσκονται εντός της ζώνης συμβατότητας σχήματος των γεωτεμαχίων, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές κατάρτισης του Εθνικού Κτηματολογίου. Για τα ανωτέρω πολύγωνα ή λωρίδες δεν απαιτείται η έκδοση του πιστοποιητικού της παρ. 4. 3. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, η οικεία Διεύθυνση Δασών προβαίνει σε κατάρτιση και τήρηση δασολογίου για τις δασικές εν γένει εκτάσεις των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 που αποτυπώνονται σε αυτόν, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3208/2003 (Α' 303). Σε περίπτωση αναμόρφωσης του δασικού χάρτη, κατ' εφαρμογή της παρ. 1, το δασολόγιο ενημερώνεται ανάλογα. 4. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη, κάθε μεταβίβαση, σύσταση, αλλοίωση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που πραγματοποιείται με δικαιοπραξία εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στις δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, που περιλαμβάνονται σε αυτόν, είναι άκυρη και ανίσχυρη, αν δεν συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης. Το ανωτέρω πιστοποιητικό δεν εκδίδεται για περιοχές του δασικού χάρτη που δεν περιλαμβάνονται στις δασικές εν γένει εκτάσεις. Ειδικά για εκτάσεις που έχουν περιληφθεί στην ανάρτηση ή στον κυρωμένο δασικό χάρτη, για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αντιρρήσεις ή αιτήματα αναμόρφωσης των ενδιαφερομένων αντίστοιχα, αντί για το ανωτέρω πιστοποιητικό στο σχετικό συμβόλαιο και μέχρι την αναμόρφωση του δασικού χάρτη προσαρτάται με ποινή ακυρότητας αντίγραφο της απόφασης της Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων ή της απόφασης έγκρισης της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη με τον αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (Α.Δ.Α.) και με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης βεβαιώνει ότι το ακίνητο είναι αυτό, ως προς το οποίο έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις ή το αίτημα	Ειδικά για εκτάσεις που έχουν περιληφθεί στην ανάρτηση, για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αντιρρήσεις των ενδιαφερομένων, αντί για το ανωτέρω πιστοποιητικό στο σχετικό συμβόλαιο προσαρτάται αντίγραφο της απόφασης αυτής με τον αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (Α.Δ.Α.) και με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης βεβαιώνει ότι το ακίνητο είναι αυτό, ως προς το οποίο έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις. Για τη χορήγηση του πιστοποιητικού καταβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του εκδότη του πιστοποιητικού, του οποίου το ύψος, ο τρόπος καταβολής και είσπραξης και η διάθεση καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του παρόντος. 5. Στις εν ζωή δικαιοπραξίες, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, που συντάσσουν οι συμβολαιογράφοι, που αφορούν στις δασικές εν γένει εκτάσεις που περιλαμβάνονται στον κυρωμένο δασικό χάρτη, υποχρεούνται να επισυνάπτουν τα πιστοποιητικά της προηγουμένης παραγράφου και να μνημονεύουν το περιεχόμενό τους. Για περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον δασικό χάρτη επειδή δεν αποτελούν δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, το πιστοποιητικό της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που συνοδεύει τη σχετική πράξη του συμβολαιογράφου ή, αν δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης τοπογραφικού διαγράμματος, επί αποσπάσματος του δασικού χάρτη όπου απεικονίζεται το ακίνητο στο οποίο αφορά η συμβολαιογραφική πράξη και όπου εμφαίνονται οι συντεταγμένες των κορυφών του ακινήτου, με την οποία δηλώνεται υπευθύνως από τον αρμόδιο μηχανικό ότι το συγκεκριμένο ακίνητο δεν εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η συγκεκριμένη υπεύθυνη δήλωση πρέπει να μνημονεύεται στις δικαιοπραξίες εν ζωή που συντάσσονται από τους συμβολαιογράφους. Δεν επιτρέπεται η εγγραφή ή η μεταγραφή των παραπάνω δικαιοπραξιών εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στα οικεία υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, αν δεν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις των ανωτέρω παραγράφων.

αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη αντίστοιχα. Για τη χορήγηση του πιστοποιητικού καταβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του εκδότη του πιστοποιητικού, του οποίου το ύψος, ο τρόπος καταβολής και είσπραξης και η διάθεση καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22. 5. Στις εν ζωή δικαιοπραξίες, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, που συντάσσουν οι συμβολαιογράφοι, που αφορούν στις δασικές εν γένει εκτάσεις που περιλαμβάνονται στον κυρωμένο δασικό χάρτη, υποχρεούνται να επισυνάπτουν τα πιστοποιητικά της προηγουμένης παραγράφου και να μνημονεύουν το περιεχόμενό τους. Για περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον δασικό χάρτη επειδή δεν αποτελούν δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, το πιστοποιητικό της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που συνοδεύει τη σχετική πράξη του συμβολαιογράφου ή, αν δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης τοπογραφικού διαγράμματος, επί αποσπάσματος του δασικού χάρτη όπου απεικονίζεται το ακίνητο στο οποίο αφορά η συμβολαιογραφική πράξη και όπου εμφαίνονται οι συντεταγμένες των κορυφών του ακινήτου, με την οποία δηλώνεται υπευθύνως από τον αρμόδιο μηχανικό ότι το συγκεκριμένο ακίνητο δεν εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η συγκεκριμένη υπεύθυνη δήλωση πρέπει να μνημονεύεται στις δικαιοπραξίες εν ζωή που συντάσσονται από τους συμβολαιογράφους. Δεν επιτρέπεται η εγγραφή ή η μεταγραφή των παραπάνω δικαιοπραξιών εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στα οικεία υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, αν δεν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις των ανωτέρω παραγράφων. 6. Δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του δασικού χάρτη είτε είναι αναρτημένος είτε κυρωμένος μερικά ή ολικά, παρέχεται σε κάθε δημόσια αρχή μέσω του ειδικού διαδικτυακού τόπου της παρ. 11 του άρθρου 13. Αν απαιτείται από κείμενες διατάξεις, εξαιρουμένης της διάταξης της παρ. 4, η βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και των υπηρεσιών και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει, αυτή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του	6. Δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του δασικού χάρτη είτε είναι αναρτημένος είτε κυρωμένος μερικά ή ολικά, παρέχεται σε κάθε δημόσια αρχή μέσω του ειδικού διαδικτυακού τόπου της παρ. 11 του άρθρου 13. Αν απαιτείται από κείμενες διατάξεις, εξαιρουμένης της διάταξης της παρ. 4, η βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των υπηρεσιών και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει, αυτή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο από τον συντάκτη του. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά αν ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής ή μη έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης. Ειδικά για εκτάσεις ως προς τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.), εφόσον απαιτείται η κατά τα ανωτέρω βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα, αντί της υπεύθυνης δήλωσης του προηγούμενου εδαφίου προσκομίζεται αντίγραφο της σχετικής απόφασης με τον Α.Δ.Α. με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης του προσδιορίζει τα τμήματα ως προς τα οποία έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις.»

άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο από τον συντάκτη του. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά αν ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής ή μη έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης. Ειδικά για εκτάσεις ως προς τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) ή ως προς τις οποίες έχει εκδοθεί και έχει αναρτηθεί στο πρόγραμμα «Διαύγεια» απόφαση για την έγκριση της αναμόρφωσης του οικείου δασικού χάρτη, εφόσον απαιτείται η κατά τα ανωτέρω βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα, αντί της υπεύθυνης δήλωσης του προηγούμενου εδαφίου προσκομίζεται αντίγραφο της σχετικής απόφασης με τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (Α.Δ.Α.) με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης του προσδιορίζει τα τμήματα ως προς τα οποία έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις ή των οποίων έχει εγκριθεί η αναμόρφωση.».	
Άρθρο 94 Παρατάσεις δασικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4280/2014 Στο άρθρο 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, προστίθενται νέα εδάφια τρίτο και τέταρτο, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, οι λέξεις «, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8, το έτος «2025» αντικαθίσταται από το έτος «2027», δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9, οι λέξεις «2023, εντός του οποίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας», ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10, οι λέξεις «για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027», στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 12, οι λέξεις «τις 31.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31.12.2027», ζ) στην παρ. 13, ζα) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και ζβ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, η) στο έβδομο εδάφιο της παρ. 14, οι λέξεις «8η Αυγούστου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2027», θ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 18, το έτος «2025» αντικαθίσταται από το έτος «2027», και, μετά	Το άρθρο 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), έχει ως εξής: «Άρθρο 52 Μεταβατικές διατάξεις 1. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 998/1979, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 5 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, καταλαμβάνει και όσες υποθέσεις δεν ολοκληρώθηκαν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται, με εξαίρεση όσων διαθέτουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αποδεικτικό καταβολής τιμήματος εξαγοράς δικαιωμάτων διακατεχόμενης δασικής έκτασης για τις οποίες θα εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κατά το άρθρο 50 του ν. 998/1979, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος. 2. Υποθέσεις χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979 που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των προβλεπομένων από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της από την παράγραφο 2 του άρθρου 33 του παρόντος νόμου, Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων ολοκληρώνονται από τις Δευτεροβάθμιες Επιτροπές εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών

από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως αντικαθίσταται με την παρ. 5 του άρθρου 32, καταλαμβάνει και όσες υποθέσεις δεν ολοκληρώθηκαν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται, με εξαίρεση όσων διαθέτουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αποδεικτικό καταβολής τιμήματος εξαγοράς δικαιωμάτων διακατεχόμενης δασικής έκτασης για τις οποίες εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά το άρθρο 50 του ν. 998/1979, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάσταση του με το άρθρο 36 του παρόντος.

2. Υποθέσεις χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των προβλεπομένων από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάσταση της από την παρ. 2 του άρθρου 33 του παρόντος νόμου, Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων ολοκληρώνονται από τις Δευτεροβάθμιες Επιτροπές εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος. Προϋπόθεση για την εξέταση των αντιρρήσεων που εκκρεμούν ενώπιον των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών είναι η καταβολή υπέρ του Πράσινου Ταμείου του παραβόλου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος.

Η προθεσμία για την άσκηση αίτησης ακύρωσης κατά της τεκμηριωμένης απόρριψης από τη Δευτεροβάθμια Επιτροπή Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων των κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμών ενώπιόν τους αιτήσεων χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, αρχίζει από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Αιτήσεις ακύρωσης που έχουν τυχόν ασκηθεί μέχρι την ανωτέρω προθεσμία, θεωρούνται νομίμως ασκηθείσες.

Οι διατάξεις περί αποζημίωσης της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται από την παρ. 2 άρθρου 33 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα μέλη των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών.

3. Πράξεις χαρακτηρισμού του δασάρχη, που κοινοποιήθηκαν ήδη στον αιτούντα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρέπει επιμελεία παντός ενδιαφερομένου να υποβληθούν στη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος. Προϋπόθεση για την εξέταση των αντιρρήσεων που εκκρεμούν ενώπιον των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών είναι η καταβολή υπέρ του Πράσινου Ταμείου του παραβόλου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος.

Η προθεσμία για την άσκηση αιτήσεων ακυρώσεως κατά της τεκμερωμένης απόρριψης από τις Δευτεροβάθμιες Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων των κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014 εκκρεμών ενώπιόν τους αιτήσεων χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, άρχεται από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου. Αιτήσεις ακυρώσεως που έχουν τυχόν ασκηθεί μέχρι την ανωτέρω προθεσμία, θεωρούνται νομίμως ασκηθείσες.

Οι διατάξεις περί αποζημίωσης της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως η παράγραφος αυτή αντικαθίσταται από την παρ. 2 άρθρου 33 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα μέλη των Δευτεροβάθμιων Επιτροπών.

3. Πράξεις χαρακτηρισμού του δασάρχη, που κοινοποιήθηκαν ήδη στον αιτούντα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, πρέπει επιμελεία παντός ενδιαφερομένου να υποβληθούν στη διαδικασία κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεως της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος νόμου.

4. Αποφάσεις εκδοθείσες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με τις οποίες κηρύχθηκαν δάση ή δασικές εκτάσεις ως αναδασωτέα λόγω καταστροφής τους από πυρκαγιά ανακαλούνται υποχρεωτικά με πράξη του αρμόδιου οργάνου ως προς το τμήμα αυτών που η απώλεια της δασικής βλάστησής του, πριν από την καταστροφή του από πυρκαγιά, είχε εγκριθεί με την έκδοση της έγκρισης επέμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Έκτο του νόμου 998/1979, όπως ισχύει. Ομοίως ανακαλούνται λοιπές πράξεις της διοίκησης που τυχόν εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων της παρούσας παραγράφου, καθ' ο μέρος αφορούν το ανωτέρω τμήμα αυτών. Μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για την ανάκληση της αναδάσωσης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εκδίδονται διοικητικές

διαδικασία κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεως της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 998/1979, όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 34 του παρόντος νόμου.

4. Αποφάσεις εκδοθείσες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με τις οποίες κηρύχθηκαν δάση ή δασικές εκτάσεις ως αναδασωτέα λόγω καταστροφής τους από πυρκαγιά ανακαλούνται υποχρεωτικά με πράξη του αρμόδιου οργάνου ως προς το τμήμα αυτών που η απώλεια της δασικής βλάστησής του, πριν από την καταστροφή του από πυρκαγιά, είχε εγκριθεί με την έκδοση της έγκρισης επέμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Έκτο του ν. 998/1979, όπως ισχύει. Ομοίως, ανακαλούνται λοιπές πράξεις της διοίκησης που τυχόν εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων της παρούσας παραγράφου, καθ' ό μέρος αφορούν στο ανωτέρω τμήμα αυτών. Μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για την ανάκληση της αναδάσωσης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εκδίδονται διοικητικές πράξεις για την προστασία του τμήματος αυτού κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας.

5. Υποθέσεις άρσης ή ανάκλησης πράξεων κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων, που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων συνεχίζονται από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 998/1979, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 35 του παρόντος νόμου.

6. Οι αιτήσεις εξαγοράς της παρ. 6 του άρθρου 47 του ν. 998/1979, περί γεωργικής εκμετάλλευσης, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, υποβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) ετών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα (1) ακόμα έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

7. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, πτηνοτροφεία, μελισσοκομεία, εκτροφεία θηραμάτων, υδατοκαλλιέργειες, εκτροφεία γουνοφόρων ή άλλες συναφείς κτηνοτροφικές μονάδες, ιεροί ναοί και βοηθητικοί χώροι αυτών, μετόχια, ησυχαστήρια, ιερές μονές και βοηθητικοί χώροι αυτών, παρεκκλήσια, ιερά προσκυνήματα που εγκαταστάθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027 και πράξεις για την προστασία του τμήματος αυτού κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας.

5. Υποθέσεις άρσης ή ανάκλησης πράξεων κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων, που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ενώπιον των Πρωτοβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων συνεχίζονται από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 998/1979 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 3 του άρθρου 35 του παρόντος νόμου.

6. Οι αιτήσεις εξαγοράς της παρ. 6 του άρθρου 47 του ν. 998/1979, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, υποβάλλονται εντός προθεσμίας τριών (3) ετών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμα έτος με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

7. Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, πτηνοτροφεία, μελισσοκομεία, εκτροφεία θηραμάτων, υδατοκαλλιέργειες, εκτροφεία γουνοφόρων ή άλλες συναφείς κτηνοτροφικές μονάδες, ιεροί ναοί και βοηθητικοί χώροι αυτών, μετόχια, ησυχαστήρια, ιερές μονές και βοηθητικοί χώροι αυτών, παρεκκλήσια, ιερά προσκυνήματα που εγκαταστάθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μια τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση επέμβασης των άρθρων 45 και 47Α του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τα πιστοποιητικά από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία ή την άδεια δόμησης, όπου απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, κήρυξής τους ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές

εντός της ίδιας προθεσμίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση επέμβασης των άρθρων 45 και 47Α του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.), σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και τα πιστοποιητικά από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ή την άδεια δόμησης, όπου απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012 (Α' 52).

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, κήρυξής τους ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις, οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία.

Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται. Η συνέχιση της λειτουργίας των ανωτέρω εγκαταστάσεων απαγορεύεται στις περιπτώσεις που εκδοθεί, πλήρως αιτιολογημένη πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου δασαρχείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, αν δεν υπάρχει δασαρχείο σε επίπεδο νομού, στην οποία διαπιστώνονται συνεχείς επεκτάσεις των ανωτέρω εγκαταστάσεων, κοπή ή εκχέρσωση δασικής βλάστησης, καθώς και κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, που δεν σχετίζονται με τη λειτουργία τους.

8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των πράξεις και εγκρίσεις, οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία.

Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται. Η συνέχιση της λειτουργίας των ανωτέρω εγκαταστάσεων απαγορεύεται στις περιπτώσεις που εκδοθεί, πλήρως αιτιολογημένη πράξη του προϊσταμένου του αρμόδιου Δασαρχείου ή της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, αν δεν υπάρχει δασαρχείο σε επίπεδο νομού, στην οποία διαπιστώνονται συνεχείς επεκτάσεις των ανωτέρω εγκαταστάσεων, κοπή ή εκχέρσωση δασικής βλάστησης, καθώς και κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, που δεν σχετίζονται με τη λειτουργία τους.

8. Χιονοδρομικά κέντρα, υφιστάμενες εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τη λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων, καθώς και υφιστάμενες ανεξάρτητες μηχανικές εγκαταστάσεις με συρματόσχοινα, όπως κρεμαστοί ή σχοινοκίνητοι σχοινοσιδηρόδρομοι και παρεμφερή μέσα, που βρίσκονται σε εκτάσεις που διαχειρίζεται η δασική υπηρεσία και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση, ακόμη και εάν δεν λειτουργούν, λαμβάνουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, την έγκριση της παρ. 2 ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις εκτάσεις της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Στις ως άνω εκτάσεις επιτρέπεται και η επέκταση των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289). Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από την δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.

9. Έργα που εξυπηρετούν ανάγκες ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, όπως δεξαμενές, γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, δίκτυα αγωγών προσαγωγής, κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, αγωγών ύδρευσης αποχέτευσης, καθώς και αθλητικές εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν από Ο.Τ.Α. μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εκτάσεις που

διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που έχουν εκδοθεί πριν την προβλεπόμενη από τη δασική νομοθεσία έγκριση. Εφόσον εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη δασική υπηρεσία έγκριση ή πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, οι πράξεις παύουν να ισχύουν.

9. Έργα που εξυπηρετούν ανάγκες ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, όπως δεξαμενές, γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, δίκτυα αγωγών προσαγωγής, κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, αγωγών ύδρευσης αποχέτευσης, καθώς και αθλητικές εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για κάλυψη των αναγκών τους, χωρίς την προβλεπομένη από τις εν λόγω διατάξεις άδεια, συνεχίζουν τη λειτουργία τους έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 και εντός της ίδιας προθεσμίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση της παρ. 2 του άρθρου 53 και της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου και τις προβλεπόμενες από τη σχετική περί των υδάτων, λυμάτων και των αθλητικών εγκαταστάσεων νομοθεσία εγκρίσεις, αν από τη φύση των έργων επιβάλλεται η εφαρμογή της παραπάνω νομοθεσίας. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των παραπάνω εκτάσεων ανακαλούνται.

10. Κατασκηνώσεις που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 2027, προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρ. 11.

Στις περιπτώσεις αυτές, η έγκριση επέμβασης του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, εκδίδεται και επί εκτάσεων της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979.

Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για κάλυψη των αναγκών τους, χωρίς την προβλεπομένη από τις εν λόγω διατάξεις άδεια, συνεχίζουν τη λειτουργία τους έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, εντός του οποίου οφείλουν να λάβουν την έγκριση της παρ. 2 του άρθρου 53 και της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου και τις προβλεπόμενες από τη σχετική περί των υδάτων, λυμάτων και των αθλητικών εγκαταστάσεων νομοθεσία εγκρίσεις, αν από τη φύση των έργων επιβάλλεται η εφαρμογή της παραπάνω νομοθεσίας. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των παραπάνω εκτάσεων ανακαλούνται.

10. Κατασκηνώσεις που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, συνεχίζουν να λειτουργούν για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου, προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της επόμενης παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις αυτές, η έγκριση επέμβασης του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, εκδίδεται και επί εκτάσεων της κατηγορίας α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, εκδίδεται και επί εκτάσεων της κατηγορίας β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δα-σική υπηρεσία, εφόσον εκδοθούν όλες οι απαιτούμενες διοικητικές πράξεις και εγκρίσεις. Για τις υφιστάμενες κατασκηνώσεις που έχουν ολοκληρώσει τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων και έχουν πληρώσει το τίμημα εξαγοράς διακατεχόμενων δασών για τις οποίες εκκρεμεί έκδοση απόφασης εγκατάστασης θα εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

11. Τα υφιστάμενα εντός των κατασκηνώσεων κτίσματα υπάγονται στις διατάξεις του ν.

πράξεις και εγκρίσεις. Για τις υφιστάμενες κατασκηνώσεις που έχουν ολοκληρώσει τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων και έχουν πληρώσει το τίμημα εξαγοράς διακατεχόμενων δασών για τις οποίες εκκρεμεί έκδοση απόφασης εγκατάστασης εκδίδεται απευθείας απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την παρ. 1. 11. Τα υφιστάμενα εντός των κατασκηνώσεων κτίσματα υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4178/2013 (Α' 174), κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στο άρθρο 2 αυτού, και στις διατάξεις των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφισταμένων κτισμάτων, που εξυπηρετούν τη λειτουργία κατασκηνώσεων, σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 998/1979, περί τροποποιήσεων των διατάξεων περί ελεγκτών δόμησης, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων σε εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του 1923, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι δόμησης που καθορίζονται στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 50 του ν. 998/1979. 12. Για τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια τα οποία λειτουργούν χωρίς νόμιμη άδεια εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2027 κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, υπό την προϋπόθεση έκδοσης διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού, συνοδευόμενης από θεωρημένα τοπογραφικά διαγράμματα. Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι η έκταση δεν προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι μέρος της έκτασης προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εκδίδεται, ομοίως, κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης	4178/2013 (Α΄ 174), κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στο άρθρο 2 αυτού, και στις διατάξεις των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφισταμένων κτισμάτων, που εξυπηρετούν τη λειτουργία κατασκηνώσεων, σε δημόσια και μη δάση και δασικές εκτάσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου. Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και τη νομιμοποίηση υφιστάμενων κτισμάτων σε εκτάσεις εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών προ του 1923, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι δόμησης που καθορίζονται στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 50 του ν. 998/1979. 12. Για τα υφιστάμενα ορειβατικά καταφύγια τα οποία λειτουργούν χωρίς νόμιμη άδεια εκδίδεται μέχρι τις 31.12.2025 κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, υπό την προϋπόθεση έκδοσης διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού, συνοδευόμενης από θεωρημένα τοπογραφικά διαγράμματα. Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι η έκταση δεν προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, η απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Όταν η αρμόδια δασική υπηρεσία βεβαιώνει ότι μέρος της έκτασης προστατεύεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, εκδίδεται, ομοίως, κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, μετά από την έκδοση διαπιστωτικής πράξης από το Πολεοδομικό Γραφείο της Ειδικής Υπηρεσίας Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Στη διαπιστωτική πράξη αναφέρονται τα τοπογραφικά και τεχνικά στοιχεία του ορειβατικού καταφυγίου, η δυναμικότητά του, το καθεστώς λειτουργίας του, το καθεστώς που διέπει την περιοχή εγκατάστασής του, το ιδιοκτησιακό και προστατευτικό καθεστώς, καθώς και οι

Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού. Στη διαπιστωτική πράξη αναφέρονται τα τοπογραφικά και τεχνικά στοιχεία του ορειβατικού καταφυγίου, η δυναμικότητά του, το καθεστώς λειτουργίας του, το καθεστώς που διέπει την περιοχή εγκατάστασής του, το ιδιοκτησιακό και προστατευτικό καθεστώς, καθώς και οι υποχρεώσεις του φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο σε σχέση με τη νόμιμη λειτουργία του. Για την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης απαιτείται σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, η οποία μπορεί να θέτει όρους σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου. Διαπιστωτικές πράξεις που εκδόθηκαν, δυνάμει του άρθρου 40 του ν. 3105/2003 (Α' 29), εξακολουθούν να ισχύουν και δύναται να συμπληρώνονται μετά από αίτηση του φορέα εκμετάλλευσης, αν διαπιστωθεί ότι υφίστανται σφάλματα ως προς: α) την αποτύπωση βάσει νεότερης καταμέτρησης γηπέδου και κτιρίων, β) την παράλειψη αποτύπωσης κτιρίων, βοηθητικών/ συνοδευτικών έργων, ακόμη και αν βρίσκονται εκτός του γηπέδου του ορειβατικού καταφυγίου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τη δυναμικότητα των υφιστάμενων κτιρίων, και δ) τη συμπλήρωση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου που δεν έχουν περιληφθεί σε αυτές. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού: α) αίτηση του αναφερόμενου στη διαπιστωτική πράξη φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο, β) η οικεία διαπιστωτική πράξη, γ) τα τοπογραφικά διαγράμματα της συγκεκριμένης έκτασης με τις συντεταγμένες των κορυφών βασισμένες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ '87, αρμοδίως θεωρημένα, που συνοδεύουν την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη, στα οποία αποτυπώνονται οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και υποδομές. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη αιτήσεις και δικαιολογητικά νομιμοποίησης που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 40 του ν. 3105/2003. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου περιγράφονται τα όρια, η θέση και το εμβαδό της έκτασης, αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και ο σκοπός της επέμβασης και περιλαμβάνεται τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και όροι	υποχρεώσεις του φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο σε σχέση με τη νόμιμη λειτουργία του. Για την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης απαιτείται σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών, η οποία μπορεί να θέτει όρους σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου. Διαπιστωτικές πράξεις που εκδόθηκαν, δυνάμει του άρθρου 40 του ν. 3105/2003 (Α' 29), εξακολουθούν να ισχύουν και δύναται να συμπληρώνονται μετά από αίτηση του φορέα εκμετάλλευσης, αν διαπιστωθεί ότι υφίστανται σφάλματα ως προς: α) την αποτύπωση βάσει νεότερης καταμέτρησης γηπέδου και κτιρίων, β) την παράλειψη αποτύπωσης κτιρίων, βοηθητικών/ συνοδευτικών έργων, ακόμη και αν βρίσκονται εκτός του γηπέδου του ορειβατικού καταφυγίου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γ) τη δυναμικότητα των υφιστάμενων κτιρίων, και δ) τη συμπλήρωση των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου που δεν έχουν περιληφθεί σε αυτές. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου υποβάλλονται στην Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού: α) Αίτηση του αναφερόμενου στη διαπιστωτική πράξη φορέα που διαχειρίζεται το ορειβατικό καταφύγιο, β) η οικεία διαπιστωτική πράξη, γ) τα τοπογραφικά διαγράμματα της συγκεκριμένης έκτασης με τις συντεταγμένες των κορυφών βασισμένες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ 87, αρμοδίως θεωρημένα, που συνοδεύουν την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη, στα οποία αποτυπώνονται οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και υποδομές. Για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη αιτήσεις και δικαιολογητικά νομιμοποίησης που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 40 του ν. 3105/2003. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου περιγράφονται τα όρια, η θέση και το εμβαδό της έκτασης, αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και ο σκοπός της επέμβασης και περιλαμβάνεται τεχνική περιγραφή των εγκαταστάσεων και υποδομών, καθώς και όροι σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου, προσαρτάται δε το τοπογραφικό διάγραμμα, αρμοδίως θεωρημένο, που συνοδεύει την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη. Η απόφαση επέχει θέση οικοδομικής άδειας και έγκρισης

σχετικά με τη συντελεσθείσα επέμβαση και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου, προσαρτάται δε το τοπογραφικό διάγραμμα, αρμοδίως θεωρημένο, που συνοδεύει την αντίστοιχη διαπιστωτική πράξη. Η απόφαση επέχει θέση οικοδομικής άδειας και έγκρισης επέμβασης του άρθρου 45 του ν. 998/1979, ενώ για την έκδοσή της, καθώς και για την έκδοση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων, δεν απαιτείται η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) ή έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.).
Ορειβατικά καταφύγια για τα οποία εκδίδεται η απόφαση του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης.
Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση και το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού, καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.
13. Αποφάσεις που εκδόθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 66 του ν. 998/1979, περί δενδροκομικής εκμετάλλευσης καστανοτεμαχίων, και 16 του ν. 1734/1987 (Α' 189) εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και τις προϋποθέσεις έκδοσης τους. Καστανοτεμάχια που παραχωρήθηκαν προσωρινά με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία οριστικής παραχώρησής τους επειδή δεν πραγματοποιήθηκε εξ ολοκλήρου ο σκοπός της παραχώρησης, καταβλήθη κε όμως εν όλω ή εν μέρει το τίμημα, παραχωρούνται με οριστικό τίτλο μέσα σε ένα (1) έτος από την ισχύ του παρόντος νόμου στους νόμιμους δικαιούχους ή στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, υπό τον όρο ότι διατηρείται η μορφή του καστανεώνα και συνεχίζεται η δενδροκομική εκμετάλλευση, με εξημέρωση των καστανόδενδρων και ότι καταβάλλεται το υπόλοιπο του τιμήματος, εφόσον υφίσταται τέτοια εκκρεμότητα. Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την ισχύ των παραπάνω αποφάσεων, οι δικαιούχοι, προς τους οποίους έχει μεταβιβασθεί το δικαίωμα, να είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί ή κτηνοτρόφοι.
14. Τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου ή επέμβασης του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), ενώ για την έκδοσή της, καθώς και για την έκδοση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων, δεν απαιτείται η υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) ή έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.).
Ορειβατικά καταφύγια για τα οποία εκδίδεται η απόφαση του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης.
Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης και κήρυξης των εκτάσεων ως αναδασωτέων, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση και το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Τουρισμού καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων.
13. Αποφάσεις που εκδόθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 66 του ν. 998/1979 και 16 του ν. 1734/1987 (Α' 189) εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και τις προϋποθέσεις έκδοσής τους.
Κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την ισχύ των παραπάνω αποφάσεων, οι δικαιούχοι, προς τους οποίους έχει μεταβιβασθεί το δικαίωμα, να είναι κατά κύριο επάγγελμα γεωργοί ή κτηνοτρόφοι.
Καστανοτεμάχια που παραχωρήθηκαν προσωρινά με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία οριστικής παραχώρησής τους επειδή δεν πραγματοποιήθηκε εξ ολοκλήρου ο σκοπός της παραχώρησης, καταβλήθηκε όμως εν όλω ή εν μέρει το τίμημα, παραχωρούνται με οριστικό τίτλο μέσα σε ένα (1) έτος από την ισχύ του παρόντος νόμου στους νόμιμους δικαιούχους ή στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπό τον όρο ότι θα διατηρηθεί η μορφή του καστανεώνα και θα συνεχιστεί η δενδροκομική εκμετάλλευση, με εξημέρωση των καστανόδενδρων και ότι θα καταβληθεί το υπόλοιπο του τιμήματος, εφόσον υφίσταται τέτοια εκκρεμότητα.
14. Τουριστικές εγκαταστάσεις σε ακίνητα δασικού χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου ή του ΕΟΤ, που έχουν οποτεδήποτε παραχωρηθεί σε αυτόν για τουριστική αξιοποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο και ανεγέρθηκαν από τον ΕΟΤ ή την ΕΤΑΔ ή τρίτο,

του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), που έχουν οποτεδήποτε παραχωρηθεί σε αυτόν για τουριστική αξιοποίηση καθ' οιονδήποτε τρόπο και ανεγέρθηκαν από τον Ε.Ο.Τ. ή την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. ή τρίτο, στον οποίο παραχωρήθηκαν τα δικαιώματα τουριστικής αξιοποίησης, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες. Για τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ., με τη διαδικασία που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Με την έκδοση της ανωτέρω πράξης οι εγκαταστάσεις, όπως αυτές περιγράφονται και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που τη συνοδεύει, θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση οικοδομικής άδειας επισκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του περιγραφόμενου περιτυπώματος υφιστάμενου κτιρίου, για το οποίο εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ., δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οικείου Δασάρχη. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ακινήτων, για τα οποία ήδη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχετική διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993. Ως προς την περαιτέρω τουριστική αξιοποίηση των ως άνω ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 της περ. δ) του άρθρου 49 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου. Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις (campings) της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), που δεν ανήκουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου και λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές έγκριση, οφείλουν να λάβουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν, εφόσον	στον οποίο παραχωρήθηκαν τα δικαιώματα τουριστικής αξιοποίησης, θεωρούνται νομίμως υφιστάμενες. Για τη νομιμότητα των εγκαταστάσεων αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, με τη διαδικασία που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993 (Α' 118). Με την έκδοση της ανωτέρω πράξης οι εγκαταστάσεις, όπως αυτές περιγράφονται και αποτυπώνονται στο διάγραμμα που τη συνοδεύει, θεωρείται ότι πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση οικοδομικής άδειας επισκευής, συντήρησης και εκσυγχρονισμού και οι αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες υποχρεούνται στη χορήγηση των σχετικών αδειών και εγκρίσεων χωρίς να απαιτείται η έκδοση βεβαίωσης από τον οικείο δασάρχη. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων εντός του περιγραφόμενου περιτυπώματος υφιστάμενου κτιρίου, για το οποίο εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ, δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οικείου Δασάρχη. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις ακινήτων, για τα οποία ήδη έχει εκδοθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σχετική διαπιστωτική πράξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2160/1993. Ως προς την περαιτέρω τουριστική αξιοποίηση των ως άνω ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1, 2, 3, 4 της περ. δ' του άρθρου 49 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου. Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις (campings) της υποπερ. ββ' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, που δεν ανήκουν στις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου και λειτουργούν σε εκτάσεις που υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν έχουν την προβλεπόμενη από τις διατάξεις αυτές έγκριση, οφείλουν να λάβουν έως την 8η Αυγούστου 2025, την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. Κατά τη διάρκεια της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής και επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές παύουν να ισχύουν, εφόσον εκδοθεί η πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. 15. Στις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό

εκδοθεί η πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του ν. 998/1979. 15. Στις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 39 του παρόντος νόμου, υπάγονται και οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος αυτού, υποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 3208/2003 (Α' 303). 16. Κοιμητήρια υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών και Κοινωνικών Υπηρεσιών υπό στοιχεία Α5/2010/10.5.1978 «Περί όρων ιδρύσεως κοιμητηρίων» (Β' 424), με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις τους σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα θεωρούνται νομίμως υφιστάμενα. Τα όρια της έκτασης που καταλαμβάνουν αποτυπώνονται με μέριμνα του οικείου δήμου και ελέγχονται από την αρμόδια δασική υπηρεσία. Για τη νομιμότητα αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Τυχόν πράξεις της διοίκησης για την προστασία των ανωτέρω εκτάσεων ανακαλούνται αυτοδίκαια. Η επέκταση των ανωτέρω νεκροταφείων επιτρέπεται, εφόσον από ειδική μελέτη προκύπτει η αδυναμία εξασφάλισης κατάλληλου για τον σκοπό αυτόν άλλου χώρου και μετά από εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης, μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας και υδρογεωτεχνικής μελέτης. 17. Κάθε διαδικασία διοικητικής αναγνώρισης της ιδιοκτησίας των δασών και των δασικών εκτάσεων του πρώτου εδαφίου και των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 15 του ν. 3208/2003, το οποίο δεύτερο εδάφιο προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παρ. 9 του άρθρου 43 του παρόντος νόμου, καθώς και οι σχετικές με την ιδιοκτησία εκκρεμείς δίκες σε αντιδικία με το Δημόσιο καταργούνται. Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και αναφέρονται στις παραπάνω εκτάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν. 18. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3208/2003, πλην του τελευταίου εδαφίου της, καθώς επίσης και η παρ. 3 του ιδίου άρθρου καταργούνται μετά από την έναρξη των εργασιών σύνταξης δασολογίου της οικείας περιφερειακής ενότητας και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2027. Μετά από την πάροδο της προθεσμίας αυτής για τις οριστικά παραχωρηθείσες εκτάσεις ισχύουν οι όροι των παραχωρητηρίων.	αντικαθίσταται με το άρθρο 39 του παρόντος νόμου, υπάγονται και οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος αυτού, υποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 3208/2003. 16. Κοιμητήρια υφιστάμενα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατά την έννοια και τις προϋποθέσεις της Α5/2010 της από 19.4./10.5.1978 υπουργικής απόφασης (Β' 424), με τις απαραίτητες εγκαταστάσεις τους σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα θεωρούνται νομίμως υφιστάμενα. Τα όρια της έκτασης που καταλαμβάνουν αποτυπώνονται με μέριμνα του οικείου Δήμου και ελέγχονται από την αρμόδια Δασική Υπηρεσία. Για τη νομιμότητα αυτών εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τυχόν πράξεις της Διοίκησης για την προστασία των ανωτέρω εκτάσεων ανακαλούνται αυτοδίκαια. Η επέκταση των ανωτέρω νεκροταφείων επιτρέπεται, εφόσον από ειδική μελέτη προκύπτει η αδυναμία εξασφάλισης κατάλληλου για το σκοπό αυτόν άλλου χώρου και μετά από εκπόνηση περιβαλλοντικής μελέτης, μελέτης γεωλογικής καταλληλότητας και υδρογεωτεχνικής μελέτης. 17. Κάθε διαδικασία διοικητικής αναγνώρισης της ιδιοκτησίας των δασών και των δασικών εκτάσεων του πρώτου εδαφίου και των περιπτώσεων α΄ και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 15 του ν. 3208/2003 (Α΄303), το οποίο δεύτερο εδάφιο προστέθηκε στο άρθρο αυτό με την παράγραφο 9 του άρθρου 43 του παρόντος νόμου, καθώς και οι σχετικές με την ιδιοκτησία εκκρεμείς δίκες σε αντιδικία με το Δημόσιο καταργούνται. Πρωτόκολλα Διοικητικής Αποβολής που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου και αναφέρονται στις παραπάνω εκτάσεις ανακαλούνται από τότε που εκδόθηκαν. 18. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3208/2003 (Α' 303), πλην του τελευταίου εδαφίου της, καθώς επίσης και η παρ. 3 του ιδίου άρθρου καταργούνται μετά από την έναρξη των εργασιών σύνταξης δασολογίου της οικείας περιφερειακής ενότητας και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2025. Μετά από την πάροδο της προθεσμίας αυτής για τις οριστικά παραχωρηθείσες εκτάσεις ισχύουν οι όροι των παραχωρητηρίων. 19. Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν σε δήμους και κοινότητες κατά τις διατάξεις του άρθρου 193 του ν. 4173/1929, όσο ίσχυε, με οριστικά

19. Δημόσιες δασικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν σε δήμους και κοινότητες κατά τις διατάξεις του άρθρου 193 του ν. 4173/1929 (Α' 205), όσο ίσχυε, με οριστικά παραχωρητήρια, προς εγκατάσταση των δικαιούχων κατοίκων τους ή των καθολικών διαδόχων τους, παραχωρούνται σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου όπως ίσχυσε, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μετά από διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου. 20. Φυτώρια που λειτουργούν νόμιμα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία διετία από την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την προβλεπόμενη στην παρ. 1 του ως άνω άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969, άδεια. Μέχρι την ολοκλήρωση των προσωρινών διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν.δ. 86/1969, όπως ισχύει, η βοσκή ασκείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 60 του ν. 4264/2014 (Α' 118) ή, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4061/2012 (Α' 66), εφόσον οι εκτάσεις υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του. 21. Το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 998/1979, όπως το εδάφιο αυτό προστίθεται στην παρ. 1 με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 22. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηρισθεί τελεσιδίκως ως υπαγόμενες στις παρ. 6β ή 6γ του άρθρου 3 του ν. 998/1979 και ρυθμίζονταν, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν εννοιολογικά οι ανωτέρω εκτάσεις και να διακριθούν αντιστοίχως, σύμφωνα με το άρθρο 5 του π.δ. 32/2016 (Α' 46). Η διαπιστωτική πράξη, εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του εδαφίου τρίτου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Με την ανάρτηση της πράξης στον ειδικό αυτό τόπο, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από τον νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση	παραχωρητήρια, προς εγκατάσταση των δικαιούχων κατοίκων τους ή των καθολικών διαδόχων τους, παραχωρούνται σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου όπως ίσχυσε, μέσα σε προθεσμία τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μετά από διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου. 20. Φυτώρια που λειτουργούν νόμιμα πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζουν τη λειτουργία τους για μία διετία από την έκδοση της υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου 51 του ν.δ. 86/1969, άδεια. Μέχρι την ολοκλήρωση των προσωρινών διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν.δ. 86/1969, όπως ισχύει, η βοσκή ασκείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 60 του ν. 4264/2014 (Α' 118) ή, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4061/2012, εφόσον οι εκτάσεις υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του. 21. προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 998/1979, όπως το εδάφιο αυτό προστίθεται στην παράγραφο 1 με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. 22. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηρισθεί τελεσιδίκως ως υπαγόμενες στις παραγράφους 6β ή 6γ του άρθρου 3 του ν. 998/1979 και ρυθμίζονταν, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε έχοντος έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο Δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν εννοιολογικά οι ανωτέρω εκτάσεις και να διακριθούν αντιστοίχως, σύμφωνα με το άρθρο 5 του π.δ. 32/2016. Η διαπιστωτική πράξη, εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του εδαφίου 3 της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Με την ανάρτηση της πράξης στον ειδικό αυτό τόπο, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από το νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο,

για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, προκειμένου να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα. Η υποβολή της αίτησης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ' αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182). 23. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηρισθεί τελεσιδίκως ως υπαγόμενες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας πριν από τις 8.8.2014 και είναι τεχνητές δασικές φυτείες της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή κατόπιν αιτήματος των ιδιοκτητών των εκτάσεων ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν ως τεχνητές δασικές φυτείες που δημιουργούνται από τους ιδιοκτήτες τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Η διαπιστωτική πράξη αναρτάται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της στον διαδικτυακό τόπο του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, προκειμένου αυτός να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα κατά της ανωτέρω πράξης, τεκμαίρεται από την ανάρτηση αυτής στον διαδικτυακό τόπο, αποκλεισμένης της εφαρμογής ειδικότερων διατάξεων περί δημοσίευσης. Η υποβολή της αίτησης του πρώτου εδαφίου, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ' αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182).».	προκειμένου να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα. Η υποβολή της αίτησης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του Δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ΄ αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α΄182). 23. Μέχρι την κατάρτιση των δασικών χαρτών, για τις εκτάσεις που έχουν χαρακτηρισθεί τελεσιδίκως ως υπαγόμενες στις διατάξεις της δασικής.νομοθεσίας πριν από τις 8.8.2014 και είναι τεχνητές δασικές φυτείες της περίπτωσης γ΄ της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από την οικεία δασική αρχή κατόπιν αιτήματος των ιδιοκτητών των εκτάσεων ή αυτεπαγγέλτως από τον οικείο Δασάρχη, προκειμένου να προσδιορισθούν ως τεχνητές δασικές φυτείες που δημιουργούνται από τους ιδιοκτήτες τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ΄ της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Η διαπιστωτική πράξη αναρτάται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της στο διαδικτυακό τόπο του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο προκειμένου αυτός να ασκήσει οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα κατά της ανωτέρω πράξης, τεκμαίρεται από την ανάρτηση αυτής στο διαδικτυακό τόπο, αποκλεισμένης της εφαρμογής ειδικότερων διατάξεων περί δημοσίευσης. Η υποβολή της αίτησης του πρώτου εδαφίου, η διαδικασία έκδοσης της ανωτέρω πράξης του Δασάρχη, καθώς και η προθεσμία άσκησης και η άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσων κατ' αυτής δεν αναστέλλει την πρόοδο της κατάρτισης, θεώρησης και κύρωσης των δασικών χαρτών, εφαρμοζομένων ως προς την αναμόρφωση του οικείου δασικού χάρτη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182).
Άρθρο 95 **Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση άρθρου 51Α ν. 4915/2022** Στο άρθρο 51Α του ν. 4915/2022 (Α΄ 63), περί εξαίρεσης από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των	**Το άρθρο 51Α του ν. 4915/2022 (Α΄ 63), έχει ως εξής:** «Άρθρο 51Α Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής

Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη και το αριθμητικό «δύο (2)» αντικαθίστανται από τη λέξη και το αριθμητικό «τέσσερα (4)» και β) στο δεύτερο εδάφιο, το έτος «2026» αντικαθίσταται από το έτος «2028», και το άρθρο 51Α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 51Α Εξαίρεση από τη συμμετοχή στους κύκλους κινητικότητας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Το προσωπικό που ανήκει οργανικά στις Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξαιρείται από τις διαδικασίες συμμετοχής στους κύκλους κινητικότητας που διενεργούνται μέσω του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016, Α΄ 224), για τέσσερα (4) έτη. Οι διαδικασίες συμμετοχής του πρώτου εδαφίου εκκινούν από το έτος 2028.».	Το προσωπικό που ανήκει οργανικά στις Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξαιρείται από τις διαδικασίες συμμετοχής στους κύκλους κινητικότητας που διενεργούνται μέσω του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016, Α' 224), για δύο (2) έτη. Οι διαδικασίες συμμετοχής του πρώτου εδαφίου εκκινούν από το έτος 2026.»
Άρθρο 96 **Εξορθολογισμός επιτρεπόμενων χρήσεων σε προστατευόμενες περιοχές - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 1650/1986** Στο άρθρο 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί κριτηρίων χαρακτηρισμού και αρχών προστασίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. δ) της παρ. 4, προστίθενται νέα εδάφια πέμπτο και έκτο, β) στην παρ. 5, οι λέξεις «καθεστώτα (όπως ενδεικτικά: δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «καθεστώτα, όπως δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι,», γ) προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 19 Κριτήρια χαρακτηρισμού και αρχές προστασίας 1. α) Περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας χαρακτηρίζονται χερσαίες, υδάτινες, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα, φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές με καταγεγραμμένη παρουσία τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών διεθνούς, ενωσιακής σημασίας ή/ και ελληνικού ενδιαφέροντος που χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Οι περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίζονται δια του παρόντος ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και διακρίνονται σε ειδικές ζώνες διατήρησης, ζώνες ειδικής προστασίας και σε προτεινόμενους τόπους ενωσιακής σημασίας, σύμφωνα με την ειδικότερη κατάταξή τους στο Παράρτημα Ι και	**Το άρθρο 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), έχει ως εξής:** «Άρθρο 19 Κριτήρια χαρακτηρισμού και αρχές προστασίας 1. α) Περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας χαρακτηρίζονται χερσαίες, υδάτινες, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα, φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές με καταγεγραμμένη παρουσία τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών διεθνούς, ενωσιακής σημασίας ή/και ελληνικού ενδιαφέροντος που χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Οι περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίζονται δια του παρόντος ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και διακρίνονται σε ειδικές ζώνες διατήρησης, ζώνες ειδικής προστασίας και σε προτεινόμενους τόπους ενωσιακής σημασίας, σύμφωνα με την ειδικότερη κατάταξή τους στο Παράρτημα Ι και τους συνημμένους σ' αυτόν Πίνακες 1 και 2 της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αριθμ. 50743/2017 (Β' 4432). β) Περισσότερες περιοχές από τις παραπάνω που βρίσκονται σε γεωγραφική εγγύτητα μεταξύ τους μπορούν να συγκροτούν μία περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει ενός ή περισσοτέρων από τα προστατευτέα αντικείμενα που φιλοξενούν ή/και βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους

τους συνημμένους σε αυτόν Πίνακες 1 και 2 της κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αρ. 50743/2017 «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432). β) Περισσότερες περιοχές από τις παραπάνω που βρίσκονται σε γεωγραφική εγγύτητα μεταξύ τους μπορούν να συγκροτούν μία περιοχή προστασίας της βιοποικιλότητας. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει ενός ή περισσοτέρων από τα προστατευτέα αντικείμενα που φιλοξενούν ή/ και βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/ και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/ και διοικητικής τους ταυτότητας. 2. Ανεξαρτήτως της ένταξης στο δίκτυο Natura 2000, προστατευόμενες περιοχές μπορούν να χαρακτηρίζονται ως εξής: α) Εθνικά πάρκα. Ως εθνικά πάρκα, χερσαία, θαλάσσια ή μικτού χαρακτήρα, χαρακτηρίζονται οι μεγάλες σε έκταση φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές στις οποίες λαμβάνουν χώρα οικολογικές λειτουργίες ευρείας κλίμακας με χαρακτηριστικά είδη και τύπους φυσικών οικοτόπων ενωσιακής σημασίας ή/ και ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Τα εθνικά πάρκα δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/ και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/ και διοικητικής τους ταυτότητας. Τα Εθνικά Πάρκα μπορούν να περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες περιοχές Natura 2000 ή/ και Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας, ειδικά όταν αυτές χαρακτηρίζονται από ευρύ φάσμα οικοσυστημικών λειτουργιών με κοινά χωρικά, φυσικογεωγραφικά ή/ και αβιοτικά χαρακτηριστικά. β) Καταφύγια άγριας ζωής. Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα) που αξιολογούνται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη πληθυσμών της άγριας πανίδας και χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει της χωρικής ή/ και διοικητικής τους ταυτότητας. Ως Καταφύγια Άγριας Ζωής μπορούν να χαρακτηρίζονται και οι οικολογικοί διάδρομοι μεταξύ προστατευόμενων περιοχών. γ) Προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί. Ως προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται,	ή/και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας. 2. Ανεξαρτήτως της ένταξης στο δίκτυο Natura 2000, προστατευόμενες περιοχές μπορούν να χαρακτηρίζονται ως εξής: α. Εθνικά πάρκα. Ως εθνικά πάρκα, χερσαία, θαλάσσια ή μικτού χαρακτήρα, χαρακτηρίζονται οι μεγάλες σε έκταση φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές στις οποίες λαμβάνουν χώρα οικολογικές λειτουργίες ευρείας κλίμακας με χαρακτηριστικά είδη και τύπους φυσικών οικοτόπων ενωσιακής σημασίας ή/και ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία χρήζουν προστασίας και διατήρησης. Τα εθνικά πάρκα δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει φυσικογεωγραφικών χαρακτηριστικών τους ή/και βάσει της ιστορικής, χωρικής ή/ και διοικητικής τους ταυτότητας. Τα Εθνικά Πάρκα μπορούν να περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες περιοχές Natura 2000 ή/και Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας, ειδικά όταν αυτές χαρακτηρίζονται από ευρύ φάσμα οικοσυστημικών λειτουργιών με κοινά χωρικά, φυσικογεωγραφικά ή/και αβιοτικά χαρακτηριστικά. β. Καταφύγια άγριας ζωής. Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές, θαλάσσιες ή μικτού χαρακτήρα) που αξιολογούνται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη πληθυσμών της άγριας πανίδας και χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου. Δύνανται να ονοματοδοτούνται βάσει της χωρικής ή/και διοικητικής τους ταυτότητας. Ως Καταφύγια Άγριας Ζωής μπορούν να χαρακτηρίζονται και οι οικολογικοί διάδρομοι μεταξύ προστατευόμενων περιοχών. γ. Προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί. Ως προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται, αντιστοίχως, λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της (περιοχές ή στοιχεία σημειακού χαρακτήρα), που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, γεωλογική ή γεωμορφολογική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων, όπως δέντρα, συστάδες δέντρων και θάμνων, θαλάσσια προστατευτική βλάστηση, παρόχθια και παράκτια βλάστηση, φυσικοί φράχτες, καταρράκτες, πηγές, φαράγγια, θίνες, ύφαλοι,

αντιστοίχως, λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της (περιοχές ή στοιχεία σημειακού χαρακτήρα), που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, γεωλογική ή γεωμορφολογική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων, όπως δέντρα, συστάδες δέντρων και θάμνων, θαλάσσια προστατευτική βλάστηση, παρόχθια και παράκτια βλάστηση, φυσικοί φράχτες, καταρράκτες, πηγές, φαράγγια, θίνες, ύφαλοι, σπηλιές, βράχοι, απολιθωμένα δάση, δέντρα ή τμήματά τους, παλαιοντολογικά ευρήματα, κοραλλιογενείς γεωμορφολογικοί σχηματισμοί και γεώτοποι. Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί που έχουν μνημειακό χαρακτήρα χαρακτηρίζονται ειδικότερα ως διατηρητέα μνημεία της φύσης. Ως Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί είναι δυνατό να χαρακτηρίζονται επιμέρους περιοχές εντός Εθνικών Πάρκων, Περιοχών Προστασίας της Βιοποικιλότητας ή/ και Καταφυγίων Άγριας Ζωής και να εντάσσονται εντός ζωνών κλιμακούμενης προστασίας των περιοχών αυτών. 3. Οι περιοχές της παρ. 2 μπορούν είτε να συμπίπτουν με περιοχές της παρ. 1, είτε να περικλείουν μία ή περισσότερες από αυτές, είτε να τοποθετούνται εντός ή εκτός αυτών. 4. Στις περιοχές των παρ. 1 και 2 ορίζονται, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21, μία ή περισσότερες ζώνες προστασίας και διαχείρισης από τις παρακάτω: α) Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης: ως ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητους τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/ και με ενδιαιτήματα εξαιρετικά ευαίσθητων ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως πολύ υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει εξαιρετικά αυστηρή προστασία. Στις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/ και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14α του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21. β) Ζώνη προστασίας της φύσης: ως ζώνες προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/ και με ενδιαιτήματα ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει αυστηρή προστασία.	σπηλιές, βράχοι, απολιθωμένα δάση, δέντρα ή τμήματά τους, παλαιοντολογικά ευρήματα, κοραλλιογενείς γεωμορφολογικοί σχηματισμοί και γεώτοποι. Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί που έχουν μνημειακό χαρακτήρα χαρακτηρίζονται ειδικότερα ως διατηρητέα μνημεία της φύσης. Ως Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί είναι δυνατό να χαρακτηρίζονται επιμέρους περιοχές εντός Εθνικών Πάρκων, Περιοχών Προστασίας της Βιοποικιλότητας ή/και Καταφυγίων Άγριας Ζωής και να εντάσσονται εντός ζωνών κλιμακούμενης προστασίας των περιοχών αυτών. 3. Οι περιοχές της παραγράφου 2 μπορούν είτε να συμπίπτουν με περιοχές της παραγράφου 1, είτε να περικλείουν μία ή περισσότερες από αυτές, είτε να τοποθετούνται εντός ή εκτός αυτών. 4. Στις περιοχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος ορίζονται, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 21, μία ή περισσότερες ζώνες προστασίας και διαχείρισης από τις παρακάτω: α. Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης: ως ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητους τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/ και με ενδιαιτήματα εξαιρετικά ευαίσθητων ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως πολύ υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει εξαιρετικά αυστηρή προστασία. Στις ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/ και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14α του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 21. β. Ζώνη προστασίας της φύσης: ως ζώνες προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/και με ενδιαιτήματα ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει αυστηρή προστασία. Στις ζώνες αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες ή επεμβάσεις που μπορούν να μεταβάλλουν ουσιωδώς προς το χειρότερο τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης

Στις ζώνες αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες ή επεμβάσεις που μπορούν να μεταβάλλουν ουσιωδώς προς το χειρότερο τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/ και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν η άσκησή τους έχει επιπτώσεις που υπονομεύουν τους στόχους διαχείρισης ή την αποτελεσματικότητα των μέτρων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής. Στις ζώνες προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/ και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14β του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21. γ) Ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών: ως ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών ορίζονται εκτάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλη διαχείριση για τη διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων (τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών ενωσιακής σημασίας ή/ και εθνικού ενδιαφέροντος) που αυτές φιλοξενούν. Στις Ζώνες Διαχείρισης Οικοτόπων και Ειδών απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/ και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες, όταν αυτές είναι σε θέση μεμονωμένα, σωρευτικά με άλλες ή σε συνέργεια με άλλες, να υποβαθμίσουν τον βαθμό διατήρησης προστατευτέου αντικειμένου και ειδικά όταν η υποβάθμιση αυτή δρα αρνητικά στην κατάσταση διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο. Στις ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/ και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14γ του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21. δ) Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων: ως ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων ορίζονται εκτάσεις προστατευόμενων περιοχών, στις οποίες είναι δυνατό να συνυπάρχει το προστατευτέο αντικείμενο μαζί με σχετικές πολιτισμικές αξίες ή/ και ανθρωπογενείς δραστηριότητες που προάγουν τη βιώσιμη	χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν η άσκησή τους έχει επιπτώσεις που υπονομεύουν τους στόχους διαχείρισης ή την αποτελεσματικότητα των μέτρων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής. Στις ζώνες προστασίας της φύσης επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14β του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 21. γ. Ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών: ως ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών ορίζονται εκτάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλη διαχείριση για τη διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων (τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών ενωσιακής σημασίας ή/και εθνικού ενδιαφέροντος) που αυτές φιλοξενούν. Στις Ζώνες Διαχείρισης Οικοτόπων και Ειδών απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν αυτές είναι σε θέση μεμονωμένα, σωρευτικά με άλλες ή σε συνέργεια με άλλες, να υποβαθμίσουν τον βαθμό διατήρησης προστατευτέου αντικειμένου και ειδικά όταν η υποβάθμιση αυτή δρα αρνητικά στην κατάσταση διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο. Στις ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών επιτρέπονται μόνο ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14γ του π.δ. 59/2018. Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 21. δ. Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων: ως ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων ορίζονται εκτάσεις προστατευόμενων περιοχών, στις οποίες είναι δυνατό να συνυπάρχει το προστατευτέο αντικείμενο μαζί με σχετικές πολιτισμικές αξίες ή/και ανθρωπογενείς δραστηριότητες που προάγουν τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων ή/και τη βιώσιμη ανάπτυξη,

διαχείριση φυσικών πόρων ή/ και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αυτή, δηλαδή, που υπηρετεί την προστασία του περιβάλλοντος, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες εντός της ζώνης αυτής, όταν μπορούν να οδηγήσουν σε υποβάθμιση του βαθμού διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου στην προστατευόμενη περιοχή και ιδιαιτέρως της κατάστασης διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο, υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις βάσει των σχετικών προβλέψεων της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης. Στις ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων επιτρέπονται ορισμένες ή/ και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14δ του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21. Σε τμήματα των ζωνών βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων, που είναι όμορα με περιοχές εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμού, επιτρέπεται ο καθορισμός με Τοπικό ή Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Τ.Π.Σ. ή Ε.Π.Σ.) οικιστικής περιοχής προς πολεοδόμηση, εφόσον, σωρευτικώς: δα) δεν παραβλάπτεται η ακεραιότητα της περιοχής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209), δβ) είναι συμβατός με την οικεία εγκεκριμένη Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (Ε.Π.Μ.), δγ) τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα επέκτασης του σχεδίου πόλεως ή του οικισμού από μελέτη Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και δδ) η έκταση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο μέτρο και πάντως δεν υπερβαίνει ποσοστό είκοσι τοις εκατόν (20%) της συνολικής έκτασης της ζώνης της οικείας προστατευόμενης περιοχής και σε περίπτωση που στην Ε.Π.Μ. ορίζεται μικρότερο ποσοστό, το ποσοστό αυτό. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμόζονται οι απαγορεύσεις χρήσεων γης της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60).». 5. Στις ζώνες του παρόντος μπορεί να περιλαμβάνονται και περιοχές που υπάγονται σε ειδικά καθεστώτα, όπως δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι, και απεικονίζονται στα, κατά περίπτωση, σχέδια χρήσεων γης.	αυτή, δηλαδή, που υπηρετεί την προστασία του περιβάλλοντος, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες εντός της ζώνης αυτής, όταν μπορούν να οδηγήσουν σε υποβάθμιση του βαθμού διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου στην προστατευόμενη περιοχή και ιδιαιτέρως της κατάστασης διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο, υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις βάσει των σχετικών προβλέψεων της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης. Στις ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων επιτρέπονται ορισμένες ή/και όλες από τις ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 14δ του π.δ. 59/2018 (Α' 114). Οι ειδικές αυτές χρήσεις επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται, κατά περίπτωση, για κάθε προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 21, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 του άρθρου 21. 5. Στις ζώνες του παρόντος μπορεί να περιλαμβάνονται και περιοχές που υπάγονται σε ειδικά καθεστώτα (όπως ενδεικτικά: δάση, αρχαιολογικοί χώροι και ζώνες προστασίας Α' και Β' αρχαιολογικών χώρων, βιότοποι) και απεικονίζονται στα κατά περίπτωση σχέδια χρήσεων γης. 6. Στις περιοχές της παραγράφου 2, στον βαθμό που δεν συμπίπτουν εδαφικά με περιοχές της παραγράφου 1, όπως και στις εκτάσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 18 του παρόντος, επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται γενικές και ειδικές κατηγορίες χρήσεων γης από το σύνολο του π.δ. 59/2018.

6. Στις περιοχές της παρ. 2, στον βαθμό που δεν συμπίπτουν εδαφικά με περιοχές της παρ. 1, όπως και στις εκτάσεις της παρ. 4 του άρθρου 18, επιλέγονται και δύναται να εξειδικεύονται γενικές και ειδικές κατηγορίες χρήσεων γης από το σύνολο του π.δ. 59/2018. 7. Για το σύνολο των ζωνών της παρ. 4 επιτρέπονται: α) δράσεις και παρεμβάσεις αποκλειστικά για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου, β) έργα και επεμβάσεις που κρίνονται απαραίτητες για λόγους προστασίας ή αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, γ) δράσεις και παρεμβάσεις που σχετίζονται με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, όπως ανασκαφές και εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης, δ) έργα και επεμβάσεις λόγω εκτάκτου ανάγκης, ιδίως σεισμών, πλημμυρών, θεομηνιών και πυρκαγιάς, εάν μετά από την υλοποίησή τους, λαμβάνεται μέριμνα για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, ε) η κολύμβηση, η πεζοπορία, η ορειβασία, η αναρρίχηση, η ιππασία, η περιήγηση σε σπήλαια, η κατάβαση ποταμού, η ανεμοπορία με αλεξίπτωτο πλαγιάς ή ο αιωροπτερισμός. Οι χρήσεις και δραστηριότητες των περ. α) έως ε) δύνανται να περιορίζονται ή να απαγορεύονται προσωρινά ή μόνιμα με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 21 ή με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4 του άρθρου 21, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της περιοχής ως προς τις οικολογικές της λειτουργίες ή την αποκατάστασή της σύμφωνα με το άρθρο 175 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί αποκατάστασης χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων, οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000».».	
Άρθρο 100 **Απασχόληση προσωπικού στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών για την κάλυψη αναγκών ερευνητικών έργων και προγραμμάτων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 24 ν. 4386/2016** Στην παρ. 14 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), περί ρυθμίσεων για τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων και των Α.Ε.Ι., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «Το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών	**Η παρ. 14 του άρθρου 24 του ν. 4386/2016 (Α' 83), έχει ως εξής:** «14. Το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτκών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.) και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) κατά τη διαχείριση των ερευνητικών έργων τους που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1, 5 και 7α του παρόντος άρθρου.»

(Ε.Α.Γ.Μ.Ε.)» και β) μετά τις λέξεις «διεθνείς πόρους», προστίθενται οι λέξεις «ή ίδιους πόρους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής: «14. Η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) κατά τη διαχείριση των ερευνητικών έργων τους που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους ή ιδίους πόρους ή ιδιωτικά κονδύλια, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 5 και της περ. α) της παρ. 7.».	
Άρθρο 101 **Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για έργα Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 167 ν. 4951/2022** Στο άρθρο 167 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), περί άσκησης καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Τομέας Περιβάλλοντος» - εξουσιοδοτικής διάταξης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, οι λέξεις «την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος»» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων», β) στην παρ. 1, οι λέξεις «η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3296)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.)» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 167 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 167 Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως	**Το άρθρο 167 του ν. 4951/2022 (Α΄ 129), έχει ως εξής:** «Άρθρο 167 Άσκηση καθηκόντων επαλήθευσης αντιστάθμισης από την «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Καθήκοντα οργάνου επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης για όσα έργα υποδομών διαχείρισης αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος, ασκεί η Ειδική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Τομέα Περιβάλλοντος» που συστάθηκε με την υπό στοιχεία 100008/ ΕΥΘΥ 936/28.9.2016 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β΄ 3296). 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος ασκεί η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.). 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Εσωτερικών, προσδιορίζονται οι διαδικασίες επαλήθευσης της αντιστάθμισης και ελέγχου υπεραντιστάθμισης για τα έργα της παρ. 1, οι διαδικασίες έγκρισης των αντίστοιχων εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες ανάκτησης πιθανής υπεραντιστάθμισης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.».	
Άρθρο 104 **Παράταση της προθεσμίας νόμιμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε. με ελλείποντα μέλη - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου τέταρτου Καταστατικού Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου τέταρτου του άρθρου 4 του ν. 5106/2024 (Α' 63), οι λέξεις «εννέα (9) μηνών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαοκτώ (18) μηνών» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας μέλους του Δ.Σ. για οποιονδήποτε λόγο, πλην του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, η αντικατάστασή του γίνεται με διαδικασία ίδια με αυτή του διορισμού του, με υπόλοιπο θητείας ίσο με του μέλους που αντικαθίσταται. Μέχρι την αντικατάσταση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα, εφόσον ο αριθμός των μελών του είναι επτά (7), τουλάχιστον, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα όχι μεγαλύτερο των δεκαοκτώ (18) μηνών.».	**Η παρ. 6 του άρθρου τέταρτου του άρθρου 4 του ν. 5106/2024 (Α' 63), έχει ως εξής:** «6. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας μέλους του Δ.Σ. για οποιονδήποτε λόγο, πλην του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, η αντικατάστασή του γίνεται με διαδικασία ίδια με αυτή του διορισμού του, με υπόλοιπο θητείας ίσο με του μέλους που αντικαθίσταται. Μέχρι την αντικατάσταση ελλειπόντων μελών, το Δ.Σ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα, εφόσον ο αριθμός των μελών του είναι επτά (7), τουλάχιστον, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα όχι μεγαλύτερο των εννέα (9) μηνών.»
Άρθρο 105 **Συμμετοχή Ελληνικού Δημοσίου στον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 142 ν. 4389/2016** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί σκοπού και βασικών αρχών ιδιοκτησιακού διαχωρισμούς, μετά τις λέξεις «δύναται να» προστίθενται οι λέξεις «διαχειρίζεται, διατηρεί, αυξάνει ή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να διαχειρίζεται, διατηρεί, αυξάνει ή περιορίζει την άμεση ή/και έμμεση συμμετοχή αυτού ή νομικών προσώπων που ελέγχει άμεσα ή έμμεσα στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ. Σε περίπτωση που ο έλεγχος επί της ΑΔΜΗΕ ΑΕ ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, τότε θα ασκείται από διαφορετικό φορέα του Δημοσίου σε σχέση	**Η παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4389/2016 (Α' 94), έχει ως εξής:** «2. Προς υλοποίηση των ανωτέρω, διαμορφώνεται νέα σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΔΜΗΕ ΑΕ, που διασφαλίζει τον πλήρη διαχωρισμό αυτής από τη ΔΕΗ ΑΕ και τη διατήρησή της υπό τον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου. Ο έλεγχος επί της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. θα ασκείται από διαφορετικό φορέα του Δημοσίου σε σχέση με τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλη επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Η άμεση ή έμμεση συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων στα οποία συμμετέχει κατά πλειοψηφία ή ελέγχει άμεσα ή έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο στο εκάστοτε

με τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. ή άλλη επιχείρηση που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, σύμφωνα με το άρθρο 110 του ν. 4001/2011 (Α' 179).	μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΜΗΕ ΑΕ δεν δύναται να υπολείπεται του 51%. Η διαμόρφωση της νέας σύνθεσης του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται μέσω: α) της πώλησης και μεταβίβασης, με μία ή περισσότερες συναλλαγές, μετοχών εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. σε εταιρεία της οποίας μοναδικός μέτοχος θα είναι το Ελληνικό Δημόσιο (στο εξής «Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε».), β) της πώλησης και μεταβίβασης μετοχών εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν τουλάχιστον σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. σε στρατηγικό επενδυτή και γ) της μεταβίβασης μετοχών εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., που αντιστοιχούν σε ποσοστό πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. σε εταιρεία συμμετοχών (Holding Co, στο εξής «Εταιρεία Συμμετοχών»), η οποία πρόκειται να συσταθεί με επιμέλεια και δαπάνη της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και να εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και της οποίας μοναδικός μέτοχος αρχικώς θα είναι η Δ.Ε.Η. Α.Ε. και εν συνεχεία οι μέτοχοι της Δ.Ε.Η. Α.Ε., εκ των οποίων το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.) θα μεταβιβάσουν το σύνολο των μετοχών τους επί της Εταιρείας Συμμετοχών στη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.»
Άρθρο 106 **Ενέργειες διαχείρισης ποσοστού μετοχικού κεφαλαίου από τη Δημόσια Εταιρεία Συμμετοχών Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 145 ν. 4389/2016** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί σύστασης και ενέργειας της Δημόσιας Εταιρείας Συμμετοχών της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. στο πλαίσιο του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο νέο τρίτο εδάφιο, βα) μετά τις λέξεις «Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην» οι λέξεις «Εταιρεία Συμμετοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», ββ) μετά τις λέξεις «μετοχών έκδοσης της», οι λέξεις «Εταιρείας Συμμετοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», βγ) οι λέξεις «το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.)» αντικαθίστανται από τις	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 (Α' 94), έχει ως εξής:** «2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 143. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε. στην Εταιρεία Συμμετοχών, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε, Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της Εταιρείας Συμμετοχών που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.). Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του 25% του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από

λέξεις «η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.», γ) προστίθενται νέα εδάφια έκτο και ένατο, και η παρ. 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. μετοχές εκδόσεως της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, σύμφωνα με το στοιχείο αα' της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 143. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε δύναται οποτεδήποτε να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαχείριση, διατήρηση ή επαύξηση του ποσοστού αυτού με οποιονδήποτε τρόπο. Αμέσως μετά την εις είδος διανομή από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε στους μετόχους της των μετοχών που κατέχει η Δ.Ε.Η. Α.Ε στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, σύμφωνα με το στοιχείο ββ' της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 143, η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αποκτά το σύνολο των μετοχών έκδοσης της ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ που θα κατέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.. Το τίμημα απόκτησης ανά μετοχή θα προσδιοριστεί κατόπιν διενέργειας αποτίμησης του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. ως αυτοτελούς συνόλου, που θα διενεργηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. δύναται κατά οποιοδήποτε χρόνο να αποκτά επιπλέον μετοχές στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διαχείριση, διατήρηση ή επαύξηση του εκάστοτε ποσοστού συμμετοχής της στην ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιονδήποτε τρόπο. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 145, ειδικά για την ενσωμάτωση των διατάξεων της παρούσας στο άρθρο 2 του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. αρκεί απόφαση της γενικής	ανεξάρτητο εκτιμητή, ο οποίος θα επιλεγεί από κοινού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. και τη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε. μπορεί να προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης της συμμετοχής αυτής, περιλαμβανομένης ιδίως της σύναψης συμβάσεων δανείου. Για την υλοποίηση δράσεων και έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η σύσταση εταιρειών ειδικού σκοπού από τη Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και απόφασης της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Οι εταιρείες ειδικού σκοπού μπορούν να συνεργάζονται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, με οποιονδήποτε τρόπο.» **2. Η παρ. 3 άρθρου 145 του ν. 4389/2016, έχει ως εξής:** «3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνεται το καταστατικό της ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ, στο οποίο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, ιδίως του κ.ν. 2190/1920 (Α'28).»

συνέλευσης των μετόχων της Δ.Ε.Σ Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104).». 2. Στην παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016, προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 3, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής: «3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται το καταστατικό της Δ.Ε.Σ Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., στο οποίο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες, ιδίως του κ.ν. 2190/1920 (Α' 28). Με όμοια απόφαση δύναται να τροποποιούνται τα άρθρα 2 περί σκοπού και 4 περί διάρκειας του καταστατικού της Δ.Ε.Σ. Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.. Για οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση άρθρων του καταστατικού της Δ.Ε.Σ Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., πλην του άρθρου 2 για τον σκοπό αυτής και του άρθρου 4 για τη διάρκεια αυτής, αρκεί απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Δ.Ε.Σ Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε., σύμφωνα με τον ν. 4548/2018.».	
Άρθρο 107 **Ρυθμίσεις για το προσωπικό της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3Α του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί προσωπικού της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, οι λέξεις «την 31η.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την 31η.3.2027» και η παρ. 3Α διαμορφώνεται ως εξής: «3Α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή και αντιστρόφως, από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εξαιρουμένων των διευθυντικών στελεχών που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης του δικτύου διανομής, η μετακίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι και την 31η.3.2027. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός, να απαγορεύει τη μεταφορά προσωπικού,	**Η παρ. 3Α του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179), έχει ως εξής:** «3Α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη Δ.Ε.Η. Α.Ε. προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή και αντιστρόφως, από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. προς τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., εξαιρουμένων των διευθυντικών στελεχών που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης του δικτύου διανομής, η μετακίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι και την 31η.3.2025. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός, να απαγορεύει τη μεταφορά προσωπικού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για λόγους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις περί αποτελεσματικού διαχωρισμού μεταξύ των εταιρειών. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Ο φορέας προέλευσης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για

	σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για λόγους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις περί αποτελεσματικού διαχωρισμού μεταξύ των εταιρειών. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Ο φορέας προέλευσης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών στις οποίες είχε πρόσβαση ο εργαζόμενος.».	την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών στις οποίες είχε πρόσβαση ο εργαζόμενος.».
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*
	Άρθρο 48 **Καταργούμενες διατάξεις** **(παρ. 4 και 6 άρθρου 3, παρ. 1 άρθρου 4, άρθρο 6 και παρ. 3 Παραρτήματος ΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413)** Από την 1η Ιανουαρίου 2025, με την επιφύλαξη του άρθρου 47, καταργούνται τα άρθρα 18, 19, 19Α, 20, 21, 22, η παρ. 2 του άρθρου 36 και τα Παραρτήματα Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ και Ζ του ν. 4062/2012 (Α' 70), καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις.	
	Άρθρο 97 **Καταργούμενες διατάξεις** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) η παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3937/2011 (Α' 60), περί διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, β) το άρθρο 46 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί τροποποιήσεων του ν. 4280/2014 (Α' 159), γ) οι παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 145 του ν. 4483/2017 (Α' 107), περί τροποποίησης διατάξεων του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, δ) η παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί τροποποίησης διατάξεων του ν. 998/1979 (Α' 289), ε) η παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4796/2021 (Α' 63), περί παράτασης προθεσμίας· επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις και τροποποιήσεων του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, στ) το άρθρο 219 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί παράτασης προθεσμίας περάτωσης διαδικασίας για επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, και ζ) η παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 5079/2023 (Α' 215), περί παρατάσεων περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών προθεσμιών και λοιπών τροποποιήσεων.	**Η παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3937/2011 (Α' 60), έχει ως εξής:** «7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, εγκρίνονται σε χάρτη τα ακριβή όρια των ΕΖΔ. Στο διάταγμα περιλαμβάνονται τα είδη και οι τύποι οικοτόπων χαρακτηρισμού, καθώς και οι στόχοι διατήρησης ανά περιοχή. Υποχρεωτικά το σχέδιο του διατάγματος τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για τουλάχιστον ένα μήνα.» **Το άρθρο 46 του ν. 4414/2016 (Α'149), έχει ως εξής:** «Άρθρο 46 Τροποποιήσεις του ν. 4280/2014 (Α' 159) 1. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159) παρατείνεται για ένα (1) έτος από τη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας. 2. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159) παρατείνεται για ένα (1) έτος από τη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας.» **Η παρ. 2 του άρθρου 145 του ν. 4483/2017 (Α' 107), έχει ως εξής:** «2. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 παρατείνεται για τρία (3) έτη από τη λήξη της.»

	Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 145 του ν. 4483/2017, έχουν ως εξής: «4. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, όπως αυτή παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149), παρατείνεται για τρία (3) έτη από τη λήξη της ανωτέρω παράτασης. 5. Η προθεσμία που προβλέπεται στην παρ. 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, όπως αυτή παρατάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4414/2016, παρατείνεται για τρία (3) έτη από τη λήξη της ανωτέρω παράτασης.» Η παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 4602/2019 (Α΄ 45), έχει ως εξής: «3. Η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 παρατείνεται μέχρι τις 8.8.2020.» Η παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4796/2021 (Α΄ 63), έχει ως εξής: «1. Η περαίωση της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο των επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, των παρ. 7, 9 και 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι την 31η.12.2022. Η ανωτέρω προθεσμία καταλαμβάνει και την παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της.» Το άρθρο 219 του ν. 5037/2023 (Α' 78), έχει ως εξής: «Άρθρο 219 Παράταση προθεσμίας περατώσεως διαδικασίας για επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος Η περαίωση, κατά περίπτωση, της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο των επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, των παρ. 7 και 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η ανωτέρω προθεσμία καταλαμβάνει και την παρ. 4 του άρθρου 58 ν. 998/1979, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.» Η παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 5079/2023 (Α' 215), έχει ως εξής: «1. Η περαίωση κατά περίπτωση, της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο των επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, των παρ. 7, 9, και 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025. Η ανωτέρω προθεσμία καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν.

	998/1979 (Α' 289), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.»
Άρθρο 108 **Καταργούμενες διατάξεις** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η υπ' αρ. 91972/9.10.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 36147/6-4-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο ΕΠΑ 2021-2025''» (Β' 5913).	

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 6 (Πέμπτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 3 του άρθρου 2Γ του ν. 3468/2006)	Κοινή απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργείο	Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρούσας δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς	
	Άρθρο 19 (Παρ. 3 εσωτερικού άρθρου 2Δ του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Κ.Α.Π.Ε., δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω τα πρότυπα και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τον	

			ορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του παρόντος.	
Άρθρο 24 (Παρ. 3 εσωτερικού άρθρου 18Β του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και εισήγησης του Φορέα Έκδοσης, καθορίζονται: α) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή σταθμών στο Μητρώο Εγκαταστάσεων, β) η διαδικασία και τα απαιτούμενα δεδομένα για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, γ) απλουστευμένες διαδικασίες εγγραφής για σταθμούς παραγωγής κάτω των πενήντα κιλοβάτ (50 kW) και τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, δ) ο τύπος και το περιεχόμενο των Εγγυήσεων Προέλευσης, ε) η προθεσμία εντός της οποίας ο αρμόδιος Φορέας Έκδοσης υποχρεούται να απαντά στις υποβαλλόμενες αιτήσεις και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από τη μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής,	

			στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης, μεταβίβασης, ανάκλησης ή έκδοσης νέων Εγγυήσεων Προέλευσης, ζ) ο μηχανισμός ελέγχου της χρήσης των εγγυήσεων προέλευσης από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας ή αερίου, συμπεριλαμβανομένων του αερίου ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης και του βιομεθανίου, κατά τη δημιουργία περιβαλλοντικών προϊόντων, η) τα θέματα που αφορούν στη συνεργασία του Φορέα Έκδοσης και του Φορέα Ελέγχου με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες,	

			θ) οι προϋποθέσεις πρόσβασης οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του αρμόδιου Φορέα Έκδοσης, ι) οι όροι και οι προϋποθέσεις εγγραφής των συμμετεχόντων στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης του Φορέα Έκδοσης, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, και ια) κάθε άλλο ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης και του Μηχανισμού Διασφάλισής του.	
Άρθρο 24 (Παρ. 4 εσωτερικού άρθρου 18Β του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων	Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να καθορίζονται: α) τα κριτήρια επιλογής των πιλοτικών έργων του άρθρου 2Ε, β) το πλαίσιο αδειοδότησης των έργων του άρθρου 2Ε χωρίς να θίγονται η εθνική άμυνα και ασφάλεια, κατόπιν έγκρισης του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας η δημόσια υγεία και ασφάλεια και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και	

			Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), γ) οι υποχρεώσεις αναφοράς και αξιολόγησης των κατόχων των έργων ή των αρμόδιων Διαχειριστών των έργων του άρθρου 2Ε, δ) η διαδικασία λήξης της δοκιμαστικής λειτουργίας των έργων της παρ. 1 του άρθρου 2Ε, και ε) κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη δοκιμαστική λειτουργία των έργων του άρθρου 2Ε.	
Άρθρο 28 (Παρ. 2 εσωτερικού άρθρου 2ΓΑ του ν. 3468/2006	Απόφαση	Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων	Η μεθοδολογία υπολογισμού, η μορφή των δεδομένων, η διαδικασία ανταλλαγής στοιχείων μεταξύ των Διαχειριστών ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1 καθορίζονται με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, η οποία εκδίδεται κατόπιν εισηγήσεων του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ και του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ.	
Παρ. 2 άρθρου 30 (Περ. α) εσωτερικής	Κοινή απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και	

παρ. 9Α άρθρου 62 του ν. 4710/2020)			Ανάπτυξης δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, σύμφωνα με την οποία οι κατασκευαστές οικιακών μπαταριών και μπαταριών βιομηχανικού τύπου και οι κατασκευαστές οχημάτων καθιστούν δυνατή την πρόσβαση στις πληροφορίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20Α, καθώς και οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.	
Παρ. 2 άρθρου 30 (Περ. β) εσωτερικής παρ. 9Α άρθρου 62 του ν. 4710/2020)	Κοινή απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 20Α, δύναται να καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές για έξυπνη και αμφίδρομη επαναφόρτιση, τη σύνδεση των αντίστοιχων σημείων επαναφόρτισης με τα έξυπνα συστήματα μέτρησης και το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, ο έλεγχός τους από τον αρμόδιο διαχειριστή του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και η	

			διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών και προσδιορίζονται οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή καθώς και την αρχή της αναλογικότητας.	
Άρθρο 32 (Παρ. 6 εσωτερικού άρθρου 2ΑΑ του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να: α) καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των υποχρεώσεων που ορίζονται στο παρόν, β) προσδιορίζονται οι κυρώσεις για τυχόν παραβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της παράβασης, τυχόν υποτροπή, καθώς και την αρχή της αναλογικότητας, εντός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 32ΘΑ , και γ) ρυθμίζεται κάθε άλλο τεχνικό, ειδικό και λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.	
Άρθρο 40 (Παρ. 4 εσωτερικού άρθρου 32ΘΓ του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ρυθμίζονται ειδικά θέματα και λεπτομέρειες	

			εφαρμογής του υπολογισμού της συνεισφοράς των ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης, καθώς και να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος και του άρθρου 32ΘΔ.	
Παρ. 3 άρθρου 51 (Παρ. 11 εσωτερικού άρθρου 14 του ν. 3468/2006)	Απόφαση	Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάπτυξης σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι μπορεί να συνδυάζονται και με συστήματα αποθήκευσης, καθώς και μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης, οι οποίοι ανήκουν στους αυτοκαταναλωτές ή σε τρίτα πρόσωπα και εγκαθίστανται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, καθώς και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εφαρμογή	

			αυτοκατανάλωσης, ήτοι ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, συλλογικής αυτοκατανάλωσης, αυτοκατανάλωσης χωρίς έγχυση, και ιδίως: α) οι καταναλωτές για τους οποίους μπορεί να εφαρμοστεί αυτοκατανάλωση, β) τα ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος των σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, γ) η δυνατότητα και οι διαδικασίες μετάβασης σταθμών για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, δ) η διενέργεια του ταυτοχρονισμένου και εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού και όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες προς τον σκοπό αυτό, ε) η εκπροσώπηση των σταθμών και η διαδικασία των εκκαθαρίσεων και των αποζημιώσεων για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, στ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για παροχές κατανάλωσης που εκπροσωπούνται από διαφορετικούς	

			προμηθευτές, για σταθμούς που εγκαθίστανται από τρίτο πρόσωπο, καθώς και για σταθμούς που εγκαθίστανται σε διαφορετικά επίπεδα τάσης σε σχέση με τους αυτοκαταναλωτές, ζ) η εφαρμογή αυτοκατανάλωσης για σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδυάζονται με σύστημα αποθήκευσης και για μεμονωμένους σταθμούς αποθήκευσης, η εφαρμογή ή μη τυχόν περιορισμών έγχυσης, οι τεχνικές προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης, η) τα υποδείγματα συμβάσεων που συνάπτονται για την εφαρμογή της αυτοκατανάλωσης, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισής τους, θ) η διαδικασία αιτήσεων σύνδεσης των σταθμών στον αρμόδιο Διαχειριστή, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τυχόν εγγυητικές επιστολές ή τέλη σύνδεσης που απαιτούνται να προσκομιστούν και να καταβληθούν, η	

			διάρκεια ισχύος της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, της Σύμβασης Σύνδεσης έως και τη σύνδεση των σταθμών στο Δίκτυο ή στο Σύστημα, ι) η διαδικασία σύνδεσης μικροηλιακών συστημάτων με ρευματολήπτη ισχύος έως οκτακόσια (800) Watt εντός και επί των κτιρίων, ια) η διαδικασία εγκατάστασης και σύνδεσης μεμονωμένων σταθμών αποθήκευσης για εφαρμογή αυτοκατανάλωσης, χωρίς έγχυση της ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα αλλά αποκλειστικά για την κάλυψη των καταναλώσεων των κατόχων των σταθμών - αυτοκαταναλωτών, ιβ) η σειρά εξέτασης των αιτήσεων για την εγκατάσταση και τη σύνδεση από τους αρμόδιους Διαχειριστές, καθώς και ιγ) κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.	
Άρθρο 69 (Πρώτο και δεύτερο εδάφιο	Κοινή απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και	

εσωτερικής παρ. 3 άρθρου 36Α του ν. 5261/2025)		Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας	Ενέργειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, παραχωρείται το δικαίωμα χρήσης της παρ. 1, καθορίζονται ο χρόνος παραχώρησης και το αντάλλαγμα και οριοθετείται η περιοχή εντός της οποίας χορηγείται το δικαίωμα αυτό. Η κοινή απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται κατόπιν εισήγησης: α) της εταιρείας «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε.» (Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε.) ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των περ. α) και β) της παρ. 1 και β) της οικείας Κτηματικής Υπηρεσίας ως προς την οριοθέτηση του χώρου όπου παραχωρείται η χρήση, λαμβανομένων υπόψη της ανωτέρω εισήγησης της Ε.Δ.Ε.Υ.Ε.Π. Α.Ε. και της ανωτέρω Α.Ε.Π.Ο., καθώς και ως προς το ύψος του ανταλλάγματος λαμβανομένης υπόψη της κοινής απόφασης της παρ. 20 του άρθρου	

			14 του ν. 2971/2001. Ειδικά ως προς τον καθορισμό του ανταλλάγματος για τη χρήση αιγιαλού ή παραλίας εφαρμόζεται το άρθρο 16Α του ν. 2971/2001, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει και για τις παραχωρήσεις που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Με όμοια απόφαση δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του ανωτέρω ανταλλάγματος.	
Άρθρο 81 (Παρ. 4Α εσωτερικού άρθρου 79 του ν. 4964/2022).	Απόφαση	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της ΡΑΑΕΥ και προηγούμενης γνώμης του Φορέα ΥΑΠ, καθορίζονται τα βασικά κριτήρια συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία του άρθρου 72, οι όροι για την προώθηση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων και όποιο άλλο ζήτημα κρίνεται απαραίτητο για λόγους διαφάνειας, όπως: α) εξειδίκευση των όρων συμμετοχής στην ανταγωνιστική διαδικασία, β) προσδιορισμός της συσχέτισης ή μη των	

			συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης διαφορικής προσαύξησης με τον πληθωρισμό, γ) προσδιορισμός της εφαρμογής ή μη μέτρων προστασίας έναντι περικοπών, καθώς και δ) προσδιορισμός του μέγιστου αριθμού ΠΟΑΥΑΠ ανά Επενδυτή ΥΑΠ.	

	Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου

39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου

Αθήνα, 21 Απριλίου 2026

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KONSTANTINOS
CHATZIDAKIS
21.04.2026 21:52

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
KYRIAKOS PIERRAKAKIS 21.04.2026 21:40	GEORGIOS GERAPETRITIS 21.04.2026 21:38	NIKOLAS DENDIAS 21.04.2026 22:44
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**	**ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**
THEODOROS LIVANIOS 21.04.2026 21:37	SOFIA ZACHARAKI 21.04.2026 21:55	CHRISTOS DIMAS 21.04.2026 21:50
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ	ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ	ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**	**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**
STAVROS PAPASTAVROU 21.04.2026 21:42	PANAGIOTIS THEODORIKAKOS 21.04.2026 21:51	NIKI KERAMEOS 21.04.2026 22:54
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	**ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**	**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**
GEORGIOS FLORIDIS 21.04.2026 21:38	STYLIANI MENDONI 21.04.2026 21:38	DOMNA MICHAILIDOU 21.04.2026 22:17
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

MARGARITIS
SCHOINAS
21.04.2026 22:21

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
21.04.2026 21:37

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS
PAPASTERGIOU
21.04.2026 21:38

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

EVANGELOS
TOURNAS
21.04.2026 21:46

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS
PAPATHANASIS
21.04.2026 21:38

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

IOANNIS VROUTSIS
21.04.2026 21:37

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ